JAŠER

POGLAVLJE 1

1 I reče Bog: "Načinimo čovjeka na sliku svoju, po svojoj prilici." I stvori Bog čovjeka na sliku svoju.
2 I Bog je oblikovao čovjeka od zemlje i udahnuo mu u nos dah života, i čovjek je postao živa duša obdarena govorom.
3 I reče Gospod: Nije dobro da čovjek bude sam; načinit ću mu pomoć kao što je ona.
4 I Gospod udahne Adama dubokim snom, te on zaspa. Uze mu jedno rebro, na njemu ugradi tijelo, oblikuje ga i donese ga Adamu. Adam se probudi iz sna, i gle, žena stajaše pred njim.
5 I reče: "Ovo je kost od mojih kostiju i zvat će se žena, jer je uzeta od čovjeka; i Adam joj nadjenu ime Eva, jer je ona bila majka svih živih."
6 I Bog ih blagoslovi i nadjenu im imena Adam i Eva u dan kad ih stvori. I reče Gospod Bog: "Plodite se i množite se i napunite zemlju."
7 I Gospod Bog uze Adama i njegovu ženu i nastani ih u edenskom vrtu da ga obrađuju i čuvaju; i zapovjedi im i reče im: "Sa svakog drveta u vrtu smijete jesti, ali s drveta spoznaje dobra i zla ne smijete jesti, jer u dan kad s njega jedete, sigurno ćete umrijeti."
8 I kad ih Bog blagoslovi i zapovjedi im, ode od njih, a Adam i njegova žena nastaniše se u vrtu prema zapovijedi koju im Gospod zapovjedi.
9 I zmija, koju je Bog stvorio s njima na zemlji, došla je k njima da ih navede da prekrše Božju zapovijed koju im je dao.
10 I zmija zavede i nagovori ženu da jede s drveta spoznaje, i žena posluša glas zmije, i prestupi riječ Božju, i uze s drveta spoznaje dobra i zla, i jede, i uze s njega i dade i svom mužu, i on jede.
11 I Adam i njegova žena prekršiše Božju zapovijed koju im On dade, i Bog to znade, i Njegov gnjev se rasplamsa na njih i On ih prokle.
12 I Gospod Bog ih istjera onoga dana iz vrta edenskog da obrađuju zemlju iz koje su uzeti. I otišli su i nastanili se na istoku vrta edenskog. I Adam pozna svoju ženu Evu, i ona rodi dva sina i tri kćeri.
13 I prvorođencu nade ime Kajin, govoreći: "Dobila sam čovjeka od Gospoda", a drugome nade ime Abel, jer reče: "Uzalud smo došli na zemlju i uzalud ćemo biti uzeti s nje."
14 I dječaci su odrasli i otac im je dao posjed u zemlji; a Kajin je bio zemljoradnik, a Abel čuvar ovaca.
15 A kad prođe nekoliko godina, donesoše približnu žrtvu Gospodu, i Kajin prinese od plodova zemlje, a Abel prinese od prvina svog stada od pretilog stada. I Bog se okrenu i prikloni Abelu i njegovoj žrtvi, i oganj siđe od Gospoda s neba i proždere je.
16 Gospod se nije okrenuo prema Kajinu i njegovoj žrtvi, niti se sklonio prema njoj, jer je donio pred Gospoda najslabije plodove zemlje, a Kajin je zbog toga zavidio svom bratu Abelu i tražio je izgovor da ga ubije.
17 I nakon nekog vremena, Kajin i njegov brat Abel otišli su jednog dana u polje da obave svoj posao; i bili su obojica u polju, Kajin je obrađivao i orao svoju zemlju, a Abel je pasao svoje stado; i stado je prošlo onaj dio zemlje koji je Kajin orao, i to je jako ražalostilo Kajina zbog toga.
18 I Kajin se razgnjevi i pristupi svom bratu Abelu i reče mu: "Šta ima između mene i tebe, da dolaziš da živiš ovdje i dovedeš svoje stado da pase u mojoj zemlji?"
19 A Abel odgovori svom bratu Kainu i reče mu: "Šta ima između mene i tebe, da jedeš meso od mojih stada i da se odijevaš njihovom vunom?"
20 A sada, dakle, skini vunu s mojih ovaca kojom si se odjenuo i plati mi za njihov plod i meso koje si jeo, i kad to učiniš, ja ću tada otići iz tvoje zemlje kao što si rekao?
21 A Kajin reče svom bratu Abelu: "Ako te danas ubijem, ko će od mene tražiti tvoju krv?"
22 A Abel odgovori Kainu govoreći: "Zaista, Bog koji nas je stvorio na zemlji, on će osvetiti moju stvar i tražit će od tebe moju krv ako me ubiješ, jer je Gospod sudija i arbitar, i on će vratiti čovjeku prema njegovom zlu, a bezbožniku prema bezbožnosti koju učini na zemlji."
23 A sada, ako me ovdje ubiješ, Bog sigurno zna tvoje tajne namjere i sudit će te za zlo koje si mi danas najavio učiniti.
24 A kad Kajinču riječi koje je Abel, brat njegov, izgovorio, gle, razgnjevi se Kajin na brata svoga Abela jer je objavio ovu stvar.
25 I Kajin se brzo diže i uze željezni dio svog oruđa za pluženje, kojim iznenada udari svog brata i ubi ga. I Kajin proli krv svog brata Abela na zemlju, i krv Abelova poteče po zemlji pred stadom.
26 I nakon toga se Kajin pokaja što je ubio svog brata, i bio je jako ožalošćen, i plakao je nad njim i to ga je izuzetno uznemirilo.
27 I Kajin ustade i iskopa rupu u polju, u koju položi tijelo svoga brata, i okrede ga prahom.
28 I Gospod dozna šta je Kajin učinio bratu svome, i Gospod se pojavi Kajinu i reče mu: Gdje je Abel, brat tvoj koji je bio s tobom?
29 A Kajin se pretvarao i rekao: "Ne znam, jesam li ja čuvar svoga brata?" A Gospod mu reče: "Šta si učinio? Glas krvi tvog brata vapi k meni iz zemlje gdje si ga ubio."
30 Jer si ubio svog brata i pretvarao se preda mnom, i u svom srcu si mislio da te ne vidim, niti znam sva tvoja djela.
31 Ali si to učinio i ubio si brata svoga ni za šta, jer ti je pravo govorio. Zato, proklet bio od zemlje koja je otvorila usta svoja da primi krv brata tvog iz tvoje ruke i u kojoj si ga sahranio.
32 I kad je budeš obrađivao, više ti neće davati snage kao u početku, jer će zemlja roditi trnje i čičak, i lutat ćeš i lutati po zemlji do dana svoje smrti.
33 U to vrijeme Kajin ode iz prisustva Gospodnjeg, s mjesta gdje je bio, i ode lutati i lutati zemljom istočno od Edena, on i sve što mu je pripadalo.
34 U one dane Kajin pozna svoju ženu, koja zače i rodi sina, a on mu nadjenu ime Henok, govoreći: U to vrijeme Gospod mu poče davati pokoj i spokoj na zemlji.
35 U to vrijeme i Kajin poče graditi grad; i sagradi grad i nazva grad Henok, po imenu svog sina; jer u one dane Gospod mu dade pokoj na zemlji, i nije se kretao i lutao kao u početku.
36 Henoku se rodio Irad, a Iradu se rodio Mehujael, a Mehujael se rodio Metušael.

POGLAVLJE 2

1 A bilo je sto tridesete godine Adamova života na zemlji, kada on ponovo upozna Evu, ženu svoju, i ona zače i rodi sina na njegovu sliku i priliku, i nadjenu mu ime Set, govoreći: Jer mi je Bog odredio drugo potomstvo na mjesto Abela, jer ga je Kain ubio.
2 Set je živio sto i pet godina i rodio sina; i Set je dao ime svom sinu Enoš, govoreći: Jer su se u to vrijeme sinovi ljudski počeli množiti i mučiti svoje duše i srca prestupajući i buneći se protiv Boga.
3 I bilo je u dane Enoša da su se sinovi ljudski nastavili buniti i prijestupati protiv Boga, povećavajući gnjev Gospodnji protiv sinova ljudskih.
4 I sinovi ljudski otišli su i služili drugim bogovima, i zaboravili su Gospoda koji ih je stvorio na zemlji. U one dane sinovi ljudski pravili su likove od mjedi i željeza, drveta i kamena, i klanjali su im se i služili im.
5 I svaki čovjek načini svoga boga i klanjaše mu se, i sinovi ljudski ostaviše Gospoda sve dane Enoša i djece njegove; i gnjev Gospodnji se raspali zbog njihovih djela i gnusoba koje činiše na zemlji.
6 I Gospod učini da ih vode rijeke Gihona preplave, i uništi ih i uništi, i uništi trećinu zemlje, i uprkos tome, sinovi ljudski se nisu odvratili od svojih zlih puteva, i njihove ruke su još uvijek bile ispružene da čine zlo u očima Gospodnjim.
7 U one dane nije bilo ni sjetve ni žetve na zemlji; i nije bilo hrane za sinove ljudske i glad je bila vrlo velika u one dane.
8 A sjeme koje su posijali u one dane u zemlju postalo je trnje, čičak i drač; jer od Adamovih dana bila je ova objava o zemlji, o prokletstvu Božjem, kojim je prokleo zemlju zbog grijeha koji je Adam počinio pred Gospodom.
9 I upravo kada su ljudi nastavili da se bune i prestupaju protiv Boga i da kvare svoje puteve, i zemlja se pokvarila.
10 Enoš je živio devedeset godina i rodio mu se Kenan;
11 I Kenan odraste i navrši četrdeset godina, i postade mudar i steče znanje i vještinu u svoj mudrosti, i vladaše nad svim sinovima ljudskim, i vodiše sinove ljudske k mudrosti i znanju; jer Kenan bijaše vrlo mudar čovjek i imaše razum u svoj mudrosti, i svojom mudrošću vladaše nad duhovima i demonima;
12 I Kainan je svojom mudrošću znao da će Bog uništiti sinove ljudske jer su sagriješili na zemlji i da će Gospod u posljednjim danima na njih pustiti vode potopa.
13 U te dane Kenan je napisao na kamene ploče ono što će se dogoditi u budućnosti i pohranio ih u svoje riznice.
14 I Kenan je vladao nad cijelom zemljom i obratio je neke od sinova ljudskih da služe Bogu.
15 A kad je Kenan imao sedamdeset godina, rodi mu se tri sina i dvije kćeri.
16 A ovo su imena djece Kenanove: ime prvorođenog Mahalel, drugog Enan, a trećeg Mered, a njihove sestre bile su Ada i Zila; to je petero djece Kenanove koja mu se rodila.
17 Lamek, sin Metušaelov, rodi se s Kainanom ženidbom, i on uze njegove dvije kćeri sebi za žene, i Ada zače i rodi Lameku sina, i nadjenu mu ime Jabal.
18 I ona opet zače i rodi sina i nadjenu mu ime Jubal; a Zila, njena sestra, bijaše u one dane neplodna i nije imala potomstva.
19 Jer u one dane sinovi ljudski počeše griješiti protiv Boga i kršiti zapovijedi koje je On dao Adamu, da se plode i množe na zemlji.
20 A neki od sinova ljudskih naveli su svoje žene da piju napitak koji bi ih učinio neplodnima, kako bi zadržale svoju figuru i kako im lijepi izgled ne bi izblijedio.
21 A kad sinovi ljudski natjeraše neke od svojih žena da piju, Zila pi s njima.
22 A rađalice su izgledale odvratne u očima svojih muževa kao udovice, dok su im muževi bili živi, jer su bile vezane samo za neplodne.
23 A na kraju dana i godina, kad Zila ostari, Gospod joj otvori utrobu.
24 I ona zače i rodi sina i nadjenu mu ime Tubal-Kain, govoreći: "Nakon što sam usahla, dobila sam ga od Svemogućeg Boga."
25 I ona opet zače i rodi kćer, i nadjenu joj ime Naama, jer reče: Nakon što sam usahla, stekla sam zadovoljstvo i užitak.
26 A Lamek bijaše star i poodmaklih godina, i oči mu bijahu slabe te nije mogao vidjeti, a Tubal Kain, sin njegov, vodio ga je. I jednog dana Lamek ode u polje, a Tubal Kain, sin njegov, bijaše s njim. I dok su hodali poljem, Kain, sin Adamov, krenu prema njima; jer Lamek bijaše vrlo star i nije mogao mnogo vidjeti, a Tubal Kain, sin njegov, bijaše vrlo mlad.
27 I Tubal Kajin reče svom ocu da zategne luk i strijelama pogodi Kajina, koji je još bio daleko, i ubi ga, jer im se činio kao životinja.
28 I strijele su probile Kainovo tijelo iako je bio daleko od njih, te je pao na zemlju i umro.
29 I Gospod uzvrati Kainu za zlo po njegovoj bezakonju, koje učini bratu svom Abelu, po riječi Gospodnjoj koju reče.
30 I dogodi se kad Kajin umrije, da Lamek i Tubal odoše vidjeti životinju koju su ubili, i vidješe, i gle, Kajin, djed njihov, ležaše mrtav na zemlji.
31 Lamek se veoma rastuži što je to učinio i, plješčući rukama, udari svog sina i prouzroči njegovu smrt.
32 A žene Lamehove čuše šta je Lameh učinio i tražiše da ga ubiju.
33 I žene Lamehove ga mrze od tog dana, jer je ubio Kaina i Tubala Kaina, i žene Lamehove se odvojiše od njega i ne htjedoše ga slušati u one dane.
34 Lamek dođe k svojim ženama i navaljivaše ih da ga saslušaju u vezi s tim.
35 I reče svojim ženama Adi i Zili: "Čujte glas moj, žene Lamehove, pazite na moje riječi! Sad ste umislile i rekle da sam ubio čovjeka svojim ranama i dijete svojim prugama, a one nisu učinile nasilje. Ali znajte da sam star i sijed, i da su mi oči otežale od starosti, i da sam to učinio nesvjesno."
36 I žene Lamehove poslušaše ga u toj stvari i vratiše mu se sa savjetom svog oca Adama, ali mu od tada ne rodiše djece, znajući da se u one dane Božji gnjev povećavao protiv sinova ljudskih, da ih uništi vodama potopa zbog njihovih zlih djela.

37 A Mahalel, sin Kainanov, živio je šezdeset i pet godina i rodio mu se Jared; a Jared je živio šezdeset i dvije godine i rodio mu se Enoh.

POGLAVLJE 3

1 A Enoh je živio šezdeset i pet godina i rodio mu se Metuzalem; i Enoh je hodio s Bogom nakon što mu se rodio Metuzalem, i služio je Gospodu, i prezirao je zle putove ljudske.
2 I duša Enokova bila je obavijena poukom Gospodnjom, znanjem i razumijevanjem; i mudro se povukao od sinova ljudskih i skrivao se od njih mnogo dana.
3 A kad je prošlo mnogo godina, dok je služio Gospodu i moljao se pred njim u svojoj kući, anđeo Gospodnji dozva ga s neba i reče: "Evo me."
4 I reče: "Ustani, izađi iz svoje kuće i s mjesta gdje se skrivaš i pokaži se sinovima ljudskim da ih naučiš putu kojim trebaju ići i djelu koje moraju izvršiti da bi stupili na puteve Božje."
5 I Henok ustade po riječi Gospodnjoj i izađe iz kuće svoje, iz mjesta svoga i iz odaje u kojoj se bijaše sakrio; i ode k sinovima ljudskim i nauči ih putevima Gospodnjim, i u to vrijeme sabra sinove ljudske i upozna ih s uputama Gospodnjim.
6 I naredi da se to objavi po svim mjestima gdje žive sinovi ljudski: "Gdje je čovjek koji želi znati puteve Gospodnje i dobra djela? Neka dođe k Enohu."
7 I svi sinovi ljudski se tada okupiše oko njega, jer svi koji su to željeli idoše k Enohu, a Enoh vladaše nad sinovima ljudskim prema riječi Gospodnjoj, i oni dođoše i pokloniše mu se i čuše riječ njegovu.
8 I duh Božji bio je na Enohu, i on je podučavao sve svoje ljude mudrosti Božjoj i njegovim putevima, i sinovi ljudski služili su Gospodu sve dane Enoha, i dolazili su da čuju njegovu mudrost.
9 I svi kraljevi sinova ljudskih, i prvi i posljednji, zajedno sa svojim knezovima i sudijama, došli su k Enoku kada su čuli za njegovu mudrost, i poklonili su mu se, i također su zatražili od Enoka da vlada nad njima, na što je on pristao.
10 I sabraše se svih sto trideset kraljeva i knezova, i postaviše Enoha za kralja nad sobom i svi bijahu pod njegovom vlašću i zapovjedništvom.
11 I Enoh ih je poučio mudrosti, znanju i putevima Gospodnjim; i on je uspostavio mir među njima, i mir je bio po cijeloj zemlji za života Enohovog.
12 I Enoh vladaše nad sinovima ljudskim dvjesto četrdeset i tri godine, i činiše pravdu i pravednost sa svim svojim narodom, i vodiše ih putevima Gospodnjim.
13 A ovo su naraštaji Enoka, Metušalaha, Elišeja i Elimeleka, tri sina; a njihove sestre bile su Melka i Nahma, a Metušalah je živio osamdeset i sedam godina i rodio Lameha.
14 A bilo je pedeset i šeste godine Lamehova života kad Adam umrije; devetsto trideset godina mu je bilo kad je umro, i njegova dva sina, s Enohom i Metuzalemom, sinom njegovim, sahraniše ga s velikom pompom, kao što se sahranjuju kraljevi, u pećini koju mu je Bog rekao.
15 I na tom mjestu svi sinovi ljudski napraviše veliku žalost i plač zbog Adama; stoga je to postao običaj među sinovima ljudskim do današnjeg dana.
16 I Adam umrije jer je jeo s drveta spoznaje; on i njegova djeca poslije njega, kao što je rekao Gospod Bog.
17 I bilo je godine Adamove smrti, koja je bila dvjesto četrdeset i treća godina vladavine Enoha, u to vrijeme Enoh odluči da se odvoji od sinova ljudskih i da se sakrije kao i prije kako bi služio Gospodu.
18 I Enoh učini tako, ali se nije sasvim sakrio od njih, nego se tri dana klonio sinova ljudskih, a zatim otišao k njima na jedan dan.
19 I tokom tri dana što je bio u svojoj sobi, molio se i hvalio Gospoda, Boga svoga, a onog dana kad je otišao i pojavio se svojim podanicima, naučio ih je putevima Gospodnjim, i sve što su ga pitali o Gospodu, on im je rekao.
20 I činio je na taj način mnogo godina, a nakon toga se skrivao šest dana i pojavljivao se svom narodu jedan dan u sedam; a nakon toga jednom mjesečno, a zatim jednom godišnje, sve dok ga svi kraljevi, knezovi i sinovi ljudski nisu tražili i ponovo poželjeli vidjeti lice Henoka i čuti njegovu riječ; ali nisu mogli, jer su se svi sinovi ljudski jako bojali Henoka i bojali su se približiti mu zbog božanskog strahopoštovanja koje je sjedilo na njegovom licu; stoga ga nijedan čovjek nije mogao pogledati, bojeći se da bi mogao biti kažnjen i umrijeti.
21 I svi kraljevi i knezovi odlučiše okupiti sinove ljudske i doći k Henoku, misleći da bi svi mogli s njim razgovarati u vrijeme kada on izađe među njih, i učiniše tako.
22 I dođe dan kad Enoh izađe i svi se sabraše i dođoše k njemu, i Enoh im reče riječi Gospodnje i nauči ih mudrosti i znanju, i oni se pokloniše pred njim i rekoše: Neka živi kralj! Neka živi kralj!
23 I neko vrijeme kasnije, dok kraljevi i knezovi i sinovi ljudski govoriše Henoku, a Henok ih poučavaše putovima Božjim, gle, anđeo Gospodnji tada pozva Henoka s neba i htjede ga dovesti na nebo da ga tamo učini kraljem nad sinovima Božjim, kao što je vladao nad sinovima ljudskim na zemlji.
24 Kad je u to vrijeme Enoh to čuo, otišao je i sabrao sve stanovnike zemlje, i naučio ih mudrosti i znanju i dao im božanske upute, i rekao im je: "Od mene se tražilo da se uzdignem na nebo, stoga ne znam dan svog odlaska."
25 I sada ću te, dakle, naučiti mudrosti i znanju i dat ću ti upute prije nego što te ostavim, kako da postupaš na zemlji da bi mogao živjeti; i on je tako i učinio.
26 I učio ih je mudrosti i znanju, i davao im je pouke, i ukoravao ih, i stavljao im je pred njih uredbe i zakone da ih čine na zemlji, i uspostavljao je mir među njima, i učio ih je vječnom životu, i boravio je s njima neko vrijeme učeći ih svemu tome.
27 I u to vrijeme sinovi ljudski bijahu s Henokom, i Henok im govoraše, i oni podigoše oči svoje i lik velikog konja siđe s neba, i konj poče hodati zrakom;
28 I oni ispričaše Enohu šta su vidjeli, a Enoh im reče: "Zbog mene ovaj konj silazi na zemlju; došlo je vrijeme kada moram otići od vas i više me nećete vidjeti."
29 I konj se u to vrijeme spustio i stao pred Enoha, i svi sinovi ljudski koji su bili s Enohom ga vidjeli.
30 A Enoh tada ponovo naredi da se oglasi glas koji govori: “Gdje je čovjek koji želi upoznati puteve Gospoda Boga svoga? Neka danas dođe k Enohu prije nego što bude uzet od nas.”

31 I svi sinovi ljudski sabraše se i dođoše k Enoku tog dana; i svi kraljevi zemlje sa svojim knezovima i savjetnicima ostadoše s njim tog dana; i Enoh tada pouči sinove ljudske mudrosti i znanju i dade im božanske upute; i naredi im da služe Gospodu i hode njegovim putevima sve dane života svoga, i nastavi sklapati mir među njima.
32 I nakon toga ustade i pojaše na konja; i izađe, i svi sinovi ljudski pođoše za njim, oko osamsto hiljada ljudi; i išli su s njim jedan dan putovanja.
33 A drugog dana im reče: "Vratite se kući u svoje šatore; zašto idete? Možda ćete umrijeti." I neki od njih odoše od njega, a oni koji ostadoše idoše s njim šest dana hoda. I Henok im govoraše svaki dan: "Vratite se u svoje šatore da ne umrete." Ali oni se ne htjedoše vratiti, pa pođoše s njim.
34 A šestog dana neki od ljudi ostadoše i prilijepiše se za njega, i rekoše mu: "Ići ćemo s tobom na mjesto kuda ideš; tako živ bio Gospod, samo će nas smrt rastaviti."
35 I oni su ga toliko navaljivali da pođu s njim da im je prestao govoriti; i oni su pošli za njim i nisu se vratili;
36 A kad se kraljevi vratiše, narediše da se izvrši popis stanovništva, kako bi saznali broj preostalih ljudi koji su otišli s Henokom; i sedmog dana Henok se uzdiže na nebo u vihoru, s konjima i vatrenim kolima.
37 A osmog dana svi kraljevi koji su bili s Henokom poslaše da vrate broj ljudi koji su bili s Henokom, na ono mjesto s kojeg se on uzdigao na nebo.
38 I svi ti kraljevi odoše na to mjesto i nađoše zemlju tamo punu snijega, a na snijegu bijaše veliko kamenje snijega, i jedan reče drugome: Dođi, probijmo se kroz snijeg i pogledajmo, možda su ljudi koji su ostali s Henokom mrtvi i sada su pod kamenjem snijega, i tražili su ga, ali ga nisu mogli pronaći, jer se uzdigao na nebo.

POGLAVLJE 4

1 I svih dana koje je Enoh živio na zemlji bilo je tri stotine šezdeset i pet godina.
2 A kad se Enoh uzašao na nebo, ustadoše svi kraljevi zemlje i uzeše Metušalaha, sina mu, i pomazaše ga, i postaviše ga za kralja nad njima umjesto oca mu.
3 Metušalah je postupio ispravno pred Bogom, kao što ga je naučio njegov otac Henok, i tako je cijelog svog života učio sinove ljudske mudrosti, znanju i strahu Božjem, i nije skretao s dobrog puta ni desno ni lijevo.
4 Ali u posljednjim danima Metuzalemovim, sinovi ljudski okrenuše se od Gospoda, pokvare zemlju, pljačkahu i otimahu jedni druge, i pobuniše se protiv Boga i prestupiše, i pokvare puteve svoje, i ne htjedoše poslušati glas Metuzalemov, nego se pobuniše protiv njega.
5 I Gospod se silno razgnjevi na njih i nastavi uništavati sjeme u one dane, tako da nije bilo ni sjetve ni žetve na zemlji.
6 Jer kad su sijali zemlju da bi dobili hranu za sebe, gle, izraslo je trnje i čičak koje nisu sijali.
7 A sinovi ljudski se još nisu odvratili od svojih zlih puteva, i ruke su im još uvijek bile pružene da čine zlo u očima Božjim, i provocirali su Gospoda svojim zlim putevima, i Gospod se veoma razgnjevi i pokaja se što je stvorio čovjeka.
8 I on je mislio da ih uništi i istrijebi, i to je i učinio.
9 U one dane kad je Lameh, sin Metušalahov, imao sto i šezdeset godina, umrije Set, sin Adamov.
10 Set je živio ukupno devet stotina i dvanaest godina, i umrije.
11 A Lameh je imao sto osamdeset godina kad je uzeo Ašmuu, kćer Elišaja, sina Enoha, ujaka njegova, i ona je zatrudnjela.
12 U to vrijeme sinovi ljudski sijaše zemlju i rodi se malo hrane, ali se sinovi ljudski ne odvratiše od svojih zlih puteva, nego počiniše prijestup i pobuniše se protiv Boga.
13 I žena Lamehova zače i rodi mu sina u to vrijeme, u vrijeme promjene godine.
14 Metušalem mu nadjede ime Noa, govoreći: "Zemlja je u njegovim danima bila mirna i bez truleži." A Lamek, otac mu njegov, nadjede ime Menahem, govoreći: "Ovaj će nas utješiti u našim djelima i u teškom trudu na zemlji koju je Bog prokleo."
15 Dijete je odraslo i bilo odbijeno od dojenja, te je išlo putevima svoga oca Metušalaha, savršen i pravedan pred Bogom.
16 I svi sinovi ljudski skrenuše s puteva Gospodnjih u one dane, množeći se na licu zemlje sinovima i kćerima, i učili su jedni druge svojim zlim navikama i nastavili su griješiti protiv Gospoda.
17 I svaki čovjek je sebi načinio boga, i pljačkali su i otimali svaki svog bližnjeg kao i svog rođaka, i kvarili su zemlju, i zemlja se napunila nasiljem.
18 I njihovi suci i vladari odlazili su k kćerima ljudskim i silom uzimali njihove žene od njihovih muževa po njihovom izboru, i sinovi ljudski u one dane uzimali su od stoke zemaljske, zvijeri poljske i ptice nebeske, i učili su miješanje životinja jedne vrste s drugom, kako bi time razljutili Gospoda; i Bog je vidio cijelu zemlju i bila je pokvarena, jer je svako tijelo pokvarilo svoje puteve na zemlji, svi ljudi i sve životinje.
19 I reče Gospod: "Izbrisaću s lica zemlje čovjeka kojeg sam stvorio, od čovjeka do ptica nebeskih, zajedno sa stokom i životinjama koje su u polju, jer se kajem što sam ih stvorio."
20 I svi ljudi koji su hodili putevima Gospodnjim pomriješe u one dane, prije nego što Gospod dovede na ljude zlo koje je najavio, jer to bijaše od Gospoda, da ne vide zlo koje je Gospod govorio o sinovima ljudskim.
21 Noa nađe milost u očima Gospodnjim, i Gospod izabra njega i njegovu djecu da od njih podigne potomstvo po cijeloj zemlji.

POGLAVLJE 5

1 A bilo je osamdeset i četvrte godine Noina života, kad je umro, umro je Enoh, sin Šetov. Bilo mu je devet stotina i pet godina kad je umro.
2 A sto sedamdeset devete godine Noina života umrije Kenan, sin Enošev, i umrije u svemu Kenanu devet stotina i deset godina.
3 Dvjesto trideset i četvrte godine Noina života umrije Mahalel, sin Kainanov. Mahalel poživje osam stotina devedeset i pet godina, i umrije.
4 I Jared, sin Mahlalelov, umrije u one dane, tri stotine trideset i šeste godine Noina života; i svih dana Jaredovih bilo je devet stotina šezdeset i dvije godine, i umrije.

5 I svi koji su slijedili Gospoda pomriješe u one dane, prije nego što vidješe zlo koje je Bog najavio da će učiniti na zemlji.
6 I nakon što je prošlo mnogo godina, četiri stotine i osamdesete godine Noina života, kada su svi oni ljudi koji su slijedili Gospoda umrli među sinovima ljudskim, i ostao je samo Metušalem, Bog reče Noi i Metušalehu, govoreći:
7 Recite i objavite sinovima ljudskim: ‘Ovako govori Gospod: Vratite se sa svojih zlih puteva i ostavite svoja djela, i Gospod će se pokajati za zlo koje je obećao da će vam učiniti, tako da se neće dogoditi.’
8 Jer ovako govori Gospod: Evo, dajem vam rok od sto dvadeset godina; ako se obratite k meni i ostavite svoje zle puteve, onda ću se i ja odvratiti od zla o kojem sam vam govorio, i ono neće postojati, govori Gospod.
9 Noa i Metušalah su govorili sve riječi Gospodnje sinovima ljudskim, dan za danom, neprestano im govoreći.
10 Ali sinovi ljudski nisu htjeli da ih slušaju, niti su priklonili uši svojim riječima njihovim, i bili su tvrdovrati.
11 I Gospod im dade rok od sto dvadeset godina, govoreći: Ako se vrate, Bog će se pokajati za zlo, tako da neće uništiti zemlju.
12 Noa, sin Lamehov, u one dane nije se ženio da bi imao djecu, jer je rekao: "Sada će Bog uništiti zemlju, zašto ću ja imati djecu?"
13 A Noa je bio pravedan čovjek, bio je savršen u svom naraštaju, i Gospod ga je izabrao da od njegovog potomstva podigne potomstvo na licu zemlje.
14 I reče Gospod Noju: "Uzmi sebi ženu i rodi djecu, jer sam te vidio pravednim pred sobom u ovom naraštaju."
15 I podići ćeš potomstvo i djecu svoju s tobom usred zemlje. Noa ode i uze ženu, i izabra Naamu, kćer Enokovu, koja je imala petsto osamdeset godina.
16 A Noa je imao četiri stotine devedeset i osam godina kad je uzeo Naamu za ženu.
17 Naama zače i rodi sina, i on mu nadjede ime Jafet, govoreći: "Bog me je proširio na zemlji." I ona opet zače i rodi sina, i on mu nadjede ime Šem, govoreći: "Bog me je učinio ostatkom, da podignem potomstvo usred zemlje."
18 Noa je imao petsto i dvije godine kad je Naama rodila Šema. Dječaci su odrasli i išli putem Gospodnjim, u svemu što su ih naučili Metušalem i Noa, otac njihov.
19 I Lamek, otac Noin, umrije u te dane; ipak, zaista nije išao svim srcem svojim putevima svoga oca, i umrije u sto devedeset petoj godini Noina života.
20 I svih dana Lamehovih bilo je sedam stotina i sedamdeset godina, i umrije.
21 I svi sinovi ljudski koji su poznavali Gospoda umrli su te godine prije nego što je Gospod donio zlo na njih; jer je Gospod htio da umru, kako ne bi gledali zlo koje će Bog dovesti na njihovu braću i rođake, kao što je to najavio da će učiniti.
22 U to vrijeme reče Gospod Noju i Metušalahu: "Istupite i objavite sinovima ljudskim sve riječi koje sam vam govorio u one dane, možda se odvrate od svojih zlih puteva, pa ću se tada pokajati za zlo i neću ga pustiti."
23 Noa i Metušalah stadoše i rekoše sinovima ljudskim sve što im je Bog rekao.
24 Ali sinovi ljudski nisu htjeli poslušati, niti su priklonili uho svome svim njihovim izjavama.
25 I poslije toga reče Gospod Noju: "Došao je kraj svakom tijelu preda me zbog njihovih zlih djela, i evo, ja ću uništiti zemlju."
26 Uzmi sebi goferovog drveta, idi na jedno mjesto i napravi veliku arku, i stavi je na to mjesto.
27 I ovako ćeš ga napraviti: tri stotine lakata dužine, pedeset lakata širine i trideset lakata visine.
28 Napravi sebi vrata koja će se otvarati sa strane, i završi ih odozgo do lakta, i premazaćeš ih smolom iznutra i izvana.
29 I evo, pustit ću potop na zemlju, i svako tijelo će biti uništeno, ispod neba će propasti sve što je na zemlji.
30 A ti i tvoja porodica idite i skupite po dva para od svih živih bića, mužjaka i ženku, i donesite ih u kovčeg da od njih podignete potomstvo na zemlji.
31 I sakupi k sebi svu hranu koju jedu sve životinje, da bude hrane za tebe i za njih.
32 I izaberi za svoje sinove tri djevojke između kćeri ljudskih, da budu žene sinovima tvojim.
33 Noa ustade i sagradi arku na mjestu gdje mu je Bog zapovjedio, i Noa učini kako mu je Bog zapovjedio.
34 U svojoj petsto devedeset i petoj godini Noa poče graditi arku i napravi je pet godina, kako mu je Gospod zapovjedio.
35 Noa uze tri kćeri Elijakima, sina Metušalaha, za žene svojim sinovima, kao što je Gospod zapovjedio Noi.
36 U to vrijeme umrije Metušalah, sin Enohov; umrije devet stotina i šezdeset godina.

POGLAVLJE 6

1 U to vrijeme, nakon smrti Metuzalemove, reče Gospod Noju: "Uđi ti sa svojom porodicom u arku; evo, ja ću ti sakupiti sve životinje zemaljske, zvijeri poljske i ptice nebeske, i sve će doći i okružiti arku."
2 I otiđi i sjedi kod vrata kovčega, i sve zvijeri, životinje i ptice neka se skupe i stanu pred tobom, a one od njih koji dođu i kleknu pred tobom uzećeš i daj u ruke svojih sinova, koji će ih dovesti u kovčeg, a sve koji budu stajali pred tobom ostavićeš.
3 I Gospod to učini sljedećeg dana, i životinje, zvijeri i ptice dođoše u velikom mnoštvu i okružiše arku.
4 Noa ode i sjede kraj vrata arke, i uvede u arku svako tijelo koje se savijalo pred njim, i sve što je stajalo pred njim ostavi na zemlji.
5 I dođe lavica sa svoja dva mladunčeta, mužjakom i ženkom, i sva tri čučnuše pred Noom. Dva mladunčeta ustadoše na lavicu i udariše je, i natjeraše je da pobjegne s njenog mjesta. I ona ode, a oni se vratiše na svoja mjesta i čučnuše na zemlji pred Noom.
6 Lavica pobjegne i stade na mjesto lavova.
7 Noa to vidje i veoma se začudi, pa ustade, uze dva mladunca i unese ih u arku.
8 I Noa unese u arku sve žive stvorove koji su bili na zemlji, tako da nije ostao nijedan koji Noa nije unio u arku.
9 Dvoje po dvoje uđoše k Noju u arku, ali od čistih životinja i čistih ptica dovede sedam parova, kao što mu je Bog zapovjedio.
10 I sve životinje, zvijeri i ptice još su uvijek bile tamo i okruživale su arku na svakom mjestu, a kiša nije padala sve do sedam dana kasnije.

11 I tog dana, Gospod učini da se cijela zemlja zatrese, i sunce pomrači, i temelji svijeta bjesniše, i cijela se zemlja silovito potrese, i munje bljesnuše, i grmljavina zagrmi, i svi izvori na zemlji se probiše, onako kako stanovnici prije nisu znali; i Bog učini ovo moćno djelo, da bi prestrašio sinove ljudske, da više ne bude zla na zemlji.
12 A sinovi ljudski se ipak nisu htjeli vratiti sa svojih zlih puteva, i povećali su gnjev Gospodnji u to vrijeme, i nisu čak ni upravili svoja srca na sve to.
13 A nakon sedam dana, šeststote godine Noina života, vode potopa dođoše na zemlju.
14 I svi izvori bezdana se provališe, i otvoriše se nebeski otvori, i kiša je padala na zemlju četrdeset dana i četrdeset noći.
15 Noa i njegova porodica i sva živa bića koja su bila s njim ušli su u arku zbog voda potopa, i Gospod ih je zatvorio unutra.
16 I svi sinovi ljudski koji su ostali na zemlji iznemogli su od zla zbog kiše, jer su vode sve jače nadolazile na zemlju, a životinje i zvijeri su još uvijek okruživale arku.
17 I sabraše se sinovi ljudski, oko sedam stotina hiljada muškaraca i žena, i dođoše k Noi u arku.
18 I oni zovu Noju govoreći: "Otvori nam da dođemo k tebi u arku - zašto bismo onda umrli?"
19 Noa im odgovori jakim glasom iz arke: "Niste li se svi pobunili protiv Gospoda i rekli da on ne postoji? Zato vam je Gospod donio ovo zlo da vas uništi i istrijebi s lica zemlje."
20 Nije li to ono što sam vam govorio prije sto dvadeset godina, a vi niste htjeli poslušati glas Gospodnji, a sada želite živjeti na zemlji?
21 I rekoše Noju: "Spremni smo se vratiti Gospodu; samo nam otvori da bismo živjeli i ne umrli."
22 Noa im odgovori: "Sada, kada vidite nevolju svojih duša, želite se vratiti Gospodu; zašto se niste vratili tokom ovih sto dvadeset godina, koje vam je Gospod dao kao određeni rok?"
23 Ali sada dolazite i govorite mi ovo zbog nevolja vaših duša, a sada vas Gospod neće uslišati, niti će vam uho dati na uho ovog dana, tako da sada nećete uspjeti u svojim željama.
24 I sinovi ljudski pristupiše da provale u kovčeg i uđu zbog kiše, jer nisu mogli podnijeti kišu koja je padala na njih.
25 I Gospod posla sve zvijeri i životinje koje stajahu oko arke. I zvijeri ih savladaše i otjeraše s tog mjesta, i svaki čovjek ode svojim putem, i oni se opet raspršе po licu zemlje.
26 Kiša je i dalje padala na zemlju, i padala je četrdeset dana i četrdeset noći, i vode su se vrlo razlivale po zemlji; i svako tijelo koje je bilo na zemlji ili u vodama poginu, bili ljudi, životinje, zvijeri, gmizavci ili ptice nebeske, i ostade samo Noa i oni koji bijahu s njim u arci.
27 I vode su se pojačale i vrlo su se povećale na zemlji, te su podigle arku, i ona bi podignuta sa zemlje.
28 A barka je plutala po površini vode i bila je bacana po vodi tako da su se sva živa bića u njoj okretala kao varivo u kotlu.
29 I velika zabrinutost obuze sva živa bića koja su bila u arci, i arka je bila kao da će se razbiti.
30 I sva živa bića koja su bila u arci prestrašila su se, i lavovi su rikali, i volovi su mukali, i vukovi su zavijali, i svako živo biće u arci je govorilo i naricalo svojim jezikom, tako da su im glasovi dopirali na veliku udaljenost, i Noa i njegovi sinovi su plakali i jecali u svojoj nevolji; jako su se uplašili da su stigli do vrata smrti.
31 I Noa se pomoli Gospodu i vapi k njemu zbog ovoga, i reče: Gospode, pomozi nam, jer nemamo snage podnijeti ovo zlo koje nas je okružilo, jer su nas valovi voda okružili, zlobne bujice su nas prestrašile, zamke smrti su došle pred nas; usliši nas, Gospode, usliši nas, obasjaj lice svoje prema nama i budi milostiv prema nama, otkupi nas i izbavi nas.
32 I Gospod usliši Noin glas i Gospod ga se sjeti.
33 I vjetar je prošao preko zemlje, i vode su se smirile i arka se zaustavila.
34 I izvori bezdana i nebeski otvori se zatvoriše, i kiša s neba prestade.
35 I vode su se smanjile u one dane, i barka se zaustavi na planinama Ararata.
36 I Noa tada otvori prozore arke, a Noa i dalje zavapi Gospodu u to vrijeme i reče: O Gospode, koji si stvorio zemlju i nebesa i sve što je u njima, izvedi naše duše iz ovog zatočeništva i iz tamnice u koju si nas stavio, jer sam veoma umoran od uzdisanja.
37 I Gospod usliši Noin glas i reče mu: "Kad se navrši puna godina, tada ćeš izaći."
38 A kad se navršila godina dana Nojev boravak u arci, presušiše vode sa zemlje, i Noa skide pokrivač s arke.
39 U to vrijeme, dvadeset i sedmog dana drugog mjeseca, zemlja je bila suha, ali Noa i njegovi sinovi i oni koji su bili s njim nisu izašli iz arke dok im Gospod nije rekao.
40 I dođe dan kad im Gospod reče da izađu, i svi izađoše iz arke.
41 I otišli su i vratili se svaki svojim putem i na svoje mjesto, i Noa i sinovi njegovi živjeli su u zemlji koju im je Bog rekao, i služili su Gospodu sve svoje dane, i Gospod je blagoslovio Nou i sinove njegove kad su izašli iz arke.
42 I reče im: "Plodite se i napunite svu zemlju; ojačajte i obilno se množite na zemlji i množite se na njoj."

POGLAVLJE 7

1 A ovo su imena Noinih sinova: Jafet, Ham i Šem; i djeca su im se rodila poslije potopa, jer su se oženili prije potopa.
2 Ovo su Jafetovi sinovi: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešek i Tiras, sedam sinova.
3 A sinovi Gomerovi bili su Askinaz, Refat i Tegarma.
4 Sinovi Magogovi bili su Elihanaf i Lubal.
5 A sinovi Madajevi bili su Ahon, Zelo, Hazoni i Lot.
6 A sinovi Javanovi bili su Elizej, Taršiš, Hitim i Dudonim.
7 Tubalovi sinovi bili su Arifi, Kesed i Taari.
8 A sinovi Mešekovi bili su Dedon, Zaron i Šebašni.
9 A sinovi Tirasovi bijahu Benip, Gera, Lupirion i Gilak; to su sinovi Jafetovi po porodicama svojim, a broj ih je u to vrijeme bio oko četiri stotine i šezdeset.
10 A ovo su sinovi Hamovi: Kuš, Micrajim, Fut i Kanaan, četiri sina; a sinovi Kušovi behu Seba, Havila, Sabta, Raama i Sateka, a sinovi Raamini behu Šeba i Dedan.
11 A sinovi Micraima bili su Lud, Anom i Patros, Kaslot i Kaftor.

12 A sinovi Futovi bili su Gebul, Hadan, Bena i Adan.
13 A Kanaanovi sinovi bili su Sidon, Het, Amori, Gergaši, Hivi, Arkee, Seni, Arodi, Zimodi i Hamoti.
14 To su sinovi Hamovi, po porodicama svojim, a broj ih je u to vrijeme bio oko sedamsto trideset ljudi.
15 A ovo su sinovi Šemovi: Elam, Ašur, Arpakšad, Lud i Aram, pet sinova; a sinovi Elamovi bili su Šušan, Makul i Harmon.
16 Ašarovi sinovi bili su Mirus i Mokil, a Arpakšadovi sinovi bili su Šelak, Anar i Aškol.
17 Sinovi Ludovi bili su Petor i Bizajon, a sinovi Aramovi bili su Uz, Kul, Gater i Maš.
18 To su sinovi Šemovi, prema svojim porodicama; a njihov broj u to vrijeme bio je oko tri stotine ljudi.
19 Ovo su Šemovi naraštaji: Šem rodi Arpakšada, Arpakšad rodi Šelaha, Šelak rodi Ebera, a Eberu se rode dvoje djece; ime jednom bješe Peleg, jer u njegovo vrijeme sinovi ljudski bijahu razdijeljeni, a u posljednje dane zemlja se razdijeli.
20 A ime drugoga bijaše Joktan, što znači da su u njegovo vrijeme životi sinova ljudskih bili smanjeni i umanjeni.
21 Ovo su sinovi Joktanovi: Almodad, Šelaf, Hazarmovet, Jerah, Hadurom, Ozel, Dikla, Obal, Abimael, Šeba, Ofir, Havila i Jobab; svi su to sinovi Joktanovi.
22 A Peleg, njegov brat, rodi Jena, a Jen rodi Seruga, a Serug rodi Nahora, a Nahor rodi Teraha. Terahu je bilo trideset i osam godina, i rodi Harana i Nahora.
23 I Kuš, sin Hamov, sina Noina, uze ženu u one dane u svojoj starosti, i ona rodi sina, i nadjenuše mu ime Nimrod, govoreći: U to vrijeme sinovi ljudski opet počeše se buniti i prijestupati protiv Boga, i dijete odraste, i otac ga njegov veoma zavolje, jer on bijaše sin njegove starosti.
24 A odjeća od kože koju je Bog načinio za Adama i njegovu ženu kad su izašli iz vrta, data je Kušu.
25 Jer nakon smrti Adama i njegove žene, odjeća je dana Enohu, sinu Jaredovom, a kada je Enoh uznesen k Bogu, dao ju je Metušalehu, svom sinu.
26 A kad je Metuzalem umro, Noa ih uze i dovede u arku, i bili su s njim dok nije izašao iz arke.
27 A kad su izlazili, Ham je ukrao tu odjeću od svog oca Noe, uzeo je i sakrio od svoje braće.
28 A kad se Hamu rodio njegov prvenac Kuš, dade mu tajno odjeću, i ona ostade s Kušom mnogo dana.
29 Kuš ih je također sakrio od svojih sinova i braće, a kad je Kuš rodio Nimroda, dao mu je tu odjeću iz ljubavi prema njemu, i Nimrod je odrastao, i kad mu je bilo dvadeset godina, obukao je tu odjeću.
30 I Nimrod postade snažan kad obuče odjeću, i Bog mu dade moć i snagu, i on postade silan lovac na zemlji, da, postade silan lovac na polju, i lovio je životinje i gradio je oltare, i na njima prinosio životinje pred Gospodom.
31 I Nimrod se ojača i ustane između svoje braće i vodi bitke svoje braće protiv svih njihovih neprijatelja unaokolo.
32 I Gospod predade sve neprijatelje njegove braće u njegove ruke, i Bog mu s vremena na vrijeme dade uspjeh u njegovim bitkama, i on vladaše zemljom.
33 Stoga je u to vrijeme postalo uobičajeno, kada bi čovjek izvodio one koje je obučio za bitku, govorio bi im: Kao što je Bog učinio Nimrodu, koji je bio moćan lovac na zemlji i koji je uspio u bitkama koje su prevladale protiv njegove braće, tako ih je izbavio iz ruku njihovih neprijatelja, tako neka nas Bog ojača i izbavi danas.
34 A kad je Nimrodu bilo četrdeset godina, u to vrijeme je izbio rat između njegove braće i djece Jafetove, tako da su bili u vlasti svojih neprijatelja.
35 I Nimrod izađe u to vrijeme i okupi sve sinove Kušove i njihove porodice, oko četiri stotine i šezdeset ljudi, i unajmi također od nekih svojih prijatelja i poznanika oko osamdeset ljudi, i dade im njihovu nagradu, i pođe s njima u boj, i dok je bio na putu, Nimrod ojača srca ljudi koji su išli s njim.
36 A on im reče: "Ne bojte se i ne uznemirujte se, jer će svi naši neprijatelji biti predani u naše ruke, i možete s njima činiti što vam je volja."
37 I svih ljudi koji su otišli bilo je oko pet stotina, i borili su se protiv svojih neprijatelja, i uništili ih, i pokorili ih, i Nimrod je postavio nad njima stalne časnike na njihova mjesta.
38 I uze neku od njihove djece kao jamčevinu, i svi su oni bili sluge Nimrodu i njegovoj braći, a Nimrod i sav narod koji je bio s njim vratiše se kući.
39 I kad se Nimrod radosno vratio iz bitke, nakon što je pobijedio svoje neprijatelje, sva njegova braća, zajedno s onima koji su ga poznavali od prije, okupiše se da ga postave za kralja nad sobom, i staviše mu kraljevsku krunu na glavu.
40 I postavio je nad svojim podanicima i narodom knezove, sudije i vladare, kao što je običaj među kraljevima.
41 I postavi Teraha, sina Nahorovog, za vojvodu svoje vojske, i uzvisi ga iznad svih svojih knezova.
42 I dok je vladao po želji svoga srca, nakon što je pobijedio sve svoje neprijatelje unaokolo, savjetovao se sa svojim savjetnicima da sagrade grad za svoju palaču, i oni su to i učinili.
43 I nađoše veliku dolinu nasuprot istoku i sagradiše mu veliki i prostrani grad, a Nimrod nazva grad koji sagradi Šinear, jer je Gospod žestoko potresao njegove neprijatelje i uništio ih.
44 Nimrod je živio u Šinearu i vladao je sigurno, borio se sa svojim neprijateljima i pokorio ih, i napredovao je u svim svojim bitkama, i njegovo kraljevstvo je postalo vrlo veliko.
45 I svi narodi i jezici čuše za njegovu slavu i sabraše se k njemu, i pokloniše se do zemlje, i prinesoše mu žrtve, i on postade njihov gospodar i kralj, i svi živješe s njim u gradu Šinearu, i Nimrod vladaše na zemlji nad svim Noinim sinovima, i svi bijahu pod njegovom vlašću i savjetom.
46 I sva zemlja bijaše jednog jezika i riječi jedinstva, ali Nimrod nije išao putevima Gospodnjim, i bio je zločestiji od svih ljudi koji su bili prije njega, od dana potopa do tih dana.
47 I načini bogove od drveta i kamena i klanjaše im se, i pobuni se protiv Gospoda, i nauči sve svoje podanike i ljude zemlje svojim zlim putevima; i Mardon, sin njegov, beše zliji od svog oca.
48 I svako ko je čuo za djela Mardona, sina Nimrodova, govorio bi o njemu: "Od bezbožnika izlazi bezbožnost." Stoga je postala poslovica po cijeloj zemlji: "Od bezbožnika izlazi bezbožnost." I to se govorilo u riječima ljudima od tada do danas.

49 Terah, sin Nahorov, knez Nimrodove vojske, bio je u to vrijeme vrlo velik u očima kralja i njegovih podanika, i kralj i knezovi su ga voljeli i uzdizali su ga vrlo visoko.
50 Terah uze ženu, a ime joj bijaše Amtelo, kćer Kornebovu; i žena Terahova zače i rodi mu sina u one dane.
51 Terah je imao sedamdeset godina kad mu se rodio, i Terah nadjenu ime svom sinu koji mu se rodio Abram, jer ga je kralj odgojio u ono vrijeme i uzvisio ga iznad svih svojih knezova koji su bili s njim.

POGLAVLJE 8

1 Te noći kad se Abram rodio, dođoše sve Terahove sluge i svi Nimrodovi mudraci i njegovi vračari, te jedoše i piše u Terahovoj kući i radosno se proslaviše s njim te noći.
2 I kad svi mudraci i vračari izađoše iz Terahove kuće, te noći podigoše oči prema nebu da pogledaju zvijezde i vidješe, i gle, jedna vrlo velika zvijezda dođe s istoka i potrča po nebu i proguta četiri zvijezde sa četiri strane neba.
3 I svi kraljevi mudraci i njegovi vračari bili su zapanjeni prizorom, a mudraci su razumjeli ovu stvar i znali su njen značaj.
4 I rekoše jedan drugome: "Ovo samo nagovještava dijete koje se Terahu rodilo ove noći, koje će odrasti i biti plodno, i množiti se, i posjedovati svu zemlju, on i njegova djeca zauvijek, i on i njegovo potomstvo će ubijati velike kraljeve i naslijediti njihove zemlje."
5 I mudraci i vračari otišli su kući te noći, a ujutro su svi ovi mudraci i vračari rano ustali i okupili se u određenoj kući.
6 I razgovarali su i govorili jedan drugome: "Gle, prizor koji smo vidjeli sinoć skriven je od kralja, nije mu objavljen."
7 A ako se ovo sazna kralju u posljednjim danima, on će nam reći: Zašto ste mi sakrili ovu stvar? Tada ćemo svi poginuti. Zato, hajde da sada idemo i ispričamo kralju prizor koji smo vidjeli i njegovo značenje, i ostat ćemo čisti.
8 I učiniše tako, i svi odoše kralju i pokloniše mu se do zemlje, i rekoše: Neka živi kralj, neka živi kralj!
9 Čuli smo da se Terahu, sinu Nahorovom, knezu tvoje vojske, rodio sin, i sinoć smo došli u njegovu kuću, te smo te noći jeli, pili i veselili se s njim.
10 A kad su tvoje sluge izašle iz kuće Terahove da odu u svoje domove i ondje prenoćimo, podigosmo oči prema nebu i vidješe veliku zvijezdu kako dolazi s istoka, i ista zvijezda trčala je velikom brzinom i progutala četiri velike zvijezde sa četiri strane neba.
11 Tvoje sluge su se zapanjile prizorom koji smo vidjeli i veoma su se prestrašile, te smo na osnovu prizora donijeli sud i svojom mudrošću znali ispravno tumačenje istog, da se ova stvar odnosi na dijete koje će se roditi Terahu, koje će odrasti i veoma se umnožiti, i postati moćno, i pobiti sve kraljeve zemlje, i naslijediti sve njihove zemlje, on i njegovo potomstvo zauvijek.
12 A sada, gospodaru i kralju naš, gle, zaista smo te upoznali s onim što smo vidjeli u vezi s ovim djetetom.
13 Ako se kralju svidi da svom ocu da cijenu za ovo dijete, ubit ćemo ga prije nego što odraste i umnoži se u zemlji, i prije nego što se njegovo zlo protiv nas poveća, da mi i naša djeca propadnemo zbog njegovog zla.
14 Kralj je čuo njihove riječi i one su mu se svidjele, te je poslao po Teraha, a Terah je došao pred kralja.
15 A kralj reče Terahu: "Javljeno mi je da ti se sinoć rodio sin i da je na nebu prikazano ovo što se dogodilo prilikom njegovog rođenja."
16 A sada mi daj dijete da ga ubijemo prije nego što se njegovo zlo obruši na nas, pa ću ti dati za njegovu cijenu, tvoju kuću punu srebra i zlata.
17 A Terah odgovori kralju i reče mu: “Gospodaru moj i kralju, čuo sam tvoje riječi i tvoj će sluga učiniti sve što njegov kralj želi.”
18 Ali gospodaru moj i kralju, reći ću ti šta mi se dogodilo sinoć, da vidim kakav će savjet kralj dati svom slugi, a onda ću odgovoriti kralju na ono što je upravo rekao; a kralj reče: Govori.
19 A Terah reče kralju: "Ajon, sin Moredov, došao je k meni sinoć i rekao:
20 Daj mi velikog i lijepog konja kojeg ti je dao kralj, i dat ću ti srebro i zlato, slamu i hranu za njegovu vrijednost. I rekoh mu: "Pričekaj dok ne vidim kralja u vezi tvojih riječi i vidi šta god kralj kaže, to ću učiniti."
21 A sada, gospodaru moj i kralju, evo, objavio sam ti ovo, i savjet koji će moj kralj dati svom slugi, toga ću se pridržavati.
22 Kralj je čuo Terahove riječi i razgnjevio se, te ga je smatrao bezumnikom.
23 A kralj odgovori Terahu i reče mu: "Jesi li toliko lud, neuk ili nerazuman da učiniš tako nešto, da daš svog lijepog konja za srebro i zlato ili čak za slamu i hranu?"
24 Zar ti toliko nedostaje srebra i zlata da radiš ovo, jer ne možeš nabaviti slame i hrane da nahraniš svoga konja? I šta ti je srebro i zlato, ili slama i hrana, da bi dao tog lijepog konja kojeg sam ti dao, kakvog nema na cijeloj zemlji?
25 Kralj presta govoriti, a Terah odgovori kralju: "Ovako je kralj govorio svom slugi;"
26 Molim te, gospodaru moj i kralju, šta si mi to rekao govoreći: ‘Daj svog sina da ga ubijemo, a ja ću ti dati srebro i zlato za njegovu cijenu? Šta ću sa srebrom i zlatom nakon smrti svog sina? Ko će me naslijediti? Sigurno će se, nakon moje smrti, srebro i zlato vratiti mom kralju koji ih je dao.’
27 Kad je kralj čuo Terahove riječi i prispodobu koju je iznio o kralju, to ga je jako ražalostilo i razljutio se zbog toga, i gnjev mu se rasplamsao u njemu.
28 A Terah vidje da se kraljev gnjev rasplamsao na njega i odgovori kralju: "Sve što imam u kraljevoj je vlasti; šta god kralj želi učiniti svom slugi, neka to učini; čak i moj sin, on je u kraljevoj vlasti, bez ikakve vrijednosti u zamjenu, on i njegova dva brata koja su starija od njega."
29 A kralj reče Terahu: "Ne, nego ću kupiti tvog mlađeg sina za određenu cijenu."
30 A Terah odgovori kralju: "Molim te, gospodaru i kralju, dopusti slugi svome da progovori pred tobom i da kralj čuje riječi svoga sluge." I Terah reče: "Neka mi kralj moj da tri dana vremena dok ne razmislim o ovoj stvari u sebi i ne posavjetujem se sa svojom porodicom o riječima svoga kralja." I on snažno navaljivaše na kralja da pristane na to.
31 Kralj posluša Teraha i učini tako, te mu dade tri dana vremena. Terah ode od kralja, vrati se kući svojoj porodici i ispriča im sve kraljeve riječi. Ljudi se jako uplaše.

32 Trećeg dana kralj posla Terahu govoreći: "Pošalji mi svoga sina za nagradu, kao što sam ti rekao; ako to ne učiniš, poslat ću te i pobit ću sve što imaš u svojoj kući, tako da ti neće ostati ni pas."
33 Terah požuri (jer je stvar bila hitna od kralja) i uze dijete od jednog od svojih slugu, koje mu je sluškinja rodila tog dana, i Terah dovede dijete kralju i primi za njega cijenu.
34 I Gospod je bio s Terahom u ovoj stvari, da Nimrod ne bi uzrokovao Abramovu smrt, i kralj je uzeo dijete od Teraha i svom snagom mu razbio glavu o zemlju, jer je mislio da je to bio Abram; i to je bilo skriveno od njega od tog dana, i kralj je to zaboravio, jer je bila volja Providnosti da ne pretrpi Abramovu smrt.
35 Terah tajno uze svog sina Abrama, zajedno s njegovom majkom i dojiljom, i sakri ih u pećinu, i donosio im je njihove namirnice svakog mjeseca.
36 I Gospod je bio s Abramom u pećini i on je odrastao, i Abram je bio u pećini deset godina, i car i njegovi knezovi, gatari i mudraci, mislili su da je car ubio Abrama.

POGLAVLJE 9

1 U to vrijeme oženi se Haran, sin Teraha, najstarijeg brata Abramova.
2 Haran je imao trideset i devet godina kad ju je uzeo; i žena Haranova zače i rodi sina, a on mu nadjenu ime Lot.
3 I opet zače i rodi kćer, i nadjenu joj ime Milka; i opet zače i rodi kćer, i nadjenu joj ime Saraja.
4 Haran je imao četrdeset i dvije godine kada mu se rodila Saraja, što je bilo u desetoj godini Abramova života; i u one dane Abram, njegova majka i dadilja izašli su iz pećine, jer su kralj i njegovi podanici zaboravili Abramovu stvar.
5 A kad Abram izađe iz pećine, ode k Noi i njegovom sinu Šemu i ostade s njima da se nauči pouku Gospodnjem i njegovim putevima. Niko nije znao gdje je Abram. Abram je dugo vremena služio Noi i njegovom sinu Šemu.
6 I Abram je bio u Nojevoj kući trideset i devet godina, i Abram je poznavao Gospoda od svoje treće godine, i išao je putevima Gospodnjim do dana svoje smrti, kao što su ga naučili Noa i sin njegov Šem; i svi sinovi zemlje u one dane mnogo su prestupili protiv Gospoda, i pobunili su se protiv njega i služili drugim bogovima, i zaboravili su Gospoda koji ih je stvorio na zemlji; i stanovnici zemlje su sebi u to vrijeme načinili svaki svog boga; bogove od drveta i kamena koji nisu mogli ni govoriti, ni čuti, ni izgovarati, i sinovi ljudski su im služili, i oni su im postali bogovi.
7 Kralj i svi njegovi sluge, i Terah sa svim svojim domaćinstvom, bili su tada prvi od onih koji su služili bogovima od drveta i kamena.
8 Terah je imao dvanaest velikih bogova, napravljenih od drveta i kamena, nakon dvanaest mjeseci u godini, i služio je svakome od njih svakog mjeseca, i svakog mjeseca Terah je donosio svoju žrtvu žita i žrtvu piće svojim bogovima; tako je Terah činio sve dane.
9 I sav taj naraštaj beše zlik u očima Gospodnjim, i tako su svaki čovek učinio svojim bogom, ali su napustili Gospoda koji ih je stvorio.
10 I nije se našlo čovjeka u one dane na cijeloj zemlji koji je poznavao Gospoda (jer su svaki služili svom Bogu) osim Noe i njegovog doma, i svi koji su bili pod njegovim savjetom poznavali su Gospoda u one dane.
11 A Abram, sin Terahov, postajao je sve veći u ono vrijeme u Nojevoj kući, i niko nije znao za to, i Gospod je bio s njim.
12 I Gospod dade Abramu razumno srce, i on znade da su sva djela tog naraštaja bila uzaludna i da su svi njihovi bogovi bili uzaludni i beskorisni.
13 I Abram vidje sunce kako sija na zemlji i reče u sebi: "Zaista, ovo sunce koje sija na zemlji je Bog, i njemu ću služiti."
14 I Abram je služio suncu toga dana i molio mu se. A kad je došla večer, sunce je zašlo kao i obično. I Abram reče u sebi: Zar ovo ne može biti Bog?
15 A Abram i dalje razmišljaše u sebi: "Ko je onaj koji je stvorio nebo i zemlju? Ko je stvorio na zemlji? Gdje je on?"
16 I noć se nad njim smračila, i on podiže oči prema zapadu, sjeveru, jugu i istoku, i vidje da je sunce nestalo sa zemlje i da je dan postao taman.
17 I Abram vidje zvijezde i mjesec pred sobom i reče: "Zaista, ovo je Bog koji je stvorio cijelu zemlju i čovjeka, i gle, ovi su njegovi sluge, bogovi oko njega." I Abram je služio mjesecu i molio mu se cijelu tu noć.
18 A ujutro, kad je svanulo i sunce je sjalo nad zemljom kao i obično, Abram je vidio sve stvari koje je Gospod Bog učinio na zemlji.
19 I Abram reče u sebi: "Zaista, ovo nisu bogovi koji su stvorili zemlju i sve ljude, nego ovo su sluge Božje." Abram je ostao u Nojevoj kući i ondje je poznavao Gospoda i njegove putove i služio je Gospodu sve dane svog života. I sav taj naraštaj zaboravi Gospoda i služi drugim bogovima od drveta i kamena i buni se sve svoje dane.
20 I kralj Nimrod vladaše sigurno, i cijela zemlja bijaše pod njegovom vlašću, i cijela zemlja bijaše jednog jezika i riječi jedinstva.
21 I svi knezovi Nimrodovi i njegovi velikaši, Fut, Micraim, Kuš i Kanaan sa svojim porodicama, odlučiše jedan drugom: "Hajde da sebi sagradimo grad i u njemu jaku kulu, s vrhom do neba, i proslavimo se, da bismo vladali cijelim svijetom, da bi zlo naših neprijatelja prestalo od nas, da bismo mogli moćno vladati nad njima i da se ne bismo raspršili po zemlji zbog njihovih ratova."
22 I svi oni odoše pred kralja i rekoše kralju ove riječi, a kralj se složi s njima u ovom slučaju i učini tako.
23 I sve porodice se okupiše, sastojeći se od oko šest stotina hiljada ljudi, i odoše da traže prostrano zemljište za izgradnju grada i kule, i tražiše po cijeloj zemlji i ne nađoše nijednu kao jednu dolinu na istoku zemlje Šinear, oko dva dana hoda, i putovaše tamo i nastaniše se tamo.
24 I počeše praviti cigle i paliti vatru da bi izgradili grad i kulu koju su zamislili da dovrše.
25 I gradnja kule bila im je prijestup i grijeh, i oni su je počeli graditi, i dok su gradili protiv Gospoda Boga nebeskog, zamišljali su u svojim srcima da ratuju protiv njega i da se uzdignu na nebo.
26 I svi ti ljudi i sve porodice podijeliše se na tri dijela; prvi reče: Uzdići ćemo se na nebo i boriti se protiv njega; drugi reče: Uzdići ćemo se na nebo i tamo postaviti svoje bogove i služiti im; a treći dio reče: Uzdići ćemo se na

nebo i udariti ga lukovima i kopljima; i Bog znade sva njihova djela i sve njihove zle misli, i vidje grad i kulu koju su gradili.
27 I dok su gradili, sagradili su sebi veliki grad i vrlo visoku i snažnu kulu; i zbog njene visine, malter i cigle nisu stizale do graditelja dok su se penjali k njoj, sve dok oni koji su se penjali nisu navršili cijelu godinu, a nakon toga su dolazili do graditelja i davali im malter i cigle; tako se to radilo svaki dan.
28 I gle, ovi su se penjali, a drugi su silazili cijeli dan; i ako bi im cigla pala iz ruku i razbila se, svi bi plakali nad njom, a ako bi čovjek pao i umro, niko od njih ga ne bi ni pogledao.
29 I Gospod je znao njihove misli, i dok su gradili, bacili su strijele prema nebu, i sve strijele su pale na njih napunjene krvlju, i kad su ih vidjeli, rekli su jedan drugome: Zaista smo pobili sve one koji su na nebu.
30 Jer to je bilo od Gospoda da ih navede na zabludu, i da ih uništi s lica zemlje.
31 I sagradiše kulu i grad, i to su činili svaki dan dok nisu prošli mnogi dani i godine.
32 I reče Bog sedamdesetorici anđela koji stajahu pred njim, onima koji bijahu blizu njega, govoreći: "Hajdemo sići i pomiješajmo im jezike, da jedan čovjek ne razumije jezik svoga bližnjega." I oni im to učiniše.
33 I od tog dana, svaki je zaboravio jezik svoga bližnjeg i nisu mogli razumjeti govoriti jednim jezikom. I kad bi graditelj uzeo iz ruku svoga bližnjeg kreč ili kamen koji nije naručio, graditelj bi ga bacio na svog bližnjeg, te bi ovaj umro.
34 I činili su to toliko dana i na taj su način mnoge od njih pobili.
35 I Gospod udari tri čete koje bijahu ondje i kazni ih prema njihovim djelima i namjerama; oni koji rekoše: "Uzlet ćemo na nebo i služiti svojim bogovima", postadoše kao majmuni i slonovi; a one koji rekoše: "Udarićemo nebo strijelama", Gospod ih ubi, jednog čovjeka rukom njegovog bližnjeg; a treću četu onih koji rekoše: "Uzlet ćemo na nebo i boriti se protiv njega", Gospod ih raspršio po cijeloj zemlji.
36 A oni koji su ostali među njima, kada su znali i shvatili zlo koje ih je snalazilo, napustili su gradnju i raspršili se po cijeloj zemlji.
37 I prestali su graditi grad i kulu; stoga je to mjesto nazvao Babilon, jer je ondje Gospod pobrkao jezik cijele zemlje; gle, bilo je na istoku zemlje Šinear.
38 A što se tiče kule koju su sagradili sinovi ljudski, zemlja je otvorila svoja usta i progutala jednu trećinu njene, a vatra je sišla s neba i spalila drugu trećinu, a druga trećina je ostala do danas, i to je od onog dijela koji je bio gore, a njen opseg je tri dana hoda.
39 I mnogi sinovi ljudski umrli su u toj kuli, narod bez broja.

POGLAVLJE 10

1 I Peleg, sin Eberov, umrije u one dane, u četrdeset osmoj godini života Abrama, sina Teraha, i sve dane Pelegove bilo je dvjesta trideset i devet godina.
2 I kad Gospod raspršio sinove ljudske zbog grijeha njihova kod kule, gle, oni se raširiše u mnoge dijelove, i svi sinovi ljudski se raspršе na četiri kraja zemlje.
3 I sve porodice su postale, svaka prema svom jeziku, svojoj zemlji ili svom gradu.
4 I sinovi ljudski sagradiše mnoge gradove prema svojim porodicama, na svim mjestima kuda su išli, i po cijeloj zemlji gdje ih je Gospod rasijao.
5 A neki od njih su sagradili gradove na mjestima s kojih su kasnije istrijebljeni, i nazvali su te gradove po svojim imenima, ili imenima svoje djece, ili po njihovim posebnim događajima.
6 Sinovi Jafeta, sina Noina, otišli su i sagradili sebi gradove po mjestima gdje su se rasuli i nazvali sve svoje gradove po njihovim imenima. Sinovi Jafetovi bili su podijeljeni po licu zemlje u mnoge krajeve i jezike.
7 A ovo su Jafetovi sinovi po njihovim porodicama: Gomer, Magog, Medaj, Javan, Tubal, Mešek i Tiras; to su Jafetovi sinovi po njihovim generacijama.
8 A sinovi Gomerovi, prema svojim gradovima, bili su Francumi, koji su živjeli u zemlji Franze, uz rijeku Franzu, uz rijeku Senu.
9 A djeca Refatova su Bartonim, koji žive u zemlji Bartonije, uz rijeku Ledu, koja ulijeva svoje vode u veliko more Gihon, to jest Okean.
10 A djeca Tugarme su deset porodica, a ovo su njihova imena: Buzar, Parzunac, Balgar, Elicanum, Ragbib, Tarki, Bid, Zebuk, Ongal i Tilmaz; svi se ovi raširiše i nastaniše na sjeveru i sagradiše sebi gradove.
11 I nazvaše svoje gradove po svojim imenima; to su oni koji žive uz rijeke Hithlah i Italac do današnjeg dana.
12 Ali porodice Angolija, Balgara i Parzunaca, one žive pored velike rijeke Dubnee; i imena njihovih gradova su također prema njihovim vlastitim imenima.
13 A djeca Javanova su Javanimi koji žive u zemlji Makdonije, a djeca Medajarea su Orelum koji žive u zemlji Kurson, a djeca Tubala su oni koji žive u zemlji Tuskanah uz rijeku Pašiju.
14 A sinovi Mešekovi su Šibašni, a sinovi Tirasovi su Rušaš, Kušni i Ongoli; svi su oni otišli i sagradili sebi gradove; to su gradovi koji se nalaze uz more Jabus, uz rijeku Kuru, koja se ulijeva u rijeku Tragan.
15 A djeca Elišajeva su Almanim, i oni su također otišli i sagradili sebi gradove; to su gradovi smješteni između planina Job i Šibatmo; a od njih su bili ljudi Lumbardi koji žive nasuprot planinama Job i Šibatmo, i osvojili su zemlju Italiju i ostali tamo do danas.
16 A djeca Kitima su Romi koji žive u dolini Kanopije uz rijeku Tibreu.
17 A djeca Dudonima su oni koji žive u gradovima mora Gihona, u zemlji Bordne.
18 Ovo su porodice Jafetovih sinova prema njihovim gradovima i jezicima, kada su se raspršili poslije kule, i nazvali su svoje gradove po svojim imenima i događajima; i ovo su imena svih njihovih gradova prema njihovim porodicama, koje su sagradili u one dane poslije kule.
19 A sinovi Hamovi bijahu Kuš, Micraim, Fut i Kanaan, prema svojim generacijama i gradovima.
20 Svi oni odoše i sagradiše sebi gradove, kako god nađoše prikladno mjesto za sebe, i nazvaše svoje gradove po imenima svojih otaca Kuš, Micrajim, Fut i Kanaan.

21 A sinovi Micraima su Ludim, Anamim, Lehabim, Naftuchi, Patrusim, Kasluchi i Kafturim, sedam porodica.
22 Svi oni žive uz rijeku Sihor, to jest egipatski potok, i sagradiše sebi gradove i nazvaše ih svojim imenima.
23 I sinovi Patrosa i Kasloka su se međusobno ženili, i od njih su potekli Pelišćani, Azaćani, Gerarimi, Gićani i Ekronjani, svih pet porodica; i oni su sebi sagradili gradove i prozvali su ih po imenima svojih otaca do današnjeg dana.
24 I djeca kanaanska sagradiše sebi gradove i nazvaše svoje gradove po svojim imenima, jedanaest gradova, a druge bez broja.
25 I četiri čovjeka iz Hamove porodice otišla su u zemlju ravnice; ovo su imena te četvorice ljudi: Sodoma, Gomora, Adma i Zebojim.
26 I ovi ljudi sagradiše sebi četiri grada u zemlji ravnice i nazvaše svoje gradove svojim imenima.
27 I oni i njihova djeca i svi koji su im pripadali živjeli su u tim gradovima, i plodili su se i veoma namnožili i živjeli su mirno.
28 Seir, sin Hurov, sina Hivija, sina Kanaanova, ode i nađe dolinu nasuprot gori Paranu, i ondje sagradi grad, i on, njegovih sedam sinova i njegova porodica nastaniše se ondje, i nazva grad koji sagradi Seir, po svom imenu; to je zemlja Seir do danas.
29 To su porodice Hamovih sinova, prema njihovim jezicima i gradovima, kad su se raspršili u svoje zemlje poslije kule.
30 I neka od djece Šema, sina Noina, oca sve djece Eberove, također su otišla i sagradila sebi gradove u mjestima gdje su se rasuli i nazvali su svoje gradove po njihovim imenima.
31 A sinovi Šemovi bijahu Elam, Ašur, Arpakšad, Lud i Aram, i oni sagradiše sebi gradove i nazvaše sve svoje gradove po njihovim imenima.
32 A Ašur, sin Šemov, sa svojom djecom i porodicom krenu u to vrijeme, vrlo velika grupa, i otišli su u daleku zemlju koju su pronašli, i naišli su na vrlo prostranu dolinu u zemlji u koju su otišli, i sagradili su sebi četiri grada i nazvali ih po svojim imenima i događajima.
33 A ovo su imena gradova koje su sagradili sinovi Ašurovi: Niniva, Resen, Kalah i Rehoboter; i sinovi Ašurovi žive ondje do danas.
34 I sinovi Aramovi odoše i sagradiše sebi grad, i nazvaše grad Uz po svom najstarijem bratu, i žive u njemu; to je zemlja Uz do danas.
35 A druge godine nakon kule, čovjek iz kuće Ašurove, po imenu Bela, ode iz zemlje Ninive da se nastani sa svojom porodicom gdje god nađe mjesto; i dođoše do gradova u ravnici nasuprot Sodomi, i ondje se nastaniše.
36 Čovjek ustade i ondje sagradi mali grad i nazva ga Bela, po svom imenu; to je zemlja Soar do današnjeg dana.
37 A ovo su porodice djece Šemove prema njihovom jeziku i gradovima, nakon što su se raspršili po zemlji poslije kule.
38 I svako kraljevstvo, grad i porodica Noinih potomaka sagradili su sebi mnogo gradova poslije ovoga.
39 I uspostavili su vlade u svim svojim gradovima, kako bi se njima upravljalo po njihovim naredbama; tako su činile sve porodice Noine djece zauvijek.

POGLAVLJE 11

1 Nimrod, sin Kušov, još je bio u zemlji Šinear i vladao je nad njom, živio je ondje i sagradio je gradove u zemlji Šinear.
2 A ovo su imena četiri grada koja je sagradio, a nazvao ih je po događajima koji su im se dogodili prilikom gradnje kule.
3 I prvi nazva Babel, govoreći: Jer je ondje Gospod pomiješao jezik cijele zemlje; a drugom nazva ime Ereh, jer ih je odande Bog rastjerao.
4 Treće mjesto nazva Eked, govoreći da je na tom mjestu bila velika bitka; a četvrto nazva Kalna, jer su ondje njegovi knezovi i junaci bili uništeni, te su razljutili Gospoda, pobunili se i prestupili protiv njega.
5 A kad Nimrod sagradi ove gradove u zemlji Šinear, nastani u njima ostatak svog naroda, svoje knezove i svoje moćnike koji su ostali u njegovom kraljevstvu.
6 I Nimrod se nastani u Babilonu i tamo obnovi svoju vladavinu nad ostatkom svojih podanika i vladaše sigurno, a podanici i knezovi Nimrodovi nazvaše ga Amrafel, govoreći da su kod kule njegovi knezovi i ljudi pali zbog njega.
7 I uprkos tome, Nimrod se nije vratio Gospodu, i nastavio je u zloći i učeći zloći sinove ljudske; a Mardon, sin njegov, bio je gori od svog oca i nastavio je dodavati gadosti svom ocu.
8 I on je naveo sinove ljudske na grijeh, zato se kaže: "Od bezbožnika izlazi bezbožnost."
9 U to vrijeme bio je rat između porodica Hamovih sinova, jer su živjeli u gradovima koje su sami sagradili.
10 Kedor-laomer, kralj Elama, odstupi od porodica sinova Hamovih, ratova s njima i pokori ih. Prođe pet gradova u ravnici, ratova protiv njih i pokori ih, i oni bijahu pod njegovom vlašću.
11 I služili su mu dvanaest godina i davali su mu godišnji porez.
12 U to vrijeme umrije Nahor, sin Serugov, u četrdeset devetoj godini života Abrama, sina Teraha.
13 A pedesete godine života Abrama, sina Teraha, Abram izađe iz Noine kuće i vrati se u očevu kuću.
14 Abram je poznao Gospoda i išao je njegovim putevima i njegovim uputama, i Gospod, Bog njegov, bio je s njim.
15 A Terah, njegov otac, u to vrijeme još uvijek je bio zapovjednik vojske kralja Nimroda i još uvijek je slijedio strane bogove.
16 I Abram dođe u kuću svoga oca i vidje dvanaest bogova gdje stoje ondje u svojim hramovima, i Abram se razgnjevi kad vidje te kipove u kući svoga oca.
17 A Abram reče: "Tako živ bio Gospod, ovi likovi neće ostati u kući moga oca; tako će mi učiniti Gospod, koji me je stvorio, ako ih sve ne razbijem za tri dana."
18 Abram ode od njih, i gnjev mu se rasplamsa u njemu. Abram požuri i ode iz sobe u vanjsko dvorište svoga oca. I nađe svog oca gdje sjedi u dvorištu i sve svoje sluge s njim. Abram dođe i sjede pred njega.
19 I Abram upita oca svoga: "Oče, reci mi gdje je Bog koji je stvorio nebo i zemlju i sve sinove ljudske na zemlji, i koji je stvorio tebe i mene." A Terah odgovori sinu svome Abramu i reče: "Gle, oni koji su nas stvorili svi su s nama u kući."

20 I Abram reče svom ocu: "Gospodaru moj, molim te, pokaži mi ih." I Terah uvede Abrama u sobu unutrašnjeg dvorišta, i Abram vidje, i gle, sva soba bijaše puna bogova od drveta i kamena, dvanaest velikih kipova i drugih manjih od njih bez broja.
21 A Terah reče svom sinu: "Evo, ovo su oni koji su stvorili sve što vidiš na zemlji, i koji su stvorili mene i tebe, i cijelo čovječanstvo."
22 Terah se pokloni svojim bogovima, a zatim ode od njih, a Abram, sin njegov, ode s njim.
23 A kad Abram ode od njih, dođe k svojoj majci i sjede pred nju, i reče svojoj majci: "Evo, moj otac mi je pokazao one koji su stvorili nebo i zemlju i sve sinove ljudske."
24 Zato sada požuri i donesi jare iz stada i pripremi od njega ukusno meso da ga donesem bogovima svoga oca kao žrtvu da jedu; možda ću im tako postati prihvatljiv.
25 I njegova majka učini tako, uzme jare i od njega pripremi ukusno jelo, pa ga donese Abramu. Abram uze ukusno meso od svoje majke i donese ga pred bogove svoga oca, i približi im se da jedu; a Terah, otac njegov, nije znao za to.
26 I Abram vidje onoga dana kad je sjedio među njima da nisu imali glasa, nisu imali sluha, nisu imali pokreta, i nijedan od njih nije mogao pružiti ruku da jede.
27 Abram im se rugao i rekao: "Sigurno im se nije svidjelo ukusno meso koje sam pripremio, ili im je možda bilo premalo, pa zato nisu htjeli jesti; zato ću sutra pripremiti svježe ukusno meso, bolje i obilnije od ovog, da vidim rezultat."
28 A sljedećeg dana Abram zapovjedi svojoj majci u vezi ukusnog mesa. Njegova majka ustade i donese tri lijepa jareta iz stada, te od njih napravi izvrsno ukusno meso, kakvo je njen sin volio, i dade ga svom sinu Abramu; a Terah, njegov otac, nije znao za to.
29 Abram uze ukusno meso od svoje majke i donese ga pred bogove svoga oca u sobu; i približi im se da jedu, i stavi ga pred njih, i Abram sjedi pred njima cijeli dan, misleći da bi možda mogli jesti.
30 Abram ih pogleda, i gle, nisu imali ni glasa ni sluha, niti je iko od njih pružio ruku da jede meso.
31 A uvečer toga dana u toj kući Abram se obuče u duh Božji.
32 I on povika i reče: "Teško ocu mom i ovom zlom naraštaju, čija su srca sva sklona taštini, koji služe ovim idolima od drveta i kamena koji ne mogu ni jesti, ni mirisati, ni čuti ni govoriti, koji imaju usta bez govora, oči bez vida, uši bez sluha, ruke bez osjećaja i noge koje se ne mogu kretati; slični su im oni koji su ih načinili i koji se u njih uzdaju."
33 Kad je Abram vidio sve to, razgnjevi se na oca svoga, požuri, uze sjekiru u ruku i dođe u sobu bogova te razbije sve bogove svoga oca.
34 A kad je razbio kipove, stavi sjekiru u ruku velikog boga koji je bio tamo pred njima i izađe; a Terah, otac njegov, vrati se kući, jer je na vratima čuo zvuk udaranja sjekirom; pa Terah uđe u kuću da sazna o čemu se radi.
35 Terah, čuvši zvuk sjekire u sobi sa likovima, otrča u sobu sa likovima i srete Abrama kako izlazi.
36 Terah uđe u sobu i nađe sve idole oborene i razbijene, a sjekiru u ruci najvećeg, koja nije bila razbijena, i ukusno meso koje je Abram, sin njegov, pripremio još uvijek je bilo pred njima.
37 Kad Terah to vidje, jako se razgnjevi, požuri i ode iz sobe k Abramu.
38 I nađe Abrama, sina svoga, gdje još sjedi u kući, i reče mu: "Šta si to učinio mojim bogovima?"
39 A Abram odgovori Terahu, ocu svome: "Ne tako, gospodaru moj, jer sam im donio ukusno jelo, i kad sam im se približio s mesom da jedu, svi su odmah pružili ruke da jedu, prije nego što je veliki pružio ruku da jede."
40 I veliki je vidio djela koja su činili pred njim, i njegov se gnjev žestoko raspalio protiv njih, te je otišao i uzeo sjekiru koja je bila u kući, došao do njih i sve ih razbio, i gle, sjekira mu je još u ruci, kao što vidiš.
41 I Terah se razgnjevi na sina svoga Abrama kad to reče; i Terah u gnjevu svome reče Abramu, sinu svome: "Šta je to što si ispričao? Lažeš mi."
42 Ima li u ovim bogovima duha, duše ili moći da učine sve što si mi rekao? Nisu li od drveta i kamena, i nisam li ih ja sam stvorio, i možeš li govoriti takve laži, govoreći da ih je veliki bog koji je bio s njima udario? Ti si taj koji si mu stavio sjekiru u ruke, a onda kažeš da ih je sve udario.
43 A Abram odgovori ocu svome i reče mu: "Kako onda možeš služiti ovim idolima u kojima nemaš moći ništa učiniti? Mogu li te ti idoli u koje se uzdaš izbaviti? Mogu li čuti tvoje molitve kad ih zazoveš? Mogu li te izbaviti iz ruku tvojih neprijatelja, ili će se boriti za tebe protiv tvojih neprijatelja, da bi služio drvetu i kamenu koji ne mogu ni govoriti ni čuti?"
44 A sada sigurno nije dobro ni za tebe ni za sinove ljudske koji su s tobom povezani da činite ove stvari; jesi li toliko glup, toliko nerazuman ili toliko nerazuman da ćeš služiti drvetu i kamenu i činiti na ovaj način?
45 I zaboraviti Gospoda Boga koji je stvorio nebo i zemlju, i koji vas je stvorio na zemlji, i time nanijeti veliko zlo vašim dušama u ovoj stvari služeći kamenu i drvetu?
46 Nisu li naši očevi u davna vremena griješili u ovoj stvari, te je Gospod, Bog svemira, doveo na njih vode potopa i uništio cijelu zemlju?
47 I kako možete nastaviti ovo činiti i služiti bogovima od drveta i kamena, koji ne mogu čuti, ni govoriti, ni izbaviti vas od ugnjetavanja, time navlačeći na vas gnjev Boga svemira?
48 Zato se sada moj otac kloni ovoga i ne nanosi zlo svojoj duši i dušama svog doma.
49 Abram požuri i skoči ispred svog oca, uze sjekiru s najvećeg kipa svoga oca, njome je razbi i pobjegne.
50 A Terah, vidjevši sve što je Abram učinio, požuri da ode iz svoje kuće i ode kralju. Dođe pred Nimroda i stade pred njega, i pokloni se kralju. A kralj reče: Šta želiš?
51 A on reče: "Molim te, gospodaru moj, da me uslišiš. Prije pedeset godina rodilo mi se dijete, i tako je učinio mojim bogovima i tako je govorio. Zato, gospodaru moj i kralju, pošalji po njega da dođe pred tebe i sudi mu po zakonu, da bismo se oslobodili njegovog zla."
52 Kralj posla tri sluge svoje, koji odoše i dovedoše Abrama pred kralja. Nimrod i svi njegovi knezovi i sluge sjedili su tog dana pred njim, a i Terah je sjedio pred njima.
53 A kralj reče Abramu: "Šta si to učinio svom ocu i njegovim bogovima?" A Abram odgovori kralju riječima

koje je rekao svom ocu: "Veliki bog koji je bio s njima u kući učinio im je ono što si čuo."
54 A kralj reče Abramu: "Jesu li imali moć govoriti i jesti i činiti kao što si rekao?" A Abram odgovori kralju: "A ako u njima nema moći, zašto im služiš i navodiš sinove ljudske da zalutaju svojim ludostima?"
55 Zar misliš da te oni mogu izbaviti ili učiniti išta malo ili veliko, da bi im služio? I zašto ne osjećaš Boga cijelog svemira, koji te je stvorio i u čijoj je moći da ubijaš i održavaš u životu?
56 0 glupi, jednostavni i neuki kralju, teško tebi zauvijek.
57 Mislio sam da ćeš svoje sluge naučiti pravednom putu, ali to nisi učinio, nego si ispunio cijelu zemlju svojim grijesima i grijesima svog naroda koji je slijedio tvoje putove.
58 Zar ne znaš, ili nisi čuo, da su ovim zlom koje činiš, naši preci sagriješili u davna vremena, i vječni Bog je na njih doveo vode potopa i uništio ih sve, a također je uništio cijelu zemlju zbog njih? I hoćete li se ti i tvoj narod sada ustati i učiniti slično ovom djelu, kako biste spustili gnjev Gospoda Boga svemira i donijeli zlo na sebe i cijelu zemlju?
59 Sada, dakle, ostavi ovo zlo djelo koje činiš i služi Bogu svemira, kao da je tvoja duša u njegovim rukama, i tada će ti biti dobro.
60 A ako tvoje zlo srce ne posluša riječi moje da te navedem da ostaviš svoje zle puteve i da služiš vječnom Bogu, onda ćeš umrijeti u sramoti u posljednjim danima, ti, tvoj narod i svi koji su povezani s tobom, slušajući tvoje riječi ili hodeći tvojim zlim putevima.
61 A kad Abram presta govoriti pred kraljem i knezovima, Abram podiže oči svoje k nebu i reče: "Gospod vidi sve bezbožnike i sudit će im."

POGLAVLJE 12

1 Kad je kralj čuo Abramove riječi, naredio je da ga bace u tamnicu; i Abram je bio u tamnici deset dana.
2 I na kraju tih dana kralj naredi da svi kraljevi, knezovi i upravitelji raznih pokrajina i mudraci dođu pred njega, i sjedoše pred njega, a Abram je još uvijek bio u tamnici.
3 I kralj reče knezovima i mudracima: "Jeste li čuli šta je Abram, sin Terahov, učinio svom ocu? Tako mu je učinio, i naredio sam da ga dovedu preda mene, i tako je govorio; njegovo srce ga nije prevarilo, niti se pomaknuo u mom prisustvu, i evo, sada je zatvoren u tamnici."
4 Zato odlučite kakav sud zaslužuje ovaj čovjek koji je vrijeđao kralja, koji je govorio i činio sve što ste čuli.
5 I svi odgovoriše kralju govoreći: "Čovjek koji vrijeđa kralja treba biti obješen na drvo; ali pošto je učinio sve što je rekao i prezreo naše bogove, mora biti spaljen, jer je to zakon u ovoj stvari."
6 Ako je kralju milo da to učini, neka naredi svojim slugama da lože vatru danju i noću u tvojoj peći od cigle, a onda ćemo ovog čovjeka baciti u nju. I kralj tako učini i zapovjedi svojim slugama da pripreme vatru tri dana i tri noći u kraljevoj peći, koja je u Kasdimu; i kralj im naredi da izvedu Abrama iz zatvora i izvedu ga da bude spaljen.
7 I svi kraljevi sluge, knezovi, gospodari, upravitelji i sudije, i svi stanovnici zemlje, oko devetsto hiljada ljudi, stajali su nasuprot peći da vide Abrama.
8 I sve žene i djeca okupiše se na krovovima i kulama da vide šta se dešava s Abramom, i svi su stajali zajedno izdaleka; i nije ostao nijedan čovjek koji nije došao tog dana da vidi prizor.
9 A kad Abram dođe, kraljevi vračari i mudraci ugledaše Abrama i povikaše kralju govoreći: “Gospodaru naš, zaista je ovo čovjek za kojeg znamo da je bio dijete pri čijem je rođenju velika zvijezda progutala četiri zvijezde, što smo kralju objavili prije pedeset godina.”
10 I gle, sada je i njegov otac prekršio tvoje zapovijedi i rugao ti se donijevši ti drugo dijete, koje si ti ubio.
11 Kad je kralj čuo njihove riječi, razgnjevi se vrlo i naredi da mu dovedu Teraha.
12 A kralj reče: "Jesi li čuo šta su vračari govorili? Reci mi sada istinu, kako si to učinio; i ako budeš govorio istinu, bit ćeš oslobođen."
13 A vidjevši da se kraljev gnjev toliko rasplamsao, Terah reče kralju: "Gospodaru moj i kralju, čuo si istinu i ono što su mudraci rekli je ispravno." A kralj reče: "Kako si mogao učiniti ovo, prekršiti moje naredbe i dati mi dijete koje nisi začeo, i uzeti za njega cijenu?"
14 A Terah odgovori kralju: "Jer su mi se u to vrijeme raznježila duša za sina moga, pa sam uzeo sina sluškinje svoje i doveo ga kralju."
15 A kralj reče: "Ko te je to savjetovao? Reci mi, ne taji ništa od mene, i onda nećeš umrijeti."
16 Terah se jako prestraši u kraljevoj prisutnosti i reče kralju: "Moj najstariji sin Haran mi je to savjetovao; a Haran je bio u ono vrijeme kad se Abram rodio, kad je imao trideset i dvije godine."
17 Ali Haran nije savjetovao svom ocu ništa, jer Terah reče to kralju da bi spasio svoju dušu od kralja, jer se jako bojao; i kralj reče Terahu: "Haran, sin tvoj, koji te je na to savjetovao, poginut će u vatri s Abramom; jer je osuđen na smrt jer se pobunio protiv kraljeve volje čineći to."
18 Haran je u to vrijeme osjećao želju da slijedi Abramove puteve, ali je to zadržao u sebi.
19 A Haran reče u svom srcu: "Evo, kralj je uhvatio Abrama zbog ovih stvari koje je Abram učinio; i ako Abram pobijedi kralja, ja ću ga slijediti; ali ako kralj pobijedi, ja ću ići za kraljem."
20 A kad Terah reče ovo kralju o svom sinu Haranu, kralj naredi da se Haran uhvati zajedno s Abramom.
21 I dovedoše ih obojicu, Abrama i Harana, brata mu, da ih bace u oganj; i svi stanovnici zemlje i kraljevski sluge i knezovi i sve žene i djeca stajali su ondje toga dana nad njima.
22 I kraljeve sluge uzeše Abrama i brata njegova i skinuše s njih svu odjeću osim donje odjeće koju su imali na sebi.
23 I svezaše im ruke i noge lanenim užadima, a kraljeve sluge ih podigoše i baciše oboje u peć.
24 I Gospod je volio Abrama i sažalio se nad njim, te je Gospod sišao i izbavio Abrama iz vatre, te on nije izgorio.
25 Ali sva užad kojima su ga svezali izgorjela su, dok je Abram ostao i hodao po vatri.
26 A Haran umrije kad ga baciše u oganj, i spali ga u pepeo, jer srce njegovo nije bilo savršeno s Gospodom; a one ljude koji ga baciše u oganj, plamen vatre proširi se na njih, i oni izgorješe, i dvanaest ljudi od njih pogine.
27 I Abram je hodao posred vatre tri dana i tri noći, i svi kraljevi sluge su ga vidjeli kako hoda po vatri, i dođoše i

javiše kralju govoreći: "Evo, vidjeli smo Abrama kako hoda posred vatre, i čak ni donja odjeća koju je imao na sebi nije izgorjela, ali je izgorjelo uže kojim je bio vezan."
28 A kad kraljču njihove riječi, srce mu se stegnu i ne htjede im vjerovati; zato posla druge vjerne knezove da vide ovu stvar, i oni odoše i vide je i ispričaše kralju; i kralj ustade da ode i vidi, i vidje Abrama kako hoda amo-tamo usred vatre, i vidje Haranovo tijelo kako gori, i kralj se jako začudi.
29 I kralj naredi da Abrama izvade iz vatre; i njegove sluge pristupiše da ga izvade, ali ne mogoše, jer je vatra bila unaokolo i plamen se iz peći dizao prema njima.
30 I pobjegoše kraljeve sluge odatle, a kralj ih ukori govoreći: "Požurite i izvedite Abrama iz vatre da ne umrete."
31 I kraljevi sluge ponovo pristupiše da izvedu Abrama, ali plamen ih obuze i opeče im lica tako da ih osam umre.
32 A kad je kralj vidio da se njegove sluge ne mogu približiti vatri da ne bi izgorjele, kralj je pozvao Abrama: "O slugo Boga koji je na nebesima, izađi iz sredine vatre i dođi ovamo preda me!" I Abram je poslušao kraljev glas, izašao je iz vatre i došao te stao pred kralja.
33 A kad Abram izađe, kralj i svi njegovi sluge vidješe Abrama kako dolazi pred kralja, u donjoj odjeći na sebi, jer ona nije bila spaljena, ali je uže kojim je bio vezan bilo spaljeno.
34 A kralj reče Abramu: "Kako to da nisi izgorio u vatri?"
35 A Abram reče kralju: "Bog neba i zemlje, u koga se uzdam i koji ima svu moć u svojoj, on me izbavi iz vatre u koju si me bacio."
36 A Haran, Abramov brat, spaljen je u pepeo, i tražili su njegovo tijelo i našli ga izgorjelo.
37 Haranu je bilo osamdeset i dvije godine kad je poginuo u kasdimskoj vatri. Kralj, knezovi i stanovnici zemlje, vidjevši da je Abram spašen iz vatre, dođoše i pokloniše se Abramu.
38 A Abram im reče: "Ne klanjajte se meni, nego se klanjajte Bogu svijeta koji vas je stvorio, i služite mu, i idite njegovim putevima, jer on je taj koji me izbavio iz ove vatre, i on je taj koji je stvorio duše i duhove svih ljudi, i oblikovao čovjeka u utrobi njegove majke, i doveo ga na svijet, i on je taj koji će izbaviti one koji se u njega uzdaju od svake boli."
39 I ta stvar se činila veoma divnom u očima kralja i knezova, da je Abram spašen od vatre i da je Haran spaljen; i kralj dade Abramu mnogo darova i dade mu svoja dva glavna sluge iz kraljevske kuće; ime jednoga bijaše Oni, a ime drugoga Eliezer.
40 I svi kraljevi, knezovi i sluge dadoše Abramu mnoge darove srebra, zlata i bisera, a kralj i njegovi knezovi otpustiše ga, i on ode u miru.
41 Abram ode od kralja u miru, a mnogi kraljevi sluge pođoše za njim, i pridruži mu se oko tri stotine ljudi.
42 I vrati se Abram toga dana i ode u kuću svoga oca, on i ljudi koji su ga slijedili, i Abram je služio Gospodu, Bogu svome, sve dane svoga života, išao je njegovim putevima i držao se njegovog zakona.
43 I od tog dana nadalje Abram je priklonio srca sinova ljudskih da služe Gospodu.
44 U to vrijeme Nahor i Abram uzeše sebi za žene kćeri svoga brata Harana. Nahorova žena zvala se Milka, a Abramova žena zvala se Saraja. Saraja, Abramova žena, bila je neplodna i nije imala potomstva u ono vrijeme.
45 A kad prođe dvije godine otkako Abram izađe iz vatre, to jest u pedeset drugoj godini njegova života, gle, kralj Nimrod sjedi u Babilonu na prijestolju. Kralj zaspa i sanja da stoji sa svojim trupama i vojskom u dolini nasuprot kraljevskoj peći.
46 I podiže oči svoje i ugleda čovjeka sličnog Abramu gdje izlazi iz peći, i kako dolazi i stade pred kralja s izvučenim mačem, a zatim skoči prema kralju s mačem, dok kralj bježi od čovjeka, jer se bojao; i dok je trčao, čovjek baci jaje na kraljevu glavu, i jaje se pretvori u veliku rijeku.
47 I kralj je sanjao da su sve njegove trupe potonule u toj rijeci i umrle, a kralj je pobjegao s trojicom ljudi koji su bili pred njim i spasio se.
48 I kralj pogleda te ljude, a oni bijahu odjeveni u kneževske haljine poput kraljevske odjeće, i imahu izgled i veličanstvo kraljeva.
49 I dok su trčali, rijeka se ponovo pretvori u jaje pred kraljem, a iz jajeta izađe mlada ptica koja dođe pred kralja, poleti prema njegovoj glavi i iskopa kralju oko.
50 Kralj se rastuži na taj prizor, probudi se iz sna, a duh mu se uznemiri i osjeti veliki strah.
51 A ujutro kralj u strahu ustade sa svoje postelje i naredi svim mudracima i čarobnjacima da dođu pred njega, a kralj im ispriča svoj san.
52 I mudri kraljev sluga, čije je ime bilo Anuki, odgovori kralju govoreći: Ovo nije ništa drugo nego zlo Abrama i njegovog potomstva koje će se pojaviti protiv mog Gospodara i kralja u posljednjim danima.
53 I evo, doći će dan kada će Abram i njegovo potomstvo i djeca njegove kuće ratovati s mojim kraljem i porazit će svu kraljevu vojsku i njegove trupe.
54 A što se tiče onoga što si rekao o trojici ljudi koje si vidio slične sebi, a koji su pobjegli, to znači da ćeš se samo ti izvući s tri kralja od kraljeva zemlje koji će biti s tobom u borbi.
55 A ono što si vidio o rijeci koja se pretvorila u jaje kao i u početku, i o ptici koja ti iščupa oko, to ne znači ništa drugo nego Abramovo potomstvo koje će ubiti kralja u posljednjim danima.
56 Ovo je san moga kralja i ovo je njegovo tumačenje. San je istinit i tumačenje koje ti je dao tvoj sluga je ispravno.
57 Sada, dakle, kralju moj, sigurno znaš da je prošlo pedeset i dvije godine otkako su tvoji mudraci ovo vidjeli pri Abramovom rođenju, i ako moj kralj dopusti Abramu da živi na zemlji, to će biti na štetu mom gospodaru i kralju, jer sve dane dok Abram živi, ni ti ni tvoje kraljevstvo nećete biti utvrđeni, jer se to znalo ranije pri njegovom rođenju; i zašto ga moj kralj ne ubije, da bi se njegovo zlo sačuvalo od tebe u posljednjim danima?
58 I Nimrod posluša Anukijev glas i tajno posla neke od svojih slugu da odu i uhvate Abrama i dovedu ga pred kralja da pretrpi smrt.
59 A Eliezer, Abramov sluga, kojeg mu je kralj dao, bio je u to vrijeme u kraljevoj prisutnosti i čuo je šta je Anuki savjetovao kralju i šta je kralj rekao da uzrokuje Abramovu smrt.
60 I Eliezer reče Abramu: "Požuri, ustani i spasi svoju dušu, da ne umreš od kraljeve ruke, jer tako je on vidio u snu o

tebi, i tako je Anuki to protumačio, i tako je Anuki savjetovao kralja o tebi."
61 I Abram posluša glas Eliezerov, i Abram požuri i potrča u kuću Noinu i sina njegova Šema, i sakri se tamo i nađe sigurno mjesto; i kraljeve sluge dođoše u Abramovu kuću da ga traže, ali ga ne mogoše naći, i pretražiše po cijeloj zemlji i ne nađoše ga, i idoše i tražiše u svim smjerovima i ne nađoše ga.
62 A kad kraljeve sluge nisu mogle pronaći Abrama, vratiše se kralju, ali se kraljev gnjev na Abrama smirio, jer ga nisu pronašli, i kralj je otjerao iz glave ovu stvar u vezi s Abramom.
63 Abram se skrivao u Noinoj kući mjesec dana, sve dok kralj nije zaboravio na tu stvar. Ali Abram se još uvijek bojao kralja. Terah dođe tajno vidjeti svog sina Abrama u Noinoj kući, a Terah bijaše vrlo velik u očima kralja.
64 A Abram reče svom ocu: "Zar ne znaš da kralj namjerava da me ubije i da uništi moje ime sa zemlje savjetom svojih zlih savjetnika?"
65 Koga imaš ovdje i šta imaš u ovoj zemlji? Ustani, hajdemo zajedno u zemlju kanaansku da se izbavimo iz njegove ruke, da i ti ne pogineš od njega u posljednjim danima.
66 Zar ne znaš ili nisi čuo da ti Nimrod ne daje svu ovu čast iz ljubavi, već ti samo za svoju korist upućuje svo ovo dobro?
67 A ako ti učini veće dobro od ovoga, sigurno su to samo taštine svijeta, jer bogatstvo i blago ne mogu pomoći u dan gnjeva i ljutnje.
68 Zato poslušaj glas moj, i ustanimo i pođimo u zemlju kanaansku, daleko od Nimrodove zla; i služi Gospodu koji te stvori na zemlji, i bit će ti dobro; i odbaci sve uzaludne stvari za kojima težiš.
69 Abram presta govoriti kad Noa i njegov sin Šem odgovoriše Terahu: "Istina je riječ koju ti je Abram rekao."
70 Terah posluša glas svog sina Abrama i učini sve što je Abram rekao, jer to bijaše od Gospoda, da kralj ne ubije Abrama.

POGLAVLJE 13

1 Terah uze svog sina Abrama i svog unuka Lota, sina Haranova, i svoju snahu Saraju, ženu svog sina Abrama, i sve duše svog doma i pođe s njima iz Ur Kasdima u zemlju kanaansku. I kad stigoše do zemlje Haran, ostadoše ondje, jer bijaše to vrlo dobra zemlja za ispašu i dovoljno prostrana za one koji su ih pratili.
2 I narod zemlje Haran vidio je da je Abram dobar i pravedan pred Bogom i ljudima, i da je Gospod, Bog njegov, s njim, i neki od naroda zemlje Haran došli su i pridružili se Abramu, i on ih je učio poukama Gospodnjim i njegovim putevima; i ti ljudi ostali su s Abramom u njegovoj kući i pridržavali su se njega.
3 Abram je ostao u zemlji tri godine, a kad su prošle tri godine, Gospod se pojavio Abramu i rekao mu: "Ja sam Gospod koji te izveo iz Ur Kasdima i izbavio te iz ruku svih tvojih neprijatelja."
4 I sada, dakle, ako poslušaš glas moj i budeš držao moje zapovijedi, moje uredbe i moje zakone, tada ću učiniti da tvoji neprijatelji padnu pred tobom i umnožit ću tvoje potomstvo kao zvijezde na nebu i poslat ću svoj blagoslov na sva djela ruku tvojih i ništa ti neće nedostajati.
5 Ustani sada, uzmi svoju ženu i sve što ti pripada, pa idi u zemlju kanaansku i ostani ondje, i ja ću ti ondje biti Bog i blagoslovit ću te." Abram ustade, uze svoju ženu i sve što mu pripada, i ode u zemlju kanaansku, kao što mu je Gospod rekao. Abramu je bilo pedeset godina kad je otišao iz Harana.
6 I Abram dođe u zemlju kanaansku i nastani se usred grada, i ondje razape svoj šator među sinovima kanaanskim, stanovnicima te zemlje.
7 I Gospod se pojavi Abramu kad je došao u zemlju kanaansku i reče mu: "Ovo je zemlja koju sam dao tebi i potomstvu tvome poslije tebe zauvijek; učiniću potomstvo tvoje kao zvijezde na nebu i dat ću potomstvu tvome u nasljedstvo sve zemlje koje vidiš."
8 I Abram sagradi žrtvenik na mjestu gdje mu je Bog govorio, i Abram ondje prizva ime Gospodnje.
9 U to vrijeme, nakon tri godine Abramova boravka u zemlji kanaanskoj, umrije Noa te godine, a to je bila pedeset i osma godina Abramova života; i svih dana koje je Noa živio bilo je devet stotina i pedeset godina, i umrije.
10 Abram je živio u zemlji kanaanskoj, on, njegova žena i sve što je bilo s njim, i svi koji su ga pratili, zajedno s onima koji su mu se pridružili od naroda te zemlje; ali Nahor, Abramov brat, i Terah, njegov otac, i Lot, sin Haranov, i svi njihovi stanovnici živjeli su u Haranu.
11 Pete godine Abramova boravka u zemlji kanaanskoj, stanovnici Sodome i Gomore i svi gradovi ravnice odmetnuše se od vlasti Kedorlaomera, kralja Elama; jer su svi kraljevi gradova ravnice služili Kedorlaomeru dvanaest godina i davali mu godišnji porez, ali u one dane, trinaeste godine, pobuniše se protiv njega.
12 Desete godine Abramova boravka u zemlji kanaanskoj izbi rat između Nimroda, kralja Šineara, i Kedor-laomera, kralja Elama. Nimrod dođe da se bori s Kedor-laomerom i da ga pokori.
13 Jer Kedorlaomer je u to vrijeme bio jedan od knezova Nimrodove vojske, i kada se sav narod kod kule raspršio, a oni koji su ostali također su se raspršili po licu zemlje, Kedorlaomer je otišao u zemlju Elam i vladao nad njom te se pobunio protiv svog gospodara.
14 U one dane, kada Nimrod vidje da su se gradovi u ravnici pobunili, s ponosom i gnjevom izađe u rat protiv Kedor-laomera. Nimrod okupi sve svoje knezove i podanike, oko sedamsto hiljada ljudi, i pođe protiv Kedor-laomera. Kedor-laomer izađe da ga dočeka s pet hiljada ljudi, i oni se pripremiše za bitku u dolini Babilonskoj koja je između Elama i Šineara.
15 I svi ti kraljevi su se ondje borili, i Nimrod i njegov narod su bili poraženi od naroda Kedorlaomera, i palo je od Nimrodovih ljudi oko šest stotina hiljada, a Mardon, kraljev sin, pao je među njima.
16 Nimrod pobjega i vrati se sramotan i nemilosrdan u svoju zemlju i dugo je bio podložan Kedor-laomeru. Kedor-laomer se vrati u svoju zemlju i posla knezove svoje vojske kraljevima koji su živjeli oko njega, Ariohu, kralju Elasara, i Tidalu, kralju Gojima, i sklopi s njima savez, i svi su poslušali njegove zapovijedi.
17 Petnaeste godine Abramova boravka u zemlji kanaanskoj, to jest sedamdesete godine Abramova života,

te se godine Jahve pojavi Abramu i reče mu: "Ja sam Jahve koji te izveo iz Ur Kasdima da ti dam ovu zemlju u nasljedstvo."
18 Zato sada hodi preda mnom i budi savršen i drži se mojih zapovijedi, jer tebi i tvome potomstvu dajem ovu zemlju u nasljedstvo, od rijeke Micrajim do velike rijeke Eufrata.
19 I vratićeš se ocima svojim u miru i u dobroj starosti, i četvrto koljeno će se vratiti ovdje u ovu zemlju i naslijediće je zauvijek. I Abram sagradi žrtvenik i prizva ime Gospoda koji mu se pojavio, i prinese žrtve na žrtveniku Gospodu.
20 U to vrijeme Abram se vrati i ode u Haran da vidi svog oca i majku i očevu porodicu. Abram, njegova žena i sve što je bilo njegovo vratiše se u Haran i Abram osta u Haranu pet godina.
21 Mnogi stanovnici Harana, oko sedamdeset i dva čovjeka, slijedili su Abrama, a Abram ih je učio poukama Gospodnjim i njegovim putevima, i učio ih je da upoznaju Gospoda.
22 U one dane Jahve se pojavi Abramu u Haranu i reče mu: "Gle, govorio sam ti prije dvadeset godina govoreći:
23 Izađi iz zemlje svoje, iz rodnog mjesta svoga i iz doma oca svoga, u zemlju koju sam ti pokazao da je dam tebi i djeci svojoj, jer ću te ondje u toj zemlji blagosloviti i učiniti od tebe veliki narod i proslaviti ime tvoje, i u tebi će se blagosloviti plemena zemaljska.
24 Zato ustani i izađi iz ovog mjesta, ti, tvoja žena i sve što je tvoje, i svako ko je rođen u tvom domu i sve duše koje si stvorio u Haranu, i izvedi ih sa sobom odavde, i vrati se u zemlju kanaansku.
25 Abram ustade i uze svoju ženu Saraju i sve što je bilo njegovo, i sve što mu se rodilo u kući njegovoj, i duše koje su stekli u Haranu, i iziđoše da idu u zemlju kanaansku.
26 I Abram ode i vrati se u zemlju kanaansku, po riječi Gospodnjoj. I Lot, sin njegovog brata Harana, pođe s njim. Abramu je bilo sedamdeset i pet godina kad je izašao iz Harana da se vrati u zemlju kanaansku.
27 I dođe u zemlju kanaansku po riječi Gospodnjoj Abramu, i razape šator svoj i nastani se u ravnici Mamre, a s njim bijaše Lot, sin brata njegova, i sve što mu bijaše.
28 I Gospod se opet javi Abramu i reče: "Tvom potomstvu dat ću ovu zemlju." I on ondje sagradi žrtvenik Gospodu koji mu se javi, koji je i danas u ravnici Mamre.

POGLAVLJE 14

1 U one dane živio je u zemlji Šinear mudar čovjek koji je imao razum u svoj mudrosti i lijepa izgleda, ali je bio siromašan i nemoćan; zvao se Rikajon i teško se izdržavao.
2 I odlučio je otići u Egipat, k Oswirisu, sinu Anomovom, kralju Egipta, da pokaže kralju svoju mudrost; jer možda bi mogao naći milost u njegovim očima, da ga uzdigne i osigura mu uzdržavanje; i Rikayon je tako i učinio.
3 A kada je Rikayon došao u Egipat, upitao je stanovnike Egipta o kralju, a stanovnici Egipta ispričaše mu običaj egipatskog kralja, jer je tada bio običaj egipatskog kralja da napušta svoju kraljevsku palaču i da ga se viđa samo jedan dan u godini, a nakon toga bi se kralj vratio u svoju palaču da tamo ostane.
4 I onoga dana kad kralj izađe, donese sud u zemlji, i svako ko je imao parnicu dođe pred kralja tog dana da dobije njegovu molbu.
5 A kada je Rikayon čuo za običaj u Egiptu i da ne može doći u kraljevo prisustvo, jako se rastužio i bio je veoma ožalošćen.
6 A uveče Rikayon izađe i nađe kuću u ruševinama, nekada pekaru u Egiptu, i ondje provede cijelu noć u gorčini duše i izmučen glađu, a san mu nestade s očiju.
7 I Rikayon je u sebi razmišljao šta da radi u gradu dok se kralj ne pojavi i kako da se tamo održi.
8 Ujutro ustade i prošeta se, te na putu srete one koji prodavahu povrće i razne vrste sjemena kojima su snabdijevali stanovnike.
9 I Rikayon je želio učiniti isto kako bi dobio izdržavanje u gradu, ali nije bio upoznat s običajima naroda i bio je poput slijepca među njima.
10 I ode i nabavi povrće da ga proda za svoju prehranu, a rulja se okupi oko njega i ismija ga, uzme mu povrće i ne ostavi mu ništa.
11 I ustade odande s gorčinom u duši i ode uzdišući u pekaru u kojoj je proveo cijelu prethodnu noć, i ondje prespava drugu noć.
12 I te noći ponovo je razmišljao u sebi kako bi se mogao spasiti od gladi i smislio je plan kako da postupi.
13 Ujutro ustade i smisli lukavu stvar: ode i unajmi trideset snažnih ljudi iz naroda koji nose oružje u rukama. Odvede ih na vrh egipatske grobnice i ondje ih položi.
14 I zapovjedi im govoreći: "Ovako veli kralj: Ojačajte se i budite hrabri ljudi i neka se niko ovdje ne sahranjuje dok se ne da dvjesto srebrnjaka, pa tek tada može biti sahranjen." I ti ljudi su činili po Rikajonovoj naredbi egipatskom narodu cijelu tu godinu.
15 I za osam mjeseci Rikayon i njegovi ljudi sakupili su veliko bogatstvo srebra i zlata, i Rikayon je uzeo veliku količinu konja i drugih životinja, i unajmio je još ljudi, i dao im je konje i oni su ostali s njim.
16 A kad je došla godina, u vrijeme kada je kralj izašao u grad, svi stanovnici Egipta sakupili su se da s njim razgovaraju o radu Rikajona i njegovih ljudi.
17 I kralj izađe na određeni dan, i svi Egipćani dođoše pred njega i vapihu k njemu govoreći:
18 Neka kralj živi vječno! Šta to činiš u gradu svojim slugama? Ne dopuštaš da se mrtvo tijelo sahrani dok se ne da toliko srebra i zlata? Je li se ikada ovako nešto činilo na cijeloj zemlji, od vremena prošlih kraljeva, čak i od Adamovih dana, do danas, da se mrtvi ne sahranjuju samo za određenu cijenu?
19 Znamo da je običaj kraljeva uzimati godišnji porez od živih, ali ti ne samo to činiš, nego i od mrtvih ubireš porez iz dana u dan.
20 Sada, kralju, više ne možemo ovo podnijeti, jer je cijeli grad zbog ovoga uništen, a ti to ne znaš?
21 A kad je kralj čuo sve što su rekli, bio je vrlo razgnjeven i gnjev mu je planuo u srcu zbog ove stvari, jer nije znao ništa o tome.
22 A kralj reče: "Ko je i gdje je taj koji se usuđuje činiti ovu zloću u mojoj zemlji bez moje zapovijedi? Sigurno ćeš mi reći."

23 I ispričaše mu sva djela Rikayona i njegovih ljudi, te se kralj razgnjevi i naredi da se Rikayon i njegovi ljudi dovedu pred njega.
24 I Rikayon uze oko hiljadu djece, sinova i kćeri, i obuče ih u svilu i vez, i posadi ih na konje i posla ih kralju preko svojih ljudi, a također uze veliku količinu srebra i zlata i dragog kamenja, i snažnog i lijepog konja, kao poklon za kralja, s kojim dođe pred kralja i pokloni se do zemlje pred njim; i kralj, njegove sluge i svi stanovnici Egipta divili su se Rikayonovom djelu, i vidjeli su njegovo bogatstvo i poklon koji je donio kralju.
25 I to se kralju veoma svidjelo i on se tome divio; i kada je Rikayon sjeo pred njega, kralj ga je upitao o svim njegovim djelima, a Rikayon je mudro izgovorio sve svoje riječi pred kraljem, njegovim slugama i svim stanovnicima Egipta.
26 A kada kralj ču Rikajonove riječi i njegovu mudrost, Rikajon nađe milost u njegovim očima, i susreće se s milošću i ljubaznošću od svih kraljevih slugu i od svih stanovnika Egipta, zbog njegove mudrosti i odličnih govora, i od tada su ga izuzetno voljeli.
27 A kralj odgovori i reče Rikajonu: "Tvoje ime se više neće zvati Rikajon, nego će ti ime biti Faraon, jer si naplatio porez mrtvima." I on mu nadjenu ime Faraon.
28 Kralj i njegovi podanici voljeli su Rikajona zbog njegove mudrosti i savjetovali su se sa svim stanovnicima Egipta da ga postave za upravitelja pod kraljem.
29 I svi stanovnici Egipta i njegovi mudraci učiniše tako, i to postade zakon u Egiptu.
30 I postavili su faraona Rikajona za upravitelja pod Oswirisom, kraljem Egipta, i faraon Rikajon vladao je Egiptom, svakodnevno dijeleći pravdu cijelom gradu, ali kralj Oswiris sudio bi narodu zemlje jednog dana u godini, kada bi izašao da se pojavi.
31 Faraon Rikajon lukavo je uzurpirao vlast nad Egiptom i nametnuo porez svim stanovnicima Egipta.
32 I svi stanovnici Egipta veoma su voljeli faraona Rikajona i izdali su naredbu da se svaki kralj koji bi vladao nad njima i njihovim potomstvom u Egiptu naziva faraonom.
33 Stoga su se svi kraljevi koji su vladali u Egiptu od tada nadalje zvali faraoni do danas.

POGLAVLJE 15

1 Te godine zavlada velika glad po cijeloj zemlji kanaanskoj, i stanovnici zemlje nisu mogli ostati zbog gladi jer je bila vrlo teška.
2 Abram i svi njegovi ustadoše i siđoše u Egipat zbog gladi, i kad stigoše do potoka Micraim, ostadoše ondje neko vrijeme da se odmore od umora s puta.
3 Abram i Saraja su šetali uz obalu potoka Micrajima, i Abram je vidio svoju ženu Saraju da je vrlo lijepa.
4 A Abram reče svojoj ženi Saraji: "Budući da te je Bog stvorio s tako lijepim licem, bojim se Egipćana da me ne ubiju i odvedu, jer straha Božjega nema u ovim mjestima."
5 Svakako, onda ćeš ovo učiniti: Reci da si mi sestra svima koji te pitaju, da mi bude dobro i da živimo i ne budemo pogubljene.
6 I Abram je to naredio svima koji su došli s njim u Egipat zbog gladi; također je naredio i svom nećaku Lotu: "Ako te Egipćani pitaju za Saraju, reci da je Abramova sestra."
7 Ipak, uprkos svim tim naredbama, Abram im nije vjerovao, nego je uzeo Saraju, stavio je u škrinju i sakrio je među njihovim posuđem, jer je Abram bio veoma zabrinut za Saraju zbog zloće Egipćana.
8 Abram i svi njegovi podigoše se od potoka Micrajim i dođoše u Egipat; jedva su ušli na gradska vrata kad im ustadoše stražari govoreći: "Dajte desetak kralju od onoga što imate, pa onda možete ući u grad." I Abram i oni koji bijahu s njim učiniše tako.
9 Abram s ljudima koji su bili s njim dođe u Egipat i, došavši, donesoše škrinju u kojoj je bila sakrivena Saraja, i Egipćani vidješe škrinju.
10 I kraljeve sluge pristupiše Abramu govoreći: "Šta imaš ovdje u ovom kovčegu što nismo vidjeli? Otvori sada kovčeg i daj kralju desetak od svega što se u njemu nalazi."
11 A Abram reče: "Ovaj kovčeg neću otvoriti, ali sve što od njega tražiš dat ću." A faraonovi službenici odgovoriše Abramu: "To je kovčeg s dragim kamenjem, daj nam desetinu od njega."
12 Abram reče: "Dat ću ti sve što želiš, ali škrinju ne smiješ otvoriti."
13 I kraljevi časnici pritisnuše Abrama, te dođoše do škrinje i otvoriše je silom, i vidješe, i gle, u škrinji bijaše lijepa žena.
14 Kad su kraljevi službenici ugledali Saraju, bili su zadivljeni njenom ljepotom, i svi knezovi i faraonovi sluge okupiše se da vide Saraju, jer je bila veoma lijepa. I kraljevi službenici otrčaše i ispričaše faraonu sve što su vidjeli i pohvališe Saraju pred kraljem; i faraon naredi da je dovedu, i žena dođe pred kralja.
15 Faraon ugleda Saraju i ona mu se izuzetno svidjela, i on se zadivio njenom ljepotom, i kralj se veoma obradova zbog nje i darivao je one koji su mu donosili vijesti o njoj.
16 Žena je tada dovedena u faraonovu kuću, a Abram je tugovao zbog svoje žene i molio se Gospodu da je izbavi iz faraonovih ruku.
17 I Saraja se u to vrijeme pomoli i reče: "O Gospode Bože, ti si rekao gospodaru mom Abramu da ode iz zemlje svoje i iz kuće svoga oca u zemlju kanaansku i obećao si da ćeš mu dobro postupati ako izvrši tvoje zapovijedi; evo, mi smo učinili ono što si nam zapovjedio i napustili smo zemlju svoju i porodice svoje i otišli smo u stranu zemlju i k narodu koji prije nismo poznavali."
18 I došli smo u ovu zemlju da izbjegnemo glad, i ova zla nesreća me je zadesila; zato nas sada, Gospode Bože, izbavi i spasi nas iz ruke ovog tlačitelja, i učini mi dobro radi svoje milosti.
19 I Gospod usliši Sarajin glas i Gospod posla anđela da izbavi Saraju iz ruke faraonove.
20 I dođe kralj i sjede pred Saraju. I gle, anđeo Gospodnji stajaše nad njima. I pojavi se Saraji i reče joj: Ne boj se, jer je Gospod čuo tvoju molitvu.
21 Kralj pristupi Saraji i reče joj: "Šta ti je taj čovjek koji te je doveo ovamo?" A ona odgovori: "On mi je brat."
22 A kralj reče: "Dužnost nam je da ga uzdignemo, da ga uzdignemo i da mu učinimo sve dobro što nam zapovjediš." U to vrijeme kralj posla Abramu obilje srebra i zlata i dragog kamenja, zajedno sa stokom, slugama i

sluškinjama. Kralj naredi da se dovede Abram, i on sjede u dvorištu kraljevske kuće. Te noći kralj jako uzvisi Abrama.
23 Kralj se približi Saraji da razgovara sa njom i pruži ruku da je dodirne, ali ga anđeo snažno udari, te se on prestraši i ustuknu da je dodirne.
24 A kad se kralj približio Saraji, anđeo ga udari na zemlju i tako mu postupa cijelu noć, te se kralj prestraši.
25 Anđeo je te noći teško udario sve kraljeve sluge i cijelo njegovo domaćinstvo zbog Saraje, i te noći je među ljudima faraonove kuće nastala velika žalost.
26 A faraon, vidjevši zlo koje ga je snašlo, reče: "Zaista mi se zbog ove žene ovo dogodilo." Udalji se od nje i reče joj ugodne riječi.
27 A kralj reče Saraji: "Reci mi, molim te, o čovjeku s kojim si došla ovamo." A Saraja reče: "Ovaj čovjek mi je muž, a ja sam ti rekla da mi je brat, jer sam se bojala da ga ne ubiješ zbog nečega."
28 Kralj se kloni Saraje, i zla anđela Gospodnjeg prestadoše na njega i na njegov dom; i faraon dozna da je pogođen zbog Saraje, i kralj se tome jako začudi.
29 A ujutro kralj dozva Abrama i reče mu: "Šta si mi to učinio? Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra'? Zato sam je uzeo sebi za ženu. Zato je ova teška kuga zadesila mene i moju porodicu."
30 Zato evo ti žene, uzmi je i idi iz naše zemlje da ne poginemo svi zbog nje. Faraon uze još stoke, slugu i sluškinja, srebra i zlata da ih da Abramu, i vrati mu njegovu ženu Saraju.
31 Kralj uze djevojku koju je rodio sa svojim konkubinama i dade je Saraji za sluškinju.
32 A kralj reče svojoj kćeri: "Bolje ti je, kćeri moja, da budeš sluškinja u kući ovog čovjeka nego gospodarica u mojoj kući, nakon što smo vidjeli zlo koje nas je snašlo zbog ove žene."
33 Abram ustade i izađe iz Egipta, on i svi njegovi; a faraon naredi nekima od svojih ljudi da ga prate i sve koji su išli s njim.
34 I Abram se vrati u zemlju kanaansku, na mjesto gdje je načinio žrtvenik, gdje je najprije razapeo svoj šator.
35 A Lot, sin Haranov, Abramov brat, imao je mnogo stoke, ovaca i goveda i šatora, jer im je Gospod bio darežljiv zbog Abrama.
36 Dok je Abram boravio u toj zemlji, Lotovi pastiri su se svađali s Abramovim pastirima, jer je njihova imovina bila prevelika da bi ostali zajedno u zemlji, a zemlja ih nije mogla podnijeti zbog njihove stoke.
37 A kad su Abramovi pastiri išli pasti svoje stado, nisu htjeli ići na polja naroda te zemlje, ali stoka Lotovih pastira činila je drugačije, jer im je bilo dopušteno pasti na poljima naroda te zemlje.
38 I narod te zemlje viđaše ovaj događaj svaki dan, pa dođoše k Abramu i svađahu se s njim zbog Lotovih pastira.
39 A Abram reče Lotu: "Šta mi to radiš da me prezreš među stanovnicima ove zemlje? Zapovijedaš svom pastiru da pase tvoju stoku na poljima drugih naroda? Zar ne znaš da sam ja stranac u ovoj zemlji među sinovima kanaanskim? Zašto mi to radiš?"
40 Abram se zbog toga svaki dan prepirao s Lotom, ali Lot nije htio slušati Abrama i nastavio je činiti isto. Stanovnici zemlje dođoše i obavijestiše Abrama.
41 A Abram reče Lotu: "Dokle ćeš mi biti kamen spoticanja među stanovnicima ove zemlje? Molim te, ne dozvoli da više bude svađe među nama, jer smo rođaci."
42 Ali te molim da se odvojiš od mene, idi i izaberi mjesto gdje ćeš živjeti sa svojom stokom i svim što ti pripada, ali se drži podalje od mene, ti i tvoja porodica.
43 I ne boj se otići od mene, jer ako ti ko učini nepravdu, javi mi i ja ću osvetiti tvoju stvar od njega, samo se udalji od mene.
44 A kad Abram reče sve ove riječi Lotu, Lot ustade i podiže oči prema jordanskoj ravnici.
45 I vidio je da je cijelo ovo mjesto dobro navodnjavano i dobro za čovjeka, a ujedno pruža ispašu za stoku.
46 Lot ode od Abrama na to mjesto, ondje razape svoj šator i nastani se u Sodomi, i bijahu odvojeni jedan od drugoga.
47 Abram se nastanio u ravnici Mamre, koja je u Hebronu, i ondje razape svoj šator, i Abram ostade na tom mjestu mnogo godina.

POGLAVLJE 16

1 U to vrijeme posla Kedor-laomer, kralj Elama, svim susjednim kraljevima, Nimrodu, kralju Šineara, koji je tada bio pod njegovom vlašću, i Tidalu, kralju Gojima, i Ariohu, kralju Elasara, s kojima sklopi savez: "Dođite k meni i pomozite mi da porazimo sve gradove Sodome i njene stanovnike, jer su se bunili protiv mene već trinaest godina."
2 I ova četiri kralja pođoše sa svim svojim logorima, oko osamsto hiljada ljudi, i idoše kako god stigoše, i pobiše svakog čovjeka kojeg nađoše na svom putu.
3 I pet kraljeva Sodome i Gomore, Šinab, kralj Adme, Šemeber, kralj Zebojima, Bera, kralj Sodome, Berša, kralj Gomore, i Bela, kralj Soara, izašli su im u susret, i svi su se sastali u dolini Sidim.
4 I ovih devet kraljeva ratovaše u dolini Sidim; i kraljevi Sodome i Gomore biše poraženi od kraljeva Elama.
5 Dolina Sidim bila je puna krečnih jama, a elamski kraljevi progonili su sodomske kraljeve. Sodomski kraljevi sa svojim logorima pobjegli su i pali u krečne jame. Svi koji su ostali otišli su na planinu radi sigurnosti. Pet elamskih kraljeva pošlo je za njima i progonilo ih do vrata Sodome, i zauzeli su sve što je bilo u Sodomi.
6 I opljačkaše sve gradove Sodomu i Gomoru, a uzmeše i Lota, sina Abramovog brata, i njegovu imovinu, i zaplijeniše svu imovinu gradova Sodome, i odoše; a Unik, Abramov sluga, koji je bio u bitci, vidje to i ispriča Abramu sve što su kraljevi učinili gradovima Sodome i da su Lota odveli u ropstvo.
7 Abram je to čuo i ustade s oko tri stotine i osamnaest ljudi koji su bili s njim, i te noći progoni te kraljeve i porazi ih, i svi padoše pred Abramom i njegovim ljudima, i ne ostade niko osim četiri kralja koji pobjegoše, i svaki od njih ode svojim putem.
8 Abram je povratio svu imovinu Sodome, a povratio je i Lota i njegovu imovinu, njegove žene i djecu i sve što je bilo njegovo, tako da Lotu ništa nije nedostajalo.
9 A kad se vratio nakon što je porazio te kraljeve, on i njegovi ljudi prošli su dolinom Siddim gdje su se kraljevi međusobno borili.

10 A Bera, kralj Sodome, i ostali ljudi koji su bili s njim izišli su iz krečnih jama u koje su upali da dočekaju Abrama i njegove ljude.
11 A Adonizedek, kralj Jeruzalema, to jest Šem, izađe sa svojim ljudima u susret Abramu i njegovom narodu, s kruhom i vinom, i ostadoše zajedno u dolini Melek.
12 Adonizedek blagoslovi Abrama, a Abram mu dade desetinu od svega što je donio od plijena svojih neprijatelja, jer Adonizedek bijaše svećenik pred Bogom.
13 I svi kraljevi Sodome i Gomore koji su ondje bili, sa svojim slugama, pristupiše Abramu i zamoliše ga da im vrati sluge koje je zarobio i da uzme svu imovinu.
14 A Abram odgovori kraljevima Sodome govoreći: "Tako živ bio Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju, i koji je otkupio moju dušu od svake nevolje, i koji me je danas izbavio od mojih neprijatelja i predao ih u moje ruke, neću uzeti ništa što je vaše, da se ne biste sutra hvalili govoreći: 'Abram se obogatio od našeg imanja koje je uštedio'."
15 Jer mi je Gospod, Bog moj, u koga se uzdam, rekao: ‘Ni u čemu nećeš oskudijevati, jer ću te blagosloviti u svim djelima ruku tvojih.’
16 A sada, evo svega što ti pripada, uzmi i idi; tako živ bio Gospod, neću od tebe uzeti ni živu dušu, ni konac ni vezicu za cipele, osim što će biti potrebno za hranu onih koji su išli sa mnom u boj, kao i za dijelove ljudi koji su išli sa mnom, Anara, Aškola i Mamrea, oni i njihovi ljudi, kao i oni koji su ostali da čuvaju prtljag, oni će uzeti svoj dio plijena.
17 I kraljevi Sodome dadoše Abramu sve kako je rekao i navaljivali su na njega da uzme šta god želi, ali on ne htjede.
18 I otpusti kraljeve Sodome i ostatak njihovih ljudi i dade im naredbe o Lotu, te oni otiđoše na svoja mjesta.
19 I Lota, sina svoga brata, otpusti s njegovim imanjem, i on pođe s njima. Lot se vrati u svoj dom, u Sodomu, a Abram i njegov narod vratiše se u svoj dom u ravnice Mamre, koje su u Hebronu.
20 U to vrijeme Gospod se opet pojavi Abramu u Hebronu i reče mu: "Ne boj se, tvoja je nagrada vrlo velika preda mnom, jer te neću ostaviti dok te ne umnožim i blagoslovim te i učinim tvoje potomstvo kao zvijezde na nebu, koje se ne mogu izmjeriti ni izbrojati."
21 I dat ću potomstvu tvome sve ove zemlje koje vidiš svojim očima, njima ću ih dati u nasljedstvo zauvijek, samo budi jak i ne boj se, hodi preda mnom i budi savršen.
22 A sedamdeset osme godine Abramova života, te godine umrije Reu, sin Pelegov, i svega Reu poživje dvjesta trideset i devet godina, i umrije.
23 A Saraja, kći Haranova, žena Abramova, još uvijek je bila neplodna u ono vrijeme; nije Abramu rodila ni sina ni kćeri.
24 A kad vidje da ne rađa djecu, uze svoju sluškinju Hagaru, koju joj dade faraon, i dade je svom mužu Abramu za ženu.
25 Jer Hagara je naučila sve Sarajine puteve, kao što ju je Saraja učila, i ni na koji način nije nedostajala u slijeđenju njenih dobrih puteva.
26 A Saraja reče Abramu: "Evo moje sluškinje Hagare; idi k njoj da rodi na mojim koljenima, da i ja dobijem djecu preko nje."
27 A na kraju deset godina Abramova boravka u zemlji kanaanskoj, što je osamdeset peta godina Abramova života, Saraja mu dade Hagaru.
28 Abram posluša glas svoje žene Saraje i uze svoju sluškinju Hagaru. Abram dođe k njoj i ona zače.
29 A kad Hagara vidje da je zatrudnjela, veoma se obradova, i gospodarica joj postade prezrena u očima, te reče u sebi: "To može biti samo zato što sam ja bolja pred Bogom od gospodarice svoje Saraje, jer sve dane otkako je gospodarica moja bila s gospodarom mojim, ona nije zatrudnjela, ali je Gospod učinio da ja zatrudnim od njega u tako kratkom vremenu."
30 Kad je Saraja vidjela da je Hagara zatrudnjela s Abramom, zavidjela je svojoj sluškinji i rekla u sebi: "Ovo sigurno nije ništa drugo nego da je ona bolja od mene."
31 Saraja reče Abramu: "Moja krivica je na tebi! Kad si se molio Gospodu za djecu, zašto se nisi molio za mene da mi Gospod da potomstvo od tebe?"
32 A kad razgovaram s Hagarom u tvom prisustvu, ona prezire moje riječi, jer je zatrudnjela, a ti joj ništa ne govoriš; neka Gospod sudi između mene i tebe za ono što si mi učinila.
33 A Abram reče Saraji: "Evo, tvoja je sluškinja u tvojoj ruci, učini s njom kako ti se čini dobrim." Saraja ju je mučila, a Hagara je pobjegla od nje u pustinju.
34 Anđeo Gospodnji nađe je na mjestu kuda je pobjegla, kod bunara, i reče joj: "Ne boj se, jer ću ti umnožiti potomstvo; rodit ćeš sina i nadjenut ćeš mu ime Izmael. Vrati se sada k svojoj gospodarici Saraji i pokori se u njene ruke."
35 A Hagara nazva mjesto tog bunara Beer-Lahaj-Roi; nalazi se između Kadeša i pustinje Bered.
36 A Hagara se u to vrijeme vrati u kuću svog gospodara, i na kraju dana Hagara rodi Abramu sina, i Abram mu nadjenu ime Izmael; a Abramu je bilo osamdeset i šest godina kad ga rodi.

POGLAVLJE 17

1 U one dane, devedeset prve godine Abramova života, sinovi Kitimovi zaratiše sa sinovima Tubalovim, jer kad Gospod raspršio sinove ljudske po licu zemlje, sinovi Kitimovi otiđoše i nastaniše se u ravnici Kanopije, i ondje sagradiše gradove i nastaniše se uz rijeku Tibreu.
2 Tubalovi sinovi nastaniše se u Tuskani, i njihove granice dosezaše do rijeke Tibreu. Tubalovi sinovi sagradiše grad u Tuskani i nazvaše ga Sabina, po imenu Sabine, sina Tubalova, oca svoga, i ondje ostadoše do danas.
3 U to vrijeme, sinovi Kitimovi zaratiše sa sinovima Tubalovim, i sinovi Tubalovi biše poraženi od sinova Kitimovih, i sinovi Kitimovi uzrokovaše da od sinova Tubalovih padne tri stotine i sedamdeset ljudi.
4 U to vrijeme, sinovi Tubalovi zakleše se sinovima Kitimovim: "Ne smijete se ženiti među nama i nijedan čovjek neće dati svoju kćer bilo kojem od sinova Kitimovih."
5 Jer sve kćeri Tubalove bijahu u to vrijeme lijepe, jer se tada na cijeloj zemlji nije našlo žena tako lijepih kao kćeri Tubalove.
6 I svi koji su uživali u ljepoti žena odlazili su k kćerima Tubalovim i uzimali žene od njih, i sinovi ljudski, kraljevi i

knezovi, koji su se veoma radovali ljepoti žena, uzimali su žene u one dane od kćeri Tubalovih.
7 A nakon tri godine, nakon što su se Tubalovi sinovi zakleli Kitimovim sinovima da im neće davati svoje kćeri za žene, dvadesetak ljudi od Kitimovih sinova otišlo je da uzmu neke od Tubalovih kćeri, ali nisu našli nijednu.
8 Jer su djeca Tubala održala svoje zakletve da se neće ženiti s njima i nisu htjela prekršiti svoje zakletve.
9 U dane žetve, sinovi Tubalovi odlazili su na svoja polja da požnju. Mladići iz Kitima sakupljali su se i odlazili u grad Sabinu. Svaki je uzeo djevojku od kćeri Tubalovih i dolazili su u njihove gradove.
10 I sinovi Tubalovi čuše za to i odoše da zarate s njima, ali ih ne mogoše nadvladati, jer je planina bila izuzetno visoka od njih, i kad vidješe da ih ne mogu nadvladati, vratiše se u svoju zemlju.
11 A za vrijeme prevrata te godine, sinovi Tubalovi odoše i unajmiše oko deset hiljada ljudi iz onih gradova koji su im bili blizu, i zaratiše sa sinovima Kitima.
12 I djeca Tubalova zaratiše sa djecom Kitimovom da bi uništili njihovu zemlju i natjerali ih u nevolju, i u toj borbi djeca Tubalova nadvladaše djecu Kitimovu. I djeca Kitimova, vidjevši da su jako u nevolji, podigoše djecu koju su imali s kćerima Tubalovim na zid koji je bio sagrađen, da budu pred očima djece Tubalove.
13 A djeca Kitima im rekoše: "Jeste li došli da ratujete sa svojim sinovima i kćerima, a mi nismo od tada do sada smatrani vašim mesom i kostima?"
14 A kad su sinovi Tubalovi to čuli, prestali su ratovati sa sinovima Kitima i otišli su.
15 I vratiše se u svoje gradove, a djeca Kitima se u to vrijeme sastadoše i sagradiše dva grada kraj mora, i jedan nazvaše Purtu, a drugi Ariza.
16 A Abram, sin Terahov, tada je imao devedeset i devet godina.
17 U to vrijeme ukaza mu se Gospod i reče mu: "Učinit ću savez između sebe i tebe i umnožit ću tvoje potomstvo. I ovo je savez koji sklapam između sebe i tebe: da se obrezuje svako muško dijete, ti i tvoje potomstvo poslije tebe."
18 Osam dana star bit će obrezan, i ovaj savez bit će na tvom tijelu kao vječni savez.
19 Zato se od sada nećeš više zvati Abram nego Abraham, a žena tvoja neće se više zvati Saraja nego Sara.
20 Jer ću vas oboje blagosloviti i umnožit ću vaše potomstvo nakon vas, tako da ćete postati veliki narod i kraljevi će izaći iz vas.

POGLAVLJE 18

1 Abraham ustade i učini sve što mu je Bog naredio. Uze ljude iz svog doma i one kupljene novcem i obreza ih, kako mu je Gospodin naredio.
2 I nije ostao nijedan kojeg nije obrezao, i Abraham i njegov sin Izmael bili su obrezani na kožici svoga; Izmael je imao trinaest godina kad je bio obrezan na kožici svoga.
3 Trećeg dana Abraham izađe iz svog šatora i sjede na vratima da uživa u toplini sunca, dok ga je tijelo patilo.
4 I Gospod mu se pojavi u ravnici Mamre i posla tri svoja anđela služitelja da ga posjete. A on sjedi na vratima šatora. Podiže oči i vidje, i gle, tri čovjeka dolaze izdaleka. Ustade i potrča im u susret, pokloni im se i uvede ih u svoju kuću.
5 I reče im: "Ako sam našao milost u vašim očima, skrenite unutra i pojedite komadić hljeba." I navaljivaše ih, te oni svratiše unutra. Dade im vode, operu noge i postavi ih pod drvo na ulazu u šator.
6 Abraham otrča i uze tele, mlado i dobro, i brzo ga zakolje, i dade ga svom slugi Eliezeru da ga pripremi.
7 Abraham dođe k Sari u šator i reče joj: "Brzo pripremi tri mjere finog brašna, umijesi ga i napravi kolače da prekriješ lonac s mesom." I ona tako i učini.
8 Abraham požuri i donese pred njih maslac i mlijeko, govedinu i ovčetinu, i dade im to da jedu prije nego što se teleće meso dovoljno skuha, i oni jedoše.
9 A kad su završili s jelom, jedan od njih mu reče: "Vratit ću se k tebi u vrijeme kad mi bude vremena, i Sara će tvoja žena imati sina."
10 A ljudi potom odoše svojim putem, na mjesta kuda bijahu poslani.
11 U one dane svi stanovnici Sodome i Gomore i svih pet gradova bili su izuzetno zli i grešni protiv Gospoda i provocirali su Gospoda svojim gnusobama, i ojačali su stareći gnusno i podrugljivo pred Gospodom, i njihova zloća i zločini bili su u one dane veliki pred Gospodom.
12 I imali su u svojoj zemlji vrlo prostranu dolinu, udaljenu otprilike pola dana hoda, i u njoj su bili izvori vode i mnogo bilja oko vode.
13 I svi stanovnici Sodome i Gomore išli su onamo četiri puta godišnje, sa svojim ženama i djecom i svim svojim pripadama, i veselili su se ondje uz tamburine i plesove.
14 I u vrijeme radosti svi bi ustali i uhvatili se za žene svojih susjeda, a neki i za kćeri djevice svojih susjeda, i uživali su u njima, i svaki bi čovjek vidio svoju ženu i kćer u rukama svog susjeda i nije rekao ni riječi.
15 I tako su činili od jutra do večeri, a poslije su se vraćali kući svaki čovjek svojoj kući i svaka žena u svoj šator; tako su uvijek činili četiri puta u godini.
16 Također, kada bi stranac došao u njihove gradove i donio robu koju je kupio s namjerom da je tamo proda, stanovnici tih gradova bi se okupljali, muškarci, žene i djeca, mladi i stari, i odlazili bi do čovjeka i silom uzimali njegovu robu, dajući svakom čovjeku pomalo dok ne bi nestalo sve robe vlasnika koju je donio u zemlju.
17 A ako bi se vlasnik imovine prepirao s njima govoreći: "Šta ste mi to učinili?", tada bi mu oni pristupali jedan po jedan, i svaki bi mu pokazivao ono malo što je uzeo i rugao mu se govoreći: "Uzeo sam samo ono malo što si mi dao." I kad bi to čuo od svih njih, ustao bi i otišao od njih u tuzi i gorčini duše, dok bi svi oni ustali i krenuli za njim, i istjerali ga iz grada s velikom bukom i metežom.
18 I bio je čovjek iz zemlje Elama koji je lagano išao putem, sjedeći na svom magarcu, koji je nosio lijepi ogrtač raznih boja, a ogrtač je bio vezan užetom oko magarca.
19 Čovjek je bio na putu prolazeći kroz ulicu Sodome kad je sunce zašlo uvečer i ostao je ondje da prenoći, ali ga niko nije pustio u kuću. U to vrijeme u Sodomi živio je čovjek zao i nestašan, vješt u činjenju zla, a ime mu bijaše Hedad.
20 I podiže oči svoje i ugleda putnika na gradskoj ulici, pa dođe k njemu i reče: "Odakle dolaziš i kuda ideš?"

21 A čovjek mu reče: "Putujem iz Hebrona u Elam, gdje mi je mjesto. Dok sam prolazio, sunce je zašlo i niko mi nije dao da uđem u svoju kuću, iako sam imao hljeba i vode, slame i hrane za magarca, i ništa mi ne nedostaje."
22 A Hedad odgovori i reče mu: "Sve što ti treba, ja ću ti dati, ali nećeš ostati na ulici cijelu noć."
23 Hedad ga dovede u svoju kuću, skide magarcu plašt s užetom i dovede ih u svoju kuću. Dade magarcu slamu i hranu dok je putnik jeo i pio u Hedadovoj kući, i ondje prenoći.
24 A ujutro putnik usta rano da nastavi svoje putovanje, kad mu Hedad reče: "Čekaj, utješi svoje srce komadićem kruha, pa onda idi." I čovjek tako učini; i ostade s njim, i obojica su jeli i pili zajedno preko dana, a onda čovjek ustade da ide.
25 A Hedad mu reče: "Gle, dan se bliži kraju, bolje ti je da prenoćiš da se utješiš." I on ga navaljivaše tako da je ondje ostao cijelu noć, a drugog dana rano ustade da ode, ali Hedad ga navaljivaše govoreći: "Utješi se zalogajem hljeba, pa onda idi." I ostade i jede s njim i drugog dana, a onda čovjek ustade da nastavi svoje putovanje.
26 A Hedad mu reče: "Evo, dan se bliži kraju; ostani sa mnom da utješim svoje srce, a ujutro ustani rano i idi svojim putem."
27 Čovjek ne htjede ostati, nego ustade i osedla magarca. Dok je on osedlavao magarca, žena Hedadova reče svom mužu: "Ovaj čovjek je s nama već dva dana, jede i pije, a nije nam ništa dao. Zar će sada otići od nas, a da nam ništa ne da?" Hedad joj reče: "Ćuti."
28 Čovjek osedla magarca da krene i zamoli Hedada da mu da uže i ogrtač da ga priveže na magarca.
29 Hedad mu reče: "Šta kažeš?" A on mu reče: "Gospodaru moj, dat ćeš mi uže i ogrtač napravljen u raznim bojama koje si sakrio kod sebe u svojoj kući da ih čuvam."
30 A Hedad odgovori čovjeku govoreći: Ovo je tumačenje tvog sna: uže koje si vidio znači da će ti se život produžiti poput užeta, a vidjeti plašt obojen svim vrstama boja znači da ćeš imati vinograd u kojem ćeš posaditi drveće svih vrsta plodova.
31 A putnik odgovori: "Nije tako, gospodaru moj, jer sam bio budan kad sam ti dao uže i ogrtač ispleten u raznim bojama, koje si skinuo s magarca da ih spremiš za mene." A Hedad odgovori: "Zaista sam ti rekao značenje tvoga sna, i to je lijep san, i ovo je njegovo značenje."
32 A sada mi sinovi ljudski daju četiri srebrnika, to je moja plaću za tumačenje snova, a samo od tebe tražim tri srebrnika.
33 Čovjek se razljuti na Hedadove riječi i gorko zaplaka te dovede Hedada Seraku, sudiji u Sodomi.
34 Čovjek iznese svoju tužbu pred sudiju Seraka, a Hedad odgovori: "Nije tako, nego tako stoji stvar." Sudija reče putniku: "Ovaj čovjek Hedad ti govori istinu, jer je u gradovima poznat po tačnom tumačenju snova."
35 A čovjek povika na riječ sudije i reče: "Ne tako, gospodaru moj, jer baš onog dana kad sam mu dao uže i ogrtač koji je bio na magarcu da ih spremi u svoju kuću." I obojica se prepirahu pred sudijom, jedan reče: "Tako je bilo", a drugi tvrdi drugačije.
36 A Hedad reče čovjeku: "Daj mi četiri srebrnika koja tražim za tumačenje snova; neću ti davati nikakvu naknadu; i plati mi troškove za četiri obroka koja si jeo u mojoj kući."
37 A čovjek reče Hedadu: "Zaista ću ti platiti za ono što sam jeo u tvojoj kući, samo mi daj uže i ogrtač koje si sakrio u svojoj kući."
38 A Hedad odgovori pred sudijom i reče čovjeku: "Nisam li ti rekao značenje tvog sna? Uže znači da će ti dani biti dugi kao uže, a plašt da ćeš imati vinograd u kojem ćeš saditi svakovrsno voće."
39 Ovo je ispravno tumačenje tvog sna: daj mi sada četiri srebrnjaka koja tražim kao naknadu, jer ti neću dati nikakvu naknadu.
40 Čovjek je plakao na Hedadove riječi i obojica su se posvađali pred sudijom, a sudija je dao naredbe svojim slugama, koje su ih nepromišljeno istjerale iz kuće.
41 I otišli su svađajući se od sudije, kad su ih Sodomljani čuli, i okupili su se oko njih i vikali su protiv stranca, i nepromišljeno ga istjerali iz grada.
42 I čovjek nastavi svoje putovanje na magarcu s gorčinom u duši, jadikujući i plačući.
43 I dok je putovao, plakao je zbog onoga što mu se dogodilo u pokvarenom gradu Sodomi.

POGLAVLJE 19

1 A gradovi Sodome imali su četiri sudije u četiri grada, a ovo su bila njihova imena: Serak u gradu Sodomi, Šarkad u Gomori, Zabnak u Admi i Menon u Sebojimu.
2 A Eliezerov sluga Abrahamov dade im različita imena, i Seraka pretvori u Šakra, Šarkada u Šakrura, Zebnaka u Kezobim, a Menona u Matzlodin.
3 I po želji svoje četvorice sudija, stanovnici Sodome i Gomore dali su postaviti postelje na ulicama gradova, i ako bi čovjek došao na ta mjesta, uhvatili bi ga i doveli ga u jednu od svojih postelja i silom ga natjerali da legne u njih.
4 I dok je legao, tri čovjeka bi stajala kod njegove glave, a tri kod njegove noge, i mjerili bi ga po dužini kreveta, a ako je čovjek bio manji od kreveta, ovih šest ljudi bi ga rastezalo na svakom kraju, i kada bi im doviknuo, oni mu ne bi odgovarali.
5 A ako je bio duži od kreveta, oni bi približili dvije strane kreveta na svakom kraju, sve dok čovjek ne bi stigao do vrata smrti.
6 A ako bi im i dalje vapio, odgovorili bi mu: “Tako će se učiniti čovjeku koji dođe u našu zemlju.”
7 A kad su ljudi čuli sve te stvari koje su činili stanovnici gradova Sodome, prestali su dolaziti onamo.
8 A kad bi siromah došao u njihovu zemlju, dali bi mu srebro i zlato i proglasili bi po cijelom gradu da mu ne daju ni zalogaj hljeba za jelo, a ako bi stranac ostao tamo nekoliko dana i umro od gladi, ne mogavši nabaviti ni zalogaj hljeba, tada bi nakon njegove smrti svi stanovnici grada došli i uzeli njihovo srebro i zlato koje su mu dali.
9 I oni koji su mogli prepoznati srebro ili zlato koje su mu dali, uzeli su ga natrag, a po njegovoj smrti skinuli su mu i odjeću, i svađali su se oko nje, i onaj koji je nadvladao svog bližnjeg, uzeo ju je.
10 Nakon toga bi ga odnijeli i sahranili pod nekim grmljem u pustinji; tako su činili svakoga ko bi došao k njima i umro u njihovoj zemlji.

11 Nakon nekog vremena Sara posla Eliezera u Sodomu da vidi Lota i raspita se za njegovo blagostanje.
12 Eliezer ode u Sodomu i srete jednog Sodomljanina koji se tukao s nekim strancem, a Sodomljanin skide svu odjeću s tog siromaha i ode.
13 I ovaj jadnik je plakao Eliezeru i molio ga za milost zbog onoga što mu je učinio Sodomljanin.
14 A on mu reče: "Zašto tako postupaš sa siromahom koji je došao u tvoju zemlju?"
15 A čovjek Sodomljanin odgovori Eliezeru govoreći: "Je li ti ovaj čovjek brat ili su te stanovnici Sodomljana danas postavili za sudiju, te tako govoriš o ovom čovjeku?"
16 Eliezer se svađao sa Sodomljaninom zbog siromaha, i kad se Eliezer približio da uzme siromahovu odjeću od Sodomljanina, požurio je i kamenom udario Eliezera u čelo.
17 Krv je obilno tekla s Eliezerova čela, i kad čovjek vidje krv, uhvati Eliezera govoreći: "Daj mi nagradu što sam te oslobodio ove zle krvi koja ti je bila na čelu, jer takav je običaj i zakon u našoj zemlji."
18 A Eliezer mu reče: "Povrijedio si me i tražiš da ti platim tvoju plaću." Ali Eliezer ne htjede poslušati riječi čovjeka iz Sodome.
19 Čovjek uhvati Eliezera i odvede ga Šakri, sudiji u Sodomi, na sud.
20 A čovjek reče sudiji: "Molim te, gospodaru moj, ovako je učinio ovaj čovjek! Udario sam ga kamenom te mu je krv potekla s čela, a on neće da mi da platu."
21 A sudija reče Eliezeru: "Ovaj čovjek ti govori istinu, daj mu njegovu platu, jer je to običaj u našoj zemlji." Eliezer ču riječi sudije, podiže kamen i udari sudiju, i kamen mu udari u čelo, i krv poteče obilno s čela sudije. I Eliezer reče: "Ako je to običaj u vašoj zemlji, daj ovom čovjeku ono što bih mu ja trebao dati, jer je to bila tvoja odluka, ti si to odredio."
22 Eliezer ostavi Sodomljanina sa sudijom i ode.
23 A kad su elamski kraljevi zaratili s kraljevima sodomskim, elamski kraljevi zauzeše svu imovinu sodomsku i zarobiše Lota s njegovom imovinom. Kad je to rečeno Abrahamu, on ode i zaratiše s elamskim kraljevima i povrati iz njihovih ruku svu imovinu Lotovu i imovinu sodomsku.
24 U to vrijeme Lotova žena rodi mu kćer, i on joj nadjede ime Paltita, govoreći: "Jer je Bog izbavio njega i cijelu njegovu porodicu od kraljeva Elama." I Paltita, kći Lotova, odraste, i jedan od Sodomljana uze je za ženu.
25 I jedan siromah dođe u grad da traži hranu i ostade u gradu nekoliko dana, i svi stanovnici Sodome proglasiše svoj običaj da ne daju ovom čovjeku ni zalogaja hljeba za jelo, sve dok ne padne mrtav na zemlju, i oni to i učiniše.
26 I Paltita, kći Lotova, vidjela je ovog čovjeka kako leži na ulicama izgladnjelog od gladi, i niko mu nije htio ništa dati da ga održi u životu, a bio je na ivici smrti.
27 I njena duša se ispuni sažaljenjem zbog tog čovjeka, te ga je tajno hranila hljebom mnogo dana, i duša tog čovjeka oživje.
28 Jer kad bi išla po vodu, stavljala bi hljeb u vrč, a kad bi došla do mjesta gdje je bio siromah, uzimala bi hljeb iz vrča i davala mu da jede; tako je činila mnogo dana.
29 I svi stanovnici Sodome i Gomore čudili su se kako je ovaj čovjek mogao toliko dana gladovati.
30 I rekoše jedan drugome: "To može biti samo zato što jede i pije, jer nijedan čovjek ne može podnijeti glad toliko dana ili živjeti kao ovaj čovjek, a da mu se čak i izraz lica ne promijeni." I tri čovjeka se sakriše na mjestu gdje se nalazio siromah, da saznaju ko mu je donio kruh da jede.
31 I Paltita, kći Lotova, izađe tog dana da donese vode i stavi hljeb u svoj vrč s vodom, pa ode da zahvati vode do mjesta siromaha, pa izvadi hljeb iz vrča i dade ga siromahu, a on ga pojede.
32 I trojica ljudi vidješe šta je Paltith učinila siromahu, i rekoše joj: "Ti si ga, dakle, izdržavala i stoga nije gladovao, niti se promijenio u izgledu, niti umro kao ostali."
33 I trojica ljudi izađoše iz mjesta gdje su se sakrili i zgrabiše Paltith i kruh koji je bio u ruci siromaha.
34 I uzeše Paltith i dovedoše je pred svoje sudije, i rekoše im: "Tako je ona učinila, i ona je ta koja je siromašnog čovjeka opskrbljivala kruhom, zato nije umro sve ovo vrijeme; sada nam stoga objavite kaznu koja pripada ovoj ženi jer je prekršila naš zakon."
35 I stanovnici Sodome i Gomore sakupiše se i zapališe vatru na gradskoj ulici, a ženu uzeše i baciše u vatru, te je spaljena u pepeo.
36 A u gradu Admi bila je jedna žena kojoj su učinili slično.
37 Jer neki putnik dođe u grad Admu da ondje prenoći, s namjerom da se ujutro vrati kući, i sjede nasuprot vratima kuće oca mlade žene, da ondje ostane, jer je sunce zašlo kad je stigao na to mjesto; i mlada žena ga vidje kako sjedi kraj vrata kuće.
38 I on je zamoli da mu da vode, a ona ga upita: "Ko si ti?" A on joj reče: "Danas sam išao putem i stigao ovamo kad je sunce zašlo, zato ću ovdje prenoćiti, a ujutro ću rano ustati i nastaviti svoje putovanje."
39 I mlada žena uđe u kuću i donese čovjeku hljeb i vodu da jede i pije.
40 I za ovu stvar saznaše stanovnici Adme, te se okupili i dovedoše mladu ženu pred sudije da je osude zbog ovog djela.
41 A sudija reče: "Ova žena mora biti osuđena na smrt jer je prestupila naš zakon, i stoga je ovo odluka koja se nje tiče."
42 I stanovnici tih gradova sabraše se i izvedoše mladu ženu, te je pomazaše medom od glave do pete, kako je sudija odredio, i staviše je pred roj pčela koje su tada bile u njihovim košnicama, a pčele poletješe na nju i ubodoše je tako da joj je cijelo tijelo oteklo.
43 I mlada žena je plakala zbog pčela, ali niko nije obraćao pažnju na nju niti joj se sažalio, i njeni krici su se dizali do neba.
44 I Gospod se razgnjevi zbog ovoga i zbog svih djela gradova Sodome, jer su imali obilje hrane i vladao je mir među njima, a ipak nisu htjeli prehraniti siromašne i potrebite, i u one dane njihova zla djela i grijesi postadoše veliki pred Gospodom.
45 I Gospod posla po dva anđela koji su došli u Abrahamovu kuću da unište Sodomu i njene gradove.
46 Anđeli ustadoše s vrata Abrahamovog šatora, nakon što su jeli i pili, i stigoše u Sodomu uvečer. Lot je tada sjedio na vratima Sodome. Kad ih ugleda, ustade da ih dočeka i pokloni se do zemlje.
47 I on ih je jako navaljivao te ih je uveo u svoju kuću i dao im hrane koju su jeli, te su prenoćili u njegovoj kući.

48 A anđeli rekoše Lotu: "Ustani, izađi iz ovog mjesta, ti i svi tvoji, da ne poginete u bezakonju ovog grada, jer će Gospod uništiti ovo mjesto."
49 Anđeli uhvatiše Lota za ruku i njegovu ženu i njegovu djecu i sve što je bilo njegovo, te ga izvedoše i postaviše izvan gradova.
50 I rekoše Lotu: "Bježi život svoj!" I on pobjegne sa svim svojim stvarima.
51 Tada Gospod spusti na Sodomu i na Gomoru i na sve te gradove sumpor i oganj od Gospoda s neba.
52 I on je uništio te gradove, svu ravnicu i sve stanovnike gradova, i sve što je raslo na zemlji; i Ado, žena Lotova, osvrnu se da vidi uništenje gradova, jer se sažali zbog svojih kćeri koje su ostale u Sodomi, jer nisu pošle s njom.
53 A kad se osvrnula, pretvorila se u stup soli i još uvijek je na tom mjestu do danas.
54 I volovi koji su stajali na tom mjestu svakodnevno su lizali sol do vrhova svojih stopala, a ujutro bi ona ponovo iznikla, i oni su je opet lizali do danas.
55 Lot i dvije njegove kćeri koje su ostale s njim pobjegoše i skloniše se u pećinu Adulam i ondje ostadoše neko vrijeme.
56 Abraham usta rano ujutro da vidi šta se dogodilo gradovima Sodome; i pogleda i vidje kako se dim iz gradova diže kao dim iz peći.
57 Lot i njegove dvije kćeri ostadoše u pećini i napojiše oca vinom, i legoše s njim, jer rekoše da nema čovjeka na zemlji koji bi mogao od njih podići potomstvo, jer misliše da je cijela zemlja uništena.
58 Oboje su legli sa svojim ocem, začeli su i rodili sinove, a starija nadede ime svom sinu Moab, govoreći: "Od svog oca sam ga začeo; on je otac Moabaca do danas."
59 A mlađa nazva svog sina Benami; on je otac Amonovih sinova do današnjeg dana.
60 Poslije toga Lot i njegove dvije kćeri otišli su odande i nastanili se s druge strane Jordana sa svoje dvije kćeri i njihovim sinovima. Lotovi sinovi su odrasli, otišli su i uzeli sebi žene iz zemlje kanaanske, i rodili su djecu, i bili su plodni i množili se.

POGLAVLJE 20

1 U to vrijeme Abraham krene iz ravnice Mamre i ode u zemlju Filistejaca i nastani se u Geraru. Bilo je to dvadeset i pete godine Abrahamova boravka u zemlji Kanaanskoj, a stote godine Abrahamova života, kada dođe u Gerar u zemlji Filistejaca.
2 A kad su ušli u zemlju, on reče svojoj ženi Sari: "Reci svakome ko te pita da si mi sestra, da bismo izbjegli zlo stanovnika te zemlje."
3 Dok je Abraham boravio u zemlji Filistejaca, sluge Abimeleka, kralja Filistejaca, vidješe da je Sara izuzetno lijepa, pa upitaše Abrahama za nju, a on reče: "Ona mi je sestra."
4 I Abimelekove sluge odoše Abimeleku govoreći: "Čovjek iz zemlje kanaanske došao je da se nastani u toj zemlji i ima sestru koja je vrlo lijepa."
5 Abimelek je čuo riječi svojih slugu koji su mu hvalili Saru, pa je poslao svoje časnike i oni su doveli Saru kralju.
6 I Sara dođe u Abimelehovu kuću, i car vidje da je Sara lijepa i veoma mu se svidje.
7 On joj pristupi i reče joj: "Šta ti je taj čovjek s kojim si došla u našu zemlju?" Sara odgovori i reče: "On mi je brat, a mi smo došli iz zemlje kanaanske da se nastanimo gdje god nađemo mjesto."
8 A Abimelek reče Sari: "Evo, moja zemlja je pred tobom, postavi svog brata u bilo kojem dijelu ove zemlje koji ti se sviđa, i naša će dužnost biti da ga uzdignemo i uzdignemo iznad svih ljudi u zemlji jer ti je brat."
9 Abimelek posla po Abrahama, i Abraham dođe k Abimeleku.
10 A Abimelek reče Abrahamu: "Evo, naredio sam da ti se iskazuje poštovanje zbog tvoje sestre Sare."
11 Abraham ode od kralja, a kraljev dar pođe za njim.
12 Kao što je uvečer, prije nego što ljudi legnu na počinak, kralj sjedi na svom prijestolju, i dubok san ga obuzme, te legne na prijestolje i spava do jutra.
13 I sanjao je da mu je anđeo Gospodnji došao s izvučenim mačem u ruci, i anđeo je stao nad Abimeleka i htio ga ubiti mačem. Kralj se u snu prestrašio i rekao anđelu: "Čime sam ti sagriješio te dolaziš da me ubiješ mačem?"
14 Anđeo odgovori Abimeleku i reče: "Evo, umireš zbog žene koju si sinoć doveo u svoju kuću; jer je to udata žena, žena Abrahama koji je došao u tvoju kuću; zato sada vrati tom čovjeku njegovu ženu; jer je ona njegova žena; a ako je ne vratiš, znaj da ćeš sigurno umrijeti, ti i sve što je tvoje."
15 Te noći nasta velika vika u zemlji Filistejaca, i stanovnici zemlje ugledaše lik čovjeka kako stoji s izvučenim mačem u ruci, i on udaraše stanovnike zemlje mačem, da, nastavi ih udarati.
16 Anđeo Gospodnji udari te noći svu filistejsku zemlju, i te noći i sljedećeg jutra nasta velika pometnja.
17 I svaka se maternica zatvorila, i svi njihovi potomci, i ruka Gospodnja bila je na njima zbog Sare, Abrahamove žene, koju je Abimelek uzeo.
18 A ujutro Abimelek ustade sav u strahu, zbunjenosti i velikom trepetu, te posla po svoje sluge i ispriča im svoj san, a narod se jako uplaši.
19 A jedan čovjek, koji je stajao među kraljevim slugama, odgovori kralju govoreći: “O kralju, vrati ovu ženu njenom mužu, jer joj je on muž, jer se slično dogodilo egipatskom kralju kada je ovaj čovjek došao u Egipat.”
20 A za svoju ženu reče: "Ona mi je sestra", jer tako postupa kad dođe da se nastani u zemlji u kojoj je stranac.
21 Faraon posla i uze ovu ženu za ženu, a Gospod mu nametnu teške nevolje dok je ne vrati mužu njenom.
22 Sada, dakle, o kralju suvereni, znaj šta se sinoć dogodilo cijeloj zemlji, jer je zavladala velika panika, velika bol i jadikovanje, i znamo da je to bilo zbog žene koju si uzeo.
23 Sada, dakle, vratite ovu ženu njenom mužu, da nam se ne dogodi kao što se dogodilo faraonu, kralju egipatskom, i njegovim podanicima, i da ne poginemo. Abimelek požuri i dozva Saru, i ona dođe pred njega. On dozva i Abrahama, i on dođe pred njega.
24 A Abimelek im reče: "Šta to radite govoreći da ste brat i sestra, a ja sam uzeo ovu ženu za ženu?"
25 A Abraham reče: "Jer sam mislio da ću poginuti zbog svoje žene." Abimelek uze ovaca i goveda, sluge i sluškinje i hiljadu srebrnjaka, i dade ih Abrahamu, a on mu vrati Saru.

26 A Abimelek reče Abrahamu: "Evo, cijela zemlja je pred tobom, nastani se u njoj gdje god želiš."
27 Abraham i Sara, njegova žena, odoše od kralja s poštovanjem i poštovanjem i nastaniše se u zemlji, čak u Geraru.
28 Svi stanovnici filistejske zemlje i kraljevi sluge još su uvijek bili u boli zbog kuge koju im je anđeo nanosio cijelu noć zbog Sare.
29 I Abimelek posla po Abrahama govoreći: "Moli se sada za svoje sluge Gospodu, Bogu svome, da ukloni ovu smrtnost između nas."
30 I Abraham se pomoli za Abimeleka i njegove podanike, i Gospod usliši Abrahamovu molitvu i iscijeli Abimeleka i sve njegove podanike.

POGLAVLJE 21

1 U to vrijeme, nakon godinu i četiri mjeseca Abrahamova boravka u zemlji Filistejaca u Geraru, Bog posjeti Saru. I Gospod je se sjeti, te ona zače i rodi Abrahamu sina.
2 Abraham nadjenu ime sinu koji mu se rodio, kojeg mu je Sara rodila, Izak.
3 Abraham obreza svog sina Izaka u osmom danu života, kao što je Bog zapovjedio Abrahamu da učini svom potomstvu poslije njega; Abraham je imao sto, a Sara devedeset godina kad im se Izak rodio.
4 I dijete je odraslo i bi odbijeno od sisanja, i Abraham priredi veliku gozbu na dan kad je Izak bio odbijen od sisanja.
5 I Šem i Eber i sav veliki narod zemlje, i Abimelek, kralj Filistejaca, i njegove sluge, i Fikol, zapovjednik njegove vojske, dođoše da jedu i piju i da se vesele na gozbi koju je Abraham priredio na dan kad je njegov sin Izak bio odbijen od dojenja.
6 Također Terah, Abrahamov otac, i Nahor, njegov brat, došli su iz Harana, oni i svi njihovi, jer su se veoma obradovali kad su čuli da se Sari rodio sin.
7 I dođoše k Abrahamu, te jedoše i piše na gozbi koju Abraham priredi na dan kad Izak bude odbijen od dojke.
8 Terah i Nahor su se radovali s Abrahamom i ostali su s njim mnogo dana u zemlji Filistejaca.
9 U to vrijeme umrije Serug, sin Reuov, prve godine rođenja Izaka, sina Abrahamova.
10 Serugov život potraja dvjesta trideset i devet godina, a onda umrije.
11 A Izmael, sin Abrahamov, odrastao je u to vrijeme; imao je četrnaest godina kad je Sara rodila Abrahamu Izaka.
12 I Bog je bio s Izmaelom, sinom Abrahamovim, te je odrastao i naučio se koristiti lukom i postao strijelac.
13 A kad je Izaku bilo pet godina, sjedio je s Izmaelom na vratima šatora.
14 I Izmael dođe k Izaku i sjede nasuprot njemu. Uzme luk, nategne ga, ubaci strijelu u njega i naumi da ubije Izaka.
15 Sara je vidjela šta je Izmael htio učiniti svom sinu Izaku i jako se rastužila zbog sina svoga, te je pozvala Abrahama i rekla mu: "Otjeraj ovu robinju i njenog sina, jer njen sin neće naslijediti mog sina, jer je to danas htio da mu učini."
16 Abraham posluša Sarin glas i usta rano ujutro, uze dvanaest hljebova i bocu vode i dade ih Hagari, te je otpusti s njenim sinom. Hagara ode sa svojim sinom u pustinju i nastaniše se u pustinji Paran sa stanovnicima pustinje. Izmael bijaše strijelac i dugo vremena živi u pustinji.
17 Poslije toga on i njegova majka otišli su u zemlju egipatsku i tamo se nastanili. Hagara je uzela ženu za svog sina iz Egipta, a ime joj je bilo Meriba.
18 I žena Izmaelova zače i rodi četiri sina i dvije kćeri, a Izmael i njegova majka i njegova žena i djeca poslije toga otišli su i vratili se u pustinju.
19 I napraviše sebi šatore u pustinji, u kojima su živjeli, i nastavili su putovati, a zatim se odmarati mjesečno i godišnje.
20 I dade Bog Izmaelu ovce i goveda i šatore zbog Abrahama, oca mu, i čovjek se umnoži u stoci.
21 I Izmael je živio u pustinjama i šatorima, putujući i odmarajući se dugo vremena, i nije vidio lice svoga oca.
22 Nakon nekog vremena, Abraham reče svojoj ženi Sari: "Idem vidjeti svog sina Izmaela, jer ga želim vidjeti, jer ga dugo nisam vidio."
23 Abraham odjaše na jednoj od svojih deva u pustinju da potraži svog sina Izmaela, jer ču da on živi u šatoru u pustinji sa svim svojim stvarima.
24 Abraham ode u pustinju i stiže do šatora Izmaelova oko podneva. Raspita se za Izmaela i nađe Izmaelovu ženu gdje sjedi u šatoru sa svojom djecom, a Izmael, njen muž i njegova majka, ne bijahu s njima.
25 Abraham upita ženu Izmaelovu: "Gdje je Izmael otišao?" A ona odgovori: "Otišao je u polje loviti." Abraham još uvijek jaše na devi, jer nije htio sići sa zemlje, jer se zakleo svojoj ženi Sari da neće sići s deve.
26 Abraham reče Izmaelovoj ženi: "Kćeri moja, daj mi malo vode da se napijem, jer sam umoran od puta."
27 A Izmaelova žena odgovori i reče Abrahamu: "Nemamo ni vode ni kruha." Ona ostade sjediti u šatoru i ne primjećuje Abrahama, niti ga pita ko je on.
28 Ali ona je tukla svoju djecu u šatoru i proklinjala ih, a proklinjala je i svog muža Izmaela i prekoravala ga. Abraham je čuo riječi Izmaelove žene upućene njenoj djeci i bio je vrlo ljut i nezadovoljan.
29 Abraham pozva ženu da izađe k njemu iz šatora. Žena dođe i stade nasuprot Abrahamu, jer Abraham još uvijek jaše na devi.
30 A Abraham reče Izmaelovoj ženi: "Kad se tvoj muž Izmael vrati kući, reci mu ove riječi:
31 Jedan vrlo star čovjek iz zemlje Filistejaca došao je ovamo da te traži, a ovakav je bio njegov izgled i stas; nisam ga pitao ko je, a vidjevši da nisi ovdje, progovorio je sa mnom i rekao: "Kad se tvoj muž Izmael vrati, reci mu ovo što je ovaj čovjek rekao: Kad se vratiš kući, skini ovaj ekser sa šatora koji si ovdje postavio i umjesto njega stavi drugi ekser."
32 I Abraham završi upute koje dade ženi, okrenu se i ode na devi kući.
33 Poslije toga, Izmael se vratio s lova, on i njegova majka, i vratio se u šator, a žena mu reče ove riječi:
34 Jedan vrlo starac iz zemlje Filistejaca došao je da te traži, a ovakav je bio njegov izgled i stas; nisam ga pitala ko je, a vidjevši da nisi kod kuće, rekao mi je: "Kad ti muž dođe kući, reci mu: Ovako kaže starac: Skini ekser sa šatora koji si ovdje postavila i stavi drugi ekser na njegovo mjesto."

35 I Izmael ču riječi svoje žene i shvati da je to bio njegov otac i da ga žena ne poštuje.
36 I Izmael razumje riječi svog oca koje je rekao svojoj ženi, i Izmael posluša glas svog oca, i Izmael odbaci tu ženu i ona ode.
37 I Izmael poslije toga ode u zemlju kanaansku, uze drugu ženu i dovede je u svoj šator, na mjesto gdje je tada živio.
38 A kad su prošle tri godine, Abraham reče: "Opet ću otići i vidjeti Izmaela, sina svoga, jer ga dugo nisam vidio."
39 I on pojede na svojoj kamili i ode u pustinju, i stiže do Izmaelova šatora oko podneva.
40 I upita za Izmaela, a žena mu izađe iz šatora i reče: "Nije ovdje, gospodaru moj, jer je otišao loviti po poljima i hraniti deve." Žena reče Abrahamu: "Uđi, gospodaru moj, u šator i pojedi komadić hljeba, jer će ti duša biti umorna od puta."
41 A Abraham joj reče: "Neću stati jer žurim nastaviti svoj put, ali daj mi malo vode da pijem, jer sam žedna." Žena požuri i otrča u šator i donese Abrahamu vodu i kruh, stavi ih pred njega i nagovara ga da jede, i on jede i pije i srce mu se utješi i blagoslovi svog sina Izmaela.
42 I završivši svoj obrok, blagoslovi Gospoda i reče Izmaelovoj ženi: "Kad Izmael dođe kući, reci mu ove riječi:
43 Jedan vrlo star čovjek iz zemlje Filistejaca dođe ovamo i pita za tebe, a tebe ovdje nema; pa mu donesem kruh i vodu, pa je jeo i pio i srce mu se utješi.
44 I reče mi ove riječi: Kad se Izmael, muž tvoj, vrati kući, reci mu: Ekser od šatora koji imaš je vrlo dobar, ne skidaj ga sa šatora.
45 I Abraham završi zapovijedanje ženi i odjaše kući svojoj, u zemlju Filistejaca; a kad Izmael dođe u njegov šator, žena mu izađe u susret s radošću i veselim srcem.
46 A ona mu reče: "Jedan starac dođe ovamo iz zemlje Filistejaca, ovakav je bio njegov izgled. Pitao je za tebe, a tebe ovdje nije bilo. Zato sam donijela kruh i vodu, te je jeo i pio i srce mu se utješi."
47 I reče mi ove riječi: "Kad se Izmael, muž tvoj, vrati kući, reci mu: Ekser od šatora koji imaš je vrlo dobar, ne skidaj ga sa šatora."
48 I Izmael je znao da je to njegov otac i da ga je njegova žena počastila, i Gospod je blagoslovio Izmaela.

POGLAVLJE 22

1 I Izmael tada ustade i uze svoju ženu i djecu i stoku i sve što mu je pripadalo, te ode odande i dođe svom ocu u zemlju Filistejaca.
2 I Abraham ispriča svom sinu Izmaelu događaj s prvom ženom koju je Izmael uzeo, prema onome što je ona učinila.
3 I Izmael i njegova djeca živjeli su s Abrahamom mnogo dana u toj zemlji, a Abraham je dugo vremena živio u zemlji Filistejaca.
4 I dani su se povećavali i dostigli dvadeset i šest godina, a poslije toga Abraham sa svojim slugama i svim svojim pripadajućim ode iz zemlje Filistejaca i udalji se daleko, i približiše se Hebronu, i ostadoše ondje. I Abrahamove sluge iskopaše bunare, i Abraham i svi njegovi pripadajući živjeli su kraj vode. Sluge Abimeleka, kralja Filistejaca, čuše vijest da su Abrahamove sluge iskopale bunare u granicama zemlje.
5 I dođoše i posvađaše se sa Abrahamovim slugama i opljačkaše ih od velikog bunara koji su iskopali.
6 A Abimelek, kralj Filistejaca, ču za taj događaj, pa dođe k Abrahamu s Pikolom, zapovjednikom svoje vojske, i s dvadeset ljudi svojih. Abimelek razgovara s Abrahamom o svojim slugama, a Abraham ukori Abimeleka zbog bunara koji su mu sluge opljačkale.
7 A Abimelek reče Abrahamu: "Tako živ bio Gospod, koji je stvorio svu zemlju, nisam čuo za djelo koje su moje sluge učinile tvojim slugama do danas."
8 Abraham uze sedam jagnjadi i dade ih Abimeleku govoreći: "Molim te, uzmi ih iz moje ruke da mi služe kao svjedočanstvo da sam ja iskopao ovaj bunar."
9 Abimelek uze sedam jaganjaca koje mu Abraham bijaše dao, jer mu bijaše dao i obilje goveda i goveda, i Abimelek se zakle Abrahamu za bunar, zato ga nazva Beer Šeba, jer su se obojica zakleli za njega.
10 I sklopiše savez u Beer Šebi. Abimelek ustade s Pikolom, zapovjednikom svoje vojske, i svim svojim ljudima, te se vratiše u zemlju Filistejaca. Abraham i svi njegovi živjeli su u Beer Šebi i ostao je u toj zemlji dugo vremena.
11 Abraham zasadio veliki gaj u Beer Šebi i načinio mu četiri vrata okrenuta prema četiri strane zemlje, te u njemu zasadio vinograd, tako da bi putnik, ako bi došao k Abrahamu, ušao na bilo koja vrata koja su mu bila na putu, i ostao bi ondje, jeo i pio i nasitio se, a zatim otišao.
12 Jer je Abrahamova kuća uvijek bila otvorena sinovima ljudskim koji su prolazili i vraćali se, koji su svakodnevno dolazili jesti i piti u Abrahamovoj kući.
13 I svakom čovjeku koji je bio gladan i došao u Abrahamovu kuću, Abraham bi dao hljeba da jede i pije i nasiti se, a svakome ko bi došao gol u njegovu kuću, oblačio bi odjeću kakvu je htio odabrati, i davao bi mu srebro i zlato i objavljivao mu Gospoda koji ga je stvorio na zemlji; to je Abraham činio cijelog svog života.
14 Abraham, njegova djeca i sve što je bilo njegovo nastaniše se u Beer Šebi i razape šator sve do Hebrona.
15 A Abrahamov brat Nahor i njegov otac i svi njihovi stanovnici živjeli su u Haranu, jer nisu došli s Abrahamom u zemlju kanaansku.
16 Nahoru se rodiše djeca koja mu rodi Milka, kći Haranova, sestra Sare, Abrahamove žene.
17 A ovo su imena onih koji su mu se rodili: Uz, Buz, Kemuel, Kesed, Hazo, Pildaš, Tidlaf i Betuel, osam sinova. To su djeca Milke koju je rodila Nahoru, Abrahamovom bratu.
18 Nahor je imao konkubinu koja se zvala Reuma i koja je Nahoru rodila Zebaha, Gahaša, Tahaša i Maahu, četiri sina.
19 A Nahoru se rodilo dvanaest sinova, osim kćeri njegovih, a i njima se rodila djeca u Haranu.
20 A djeca Uza, prvenca Nahorova, bila su Abi, Keref, Gadin, Melus i njihova sestra Debora.
21 A sinovi Buzovi bili su Berahel, Naamat, Ševa i Madonu.
22 Kemuelovi sinovi bili su Aram i Rehob.
23 A sinovi Kesedovi bili su Anamlek, Mešaj, Benon i Jifi; a sinovi Hazoovi bili su Pildaš, Mehi i Ofer.
24 A sinovi Pildašovi bili su Arud, Kamum, Mered i Molok.
25 A sinovi Tidlafa bili su Mušan, Kušan i Muci.

26 A sinovi Betuelovi bili su Sehar, Laban i njihova sestra Rebeka.
27 Ovo su porodice Nahorovih sinova koji su im se rodili u Haranu; Aram, sin Kemuelov, i njegov brat Rehob otišli su iz Harana i našli dolinu u zemlji kraj rijeke Eufrat.
28 I ondje sagradiše grad i prozvaše ga po imenu Petora, sina Aramova; to je Aram Naherajim, sve do danas.
29 I djeca Kesedova otišla su da se nasele gdje god su mogli naći mjesto, i otišli su i našli dolinu nasuprot zemlje Šinear, i tamo se nastanili.
30 I oni tamo sagradiše sebi grad i nazvaše grad Kesed po imenu svoga oca, to je zemlja Kasdim do današnjeg dana, i Kasdim nastaniše se u toj zemlji i plodonosno se namnožiše.
31 Terah, otac Nahorov i Abrahamov, ode i uze drugu ženu u starosti svojoj, koja se zvala Pelila. Ona zače i rodi mu sina, a on mu nadjede ime Zoba.
32 A Terah je živio dvadeset i pet godina nakon što mu se rodio Zoba.
33 Terah umrije te godine, to jest trideset i pete godine od rođenja Izaka, sina Abrahamova.
34 A Terahovih dana bilo je dvjesta i pet godina, i sahranjen je u Haranu.
35 Zoba, sin Terahov, živio je trideset godina i rodio Arama, Aklisa i Merika.
36 A Aram, sin Zobinog sina Teraha, imao je tri žene i rodio dvanaest sinova i tri kćeri; i Gospod dade Aramu, sinu Zobinom, bogatstvo i imanje, i obilje stoke, ovaca i goveda, te se čovjek vrlo razmnoži.
37 Aram, sin Zobin, i njegov brat i sva njegova porodica krenuše iz Harana i otiđoše da se nasele gdje god nađu mjesto, jer im je imanje bilo preveliko da bi ostali u Haranu; jer nisu mogli ostati u Haranu zajedno sa svojom braćom, sinovima Nahorovim.
38 Aram, sin Zobin, ode sa svojom braćom i nađoše dolinu u daljini prema istočnoj zemlji, te se ondje nastaniše.
39 I ondje sagradiše grad i nazvaše ga Aram, po imenu svog najstarijeg brata; to je Aram Soba do danas.
40 U to vrijeme Izak, sin Abrahamov, odrastao je; njegov otac Abraham učio ga je putu Gospodnjem da upozna Gospoda, i Gospod je bio s njim.
41 A kad je Izaku bilo trideset i sedam godina, njegov brat Izmael je išao s njim u šatoru.
42 I Izmael se hvalio Izaku govoreći: "Imao sam trinaest godina kad je Gospod rekao mom ocu da nas obreže, i učinio sam po riječi Gospodnjoj koju je rekao mom ocu, i predao sam dušu svoju Gospodu, i nisam prekršio njegovu riječ koju je zapovjedio mom ocu."
43 A Izak odgovori Izmaelu: "Zašto se hvališ preda mnom ovim, malim komadićem tijela svoga koji si uzeo iz tijela svoga, što ti je Gospod zapovjedio?"
44 Tako živ bio Gospod, Bog oca moga Abrahama, ako bi Gospod rekao ocu mome: 'Uzmi sada svoga sina Izaka i prinesi mu žrtvu preda me', ne bih se ustručavao, nego bih to rado prihvatio.
45 I Gospodču riječ koju je Izak rekao Izmaelu, i to se svidjelo Gospodu, te odluči iskušati Abrahama u toj stvari.
46 I dođe dan kad sinovi Božiji dođoše i stadoše pred Gospoda, a i Sotona dođe sa sinovima Božjim pred Gospoda.
47 A Gospod reče Satanu: "Odakle dolaziš?" A Satan odgovori Gospodu i reče: "Od putovanja po zemlji i od hodanja po njoj."
48 A Gospod reče Satani: "Šta je tvoja riječ za mene u vezi sa svom djecom zemlje?" A Satana odgovori Gospodu i reče: "Vidio sam svu djecu zemlje koja ti služe i sjećaju te se kad im nešto treba od tebe."
49 A kad im daš ono što od tebe traže, oni se opuste i više te se ne sjećaju.
50 Jesi li vidio Abrahama, sina Teraha, koji isprva nije imao djece, a služio ti je i podizao ti žrtvenike kuda god je dolazio, i prinosio je žrtve na njima, i neprestano je objavljivao tvoje ime svoj djeci zemlje?
51 A sada kada mu se rodio sin Izak, on te je ostavio, priredio je veliku gozbu za sve stanovnike zemlje, a Gospoda je zaboravio.
52 Jer usred svega što je učinio nije ti prinio žrtvu, ni paljenicu ni žrtvu za mir, ni vola, ni janjeta, ni jarca od svega što je zaklao onog dana kad mu je sin bio odbijen od sise.
53 Čak od rođenja sina svoga do danas, trideset i sedam godina, nije pred tobom sagradio žrtvenik niti ti je prinio ikakav prinos, jer je vidio da si pred tobom dao ono što je tražio, pa te je stoga napustio.
54 A Gospod reče Sotoni: "Jesi li tako razmislio o mom slugi Abrahamu? Jer nema nikoga kao on na zemlji, čovjeka savršenog i pravednog preda mnom, koji se boji Boga i kloni se zla. Tako sam živ, kad bih mu rekao: 'Dovedi preda me sina svoga Izaka', ne bi mi ga uskratio, a kamoli kad bih mu rekao da prinese preda me žrtvu paljenicu od svojih stada ili goveda."
55 A Sotona odgovori Gospodu i reče: "Govori dakle Abrahamu kako si rekao, i vidjet ćeš hoće li danas prestupiti i odbaciti tvoje riječi."

POGLAVLJE 23

1 U to vrijeme dođe riječ Gospodnja Abrahamu i on mu reče: Abrahame. A on odgovori: Evo me.
2 I reče mu: Uzmi sada svoga sina, svoga jedinog sina kojega ljubiš, to jest Izaka, i idi u zemlju Moriju, i ondje ga prinesi kao žrtvu paljenicu na jednoj od planina koja će ti se pokazati, jer ćeš ondje vidjeti oblak i slavu Gospodnju.
3 Abraham reče u sebi: "Kako ću odvojiti sina svoga Izaka od Sare, majke njegove, da ga prinesem kao žrtvu paljenicu pred Gospodom?"
4 Abraham uđe u šator i sjede pred Sarom, ženom svojom, i reče joj ove riječi:
5 Moj sin Izak je odrastao i već neko vrijeme nije proučavao službu svom Bogu. Sutra ću otići i dovesti ga Šemu i Eberu, sinu njegovom, i tamo će naučiti puteve Gospodnje, jer će ga naučiti da upozna Gospoda, kao i da zna da kada se neprestano moli pred Gospodom, On će ga uslišati, stoga će tamo znati način služenja Gospodu, Bogu svome.
6 A Sara reče: "Dobro si rekao. Idi, gospodaru moj, i učini s njim kako si rekao, ali ga ne udaljavaj previše od mene, niti neka ondje ostane predugo, jer je moja duša vezana u njegovoj duši."
7 Abraham reče Sari: "Kćeri moja, pomolimo se Gospodu, Bogu našemu, da nam učini dobro."

8 Sara uze svog sina Izaka i on ostade s njom cijelu tu noć. Ona ga poljubi i zagrli i dade mu upute do jutra.
9 A ona mu reče: “Sine moj, kako se moja duša može odvojiti od tebe?” I još ga poljubi i zagrli, i dade Abrahamu upute o njemu.
10 A Sara reče Abrahamu: "Gospodaru moj, molim te, pazi na sina svoga i pazi na njega, jer nemam drugog sina ni kćeri osim njega."
11 Ne ostavljaj ga! Ako je gladan, daj mu hljeba, a ako je žedan, daj mu vode da pije; ne puštaj ga da ide pješice, niti neka sjedi na suncu.
12 Ne puštaj ga da ide samog putem, niti ga prisiljavaj na ono što želi, nego mu učini ono što ti kaže.
13 Sara je gorko plakala cijelu noć zbog Izaka i davala mu je upute do jutra.
14 A ujutro Sara izabra veoma lijepu i finu haljinu između one odjeće koju je imala u kući, a koju joj je Abimelek dao.
15 I obukla je Izaka, sina svoga, i stavila mu turban na glavu, i umetnula dragi kamen u vrh turbana, i dala im hrane za put, i oni su krenuli, i Izak je otišao sa svojim ocem Abrahamom, a neki od njihovih slugu su ih pratili da ih isprate s puta.
16 Sara je izašla s njima i pratila ih putem da ih isprati, a oni su joj rekli: "Vratite se u šator."
17 A kad Sara ču riječi svog sina Izaka, gorko zaplaka, a Abraham, njen muž, plaka s njom, i sin njihov plakaše s njima velikim plačem; također i oni koji idoše s njima plakaše mnogo.
18 Sara uhvati svog sina Izaka, zagrli ga i plače s njim. Sara reče: "Ko zna hoću li te ikada više vidjeti nakon ovoga dana?"
19 I još su plakali zajedno, Abraham, Sara i Izak, i svi koji su ih pratili putem plakali su s njima. Sara se poslije okrenula od svog sina, gorko plačući, i svi njeni sluge i sluškinje vratili su se s njom u šator.
20 I Abraham ode sa svojim sinom Izakom da ga donese kao žrtvu pred Gospoda, kao što mu je naredio.
21 Abraham uze sa sobom dvojicu svojih mladića, Izmaela, sina Hagarinog, i Eliezera, slugu svoga, te pođoše s njima. Dok su išli putem, mladići rekoše sebi ove riječi:
22 I Izmael reče Eliezeru: "Sada moj otac Abraham ide s Izakom da ga dovede kao žrtvu paljenicu Gospodu, kao što mu je naredio."
23 A kad se vrati, dat će mi sve što posjeduje da naslijedim poslije sebe, jer sam ja njegov prvorođenac.
24 Eliezer odgovori Izmaelu i reče: "Zaista te Abraham odbacio s tvojom majkom i zakleo se da nećeš naslijediti ništa od svega što posjeduje. Kome će dati sve što ima i sva svoja blaga, nego meni, svom slugi, koji je bio vjeran u njegovoj kući, koji mu je služio noću i danju i činio sve što je želio od mene? Meni će ostaviti u nasljedstvo sve što posjeduje."
25 Dok je Abraham išao putem sa svojim sinom Izakom, dođe Sotona i pojavi se Abrahamu u liku vrlo starog čovjeka, poniznog i skrušenog duha, te pristupi Abrahamu i reče mu: "Jesi li lud ili bezobrazan da danas činiš ovo svom jedinom sinu?"
26 Jer ti je Bog dao sina u tvojim posljednjim danima, u tvojoj starosti, i hoćeš li danas otići i ubiti ga jer nije učinio nasilje, i hoćeš li učiniti da duša tvog jedinog sina propadne sa zemlje?
27 Zar ne znaš i ne razumiješ da ovo ne može biti od Gospoda? Jer Gospod ne može učiniti čovjeku takvo zlo na zemlji da mu kaže: 'Idi i zakolji svoje dijete'.
28 Abraham je to čuo i znao je da je to riječ Sotone koja ga je pokušavala odvratiti od puta Gospodnjeg, ali Abraham nije htio poslušati glas Sotone, te ga je Abraham ukorio te je otišao.
29 I Sotona se vrati i dođe k Izaku; i pojavi se Izaku u liku mladića, lijepog i lijepog.
30 I pristupi Isaku i reče mu: "Zar ne znaš i ne razumiješ da te tvoj stari, glupi otac danas vodi na klanje ni za što?"
31 Zato sada, sine moj, ne slušaj ga niti obraćaj pažnju na njega, jer je on glup starac, i ne dozvoli da tvoja dragocjena duša i lijepi lik budu izgubljeni sa zemlje.
32 Izak ču to i reče Abrahamu: "Jesi li čuo, oče moj, šta je ovaj čovjek rekao? Tako je rekao."
33 A Abraham odgovori svom sinu Izaku i reče mu: Čuvaj ga se i ne slušaj riječi njegove, niti mu se obraćaj pažnju, jer on je Sotona, koji pokušava da nas danas odvrati od Božjih zapovijedi.
34 A Abraham je i dalje korio Sotonu, i Sotona je otišao od njih, i videći da ih ne može nadvladati, sakrio se od njih, i otišao je i prošao pred njima na putu; i pretvorio se u veliki potok vode na putu, i Abraham i Izak i njegova dva mladića stigoše do tog mjesta, i ugledaše potok velik i snažan kao moćne vode.
35 I uđoše u potok i prođoše kroz njega, i voda im isprva dosezaše do nogu.
36 I zašli su dublje u potok i voda im je došla do vrata, i svi su se prestrašili zbog vode; i dok su prelazili preko potoka, Abraham je prepoznao to mjesto i znao je da tamo prije nije bilo vode.
37 Abraham reče svom sinu Izaku: "Znam ovo mjesto gdje nije bilo ni potoka ni vode; zato nam ovaj Sotona sve ovo čini da nas danas odvrati od Božjih zapovijedi."
38 Abraham ga prekori i reče mu: "Gospod te ukorio, Sotono! Idi od nas jer mi živimo po Božjim zapovijedima."
39 I Sotona se prestraši glasa Abrahama i ode od njih, a mjesto opet postade suho kao što je bilo i prije.
40 I Abraham pođe s Izakom prema mjestu koje mu je Bog rekao.
41 Trećeg dana Abraham podiže oči i ugleda u daljini mjesto o kojem mu je Bog govorio.
42 I pojavi mu se stup od ognja koji se protezao od zemlje do neba, i oblak slave na gori, i slava Gospodnja se vidjela u oblaku.
43 A Abraham reče Izaku: "Sine moj, vidiš li na toj gori, koju mi vidimo izdaleka, ono što ja vidim na njoj?"
44 Izak odgovori i reče svom ocu: "Vidim, evo stup od ognja i oblak, i slava Gospodnja se vidi na oblaku."
45 Abraham je znao da je njegov sin Izak bio prihvaćen pred Gospodom za žrtvu paljenicu.
46 Abraham reče Eliezeru i Izmaelu, sinu svome: "Vidite li i vi ono što mi vidimo na gori koja je u daljini?"
47 A oni odgovoriše i rekoše: "Ne vidimo ništa više od drugih planina na zemlji." A Abraham znade da nisu prihvaćene pred Gospodom da idu s njima, pa im Abraham reče: "Ostanite ovdje s magarcem dok ja i moj sin Izak odemo na onu goru i ondje se poklonimo pred Gospodom, a zatim se vratimo k vama."

48 Eliezer i Izmael ostadoše na tom mjestu, kao što im Abraham bijaše naredio.
49 Abraham uze drva za žrtvu paljenicu i stavi ih na svog sina Izaka, zatim uze oganj i nož, i obojica odoše na to mjesto.
50 I dok su išli putem, Izak reče svom ocu: "Evo, vidim ovdje vatru i drva, a gdje je onda jagnje koje će biti žrtva paljenica pred Gospodom?"
51 A Abraham odgovori svom sinu Izaku: "Gospod te je izabrao, sine moj, da budeš savršena žrtva paljenica umjesto jagnjeta."
52 A Izak reče svom ocu: "Učinit ću sve što ti je Gospod rekao s radošću i vedrinom srca."
53 A Abraham opet reče svom sinu Izaku: "Ima li u tvom srcu ikakva misao ili savjet o ovome koji nije prikladan? Reci mi, sine moj, molim te, sine moj, ne skrivaj to od mene."
54 Izak odgovori svom ocu Abrahamu i reče mu: "Oče moj, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, nema ništa u mom srcu što bi me navelo da skrenem ni desno ni lijevo od riječi koju ti je rekao."
55 Ni ud ni mišić se nisu pomaknuli niti pokrenuli pri tome, niti u mom srcu postoji ikakva misao ili zli savjet u vezi s tim.
56 Ali ja sam radostan i vedar u ovome, i kažem: Blagoslovljen je Gospod koji me danas izabra da budem žrtva paljenica pred Njim.
57 Abraham se veoma obradova riječima Izaka, te oni odoše i dođoše zajedno na mjesto o kojem im je Gospod govorio.
58 I Abraham pristupi da sagradi žrtvenik na tom mjestu, i Abraham plakaše, a Izak uze kamenje i malter dok nisu završili sa gradnjom žrtvenika.
59 Abraham uze drva i složi ih na žrtvenik koji je sagradio.
60 I uze svog sina Izaka i sveza ga da ga stavi na drva koja su bila na žrtveniku, da ga zakolje kao žrtvu paljenicu pred Gospodom.
61 A Izak reče svom ocu: "Čvrsto me sveži i stavi me na žrtvenik da se ne bih okrenuo i pomaknuo te se od sile noža na svom tijelu oslobodio i time oskvrnuo žrtvu paljenicu." I Abraham učini tako.
62 A Izak još reče ocu svome: "Oče moj, kad me zakolješ i spališ kao žrtvu, uzmi sa sobom ono što ostane od mog pepela da ga doneseš mojoj majci Sari i reci joj: 'Ovo je slatki miris Izaka; ali joj to nemoj reći ako sjedi blizu bunara ili na bilo kojem visokom mjestu, da ne bacila dušu svoju za mnom i umrla."
63 Abraham ču Izakove riječi i podiže glas svoj i zaplaka kad Izak izgovori te riječi; i Abrahamove suze potekoše na Izaka, sina njegovog, i Izak gorko zaplaka i reče ocu svome: "Požuri, oče moj, i učini sa mnom volju Gospoda, Boga našega, kao što ti je zapovjedio."
64 I srca Abrahama i Izaka obradovaše se ovoj stvari koju im Gospod zapovjedi; ali oko gorko zaplaka dok se srce radovalo.
65 I Abraham sveza svog sina Izaka i stavi ga na žrtvenik na drva. Izak ispruži vrat na žrtveniku pred svojim ocem. Abraham pruži ruku da uzme nož i zakolje sina svog kao žrtvu paljenicu pred Gospodom.
66 U to vrijeme anđeli milosrđa pristupiše pred Gospoda i rekoše mu o Izaku:
67 0 Gospode, ti si milosrdan i saosjećajan Kralj nad svime što si stvorio na nebu i na zemlji, i ti ih sve podržavaš; daj zato otkup i izbavljenje umjesto sluge svoga Izaka, i smiluj se i imaj milosti prema Abrahamu i Izaku, sinu njegovom, koji danas izvršavaju tvoje zapovijedi.
68 Jesi li vidio, Gospode, kako je Izak, sin Abrahama, sluge tvoga, vezan na klanje kao životinja? Zato neka se sada, Gospode, smiluješ nad njima.
69 U to vrijeme, Gospod se pojavi Abrahamu i dozva ga s neba, i reče mu: "Ne diži ruku na dječaka, niti mu išta čini, jer sada znam da se bojiš Boga čineći ovo djelo i da mi ne uskratiš svog sina, svog jedinca."
70 Abraham podiže oči i vidje, i gle, ovan se rogovima zapleo u šipražje; to je bio ovan kojeg je Gospod Bog stvorio na zemlji onog dana kad je stvorio zemlju i nebo.
71 Jer je Gospod od toga dana pripremio ovog ovna da bude žrtva paljenica umjesto Izaka.
72 I ovaj ovan je napredovao prema Abrahamu kada ga je Sotona uhvatio i zapleo mu rogove u šipražje, da ne bi mogao napredovati prema Abrahamu, kako bi Abraham mogao ubiti njegovog sina.
73 Abraham, vidjevši ovna kako mu se približava, a Sotona ga zadržava, uze ga i dovede pred žrtvenik. I oslobodi sina svoga Izaka od njegovih vezova, i postavi ovna na njegovo mjesto. I Abraham zakla ovna na žrtveniku i prinese ga kao žrtvu umjesto sina svoga Izaka.
74 Abraham poškropi malo krvi ovnova po žrtveniku i uzviknu: "Ovo je umjesto moga sina i neka se ovo danas pred Gospodom smatra krvlju moga sina."
75 I sve što je Abraham učinio ovom prilikom kraj oltara, on bi uzviknuo i rekao: Ovo je na mjestu moga sina i neka se danas pred Gospodom smatra da je to mjesto moga sina; i Abraham je završio cijelu službu kraj oltara, i služba je bila prihvaćena pred Gospodom i uračunata je kao da je to bio Izak; i Gospod je blagoslovio Abrahama i njegovo potomstvo tog dana.
76 I Sotona ode k Sari i pojavi joj se u liku starca vrlo poniznog i krotkog, a Abraham je još uvijek prinosio žrtvu paljenicu pred Gospodom.
77 A on joj reče: "Zar ne znaš sve djelo koje je Abraham danas učinio sa svojim jedinim sinom? Uze Izaka, sagradi mu žrtvenik, ubi ga i prinese ga kao žrtvu na žrtveniku. Izak je plakao i plakao pred svojim ocem, ali ga on nije pogledao niti mu se sažalio."
78 I Sotona ponovi ove riječi i ode od nje, a Sara ču sve Sotonine riječi i zamisli ga kao starca između sinova ljudskih koji su bili s njenim sinom i došli su i rekli joj ove stvari.
79 Sara podiže glas i zaplaka i gorko zaplaka zbog sina svoga; i baciše se na zemlju i posu prašinu na glavu, i reče: "Sine moj, Isače, sine moj, o, kad bih ja danas umrla umjesto tebe." I nastavi plakati i reče: "Žao mi je zbog tebe, sine moj, sine moj Isače, o, kad bih ja danas umrla umjesto tebe."
80 A ona je i dalje plakala i govorila: "Žalim zbog tebe jer sam te odgojila i odgojila; sada se moja radost pretvorila u žalost zbog tebe, ja koja sam čeznula za tobom, plakala i molila se Bogu dok te nisam rodila u devedesetoj godini; i evo, danas si služio nožu i vatri, da budeš prinesen kao žrtva."

81 Ali tješim se tobom, sine moj, što je to riječ Gospodnja, jer si izvršio zapovijed Boga svoga; jer ko može prestupiti riječ Boga našega, u čijim je rukama duša svakog živog bića?
82 Pravedan si, Gospode Bože naš, jer su sva djela tvoja dobra i pravedna; jer se i ja radujem riječi tvojoj koju si zapovjedio, i dok oko moje gorko plače, srce moje se raduje.
83 Sara položi glavu na grudi jedne od svojih sluškinja i ostade tiha kao kamen.
84 Nakon toga ustade i iđe raspitivajući se dok ne stigne u Hebron; i raspitiva se kod svih koje srete na putu, i niko joj ne može reći šta se dogodilo s njenim sinom.
85 I dođe sa svojim sluškinjama i slugama u Kireat-Arbu, što je Hebron, i upita za svog sina, i ostane ondje dok posla neke od svojih slugu da traže kuda je Abraham otišao s Izakom; oni odoše da ga traže u kući Šemovoj i Eberovoj, i ne mogoše ga naći, i tražiše po cijeloj zemlji, i ondje ga ne bijaše.
86 I gle, Sotona dođe k Sari u liku starca, i dođe i stade pred nju, i reče joj: Lagao sam ti govorio, jer Abraham nije ubio svog sina i on nije mrtav; i kad je čula riječ, njena radost bješe toliko silna zbog njenog sina, da joj duša napusti radost; ona umre i bi pridružena svom narodu.
87 A kad Abraham završi svoju službu, vrati se sa svojim sinom Izakom svojim mladićima, te ustadoše i otiđoše zajedno u Beer Šebu i vratiše se kući.
88 Abraham je tražio Saru, ali je nije mogao naći, pa se raspitao o njoj. Oni su mu rekli: "Ona je otišla čak do Hebrona da vas oboje traži tamo gdje ste bili otišli, jer je tako saznala."
89 Abraham i Izak odoše k njoj u Hebron, i kad vidješe da je mrtva, podigoše glas i gorko zaplakaše nad njom. Izak pade na lice svoje majke i zaplaka nad njom, govoreći: "O majko moja, majko moja, kako si me ostavila i gdje si otišla? O kako, kako si me ostavila!"
90 Abraham i Izak su mnogo plakali, i sve njihove sluge su plakale s njima zbog Sare, i tugovali su za njom velikom i teškom tugom.

POGLAVLJE 24

1 A Sarin život je bio sto dvadeset i sedam godina, i Sara umre. I Abraham ustade od svojih mrtvih da potraži grobno mjesto da sahrani svoju ženu Saru; i ode i reče sinovima Hetovim, stanovnicima one zemlje, govoreći:
2 Ja sam stranac i došljak kod vas u vašoj zemlji; dajte mi grobno mjesto u svojoj zemlji da mogu sahraniti svoje mrtve ispred sebe.
3 A sinovi Hetovi rekoše Abrahamu: "Evo zemlje pred tobom; u jednom od naših grobova sahrani svoju mrtvu, jer te niko neće spriječiti da sahraniš svoju mrtvu."
4 Abraham im reče: "Ako ste s tim zadovoljni, idite i molite za mene Efrona, sina Zoharovog, da mi da pećinu Makpelu, koja je na kraju njegova polja, i da je kupim od njega za šta god želi."
5 Efron je živio među sinovima Hetovim, i oni su otišli i pozvali ga, i on je došao pred Abrahama, i Efron reče Abrahamu: Evo, tvoj sluga će učiniti sve što tražiš. A Abraham reče: Ne, nego ću kupiti pećinu i polje koje imaš za cijenu, da ti bude u posjedu i zauvijek kao grobno mjesto.
6 A Efron odgovori i reče: "Evo, polje i pećina su pred tobom, daj šta god želiš." A Abraham reče: "Samo ću to po punoj cijeni kupiti iz tvoje ruke i iz ruke onih koji ulaze na vrata tvog grada i iz ruke potomstva tvog zauvijek."
7 A Efron i sva njegova braća čuše to, i Abraham odvaže Efronu četiri stotine šekela srebra u ruke Efrona i u ruke sve njegove braće; i Abraham zapisa ovaj dogovor, i zapisa ga i posvjedoči o njemu pred četiri svjedoka.
8 A ovo su imena svjedoka: Amigal, sin Abišne Hetita, Adihorom, sin Ašunaha Hiveja, Abdon, sin Ahirama Gomerijaca, Bakdil, sin Abudišova Sidonca.
9 Abraham uze knjigu o kupovini i stavi je u svoje riznice, i ovo su riječi koje Abraham napiše u knjigu, naime:
10 Da pećina i polje koje je Abraham kupio od Efrona Hetita i od njegova potomstva i od onih koji izlaze iz njegova grada i od njihova potomstva zauvijek, daju se kao kupovina Abrahamu i njegovom potomstvu i onima koji izlaze iz njegovih bedara, za vječno vlasništvo grobnog mjesta; i on je na to stavio pečat i to potvrdio pred svjedocima.
11 I polje i pećina koja je bila na njemu i sve to mjesto bili su osigurani Abrahamu i njegovom potomstvu poslije njega, od djece Hetove; gle, to je nasuprot Mamre u Hebronu, koji je u zemlji kanaanskoj.
12 Poslije toga Abraham je ondje sahranio svoju ženu Saru, i to mjesto i sva njegova granica pripadoše Abrahamu i njegovom potomstvu u posjed groba.
13 Abraham je sahranio Saru s pompom, kao što se to čini pri sahrani kraljeva, i bila je sahranjena u vrlo lijepoj i lijepoj odjeći.
14 Kod njenih odara bijaše Šem, njegovi sinovi Eber i Abimelek, zajedno s Anarom, Aškolom i Mamreom, i svi velikaši zemlje išli su za njenim odrom.
15 A Sarina doba poživje sto dvadeset i sedam godina, i ona umrije. Abraham učini veliku i tešku žalost i obavljaše običaje žalosti sedam dana.
16 I svi stanovnici zemlje tješili su Abrahama i njegovog sina Izaka zbog Sare.
17 A kad prođoše dani njihove žalosti, Abraham otpusti svog sina Izaka, koji ode u kuću Šemovu i Eberovu da se upozna s putovima Gospodnjim i njegovim uputama, i Abraham ostade ondje tri godine.
18 U to vrijeme Abraham ustade sa svim svojim slugama i odoše i vratiše se kući u Beer Šebu, a Abraham i sve njegove sluge ostadoše u Beer Šebi.
19 I u preokretu godine umrije Abimelek, kralj Filistejaca; imao je sto devedeset i tri godine kad je umro; i Abraham ode sa svojim narodom u zemlju Filistejaca, i oni utješe cijelu kuću i sve njegove sluge, a on se zatim vrati i ode kući.
20 A poslije Abimelekove smrti, stanovnici Gerara uzeše Benmaliha, sina njegovog, koji je imao samo dvanaest godina, i položiše ga na mjesto njegovog oca.
21 I nadjenuše mu ime Abimelek, po imenu njegovog oca, jer je to bio njihov običaj u Geraru, i Abimelek postade kralj namjesto svog oca Abimeleka i sjede na njegov prijestol.

22 I Lot, sin Haranov, umrije u one dane, u trideset devetoj godini života Izaka, i sve dane koje je Lot živio bile su sto četrdeset godina, i umrije.
23 A ovo su Lotova djeca koja su mu rodile njegove kćeri: ime prvorođenom bilo je Moab, a ime drugome bilo je Benami.
24 Dva Lotova sina otišla su i uzeše sebi žene iz zemlje kanaanske, i rodili im djecu. Moabovi sinovi bili su Ed, Majon, Tarsus i Kanvil, četiri sina, oni su očevi Moabovih sinova do danas.
25 I sve porodice Lotovih sinova otišle su da se nasele gdje god su naišle, jer su bile plodne i mnogo su se množile.
26 I otišli su i sagradili sebi gradove u zemlji u kojoj su živjeli, i gradove koje su sagradili nazvali su svojim imenima.
27 I Nahor, sin Terahov, brat Abrahamov, umrije u one dane, u četrdesetoj godini Izakovog života. I poživje Nahor svih sto sedamdeset i dvije godine. Umrije i bi sahranjen u Haranu.
28 A kad je Abraham čuo da mu je brat mrtav, jako se rastuži i tugovao je za bratom svojim mnogo dana.
29 Abraham dozva Eliezera, svog glavnog slugu, da mu da naredbe u vezi s njegovim domom. On dođe i stade pred njega.
30 Abraham mu reče: "Evo, star sam, ne znam dan svoje smrti; jer sam u poodmakloj dobi; zato ustani i izađi, i ne uzimaj ženu za mog sina iz ovog mjesta i iz ove zemlje, između kćeri Kanaanaca među kojima živimo."
31 Nego idi u moju zemlju i u moje rodno mjesto i odande uzmi ženu za mog sina! I Gospod, Bog neba i zemlje, koji me uze iz kuće moga oca i dovede me na ovo mjesto i reče mi: ‘Tvome potomstvu dat ću ovu zemlju u nasljedstvo zauvijek’, on će poslati svog anđela pred tobom i učiniće tvoj put uspješnim, da bi mogao dobiti ženu za mog sina iz moje porodice i iz kuće moga oca.
32 A sluga odgovori gospodaru svom Abrahamu i reče: Evo, idem u tvoje rodno mjesto i u kuću oca tvoga i odande ću uzeti ženu za sina tvog; ali ako žena ne bude htjela poći sa mnom u ovu zemlju, hoću li ja odvesti sina tvog natrag u zemlju tvoga rodnog mjesta?
33 A Abraham mu reče: "Pazi da ne dovedeš sina moga ovamo natrag, jer će Gospod, pred kojim sam hodio, poslati svog anđela pred tobom i tvoj put će ti uspjeti."
34 I Eliezer učini kako mu Abraham naredi, i Eliezer se zakle Abrahamu, gospodaru svome, na tu stvar. I Eliezer ustade i uze deset deva od deva svoga gospodara i deset ljudi od slugu svoga gospodara sa sobom, te ustadoše i otiđoše u Haran, grad Abrahamov i Nahorov, da dovedu ženu za Izaka, sina Abrahamova; i dok su oni bili odsutni, Abraham posla u kuću Šema i Ebera, i oni dovedoše odande njegovog sina Izaka.
35 Izak se vrati kući svoga oca u Beer Šebu, dok Eliezer i njegovi ljudi dođoše u Haran; i zaustaviše se u gradu kod pojilišta, i on natjera svoje deve da kleknu kraj vode i one ostadoše ondje.
36 A Eliezer, Abrahamov sluga, pomoli se i reče: "Bože moga gospodara Abrahama, molim te, pošalji mi danas sreću i učini milost mom gospodaru, da danas izabereš ženu za sina moga gospodara iz njegove porodice."
37 I Gospod usliši glas Eliezerov zbog svog sluge Abrahama, i slučajno sretne kćer Betuela, sina Milke, ženu Nahora, brata Abrahamova, i Eliezer dođe u njenu kuću.
38 Eliezer im ispriča sve što ga brine i da je Abrahamov sluga, i oni mu se veoma obradovaše.
39 I svi su blagoslovili Gospoda koji je to učinio, i dali su mu Rebeku, kćer Betuelovu, za ženu Izaku.
40 A mlada žena bijaše vrlo lijepa izgleda, bijaše djevica, a Rebeka je u to vrijeme imala deset godina.
41 I Betuel i Laban i njegova djeca priredišе gozbu te noći, a Eliezer i njegovi ljudi dođoše i jedoše i pili i veselili se ondje te noći.
42 Eliezer usta ujutro, on i ljudi koji su bili s njim, i pozva svu kuću Betuelovu govoreći: "Pustite me da idem svom gospodaru!" I ustadoše i otpustiše Rebeku i njenu dadilju Deboru, kćer Uzovu, i dadoše joj srebro i zlato, sluge i sluškinje, i blagosloviše je.
43 I otpustiše Eliezera s njegovim ljudima; a sluge uzeše Rebeku, te on ode i vrati se svom gospodaru u zemlju kanaansku.
44 Izak uze Rebeku i ona mu postade žena, i on je uvede u šator.
45 Izaku je bilo četrdeset godina kad je uzeo Rebeku, kćer svoga ujaka Betuela, za ženu.

POGLAVLJE 25

1 U to vrijeme Abraham u starosti opet uze ženu, a ime joj bijaše Ketura, iz zemlje kanaanske.
2 I rodi mu Zimrana, Joksana, Medana, Midijana, Išbaka i Šuaha, šest sinova. A Zimranova djeca bijahu Abihen, Molik i Narim.
3 Jokšanovi sinovi bili su Šeba i Dedan, a Medanovi sinovi bili su Amida, Joab, Gohi, Eliš i Notak; a Midjanovi sinovi bili su Efa, Efer, Hanok, Abida i Eldaa.
4 A sinovi Išbakovi bili su Makiro, Bejodua i Tator.
5 A sinovi Šuakovi bijahu Bildad, Mamdad, Munan i Meban; svi su to porodice djece Keture, Kanaanke, koju je rodila Abrahamu Hebreju.
6 Abraham ih sve otpusti i dade im darove, te otiđoše od sina njegova Izaka da žive gdje god nađu mjesto.
7 I svi oni otišli su na goru na istoku i sagradili sebi šest gradova u kojima su živjeli do danas.
8 Ali sinovi Šebini i Dedanovi, sinovi Joksanovi, sa svojom djecom, nisu živjeli sa svojom braćom u svojim gradovima, nego su putovali i logorovali po zemljama i pustinjama do današnjeg dana.
9 I sinovi Midijana, sina Abrahamova, otišli su na istok zemlje Kuš i tamo su pronašli veliku dolinu u istočnoj zemlji, i ondje su ostali i sagradili grad, i živjeli su u njemu, to je zemlja Midijan do današnjeg dana.
10 I Midijanac se nastani u gradu koji je sagradio, on i njegovih pet sinova i svi koji su bili njegovi.
11 A ovo su imena sinova Madijana prema njihovim imenima u njihovim gradovima: Efa, Efer, Hanok, Abida i Eldaa.
12 A sinovi Efini behu Metak, Mešar, Avi i Tzanua, a sinovi Eferovi behu Efron, Zur, Alirun i Medin, a sinovi Hanokovi behu Reuel, Rekem, Azi, Aljošub i Alad.
13 A sinovi Abidaovi behu Kur, Melud, Kerurij i Molki; a sinovi Eldaaovi behu Miker, Reba, Malkija i Gabol; to su

imena Midjanaca po njihovim porodicama; a kasnije se porodice Midjana raširiše po zemlji Midjanskoj.
14 A ovo je rodoslovlje Izmaila, sina Abrahama, kojega je Abrahamu rodila Hagara, Sarina sluškinja.
15 I Izmael uze ženu iz zemlje egipatske, a ime joj bijaše Riba, to jest Meriba.
16 Riba rodi Izmaelu Nebajota, Kedara, Adbeela, Mibsam i njihovu sestru Bosmatu.
17 I Izmael ostavi svoju ženu Ribu, koja ode od njega i vrati se u Egipat u kuću svoga oca, i ondje se nastanji, jer je bila vrlo zla u očima Izmaela i u očima njegovog oca Abrahama.
18 I Izmael poslije uze ženu iz zemlje kanaanske, a ime joj bijaše Malhut, i ona mu rodi Nišmu, Dumu, Masu, Hadada, Temu, Jetura, Nafiša i Kedmu.
19 Ovo su sinovi Jišmaelovi, i ovo su njihova imena, dvanaest knezova prema svojim narodima; i porodice Jišmaelove se kasnije raširiše, i Jišmael uze svoju djecu i svu imovinu koju je stekao, zajedno s dušama svog domaćinstva i svime što mu je pripadalo, i otišli su da žive gdje god su našli mjesto.
20 I otišli su i nastanili se blizu pustinje Parana, a njihovo prebivalište bilo je od Havile do Šura, koji je nasuprot Egiptu, prema Asiriji.
21 I Izmael i njegovi sinovi živjeli su u toj zemlji i rodili su im se djeca, te su bili plodni i mnogo se množili.
22 A ovo su imena sinova Nebajota, prvenca Izmaelova: Mend, Send i Majon; a sinovi Kedarovi behu Aljon, Kezem, Kamad i Eli.
23 Sinovi Adbeelovi bili su Kamad i Jabin, a sinovi Mibsamovi bili su Obadija, Ebedmelek i Jeuš; to su porodice djece Ribe, žene Izmaelove.
24 Sinovi Mišme, sina Izmaelova, bili su Šamua, Zekarion i Obed; a sinovi Dumini bili su Kezed, Eli, Makmad i Amed.
25 A sinovi Masini bili su Melon, Mula i Ebidadon; a sinovi Chadadovi bili su Azur, Minzar i Ebedmelek; a sinovi Temini bili su Seir, Sadon i Jakol.
26 A sinovi Jetura bijahu Merit, Jaiš, Aljo i Pakot; a sinovi Nafišovi bijahu Ebed-Tamed, Abijasaf i Mir; a sinovi Kedme bijahu Kalip, Tahti i Omir; to bijahu djeca Malhute, žene Izmaelove, po njihovim porodicama.
27 Sve su to porodice Izmaelove po svojim generacijama, i živjeli su u onim zemljama u kojima su sebi sagradili gradove do današnjeg dana.
28 A Rebeka, kći Betuelova, žena Abrahamovog sina Izaka, bila je neplodna u one dane, nije imala potomstva; i Izak je živio sa svojim ocem u zemlji kanaanskoj; i Gospod je bio s Izakom; i Arpakšad, sin Šema, sina Noina, umrije u one dane, u četrdeset osmoj godini Izakovog života. I sve dane koje je Arpakšad živio bilo je četiri stotine trideset i osam godina, i umrije.

POGLAVLJE 26

1 U pedeset devetoj godini života Izaka, sina Abrahamova, Rebeka, žena njegova, još uvijek bijaše neplodna u one dane.
2 A Rebeka reče Izaku: "Zaista sam čula, gospodaru moj, da je tvoja majka Sara bila neplodna u svoje dane dok se moj gospodar Abraham, tvoj otac, nije pomolio za nju, te ona s njim zače."
3 Zato sada ustani i moli se i ti Bogu, i on će uslišati tvoju molitvu i sjetiti nas se po milosrđu svom.
4 A Izak odgovori svojoj ženi Rebeki: "Abraham se već molio Bogu za mene da mu umnoži potomstvo, zato će nam sada od tebe doći ova neplodnost."
5 A Rebeka mu reče: "Ali ustani sada i ti i moli se da Gospod usliši tvoju molitvu i da mi podari djecu." I Izak posluša riječi svoje žene, i Izak i njegova žena ustadoše i otiđoše u zemlju Moriju da se tamo mole i traže Gospoda. I kad stigoše na to mjesto, Izak ustade i pomoli se Gospodu zbog svoje žene jer je bila neplodna.
6 A Izak reče: "Gospode, Bože neba i zemlje, čija dobrota i milosrđe ispunjavaju zemlju, ti koji si uzeo oca moga iz kuće njegova oca i iz rodnog mjesta njegova i doveo ga u ovu zemlju i rekao mu: 'Tvome potomstvu dat ću ovu zemlju'." Ti si mu obećao i objavio: 'Umnožit ću tvoje potomstvo kao zvijezde nebeske i kao pijesak morski!'" Neka se sada ispune riječi tvoje koje si rekao ocu mome.
7 Jer ti si Gospod, Bog naš, naše oči su uprte u tebe da nam daš potomstvo ljudsko, kao što si nam obećao, jer ti si Gospod, Bog naš, i naše oči su uprte samo u tebe.
8 I Gospod usliša molitvu Izaka, sina Abrahamova, i Gospod ga usliša, te Rebeka, žena njegova, zače.
9 A otprilike sedam mjeseci kasnije, djeca su se u njoj borila, i jako ju je boljelo što je bila umorna zbog njih, te je rekla svim ženama koje su tada bile u zemlji: "Je li vam se dogodilo nešto slično što se dogodilo meni?" A one su joj rekle: "Ne."
10 A ona im reče: "Zašto sam ja sama u ovome među svim ženama koje su bile na zemlji?" I otišla je u zemlju Moriju da zbog toga traži Gospoda; i otišla je k Šemu i Eberu, sinu njegovom, da ih upita o ovome i da oni traže Gospoda u vezi s njom.
11 I ona je također zamolila Abrahama da traži i upita Gospoda o svemu što ju je snašlo.
12 I svi upitaše Gospoda o toj stvari i donesoše joj riječ od Gospoda i rekoše joj: "Dvoje djece je u tvojoj utrobi, i dva će naroda nastati od njih; i jedan će narod biti jači od drugog, i veći će služiti mlađem."
13 A kad se navršiše dani da se rodi, kleknu, i gle, blizanci u njenoj utrobi, kao što joj je Gospod rekao.
14 I prvi izađe crven sav kao dlakava haljina, i sav narod zemlje nadjenu mu ime Ezav, govoreći: "Ovaj je postao potpun od utrobe."
15 A poslije toga dođe njegov brat i rukom uhvati Ezava za petu, zato mu nadjenuše ime Jakov.
16 A Izak, sin Abrahamov, imao je šezdeset godina kad ih je rodio.
17 Dječaci su odrasli do svoje petnaeste godine i došli su u društvo ljudi. Ezav je bio čovjek lukav i prevarant, i vješt lovac na polju, a Jakov je bio čovjek savršen i mudar, koji je živio u šatorima, pasao stada i učio upute Gospodnje i zapovijedi svoga oca i majke.
18 Izak i djeca njegove porodice živjeli su s njegovim ocem Abrahamom u zemlji kanaanskoj, kao što im je Bog zapovjedio.
19 I Izmael, sin Abrahamov, ode sa svojom djecom i svim njihovim vlasništvom, i vratiše se odatle u zemlju Havilu i nastaniše se ondje.

20 I sva djeca Abrahamovih inoče otišla su živjeti u zemlju istočnu, jer ih je Abraham otpustio od svog sina i dao im darove, te su otišli.
21 Abraham dade sve što je imao svom sinu Izaku, a dade mu i sva svoja blaga.
22 I zapovjedi mu govoreći: "Zar ne znaš i ne razumiješ da je Gospod Bog na nebu i na zemlji, i da nema drugog osim Njega?"
23 I on me uze iz doma moga oca i iz mjesta moga rođenja i dade mi sve radosti na zemlji; koji me izbavi od savjeta bezbožnika, jer se u njega uzdah.
24 I dovede me na ovo mjesto i izbavi me iz Ur Kasdima; i reče mi: "Tvom potomstvu dat ću sve ove zemlje, i oni će ih naslijediti ako se budu držali mojih zapovijedi, mojih uredbi i mojih zakona koje sam ti zapovjedio i koje ću zapovjediti njima."
25 Zato sada, sine moj, poslušaj glas moj i drži se zapovijedi Gospoda, Boga svoga, koje sam ti zapovjedio; ne skreći s pravog puta ni desno ni lijevo, da bi tebi i djeci tvojoj poslije tebe bilo dobro zauvijek.
26 I sjeti se čudesnih djela Gospodnjih i njegove dobrote koju nam je pokazao, izbavivši nas iz ruku naših neprijatelja, i Gospod, Bog naš, učini da padnu u naše ruke; i sada zato drži sve što sam ti zapovjedio, i ne okreći se od zapovijedi Boga svoga, i ne služi nikome osim Njemu, da bi bilo dobro tebi i potomstvu tvome poslije tebe.
27 I uči djecu svoju i potomstvo svoje naredbama Gospodnjim i njegovim zapovijedima i uči ih pravednom putu kojim trebaju ići, da im bude dobro zauvijek.
28 A Izak odgovori ocu svome i reče mu: "Ono što mi je Gospod moj zapovjedio, to ću učiniti i neću odstupiti od zapovijedi Gospoda Boga svoga; držat ću se svega što mi je zapovjedio." I Abraham blagoslovi sina svoga Izaka i djecu svoju; i Abraham pouči Jakova pouci Gospodnjoj i njegovim putevima.
29 U to vrijeme umrije Abraham, petnaeste godine života Jakova i Ezava, sinova Izakovih. Tako Abraham poživje u svemu stotinu sedamdeset i pet godina. Umrije i bi pridružen svom rodu u dobroj starosti, star i sit života. Sahraniše ga Izak i Izmael, sinovi njegovi.
30 A kad su stanovnici Kanaana čuli da je Abraham mrtav, došli su svi sa svojim kraljevima i knezovima i svim svojim ljudima da sahrane Abrahama.
31 I svi stanovnici zemlje Haran, i sve porodice doma Abrahamova, i svi knezovi i velikaši, i sinovi Abrahamovi od konkubina, svi dođoše kad čuše za Abrahamovu smrt, i uzvratiše Abrahamu za ljubaznost, i utješiše Izaka, sina njegovog, i sahraniše Abrahama u pećini koju je kupio od Efrona Hetita i njegove djece, da im daju grobno mjesto.
32 I svi stanovnici Kanaana i svi koji su poznavali Abrahama plakali su za Abrahamom cijelu godinu, i muškarci i žene su ga tugovali.
33 I sva mala djeca i svi stanovnici zemlje plakali su zbog Abrahama, jer je Abraham bio dobar prema svima njima i jer je bio pravedan pred Bogom i ljudima.
34 I nije se pojavio čovjek koji se bojao Boga kao Abraham, jer se bojao Boga svoga od mladosti svoje i služio je Gospodu i išao je svim njegovim putevima za života svoga, od djetinjstva svoga do dana smrti svoje.
35 I Gospod je bio s njim i izbavio ga od savjeta Nimroda i njegova naroda, i kada je zaratio s četiri kralja Elama, pobijedio ih je.
36 I doveo je svu djecu zemlje u službu Bogu, i naučio ih je putevima Gospodnjim i učinio da upoznaju Gospoda.
37 I on zasadi gaj i u njemu zasadi vinograd, i uvijek je u svom šatoru pripremao hranu i piće onima koji su prolazili kroz zemlju, da se mogu nasititi u njegovoj kući.
38 I Gospod Bog izbavi cijelu zemlju zbog Abrahama.
39 Poslije Abrahamove smrti Bog blagoslovi njegovog sina Izaka i njegovu djecu. Gospod je bio s Izakom kao što je bio s njegovim ocem Abrahamom. Jer je Izak čuvao sve Gospodnje zapovijedi, kao što mu je Abraham zapovjedio, njegov otac; nije skretao ni desno ni lijevo s pravog puta koji mu je otac zapovjedio.

POGLAVLJE 27

1 A Ezav je u to vrijeme, poslije Abrahamove smrti, često išao u polje u lov.
2 I Nimrod, kralj Babilona, to jest Amrafel, također je često išao sa svojim junacima u lov na polju i šetao sa svojim ljudima u hladnom danu.
3 Nimrod je sve dane promatrao Ezava, jer se u Nimrodovom srcu stvarala ljubomora protiv Ezava sve dane.
4 Jednog dana Ezav ode u polje u lov i nađe Nimroda gdje hoda pustinjom sa svoja dva čovjeka.
5 I svi njegovi junaci i njegov narod bili su s njim u pustinji, ali su se udaljili od njega i otišli su od njega u raznim smjerovima da love. Ezav se sakrio Nimrodu i vrebao ga je u pustinji.
6 A Nimrod i njegovi ljudi koji su bili s njim nisu ga poznavali, i Nimrod i njegovi ljudi često su šetali po polju u hladnom danu, kako bi saznali gdje njegovi ljudi love u polju.
7 Nimrod i dvojica njegovih ljudi koji su bili s njim dođoše na mjesto gdje su se oni nalazili, kad Ezav iznenada izađe iz svog skrovišta, izvuče mač, požuri i potrča k Nimrodu i odsječe mu glavu.
8 I Ezav se očajnički borio s dvojicom ljudi koji su bili s Nimrodom, i kada su ga pozvali, Ezav se okrenuo prema njima i ubio ih mačem.
9 I svi Nimrodovi moćnici, koji su ga ostavili da odu u pustinju, čuli su vapaj iz daljine i prepoznali su glasove te dvojice ljudi, i potrčali su da saznaju uzrok toga, kada su pronašli svog kralja i dvojicu ljudi koji su bili s njim kako leže mrtvi u pustinji.
10 A kad Ezav ugleda kako se iz daljine približavaju moćni ljudi Nimrodovi, pobjega i tako se spasi; i Ezav uze dragocjenu odjeću Nimrodovu, koju je Nimrodov otac ostavio Nimrodu, i kojom je Nimrod pobijedio cijelu zemlju, i potrča i sakri je u svojoj kući.
11 I Ezav uze te haljine i potrča u grad zbog Nimrodovih ljudi, i dođe u kuću svog oca umoran i iscrpljen od borbe, i bude spreman umrijeti od tuge kada pristupi svom bratu Jakovu i sjedne pred njega.
12 I reče svom bratu Jakovu: "Evo, danas ću umrijeti, zašto onda želim prvorodstvo?" Jakov je mudro postupio s Ezavom u toj stvari, i Ezav proda svoje prvorodstvo Jakovu, jer je tako učinio Gospod.

13 I Ezavov dio u pećini na polju Makpela, koji je Abraham kupio od Hetovih sinova za posjed groblja, Ezav također proda Jakovu, a Jakov kupi sve to od svog brata Ezava za određenu cijenu.
14 Jakov je sve ovo zapisao u knjigu i o tome posvjedočio pred svjedocima, zapečatio je i knjiga je ostala u Jakovljevim rukama.
15 A kad je Nimrod, sin Kušov, umro, njegovi ljudi su ga podigli i donijeli u strahu, te ga sahranili u njegovom gradu. Nimrod je živio sve dvije stotine i petnaest godina, a onda je umro.
16 A dani Nimrodove vladavine nad narodom zemlje bili su sto osamdeset i pet godina; i Nimrod umrije od Ezavovog mača u sramoti i preziru, a potomstvo Abrahamovo uzrokovalo je njegovu smrt kao što je vidio u svom snu.
17 I po Nimrodovoj smrti njegovo kraljevstvo se podijeli na mnoge dijelove, i svi oni dijelovi kojima je Nimrod vladao vraćeni su odgovarajućim kraljevima zemlje, koji su ih povratili nakon Nimrodove smrti, i svi ljudi iz Nimrodove kuće bili su dugo vremena robovi svih ostalih kraljeva zemlje.

POGLAVLJE 28

1 U one dane, poslije Abrahamove smrti, te godine Gospod dovede veliku glad u zemlju, i dok je glad bjesnila u zemlji kanaanskoj, Izak ustade da siđe u Egipat zbog gladi, kao što je učinio njegov otac Abraham.
2 Te noći se Jahve pojavio Izaku i rekao mu: "Ne idi u Egipat, nego ustani i idi u Gerar, k Abimeleku, kralju Filistejaca, i ostani ondje dok glad ne prestane."
3 Izak ustade i ode u Gerar, kako mu je Gospod zapovjedio, i ostade ondje cijelu godinu.
4 A kad je Izak došao u Gerar, narod one zemlje vidio je da je Rebeka, žena njegova, lijepa izgleda, i stanovnici Gerara upitaše Izaka za njegovu ženu, a on reče: "Ona mi je sestra", jer se bojao reći da mu je žena da ga narod one zemlje ne ubije zbog nje.
5 I knezovi Abimelekovi odoše i pohvališe ženu pred kraljem, ali im on ne odgovori, niti pazi na njihove riječi.
6 Ali ih je čuo kako govore da ju je Izak proglasio svojom sestrom, pa je kralj to zadržao za sebe.
7 A kad je Izak ostao tri mjeseca u zemlji, Abimelek pogleda kroz prozor i vidje kako se Izak igra sa svojom ženom Rebekom, jer je Izak živio u vanjskoj kući koja je pripadala kralju, tako da je kuća Izakova bila nasuprot kući kraljevoj.
8 A car reče Izaku: "Šta si nam to učinio rekavši za svoju ženu: 'Ona mi je sestra?' Kako bi lako jedan od velikaša iz naroda mogao legnuti s njom, pa bi nas onda krivnjom navukao."
9 A Izak reče Abimeleku: "Bojao sam se da ne umrem zbog svoje žene, zato rekoh: Ona mi je sestra."
10 U to vrijeme Abimelek izda naredbe svim svojim knezovima i velikašima, te oni uzeše Izaka i njegovu ženu Rebeku i dovedoše ih pred kralja.
11 I kralj zapovjedi da ih obuku u kneževsku odjeću i da ih voze gradskim ulicama, te da pred njima objave po cijeloj zemlji: "Ovo je taj čovjek i ovo je njegova žena; ko god dotakne ovog čovjeka ili njegovu ženu, sigurno će umrijeti." I Izak se vrati sa svojom ženom u kraljev dom, i Gospod bijaše s Izakom i on se i dalje uzdizao i ništa mu nije nedostajalo.
12 I Gospod učini da Izak nađe milost u očima Abimeleka i u očima svih njegovih podanika, i Abimelek je dobro postupao s Izakom, jer se Abimelek sjećao zakletve i saveza koji je bio između njegovog oca i Abrahama.
13 A Abimelek reče Izaku: "Evo, cijela je zemlja pred tobom; ostani gdje god ti se čini dobrim dok se ne vratiš u svoju zemlju." I Abimelek dade Izaku polja i vinograde i najbolji dio zemlje Gerar, da sije, žanje i jede plodove zemlje dok ne prođu dani gladi.
14 I Izak sija u toj zemlji i primi stostruko iste godine, i Gospod ga blagoslovi.
15 I čovjek se uzveličao i stekao je stada i goveda i mnogo slugu.
16 A kad prođoše dani gladi, javi se Gospod Izaku i reče mu: "Ustani, idi iz ovog mjesta i vrati se u svoju zemlju, u zemlju kanaansku." I ustade Izak i vrati se u Hebron, koji je u zemlji kanaanskoj, on i sve što mu je bilo, kao što mu je Gospod zapovjedio.
17 A poslije toga umrije Šelah, sin Arpakšadov, te godine, koja je osamnaesta godina života Jakova i Ezava; i svih dana koje Šelah poživi bilo je četiri stotine trideset i tri godine, i umrije.
18 U to vrijeme Izak posla svog mlađeg sina Jakova u kuću Šema i Ebera, i on nauči upute Gospodnje, i Jakov osta u kući Šemovoj i Eberovoj trideset i dvije godine, a Ezav, brat njegov, ne ode, jer nije htio ići, i ostade u kući svoga oca u zemlji kanaanskoj.
19 A Ezav je neprestano lovio po poljima kako bi donio kući šta je mogao uloviti, tako je Ezav činio svakog dana.
20 A Ezav je bio čovjek lukav i prevarant, onaj koji je lovio srca ljudi i zavaravao ih. Ezav je bio hrabar čovjek na polju i s vremenom je otišao kao i obično u lov; i stigao je sve do polja Seira, što je Edom.
21 I ostao je u zemlji Seir loveći na polju godinu i četiri mjeseca.
22 I Ezav je tamo u zemlji Seiru vidio kćer jednog kanaanskog čovjeka, koja se zvala Jehudita, kćer Beerija, sina Eferova, iz porodica Heta, sina kanaanskog.
23 I Ezav ju uze za ženu i dođe k njoj; Ezavu je bilo četrdeset godina kad ju uze i odvede je u Hebron, zemlju prebivališta svoga oca, i ondje se nastani.
24 I dogodi se u one dane, sto desete godine života Izaka, to jest pedesete godine života Jakovljeva, te godine umrije Šem, sin Noin; Šemu je bilo šest stotina godina kad je umro.
25 A kad Šem umrije, Jakov se vrati svom ocu u Hebron, koji je u zemlji kanaanskoj.
26 A pedeset i šeste godine Jakovljeva života dođoše ljudi iz Harana, i Rebeki javiše za njenog brata Labana, sina Betuelova.
27 Jer Labanova žena bijaše neplodna u one dane i nije rađala djece, a ni sve njegove sluškinje mu nisu rađale.
28 Poslije se Gospod sjeti Adine, žene Labanove, te ona zače i rodi kćeri blizanke. Laban nadjenu imena svojim kćerima: starijoj Lea, a mlađoj Rahela.
29 I ti ljudi dođoše i ispričaše to Rebeki, a Rebeka se veoma obradova što je Gospod posjetio njenog brata i što je dobio djecu.

POGLAVLJE 29

1 Izak, sin Abrahamov, ostario je i postao poodmakao, i oči su mu od starosti otežale; postadoše mu slabe i nije mogao vidjeti.
2 U to vrijeme Izak dozva svog sina Ezava govoreći: "Uzmi svoje oružje, svoj tobolac i svoj luk, ustani i izađi u polje i donesi mi divljači, i pripremi mi ukusno jelo i donesi mi da jedem, da te blagoslovim prije nego što umrem, jer sam ostario i posijedio."
3 I Ezav učini tako; uze oružje svoje i izađe u polje da lovi divljač, kao i obično, da je donese ocu svome kako mu je naredio, da ga blagoslovi.
4 Rebeka ču sve riječi koje je Izak rekao Ezavu, pa požuri i dozva sina svoga Jakova govoreći: "Ovako je tvoj otac govorio tvome bratu Ezavu, i tako sam čula. Zato požuri i učini ono što ću ti reći."
5 Ustani i idi, molim te, k stadu i donesi mi dva lijepa jarca, da donesem ukusno meso za tvog oca, a ti ćeš donijeti ukusno meso da jede prije nego što se tvoj brat vrati s lova, da te otac tvoj blagoslovi.
6 Jakov požuri i učini kako mu je majka zapovjedila, i pripremi ukusno jelo i donese ga pred oca prije nego što se Ezav vratio iz lova.
7 A Izak reče Jakovu: "Ko si ti, sine moj?" A on reče: "Ja sam tvoj prvenac Ezav. Učinio sam kako si mi naredio. Zato ustani i jedi od mog plijena da me blagoslovi duša tvoja kao što si mi rekao."
8 I Izak ustade, jede i pi, i srce mu se utješi, i blagoslovi Jakova. I Jakov ode od svog oca. Čim Izak blagoslovi Jakova i Jakov ode od njega, gle, Ezav se vrati s lova s polja, i on također pripremi ukusno jelo i donese ga ocu svom da jede i da ga blagoslovi.
9 Izak reče Ezavu: "Ko je taj koji je ulovio divljač i donio mi je prije nego što si ti došao, i koga sam blagoslovio?" Ezav je znao da je to učinio njegov brat Jakov, i Ezav se razgnjevi na svog brata Jakova što mu je tako postupio.
10 A Ezav reče: "Zar se ne zove s pravom Jakov? Jer me je dvaput zamijenio, oduzeo mi je prvorodstvo, a sada mi je oduzeo i blagoslov." I Ezav je mnogo plakao. A kad je Izak čuo glas svog sina Ezava gdje plače, reče Izak Ezavu: "Šta mogu učiniti, sine moj? Tvoj brat je došao lukavo i oduzeo ti blagoslov." I Ezav je mrzio svog brata Jakova zbog blagoslova koji mu je otac dao, i njegov gnjev se jako raspalio protiv njega.
11 Jakov se jako bojao svog brata Ezava, te ustade i pobjegne u kuću Ebera, sina Šemova, i sakri se tamo zbog svog brata. Jakov je imao šezdeset i tri godine kad je izašao iz zemlje kanaanske iz Hebrona. Jakov se skrivao u Eberovoj kući četrnaest godina zbog svog brata Ezava i tamo je učio puteve Gospodnje i njegove zapovijedi.
12 A kad Ezav vidje da je Jakov pobjegao i utekao od njega, i da je Jakov lukavo dobio blagoslov, Ezav se jako rastuži i razljuti se na svog oca i majku; i on ustade i uze svoju ženu i ode od svog oca i majke u zemlju Seir, i on se nastani; i Ezav vidje tamo ženu među kćerima Hetovim, koja se zvala Bosmata, kći Elona Hetita, i uze je za ženu pored svoje prve žene, i Ezav joj nadjenu ime Ada, govoreći da je blagoslov u to vrijeme prošao od njega.
13 I Ezav je živio u zemlji Seir šest mjeseci ne vidjevši svog oca i majku. Poslije toga Ezav uze svoje žene i ustade te se vrati u zemlju kanaansku, i Ezav smjesti svoje dvije žene u kuću svoga oca u Hebronu.
14 A Ezavove žene su svojim djelima uznemiravale i razljutile Izaka i Rebeku, jer nisu hodili putevima Gospodnjim, nego su služili bogovima svog oca od drveta i kamena, kako ih je otac njihov naučio, i bili su zlobniji od svog oca.
15 I išli su po zlim željama svojih srca, i prinosili su žrtve i palili tamjan Baalima, i Izaku i Rebeki su dosadili.
16 A Rebeka reče: "Umorna sam od života zbog kćeri Hetovih; ako Jakov uzme ženu između kćeri Hetovih, kao što su ove, između kćeri one zemlje, šta će mi onda život?"
17 U one dane Ada, žena Ezavova, zače i rodi mu sina. Ezav nadjenu ime sinu koji mu se rodio Elifaz. Ezavu je bilo šezdeset i pet godina kad ga je rodila.
18 I umrije Izmael, sin Abrahamov, u to vrijeme, u šezdeset i četvrtoj godini Jakovljeva života. I poživje Izmael svih sto trideset i sedam godina, i umrije.
19 A kad je Izak čuo da je Izmael mrtav, oplakivao ga je, i Izak ga je naricao mnogo dana.
20 Nakon četrnaest godina Jakovljevog boravka u Eberovoj kući, Jakov poželi vidjeti svog oca i majku, i Jakov dođe u kuću svog oca i majke u Hebron, a Ezav je u one dane zaboravio šta mu je Jakov učinio oduzevši mu blagoslov u one dane.
21 Kad Ezav vidje Jakova kako dolazi svom ocu i majci, sjeti se šta mu je Jakov učinio, i razgnjevi se na njega i pokuša ga ubiti.
22 A Izak, sin Abrahamov, bio je star i poodmakao u životu, te reče Ezav: "Bliži se vrijeme da moj otac umre, i kad umre, ubit ću svog brata Jakova."
23 I to bi javljeno Rebeki, te ona požuri i posla po Jakova, sina svoga, i reče mu: Ustani, idi i bježi u Haran k mom bratu Labanu, i ostani ondje neko vrijeme, dok se gnjev tvog brata ne smiri od tebe, pa ćeš se onda vratiti.
24 I Izak dozva Jakova i reče mu: "Ne uzimaj ženu između kćeri kanaanskih, jer nam je tako zapovjedio otac naš Abraham po riječi Gospodnjoj koju mu je zapovjedio govoreći: 'Tvome potomstvu dat ću ovu zemlju; ako tvoja djeca budu držala savez moj koji sam sklopio s tobom, onda ću i ja tvojoj djeci ispuniti ono što sam ti rekao i neću ih ostaviti.'"
25 Zato, sine moj, poslušaj glas moj i sve što ću ti zapovjediti. Ne uzimaj ženu između kćeri kanaanskih. Ustani, idi u Haran, u kuću Betuela, oca svoje majke, i uzmi sebi ženu odande, između kćeri Labana, brata svoje majke.
26 Zato pazi da ne zaboraviš Gospoda, Boga svoga, i sve puteve njegove u zemlji u koju ideš, i da se ne povežeš s narodom te zemlje i da ne pođeš za taštinom i da ne ostaviš Gospoda, Boga svoga.
27 Ali kad dođeš u zemlju i ondje budeš služio Gospodu, ne skreći ni desno ni lijevo s puta koji sam ti zapovjedio i koji si naučio.
28 I neka ti Svemogući Bog podari naklonost u očima ljudi na zemlji, da odande uzmeš ženu po svom izboru; onu koja je dobra i pravedna na putevima Gospodnjim.
29 I neka Bog da tebi i tvome potomstvu blagoslov tvoga oca Abrahama, i neka te učini plodnim i umnoži, i neka od

tebe postane mnoštvo naroda u zemlji u koju ideš, i neka te Bog vrati u ovu zemlju, zemlju u kojoj prebiva tvoj otac, s djecom i s velikim bogatstvom, s radošću i zadovoljstvom.
30 I Izak završi zapovijedanje Jakovu i blagoslovi ga, i dade mu mnoge darove, zajedno sa srebrom i zlatom, i otpusti ga. I Jakov posluša svog oca i majku; poljubi ih i ustade te ode u Padan-Aram. A Jakovu je bilo sedamdeset i sedam godina kad je izašao iz zemlje kanaanske iz Beer Šebe.
31 A kad Jakov ode u Haran, Ezav dozva svog sina Elifaza i tajno mu reče: "Požuri, uzmi mač u ruku i progon Jakova! Prođi pred njim putem, vrebaj ga i ubij ga mačem na jednoj od planina! Uzmi sve što mu pripada i vrati se."
32 Elifaz, sin Ezavov, bio je spretan čovjek i vješt u gađanju lukom, kako ga je otac naučio, i bio je poznati lovac na polju i hrabar čovjek.
33 Elifaz učini kako mu otac zapovjedi. Elifaz tada ima trinaest godina. Elifaz ustade i ode, uze sa sobom desetoricu braće svoje majke i pođe u potjeru za Jakovom.
34 I on je išao u stopu za Jakovom i vrebao ga na granici zemlje kanaanske, nasuprot gradu Šekemu.
35 Jakov je vidio Elifaza i njegove ljude kako ga progone, i Jakov je stajao nepomično na mjestu kuda je išao, da sazna šta je to, jer nije znao šta je to; i Elifaz je izvukao mač i krenuo je naprijed, on i njegovi ljudi, prema Jakovu; i Jakov im reče: Šta je s vama da ste došli ovamo, i šta znači da ih progonite mačevima svojim?
36 Elifaz se približi Jakovu, a on mu odgovori i reče: "Tako mi je otac naredio, i zato sada neću odstupiti od naredbi koje mi je otac dao." A kad je Jakov vidio da je Ezav rekao Elifazu da upotrijebi silu, Jakov pristupi i zamoli Elifaza i njegove ljude, govoreći mu:
37 Pogledaj sve što imam i što su mi dali otac moj i majka, uzmi to k sebi i idi od mene, i ne ubij me, i neka ti se ovo uračuna u pravednost.
38 I Gospod učini da Jakov nađe milost u očima Elifaza, sina Ezavova, i njegovih ljudi, te oni poslušaše Jakovljev glas i ne pogubiše ga. Elifaz i njegovi ljudi uzeše sve što je bilo Jakovovo, zajedno sa srebrom i zlatom koje je donio sa sobom iz Beer Šebe; ne ostaviše mu ništa.
39 Elifaz i njegovi ljudi otišli su od njega i vratili se Ezavu u Beer Šebu, i ispričali su mu sve što im se dogodilo s Jakovom, i dali su mu sve što su uzeli od Jakova.
40 Ezav se razgnjevi na svog sina Elifaza i na ljude koji su bili s njim, što nisu ubili Jakova.
41 A oni odgovoriše i rekoše Ezavu: "Jer nas je Jakov u ovome molio da ga ne ubijemo, sažalili smo se nad njim, pa smo uzeli sve što je bilo njegovo i donijeli tebi. Ezav je uzeo sve srebro i zlato koje je Elifaz uzeo od Jakova i pohranio ih u svojoj kući."
42 U to vrijeme, kad je Ezav vidio da je Izak blagoslovio Jakova i zapovjedio mu: "Ne smiješ uzeti ženu između kćeri kanaanskih, i da su kćeri kanaanske bile zle u očima Izaka i Rebeke,"
43 Zatim je otišao u kuću svog ujaka Izmaela i, pored svojih starijih žena, uzeo je za ženu Maklatu, kćer Izmaelovu, sestru Nebajotovu.

POGLAVLJE 30

1 Jakov nastavi svoj put prema Haranu i dođe do gore Morije, te ondje prenoći blizu grada Luza. Te noći se ondje Jahve pojavi Jakovu i reče mu: "Ja sam Jahve, Bog Abrahama i Bog Izaka, oca tvoga. Zemlju na kojoj ležiš dat ću tebi i potomstvu tvome."
2 I evo, ja sam s tobom i čuvat ću te kuda god pođeš, i umnožit ću potomstvo tvoje kao zvijezde na nebu, i učinit ću da svi neprijatelji tvoji padnu pred tobom; i kad zarate s tobom, neće te nadvladati, i vratit ću te u ovu zemlju s radošću, s djecom i s velikim bogatstvom.
3 Jakov se probudi iz sna i veoma se obradova viziji koju je vidio; i nazva to mjesto Betel.
4 I Jakov ustade s tog mjesta sasvim radostan, i dok je hodao, osjećao je da mu noge bijahu lake od radosti, i odatle ode u zemlju djece Istoka, i vrati se u Haran i smjesti se kraj pastirskog bunara.
5 I ondje nađe neke ljude koji su išli iz Harana da pasu stada svoja. Jakov ih upita, a oni rekoše: Iz Harana smo.
6 I reče im: "Poznajete li Labana, sina Nahorovog?" A oni rekoše: "Poznajemo ga, a evo, kći njegova Rahela dolazi pasti stado svoga oca."
7 Dok je on još razgovarao s njima, dođe Rahela, kći Labanova, da pase ovce svoga oca, jer je bila pastirica.
8 A kad Jakov ugleda Rahelu, kćer Labana, brata svoje majke, potrča i poljubi je, pa podiže glas i zaplaka.
9 Jakov reče Raheli da je sin Rebeke, sestre njenog oca. Rahela otrča i reče to svom ocu, a Jakov nastavi plakati jer nije imao ništa sa sobom da donese u Labanovu kuću.
10 A kad Labanču da je došao Jakov, sin njegove sestre, otrča, poljubi ga i zagrli, uvede ga u kuću i da mu kruha, te je jeo.
11 Jakov ispriča Labanu šta mu je učinio brat njegov Ezav i šta mu je učinio sin njegov Elifaz na putu.
12 Jakov je boravio u Labanovoj kući mjesec dana, i Jakov je jeo i pio u Labanovoj kući, a poslije Laban reče Jakovu: "Reci mi kolika će biti tvoja plaća, jer kako mi možeš služiti besplatno?"
13 A Laban nije imao sinova nego samo kćeri, a njegove ostale žene i sluškinje još su bile neplodne u to vrijeme; a ovo su imena Labanovih kćeri koje mu je rodila žena Adina; ime starije bilo je Lea, a ime mlađe bilo je Rahela; a Lea je bila nježnih očiju, ali Rahela je bila lijepa i lijepa, i Jakov ju je volio.
14 Jakov reče Labanu: "Služit ću ti sedam godina za tvoju mlađu kćer Rahelu." Laban pristade na to, i Jakov služi Labanu sedam godina za svoju kćer Rahelu.
15 Druge godine Jakovljeva boravka u Haranu, to jest sedamdeset devete godine Jakovljeva života, te godine umrije Eber, sin Šemov; umrije četiri stotine šezdeset i četiri godine.
16 A kad je Jakov čuo da je Eber mrtav, jako se rastužio i naricao i tugovao za njim mnogo dana.
17 Treće godine Jakovljeva boravka u Haranu, Bosma, kći Izmaelova, žena Ezavova, rodi mu sina, a Ezav mu nadjede ime Reuel.
18 A četvrte godine Jakovljevog boravka u kući Labanovoj, Gospod posjeti Labana i sjeti ga se zbog Jakova, i rodiše mu se sinovi, i njegov prvi sin bio je Beor, drugi Alib, a treći Horaš.
19 I Gospod dade Labanu bogatstvo i slavu, sinove i kćeri, i čovjek se veoma razmnoži zbog Jakova.

20 Jakov je u to vrijeme služio Labanu u svim poslovima, u kući i na polju, i blagoslov Gospodnji bio je na svemu što je Labanovo imalo u kući i na polju.
21 A pete godine umrije Jehudita, kći Beerija, žena Ezavova, u zemlji kanaanskoj, i nemaše sinova nego samo kćeri.
22 A ovo su imena kćeri koje je rodila Ezavu: ime starije bilo je Marzit, a ime mlađe bilo je Puit.
23 A kad Jehudit umrije, Ezav ustade i ode u Seir da lovi na polju, kao i obično, i Ezav ostade dugo vremena u zemlji Seir.
24 A šeste godine Ezav uze za ženu, pored svojih drugih žena, i Ahlibamu, kćer Hivejca Zebeona, i Ezav je dovede u zemlju kanaansku.
25 A Alibama zače i rodi Ezavu tri sina: Jeuša, Jalana i Koraha.
26 U one dane, u zemlji kanaanskoj, nasta svađa između pastira Ezavovih i pastira stanovnika zemlje kanaanske, jer je Ezavova stoka i dobra bila preobilna da bi ostao u zemlji kanaanskoj, u kući svoga oca, i zemlja kanaanska nije ga mogla podnijeti zbog njegove stoke.
27 A kad Ezav vidje da se njegova svađa sa stanovnicima zemlje kanaanske sve više povećava, ustade i uze svoje žene, sinove i kćeri, sve što je pripadalo njemu, stoku koju je posjedovao i svu imovinu koju je stekao u zemlji kanaanskoj, i ode od stanovnika zemlje u zemlju Seir, i Ezav i sve što je pripadalo njemu nastaniše se u zemlji Seir.
28 Ali s vremena na vrijeme Ezav bi odlazio posjetiti svog oca i majku u zemlji kanaanskoj, te se Ezav oženio s Horejcima i dao svoje kćeri sinovima Horejca Seira.
29 I dade svoju stariju kćer Marzitu Ani, sinu Zebeonovu, bratu svoje žene, a Puitu dade Azaru, sinu Bilhana Horejca; a Ezav se nastani u gori, on i njegova djeca, i plodili su se i množili.

POGLAVLJE 31

1 A sedme godine, Jakovljeva služba koju je služio Labanu bila je navršena, i Jakov reče Labanu: "Daj mi moju ženu, jer su dani moje službe ispunjeni." I Laban učini tako, i Laban i Jakov sazvaše sav narod onoga mjesta i priredište gozbu.
2 A uveče Laban dođe u kuću, a poslije toga Jakov dođe onamo s ljudima na gozbi, i Laban ugasi sva svjetla koja su bila u kući.
3 Jakov reče Labanu: "Zašto nam to činiš?" A Laban odgovori: "Takav je naš običaj u ovoj zemlji."
4 Poslije toga Laban uze svoju kćer Leu i dovede je Jakovu. Dođe k njoj, a Jakov ne zna da je to Lea.
5 I Laban dade svojoj kćeri Lei, sluškinji svojoj, Zilpi, za sluškinju.
6 I svi ljudi na gozbi znali su šta je Laban učinio Jakovu, ali nisu to rekli Jakovu.
7 I svi susjedi dođoše te noći u Jakobovu kuću, i jedoše i piše i veseliše se, i igrahu pred Leom uz tamburine i plesajući, i odgovoriše pred Jakovom, Helea, Helea.
8 Jakov je čuo njihove riječi, ali nije razumio njihovo značenje, nego je pomislio da bi takav mogao biti njihov običaj u ovoj zemlji.
9 I susjedi rekoše ove riječi pred Jakovom tokom noći, i sva svjetla koja su bila u kući Laban ugasiše te noći.
10 A ujutro, kad se svanulo, Jakov se okrenu svojoj ženi i vidje, i gle, to je bila Lea koja je ležala u njegovom naručju. I Jakov reče: "Gle, sada znam šta su komšije rekle sinoć. Helea, rekle su, a ja nisam znao."
11 Jakov dozva Labana i reče mu: "Šta si mi to učinio? Zaista sam ti služio za Rahelu, a zašto si me prevario i dao mi Leu?"
12 A Laban odgovori Jakovu: "Kod nas se ne radi tako da se mlađa da prije starije, pa ako želiš uzeti i njenu sestru, uzmi je k sebi da mi služiš još sedam godina."
13 Jakov učini tako, pa uze i Rahelu za ženu i služi Labanu još sedam godina. I Jakov dođe k Raheli, i zavolje Rahelu više nego Leu, i Laban joj dade Bilhu, sluškinju svoju, za sluškinju.
14 A kad je Gospod vidio da je Lea omražena, Gospod joj je otvorio utrobu, te je ona zatrudnjela i rodila Jakovu četiri sina u one dane.
15 A ovo su im imena: Ruben, Simeon, Levi i Juda. A ona je poslije prestala rađati.
16 U to vrijeme Rahela je bila neplodna i nije imala potomstva. Rahela je zavidjela svojoj sestri Lei. Kad je Rahela vidjela da Jakovu ne rađa djece, uze svoju sluškinju Bilhu i rodi Jakovu dva sina, Dana i Neftalija.
17 A kad je Lea vidjela da je prestala rađati, uze i svoju sluškinju Zilpu i dade je Jakovu za ženu. I Jakov dođe k Zilpi i ona rodi Jakovu dva sina, Gada i Ašera.
18 U one dane Lea je opet zatrudnjela i rodila Jakovu dva sina i jednu kćer, a ovo su im imena: Isahar, Zebulon i njihova sestra Dina.
19 A Rahela je još uvijek bila neplodna u ono vrijeme, i Rahela se u to vrijeme pomoli Gospodu govoreći: Gospode Bože, sjeti me se i posjeti me, molim te, jer će me sada muž moj ostaviti, jer mu nisam rodila djece.
20 Sada, Gospode Bože, usliši moju molbu pred sobom i pogledaj moju nevolju i daj mi djecu kao jednu od sluškinja, da više ne podnosim svoju sramotu.
21 Bog ju je uslišio i otvorio joj utrobu, te Rahela zače i rodi sina, i reče: "Gospod je uklonio sramotu moju." I nadjenu mu ime Josip, govoreći: "Neka mi Gospod doda još jednog sina." A Jakov je imao devedeset i jednu godinu kad ga je rodila.
22 U to vrijeme, Jakovljeva majka Rebeka, posla svoju dadilju Deboru, kćer Uzovu, i dvojicu Izakovih slugu k Jakovu.
23 I dođoše k Jakovu u Haran i rekoše mu: "Rebeka nas šalje k tebi da se vratiš u kuću svoga oca u zemlju kanaansku." Jakov ih posluša u tome što mu je rekla njegova majka.
24 U to vrijeme, navrši se ostalih sedam godina koliko je Jakov služio Labanu za Rahelu, i nakon četrnaest godina koje je proveo u Haranu, Jakov reče Labanu: "Daj mi moje žene i otpusti me da idem u svoju zemlju, jer gle, moja majka mi je poslala iz zemlje kanaanske da se vratim u očevu kuću."
25 A Laban mu reče: "Nemoj tako, molim te. Ako sam našao milost u tvojim očima, ne ostavljaj me. Odredi mi svoju plaću, daću je, i ostani kod mene."
26 Jakov mu reče: "Ovo je ono što ćeš mi dati kao nagradu: danas ću proći kroz sve tvoje stado i uzet ću od njih svako jagnje koje je šareno, pjegavo i smeđe među ovcama i

kozama. Ako mi to učiniš, vratit ću se i pasti ću tvoje stado i čuvati ga kao prije."
27 I Laban učini tako, i Laban uze od svog stada sve što mu Jakov reče i dade mu to.
28 Jakov je sve što je uzeo od Labanovog stada predao u ruke svojim sinovima, a Jakov je hranio ostatak Labanovog stada.
29 A kad su Izakove sluge, koje je poslao Jakovu, vidjele da se Jakov neće vratiti s njima u zemlju kanaansku ocu svome, otišli su od njega i vratili se kući u zemlju kanaansku.
30 Debora je ostala s Jakovom u Haranu i nije se vratila sa slugama Izakovim u zemlju kanaansku. Debora je živjela s Jakovljevim ženama i djecom u Haranu.
31 Jakov je služio Labanu još šest godina. Kad su se ovce okotile, Jakov je od njih odvajao šarene i pjegave, kako je dogovorio s Labanom. I Jakov je to činio kod Labana šest godina. Čovjek se mnogo namnožio i imao je stoku, sluškinje i sluge, deve i magarce.
32 Jakov je imao dvjesto stada goveda, a njegova goveda su bila velika i lijepog izgleda i vrlo plodna, i sve porodice sinova ljudskih željele su dobiti nešto od Jakovljeve stoke, jer su bile izuzetno imućne.
33 I mnogi sinovi ljudski dođoše da nabave nešto od Jakovljevog stada, i Jakov im dade ovcu za slugu ili sluškinju, za magarca ili kamilu, ili šta god Jakov od njih zaželi, dadoše mu.
34 Jakov je stekao bogatstvo, čast i posjede putem ovih transakcija sa sinovima ljudskim, a Labanova djeca su mu zavidjela na toj časti.
35 I s vremenom je čuo riječi Labanovih sinova koji su govorili: “Jakov je uzeo sve što je bilo našeg oca i od onoga što je bilo našeg oca stekao je svu ovu slavu.”
36 I Jakov pogleda lice Labanovo i njegove djece, i gle, ono nije bilo prema njemu u one dane kao što je bilo prije.
37 I Gospod se javi Jakovu kad se navršilo šest godina i reče mu: Ustani, iziđi iz ove zemlje i vrati se u zemlju svoga rođenja, i ja ću biti s tobom.
38 Jakov ustade u to vrijeme, posadi svoju djecu, žene i sve što mu pripadaše na kamile i ode u zemlju kanaansku k svom ocu Izaku.
39 A Laban nije znao da je Jakov otišao od njega, jer je Laban tog dana strigao ovce.
40 Rahela ukrade kipove svoga oca, uze ih i sakrije ih na devi na kojoj je sjedila, i ode dalje.
41 A ovo je način s kipovima: uzmite čovjeka koji je prvorođenac i zakoljite ga, ogulite mu kosu s glave, uzmite sol i posolite glavu i pomažite je uljem, zatim uzmite malu bakrenu ili zlatnu pločicu i napišite ime na njoj, i stavite pločicu pod njegov jezik, i uzmite glavu s pločicom pod jezik i stavite je u kuću, i palite svjetla pred njom i klanjajte joj se.
42 I u vrijeme kada mu se poklone, ono im govori o svim stvarima koje ga pitaju, kroz moć imena koje je napisano u njemu.
43 A neki ih prave u likovima ljudi, od zlata i srebra, i odlaze k njima u vremenima koja su im poznata, a likovi primaju utjecaj zvijezda i govore im buduće stvari, i na taj način su bili likovi koje je Rahela ukrala od svog oca.
44 A Rahela ukrade te kipove koji su bili očevi, da Laban ne bi preko njih saznao kuda je Jakov otišao.
45 Laban se vrati kući i upita za Jakova i njegovu porodicu, ali ga nije bilo. Laban potraži svoje kipove da sazna gdje je Jakov otišao, ali ih nije mogao pronaći. Otiđe do drugih kipova i upita ih, a oni mu rekoše da je Jakov pobjegao od njega k svom ocu, u zemlju kanaansku.
46 Laban se tada diže, uze svoju braću i sve svoje sluge, te iziđe i pođe u potjeru za Jakovom i stiže ga na gori Gileadskoj.
47 A Laban reče Jakovu: "Šta si mi to učinio da pobjegneš i prevariš me, i odvedeš moje kćeri i njihovu djecu kao zarobljenike od mača?"
48 I nisi mi dao da ih poljubim i otpustim s radošću, nego si ukrao moje bogove i otišao.
49 Jakov odgovori Labanu: "Bojao sam se da mi ne uzmeš kćeri; a sada, kod koga god nađeš svoje bogove, taj će poginuti."
50 Laban je tražio kipove i pregledao sve Jakovljeve šatore i namještaj, ali ih nije mogao naći.
51 A Laban reče Jakovu: "Sklopit ćemo savez, i to će biti svjedočanstvo između mene i tebe. Ako budeš zlostavljao moje kćeri ili uzimao druge žene osim mojih kćeri, Bog će biti svjedok između mene i tebe u toj stvari."
52 Uzeše kamenje i načiniše gomilu, a Laban reče: "Ova gomila je svjedok između mene i tebe." Zato je prozva Gilead.
53 Jakov i Laban prinesoše žrtvu na gori i jedoše ondje na hrpi, i ostadoše na gori cijelu noć. Laban usta rano ujutro i plakaše sa svojim kćerima i poljubi ih, pa se vrati u svoje mjesto.
54 I požurio je i poslao svog sina Beora, koji je imao sedamnaest godina, s Abihora, sinom Uza, sina Nahorova, i s njima deset ljudi.
55 I požuriše i odoše i prođoše putem ispred Jakova, i stigoše drugim putem u zemlju Seir.
56 I dođoše k Ezavu i rekoše mu: "Ovako veli tvoj brat i rođak, brat tvoje majke Laban, sin Betuelov:
57 Jesi li čuo šta mi je učinio Jakov, brat tvoj? On je prvi došao k meni gol i nag, a ja sam mu izašao u susret i doveo ga u svoju kuću s počastima, i učinio sam ga velikim, i dao sam mu svoje dvije kćeri za žene, a također i dvije svoje sluškinje.
58 I Bog ga blagoslovi zbog mene, te se mnogo razmnoži i steče sinove, kćeri i sluškinje.
59 On također ima ogromno bogatstvo ovaca i goveda, deva i magaraca, a također i srebra i zlata u izobilju; i kad je vidio da mu se bogatstvo povećava, ostavio me je dok sam otišao strići ovce, a on je ustao i pobjegao u tajnosti.
60 I podiže svoje žene i djecu na kamile, i odvede svu svoju stoku i imovinu koju steče u mojoj zemlji, i podiže lice svoje da ide k svom ocu Izaku, u zemlju kanaansku.
61 I nije mi dozvolio da poljubim svoje kćeri i njihovu djecu, i odveo je moje kćeri kao zarobljenice odvedene mačem, i ukrao je moje bogove i pobjegao.
62 A sada sam ga ostavio u gori potoka Jabuka, njega i sve što mu pripada; ništa mu ne nedostaje.
63 Ako želiš ići k njemu, idi tada i tamo ćeš ga naći, i moći ćeš s njim učiniti kako ti duša želi. I dođoše Labanovi glasnici i ispričaše Ezavu sve te stvari.
64 Ezav je čuo sve riječi Labanovih glasnika i razgnjevi se jako na Jakova, sjeti se svoje mržnje i gnjev mu se rasplamsa u srcu.

65 Ezav požuri i uze svoju djecu i sluge i duše svog domaćinstva, šezdeset ljudi, i ode i sazva sve sinove Seira Horejca i njihov narod, tri stotine i četrdeset ljudi, i uze svih tih četiri stotine ljudi s izvučenim mačevima, i ode k Jakovu da ga ubije.
66 Ezav je podijelio taj broj na nekoliko dijelova, i uzeo je šezdeset muškaraca svoje djece i slugu i duše svog domaćinstva kao jednu glavu, i dao ih na brigu svom najstarijem sinu Elifazu.
67 A preostale glave dade šestorici sinova Horejca Seira i postavi svakog čovjeka nad njegovim naraštajima i sinovima.
68 I cijeli ovaj logor krenu kako je i bio, a Ezav pođe među njima prema Jakovu i brzo ih povede.
69 Labanovi glasnici otišli su od Ezava i otišli u zemlju kanaansku, te su došli u kuću Rebeke, majke Jakovljeve i Ezavove.
70 I javiše joj govoreći: "Evo, sin tvoj Ezav otišao je na svog brata Jakova sa četiri stotine ljudi; čuo je da dolazi i otišao je da se zarati s njim, da ga pobije i da mu uzme sve što ima."
71 Rebeka požuri i posla sedamdeset i dva čovjeka od Izakovih slugu u susret Jakovu na putu; jer reče: "Možda će se Ezav zaratiti s njim na putu kad ga sretne."
72 I ovi glasnici pođoše putem da dočekaju Jakova i sretoše ga na putu prema potoku, s druge strane potoka Jabuka. I Jakov, kad ih vidje, reče: "Ovaj logor mi je određen od Boga." I Jakov nazva to mjesto Mahnajim.
73 Jakov je poznao sav rod svog oca, poljubio ih je i zagrlio, pa je došao s njima. Jakov ih je upitao za svog oca i majku, a oni su rekli: "Dobro su."
74 A ovi glasnici rekoše Jakovu: "Rebeka, tvoja majka poslala nas je k tebi govoreći: Čuo sam, sine moj, da je tvoj brat Ezav izašao na put protiv tebe s ljudima iz sinova Seira Horejaca."
75 I zato, sine moj, poslušaj glas moj i vidi po svom savjetu šta ćeš učiniti, i kada ti dođe, zamoli ga i ne govori mu nepromišljeno, i daj mu poklon od onoga što posjeduješ i od onoga čime te je Bog obdario.
76 A kada te pita o tvojim poslovima, ne skrivaj ništa od njega, možda će se odvratiti od svog gnjeva protiv tebe i time ćeš spasiti svoju dušu, tebe i sve što ti pripada, jer je tvoja dužnost da ga poštuješ, jer on je tvoj stariji brat.
77 A kad Jakovču riječi svoje majke koje mu glasnici rekoše, Jakov podiže glas i gorko zaplače, i učini kako mu je majka tada naredila.

POGLAVLJE 32

1 U to vrijeme Jakov posla glasnike svome bratu Ezavu prema zemlji Seiru i uputi mu riječi molbe.
2 I zapovjedi im govoreći: "Ovako ćete reći gospodaru mom, Ezavu: Ovako govori sluga tvoj Jakov: Neka gospodar moj ne misli da mi je blagoslov oca moga, kojim me je blagoslovio, bio koristan."
3 Jer sam već dvadeset godina s Labanom, a on me je prevario i deset puta mi promijenio plaću, kao što je sve već rečeno mom gospodaru.
4 I služio sam mu u njegovoj kući vrlo marljivo, i Bog je poslije vidio moju nevolju, moj trud i djelo mojih ruku, i učinio je da nađem milost i naklonost u svojim očima.
5 A kasnije, po Božjoj velikoj milosti i dobroti, stekoh volove i magarce i stoku, sluge i sluškinje.
6 A sada dolazim u svoju zemlju i dom svoj, ocu i majci, koji su u zemlji kanaanskoj; i poslao sam da obavijestim gospodara svoga o svemu ovome kako bih stekao milost u očima gospodara svoga, da ne pomisli da sam sam od sebe stekao bogatstvo ili da mi je blagoslov kojim me je otac blagoslovio koristio.
7 I ti glasnici odoše k Ezavu i nađoše ga na granicama zemlje Edomske gdje ide prema Jakovu, a četiri stotine ljudi od sinova Seira Horejaca stajahu s izvučenim mačevima.
8 I Jakovljevi glasnici pripovjediše Ezavu sve riječi koje im je Jakov rekao o Ezavu.
9 A Ezav im odgovori s ponosom i prezirom i reče im: "Zaista sam čuo i zaista mi je rečeno šta je Jakov učinio Labanu, koji ga je uzvisio u svojoj kući i dao mu svoje kćeri za žene, te je rodio sinove i kćeri, i mnogo je uvećao bogatstvo i blago u Labanovoj kući zahvaljujući njemu."
10 A kad vidje da je njegovo bogatstvo veliko i da mu je bogatstvo veliko, pobjega iz Labanove kuće sa svim što mu je pripadalo i odvede Labanove kćeri od njihovog oca, kao zarobljenice odvedene mačem, a da mu to nije ni rekao.
11 I ne samo Labanu Jakov je tako učinio, nego je i meni tako učinio i dvaput me je nadmašio, a ja bih li trebao šutjeti?
12 Zato sam danas izašao sa svojim logorima da ga dočekam i učinit ću s njim po želji svoga srca.
13 Glasnici se vratiše i dođoše k Jakovu i rekoše mu: "Došli smo k tvom bratu, Ezavu, i ispričali smo mu sve tvoje riječi, i on nam je ovako odgovorio: "Evo, ide ti u susret s četiri stotine ljudi."
14 Sada, dakle, znaj i vidi šta ćeš učiniti, i moli se Bogu da te izbavi od njega.
15 A kad je čuo riječi svog brata koje je ovaj rekao Jakovljevim glasnicima, Jakov se jako uplaši i uznemiri.
16 Jakov se pomoli Gospodu, Bogu svome, i reče: Gospode, Bože otaca mojih, Abrahama i Isaka, ti si mi rekao kad sam odlazio iz kuće oca svoga, govoreći:
17 Ja sam Gospod, Bog tvoga oca Abrahama i Bog Isakov. Tebi dajem ovu zemlju i potomstvo tvoje poslije tebe. Učinit ću potomstvo tvoje kao zvijezde na nebu. Raširit ćeš se na sve četiri strane neba. U tebi i potomstvu tvome blagoslovit će se sva plemena na zemlji.
18 I ispunio si riječi svoje i dao si mi bogatstvo i djecu i stoku, kao što si najdublje želje moga srca dao svom slugi; dao si mi sve što sam tražio od tebe, tako da mi ništa nije nedostajalo.
19 A poslije si mi rekao: "Vrati se svojim roditeljima i u svoje rodno mjesto, i ja ću i dalje dobro činiti s tobom."
20 A sada kada sam došao, i ti si me izbavio od Labana, pasti ću u ruke Ezava koji će me ubiti, da, zajedno s majkama moje djece.
21 Sada, dakle, Gospode Bože, izbavi me, molim te, i iz ruku moga brata Ezava, jer ga se veoma bojim.
22 A ako u meni nema pravednosti, učini je radi Abrahama i moga oca Izaka.
23 Jer znam da sam ovo bogatstvo stekao dobrotom i milosrđem; stoga te sada molim da me danas izbaviš svojom dobrotom i da me uslišiš.

24 Jakov prestade moliti se Gospodu i podijeli ljude koji su bili s njim sa ovcama i stokom u dva tabora. Polovinu dade Dameseku, sinu Eliezerovom, Abrahamovom slugi, za tabor s njegovom djecom, a drugu polovinu dade svom bratu Elianusu, sinu Eliezerovom, za tabor s njegovom djecom.
25 I zapovjedi im govoreći: "Držite se na odstojanju sa svojim taborima i ne približavajte se previše jedni drugima, jer ako Ezav dođe do jednog tabora i pobije ga, drugi tabor koji je udaljen od njega će mu umaći."
26 Jakov je ostao ondje te noći i tokom cijele noći davao je svojim slugama upute o vojsci i svojoj djeci.
27 I Gospod je čuo molitvu Jakovljevu toga dana, i Gospod je tada izbavio Jakova iz ruku njegovog brata Ezava.
28 I Gospod posla tri anđela s nebesa, koji idoše pred Ezavom i dođoše k njemu.
29 I ovi anđeli ukazali su se Ezavu i njegovom narodu kao dvije hiljade ljudi, jašući na konjima opremljenim svakovrsnim ratnim oružjem, i prikazali su se u očima Ezava i svih njegovih ljudi podijeljeni u četiri tabora, sa četiri poglavara.
30 Jedan tabor je krenuo dalje i našao Ezava kako dolazi sa četiri stotine ljudi prema svom bratu Jakovu. Taj tabor je potrčao prema Ezavu i njegovom narodu i prestrašio ih. Ezav je u panici pao s konja, a svi njegovi ljudi su se odvojili od njega na tom mjestu, jer su se jako uplašili.
31 I cijeli tabor je vikao za njima dok su bježali od Ezava, a svi ratoborni ljudi odgovoriše govoreći:
32 Zar smo mi sluge Jakova, koji je sluga Božji, pa ko nam se onda može suprotstaviti? A Ezav im reče: "O, dakle, moj gospodar i brat Jakov je vaš gospodar, kojeg nisam vidio ovih dvadeset godina, a sada kad sam došao da ga vidim, zar se vi ovako ponašate prema meni?"
33 Anđeli mu odgovoriše: "Tako živ bio Gospod! Da nije Jakov, o kojem govoriš da je tvoj brat, ne bismo ostavili nikoga od tebe i tvog naroda; samo zbog Jakova nećemo im ništa učiniti."
34 I ovaj tabor prođe od Ezava i njegovih ljudi i ode, a Ezav i njegovi ljudi udaljiše se od njih za oko jednu ligu kada drugi tabor dođe prema njemu sa svakovrsnim oružjem, i oni također učiniše Ezavu i njegovim ljudima kao što je prvi tabor učinio njima.
35 A kad su krenuli dalje, gle, treći tabor je došao prema njemu i svi su se prestrašili, i Ezav je pao s konja, i cijeli tabor je povikao: "Zaista smo mi sluge Jakova, koji je sluga Božji, i ko može odoljeti nama?"
36 A Ezav im opet odgovori: "Dakle, Jakov, gospodar moj i gospodar vaš, brat mi je. Dvadeset godina nisam vidio njegovo lice. A danas, kad sam čuo da dolazi, izašao sam danas da ga dočekam. A vi se tako ponašate prema meni?"
37 A oni mu odgovoriše i rekoše mu: "Tako živ bio Gospod, da ti Jakov nije brat, kao što si rekao, ne bismo ostavili ostatka od tebe i tvojih ljudi; ali zbog Jakova, o kojem govoriš da ti je brat, nećemo se miješati ni s tobom ni s tvojim ljudima."
38 I treći tabor ih je napustio, a on je i dalje nastavio put sa svojim ljudima prema Jakovu, kada je četvrti tabor došao prema njemu i i oni su njemu i njegovim ljudima učinili kao što su učinili i drugi.
39 A kad Ezav vidje zlo koje su četiri anđela učinila njemu i njegovim ljudima, jako se uplaši svog brata Jakova i pođe mu u susret u miru.
40 Ezav je skrivao svoju mržnju prema Jakovu, jer se bojao za svoj život zbog svog brata Jakova i jer je zamišljao da su četiri tabora na koja je naišao Jakovljeve sluge.
41 Jakov je ostao te noći sa svojim slugama u njihovim logorima i odlučio je sa svojim slugama da da Ezavu dar od svega što je imao sa sobom i od sve svoje imovine; i Jakov ustade ujutro, on i njegovi ljudi, i izabraše između stoke dar za Ezava.
42 A ovo je iznos dara koji Jakov izabra iz svog stada da da svom bratu Ezavu: i izabra dvjesto i četrdeset grla iz stada, i izabra trideset kamila i magaraca, i izabra pedeset krava iz stada.
43 I svrsta ih sve u deset stada, svaku vrstu posebno, i predade ih u ruke desetorici svojih slugu, svako stado posebno.
44 I zapovjedi im i reče im: "Držite se na odstojanju jedni od drugih i napravite razmak između stada. Kad vas Ezav i oni koji su s njim sretu i upitaju vas: Čiji ste i kuda idete i kome pripada sve ovo pred vama, vi ćete im reći: Mi smo sluge Jakovljeve i idemo u susret Ezavu u miru. A Jakov ide za nama."
45 A ovo što je pred nama je dar koji je Jakov poslao svom bratu Ezavu.
46 A ako vam kažu: Zašto oklijeva iza vas da dođe u susret bratu svome i da ga vidi? Tada im recite: Zaista dolazi radosno za nama da dođe u susret bratu svome. Jer je rekao: Umiriću ga poklonom koji mu ide, a poslije ću vidjeti njegovo lice, možda će me prihvatiti.
47 Tako je sav dar prešao u rukama njegovih slugu i išao pred njim tog dana, a on je prenoćio te noći sa svojim logorima na obali potoka Jabuka. Ustao je usred noći, uzeo svoje žene i sluškinje i sve što mu je pripadalo i te noći prešao preko gaza Jabuka.
48 A kad je prešao preko potoka sav svoj posjed, Jakov osta sam, i srete ga čovjek, i on se hrva s njim te noći do svanuća, i Jakovu se iščaši bedreni zglob od hrvanja s njim.
49 U zoru čovjek ostavi Jakova ondje, blagoslovi ga i ode. Jakov pređe potok u zoru i ostade na bedru.
50 I sunce ga obasja kad je prešao potok, i došao je do mjesta gdje su bila njegova stoka i djeca.
51 I išli su do podneva, i dok su išli, dar je prolazio pred njima.
52 Jakov podiže oči i pogleda, i gle, Ezav je bio izdaleka, dolazio je s mnogo ljudi, oko četiri stotine, i Jakov se jako uplašio brata svoga.
53 Jakov brzo razdijeli djecu među svoje žene i sluškinje, a kćer Dinu stavi u kovčeg i predade je u ruke sluga svojih.
54 I prođe pred svojom djecom i ženama da dočeka svog brata, i pokloni se do zemlje, da, pokloni se sedam puta dok se nije približio svom bratu, i Bog učini da Jakov nađe milost i naklonost u očima Ezava i njegovih ljudi, jer Bog usliši molitvu Jakovljevu.
55 Strah i užas Jakova obuzeše njegovog brata Ezava, jer se Ezav jako bojao Jakova zbog onoga što su anđeli Božji učinili Ezavu, i Ezavov gnjev prema Jakovu pretvori se u ljubaznost.

56 A kad Ezav vidje Jakova kako trči prema njemu, i on potrča prema njemu, zagrli ga i padne mu oko vrata, te ga poljubiše i zaplakaše.
57 I Bog je u srca ljudi koji su došli s Ezavom unio strah i dobrotu prema Jakovu, te su i oni poljubili Jakova i zagrlili ga.
58 I Elifaz, sin Ezavov, sa svoja četiri brata, sinovi Ezavovi, plakaše s Jakovom, i poljubiše ga i zagrliše, jer ih sve obuze strah od Jakova.
59 Ezav podiže oči i ugleda žene s njihovim potomstvom, Jakovljevom djecom, kako idu za Jakovom i klanjaju se Ezavu na putu.
60 A Ezav reče Jakovu: "Ko su ovi s tobom, brate moj? Jesu li to tvoja djeca ili tvoje sluge?" Jakov odgovori Ezavu: "To su moja djeca koju je Bog milostivo dao tvome slugi."
61 Dok je Jakov razgovarao s Ezavom i njegovim ljudima, Ezav je pogledao cijeli tabor i upitao Jakova: "Odakle ti sav tabor koji sam sinoć sreo?" Jakov odgovori: "Da nađem milost u očima gospodara svoga, to je ono što je Bog milostivo dao tvome slugi."
62 I dar dođe pred Ezava, i Jakov navaljivaše na Ezava govoreći: "Uzmi dar koji sam donio gospodaru svome." A Ezav reče: "Zašto mi je to namjera? Zadrži ono što imaš za sebe."
63 Jakov reče: "Dužnost mi je da ti dam sve ovo, budući da sam te vidio, da bi i dalje živio u miru."
64 A Ezav odbi primiti dar, a Jakov mu reče: "Molim te, gospodaru moj, ako sam našao milost u tvojim očima, primi dar iz moje ruke, jer sam vidio tvoje lice kao da sam vidio lice božansko, jer si bio zadovoljan sa mnom."
65 I Ezav uze dar, a Jakov dade Ezavu srebro i zlato i bdelij, jer ga je toliko navaljivao da ih je uzeo.
66 Ezav razdijeli stoku koja je bila u logoru i dade polovinu ljudima koji su došli s njim, jer su došli pod najamninom, a drugu polovinu predade u ruke svoje djece.
67 A srebro, zlato i bdelij dade u ruke svog najstarijeg sina Elifaza, a Ezav reče Jakovu: "Ostanimo s tobom i polako ćemo ići s tobom dok ne dođeš sa mnom u moje mjesto, da ondje zajedno živimo."
68 Jakov odgovori bratu svome i reče: "Učinit ću kako mi gospodar moj kaže, ali gospodar moj zna da su djeca nježna, a stada i goveda s mladima koja su sa mnom idu polako, jer ako bi išla brzo, sva bi uginula, jer ti znaš njihov teret i njihov umor."
69 Neka, dakle, moj gospodar ide pred svojim slugom, a ja ću ići polako zbog djece i stada, dok ne stignem do mjesta svog gospodara u Seir.
70 A Ezav reče Jakovu: "Postavit ću s tobom neke od ljudi koji su sa mnom da te čuvaju na putu i da nose tvoj teret i teret." On reče: "Šta će ti to, gospodaru moj, ako samo nađem milost u tvojim očima?"
71 Evo, doći ću k tebi u Seir da ondje prebivam zajedno, kao što si rekao, pa idi sa svojim narodom, jer ću te ja slijediti.
72 Jakov reče ovo Ezavu da bi uklonio Ezava i njegove ljude od sebe, kako bi Jakov kasnije mogao otići u očevu kuću u zemlju kanaansku.
73 I Ezav posluša Jakovljev glas, i vrati se Ezav sa četiri stotine ljudi koji su bili s njim na putu za Seir. I Jakov i svi njegovi odoše toga dana do kraja zemlje kanaanske, u njenim granicama, i ostade ondje neko vrijeme.

POGLAVLJE 33

1 Nakon nekog vremena Jakov ode izvan granica zemlje i dođe u zemlju Šalem, to jest grad Šekem, koji je u zemlji kanaanskoj, i odmori se pred gradom.
2 I kupi komad polja koje je ondje bilo od sinova Hamorovih, naroda te zemlje, za pet šekela.
3 Jakov je ondje sagradio sebi kuću i razapeo šator svoj, i načinio kolibe za svoju stoku, zato je to mjesto prozvao Sukot.
4 Jakov je ostao u Sukotu godinu i šest mjeseci.
5 U to vrijeme neke od žena stanovnika one zemlje otišle su u grad Šekem da plešu i vesele se s kćerima stanovnika grada, a kad su otišle, tada su i Rahela i Lea, žene Jakovljeve, sa svojim porodicama otišle da gledaju veselje kćeri grada.
6 I Dina, kći Jakovljeva, također je išla s njima i vidjela kćeri grada, i one su ostale tamo pred tim kćerima dok su svi stanovnici grada stajali pored njih da gledaju njihovo veselje, i svi veliki ljudi grada bili su tamo.
7 A Šekem, sin Hamora, kneza zemlje, stajao je ondje da ih vidi.
8 I Šekem ugleda Dinu, kćer Jakovljevu, kako sjedi sa svojom majkom pred kćerima grada, i djevojka mu se veoma svidjela, te ondje upita svoje prijatelje i svoj narod: "Čija je to kćerka što sjedi među ženama, koju ne poznajem u ovom gradu?"
9 I rekoše mu: "Zaista je ovo kći Jakova, sina Isaka Hebreja, koji je neko vrijeme živio u ovom gradu. Kad se pročulo da kćeri one zemlje izlaze da se vesele, ona ode sa svojom majkom i sluškinjama da sjedne među njih, kao što vidiš."
10 I Šekem ugleda Dinu, kćer Jakovljevu, i kad je pogleda, duša mu se priljubi k Dini.
11 I posla te je silom odvede. Dina dođe u kuću Šekemovu, on je silom uhvati, legne s njom i ponizi je. Zavoli je veoma i smjesti je u svoju kuću.
12 I dođoše i kazaše to Jakovu. A kad Jakov ču da je Šekem oskvrnuo njegovu kćer Dinu, posla dvanaest svojih slugu da dovedu Dinu iz Šekemove kuće. I oni odoše i dođoše u Šekemovu kuću da odvedu Dinu odande.
13 A kad su stigli, Šekem izađe k njima sa svojim ljudima i istjera ih iz svoje kuće, i ne dopusti im da dođu pred Dinu. Nego Šekem sjedi s Dinom, ljubeći je i grleći je pred njihovim očima.
14 A sluge Jakovljeve vratiše se i javiše mu: "Kad smo došli, on i njegovi ljudi nas otjeraše, i tako učini Šekem Dini pred našim očima."
15 Jakov je također znao da mu je Šekem oskvrnuo kćer, ali nije ništa rekao. Njegovi su sinovi pasli stoku na polju, i Jakov je šutio dok se oni nisu vratili.
16 Prije nego što su se njegovi sinovi vratili kući, Jakov posla dvije djevojke od kćeri svojih slugu da se brinu o Dini u kući Šekemovoj i da ostanu s njom. A Šekem posla tri svoja prijatelja svom ocu Hamoru, sinu Kidekema, sina Peredovog, govoreći: "Uzmi mi ovu djevojku za ženu."
17 A Hamor, sin Kidekema Hivejca, dođe u kuću svog sina Šekema i sjede pred njim. A Hamor reče sinu svome: Šekeme, zar nema žene među kćerima tvog naroda da bi uzeo Hebrejku koja nije iz tvog naroda?

18 A Šekem mu reče: "Samo nju moraš uzeti za mene, jer mi je mila." I Hamor učini po riječi svog sina, jer ga je on veoma volio.
19 I Hamor izađe k Jakovu da s njim razgovara o toj stvari. A kad je otišao iz kuće svog sina Šekema, prije nego što je došao k Jakovu da s njim razgovara, gle, sinovi Jakovljevi vratiše se s polja čim čuše što je učinio Šekem, sin Hamorov.
20 I ljudi su bili veoma ožalošćeni zbog svoje sestre i svi su se vratili kući razjareni gnjevom, prije vremena da se skupi njihova stoka.
21 I dođoše i sjedoše pred svog oca i rekoše mu razjareni gnjevom: "Zaista, ovaj čovjek i njegova porodica zaslužuju smrt, jer je Gospod, Bog cijele zemlje, zapovjedio Noi i njegovoj djeci da čovjek ne smije krasti niti činiti preljubu. Evo, Šekem je i pustošio i blud činio s našom sestrom, a nijedan od svih stanovnika grada nije mu progovorio ni riječi."
22 Sigurno znaš i razumiješ da Šekem, i njegov otac, i cijeli grad zaslužuju smrtnu kaznu zbog djela koje je učinio.
23 Dok su oni razgovarali pred svojim ocem o toj stvari, gle, dođe Hamor, otac Šekemov, da kaže Jakovu riječi svoga sina o Dini, i sjede pred Jakova i pred njegove sinove.
24 A Hamor im reče: "Duša sina moga Šekema žudi za vašom kćeri; molim vas, dajte mu je za ženu i oženite se s nama; dajte nam svoje kćeri, a mi ćemo vama dati naše kćeri, i vi ćete živjeti s nama u našoj zemlji i bit ćemo kao jedan narod u zemlji."
25 Jer naša zemlja je veoma prostrana, zato se nastanite i trgujte u njoj i stičite posjede u njoj, i radite u njoj šta god želite, i niko vas neće spriječiti da vam progovori ni riječ.
26 A Hamor prestade govoriti s Jakovom i njegovim sinovima, a gle, njegov sin Šekem dođe za njim i sjede pred njima.
27 A Šekem reče Jakovu i sinovima njegovim: "Neka nađem vašu milost da mi date svoju kćer, i šta god mi kažete, učinit ću za nju."
28 Zatraži od mene obilje miraza i dara, i dat ću ti, i šta god mi kažeš, učinit ću, i ko god se pobuni protiv tvojih naredbi, neka umre; samo mi daj djevojku za ženu.
29 A Simeon i Levi odgovoriše Hamoru i njegovom sinu Šekemu prijevarno: "Sve što ste nam rekli, učinit ćemo za vas."
30 A evo, naša sestra je u tvojoj kući, ali se drži podalje od nje dok ne pošaljemo poruku našem ocu Izaku u vezi s tim, jer ne možemo ništa učiniti bez njegova pristanka.
31 Jer on poznaje putove našeg oca Abrahama i šta god nam kaže, kazaćemo vam, nećemo ništa sakriti od vas.
32 I Simeon i Levi rekoše to Šekemu i njegovom ocu da bi pronašli izgovor i da bi se posavjetovali šta treba učiniti Šekemu i njegovom gradu u toj stvari.
33 Kad su Šekem i njegov otac čuli riječi Šimeona i Levija, svidjele im se te su Šekem i njegov otac izašli da idu kući.
34 A kad su otišli, Jakovljevi sinovi rekoše svom ocu: “Gle, znamo da smrt zaslužuju ovi zli i njihov grad, jer su prestupili ono što je Bog zapovjedio Noi i njegovoj djeci i njegovom potomstvu poslije njih.”
35 A također i zato što je Šekem učinio ovo našoj sestri Dini oskvrnuvši je, jer se takva gnusnost nikada neće činiti među nama.
36 Zato sada znaj i vidi šta ćeš učiniti, i potraži savjet i izgovor šta će se s njima učiniti, da se pobiju svi stanovnici ovog grada.
37 A Simeon im reče: "Evo vam pravog savjeta: recite im da obrežu svakog muškarca među njima kao što smo i mi obrezani, a ako to ne žele učiniti, uzet ćemo im kćer i otići."
38 A ako pristanu da to učine i hoće to učiniti, onda ćemo, kada budu slomljeni od bola, napasti ih našim mačevima, kao na nekoga ko je tih i miran, i pobit ćemo svakog muškarca među njima.
39 I Simeonov savjet im se svidio, te su Simeon i Levi odlučili da im učine kako je bilo predloženo.
40 A sljedećeg jutra Šekem i njegov otac Hamor vratiše se Jakovu i njegovim sinovima da razgovaraju o Dini i da čuju šta će Jakovljevi sinovi odgovoriti na njihove riječi.
41 A sinovi Jakovljevi im lukavo rekoše: “Pričali smo ocu našem Izaku sve vaše riječi i vaše su mu se riječi svidjele.”
42 Ali nam reče: “Ovako mu je Abraham, otac njegov, zapovjedio od Boga, Gospodara cijele zemlje: svaki čovjek koji nije od njegova potomstva i htio bi uzeti jednu od njegovih kćeri, neka obreže svakog muškarca koji mu pripada, kao što smo i mi obrezani, pa ćemo mu onda dati svoju kćer za ženu.”
43 Sada smo ti otkrili sve naše putove koje nam je rekao naš otac, jer ne možemo učiniti ovo što si nam rekao, da damo svoju kćer neobrezanom čovjeku, jer je to sramota za nas.
44 Ali ovdje pristajemo s tobom, da ti damo našu kćer, a uzet ćemo i tvoje kćeri k sebi i živjet ćemo među tobom i biti jedan narod, kao što si rekao, ako nas poslušaš i pristaneš biti kao mi, da obrežeš svakog muškarca koji pripada tebi, kao što se i mi obrezujemo.
45 Ako nas ne poslušaš i ne obrežeš svakog muškarca kao što se i mi obrezujemo, kao što smo zapovjedili, doći ćemo k tebi, uzeti ti kćer i otići.
46 Šekem i njegov otac Hamor čuše riječi Jakovljevih sinova i to im se vrlo svidjelo. Šekem i njegov otac Hamor požuriše ispuniti želje Jakovljevih sinova, jer Šekem je jako volio Dinu i duša mu je bila prikovana za nju.
47 A Šekem i njegov otac Hamor požuriše k gradskim vratima i sabraše sve ljude svoga grada i rekoše im riječi Jakovljevih sinova:
48 Došli smo k ovim ljudima, sinovima Jakovljevim, i razgovarali s njima o njihovoj kćeri, i ovi ljudi su pristali učiniti po našim željama, i gle, naša zemlja je za njih prostrana, i oni će živjeti u njoj i trgovati u njoj, i bit ćemo jedan narod; uzimat ćemo njihove kćeri, a svoje kćeri davat ćemo im za žene.
49 Ali samo pod ovim uslovom će ovi ljudi pristati da urade ovu stvar, da se svaki muškarac među nama obreže kao što su i oni obrezani, kao što im je Bog njihov naredio, i kada učinimo po njihovim uputama da budemo obrezani, tada će oni živjeti među nama, zajedno sa svojom stokom i imovinom, i mi ćemo biti kao jedan narod s njima.
50 Kad su svi ljudi u gradu čuli riječi Šekema i njegovog oca Hamora, svi ljudi u njihovom gradu pristali su na ovaj prijedlog i poslušali su da se obrežu, jer su Šekem i njegov otac Hamor bili veoma poštovani među njima, budući da su bili knezovi u zemlji.

51 A sljedećeg dana, Šekem i njegov otac Hamor ustadoše rano ujutro i sazvaše sve ljude svoga grada usred grada i pozvaše Jakovljeve sinove, koji obrezaše sve muškarce među njima tog i sljedećeg dana.
52 I obrezaše Šekema i Hamora, oca mu, i petoro Šekemove braće, i onda ustadoše svi i odoše kući, jer je to bilo od Gospoda protiv grada Šekema, i od Gospoda je bio savjet Simeonov u toj stvari, da bi Gospod predao grad Šekem u ruke dvojice Jakovljevih sinova.

POGLAVLJE 34

1 A broj svih obrezanih muškaraca bio je šest stotina četrdeset i pet muškaraca i dvjesto četrdeset i šest djece.
2 Ali Kidekem, sin Peredov, otac Hamorov, i njegovih šestoro braće ne htjedoše poslušati Šekema i njegovog oca Hamora, niti htjedoše biti obrezani, jer im se prijedlog Jakovljevih sinova zgrozio i jako se razgnjevišu što ih stanovnici grada nisu poslušali.
3 A drugog dana uveče nađoše osmoro male djece koja nisu bila obrezana, jer su ih njihove majke sakrile od Šekema i njegovog oca Hamora, i od ljudi iz grada.
4 Šekem i njegov otac Hamor poslaše da ih dovedu pred njih da se obrežu, kad Kidekem i njegova šestorica braće skoče na njih s mačevima i pokušaše ih pogubiti.
5 I pokušali su ubiti i Šekema i njegovog oca Hamora, a zbog toga su pokušali ubiti i Dinu s njima.
6 A oni im rekoše: "Šta ste to učinili? Zar nema žena među kćerima vaše braće Kanaanaca, te želite uzeti sebi kćeri Hebreja, koje prije niste poznavali, i činite ovo djelo koje vam vaši očevi nisu zapovjedili?"
7 Misliš li da ćeš uspjeti ovim djelom koje si učinio? I šta ćeš odgovoriti u vezi s tim svojoj braći Kanaancima, koji će sutra doći i pitati te o tome?
8 A ako vaš čin ne bude izgledao pravedno i dobro u njihovim očima, šta ćete učiniti za svoje živote, a ja za naše živote, budući da niste poslušali naše glasove?
9 A ako stanovnici zemlje i sva vaša braća, sinovi Hamovi, čuju za vaš čin i kažu:
10 Zbog jedne Hebrejske žene, Šekem i njegov otac Hamor i svi stanovnici njihova grada učinili su ono što nisu znali i što im njihovi preci nikada nisu zapovjedili. Kuda ćete dakle pobjeći ili gdje ćete sakriti svoju sramotu svih svojih dana pred svojom braćom, stanovnicima zemlje kanaanske?
11 Stoga sada ne možemo podnijeti ovo što si učinio, niti možemo biti opterećeni ovim jarmom koji nam naši preci nisu zapovjedili.
12 Evo, sutra ćemo otići i sabrati svu našu braću, kanaansku braću koja žive u toj zemlji, i svi ćemo doći i pobiti tebe i sve one koji se u tebe uzdaju, tako da neće ostati ni ostatak od tebe ni od njih.
13 A kad Hamor i njegov sin Šekem i sav narod grada čuše riječi Kidekema i njegove braće, užasno se uplaše za život svoj zbog njihovih riječi i pokajaše se za ono što su učinili.
14 A Šekem i njegov otac Hamor odgovoriše svom ocu Kidekemu i njegovoj braći i rekoše im: Sve riječi koje ste nam rekli istinite su.
15 Nemojte sada govoriti niti zamišljati u svojim srcima da smo zbog ljubavi prema Hebrejima učinili ovo što nam naši preci nisu zapovjedili.
16 Ali budući da smo vidjeli da nije njihova namjera i želja da pristanu na naše želje u vezi s njihovom kćerkom, da je uzmemo, osim pod ovim uvjetom, poslušali smo njihove glasove i učinili ovo djelo koje si vidio, kako bismo od njih ostvarili svoju želju.
17 A kada dobijemo ono što od njih zatražimo, vratit ćemo im se i učiniti im ono što nam kažete.
18 Molimo vas da pričekate i ostanete dok se naše tijelo ne izliječi i dok ponovo ne postanemo jaki, a onda ćemo zajedno krenuti protiv njih i učiniti im ono što je u vašim i našim srcima.
19 Dina, kći Jakovljeva,ču sve te riječi koje su Kidekem i njegova braća govorili, i šta su im odgovorili Hamor i njegov sin Šekem i stanovnici njihova grada.
20 I ona požuri i posla jednu od svojih sluškinja, koju je njen otac poslao da se brine o njoj u kući Šekemovoj, njenom ocu Jakovu i njenoj braći, govoreći:
21 Tako su Kidekem i njegova braća savjetovali o tebi, a tako su im odgovorili Hamor i Šekem i stanovnici grada.
22 A kad Jakovču te riječi, ispuni se gnjevom i razgnjevi se na njih, i gnjev mu se rasplamsa protiv njih.
23 I Simeon i Levi se zakleše i rekoše: "Tako živ bio Gospod, Bog cijele zemlje, do sutra u ovo doba neće ostati nikoga u cijelom gradu."
24 Dvadeset mladića koji nisu bili obrezani sakrilo se, i ti mladići su se borili protiv Simeona i Levija, i Simeon i Levi ubiše osamnaest njih, a dvojica pobjegoše od njih i utekoše u neke krečne jame koje su bile u gradu, i Simeon i Levi tražiše ih, ali ih ne mogoše naći.
25 Simeon i Levi su nastavili lutati gradom i pobili sve stanovnike grada oštricom mača, ne ostavivši nikoga preživjelog.
26 I nastade velika uznemirenost usred grada, i vapaj gradskog stanovništva uzdiže se do neba, i sve žene i djeca glasno plakahu.
27 I Simeon i Levi pobiše sav grad; ne ostaviše nijednog muškarca u cijelom gradu.
28 I ubiše Hamora i Šekema, sina mu, oštricom mača, a Dinu odvedoše iz Šekemove kuće i otiđoše odande.
29 Sinovi Jakovljevi odoše i vratiše se, i nađoše pobijene, i opljačkaše svu njihovu imovinu koja je bila u gradu i na polju.
30 Dok su oni uzimali plijen, ustade tri stotine ljudi i bacahu na njih prašinu i kamenje, kad se Simeon okrenu prema njima i pobi ih sve oštricom mača. Simeon se okrenu pred Levijem i uđe u grad.
31 I odvedoše njihove ovce i volove i stoku, a i preostale žene i djecu, i odvedoše sve njih, i otvoriše vrata i izađoše i dođoše k svom ocu Jakovu sa snagom.
32 A kad Jakov vidje sve što su učinili gradu i plijen koji su im uzeli, Jakov se jako razgnjevi na njih i reče im: "Šta ste mi to učinili? Evo, našao sam mir među kanaanskim stanovnicima zemlje, i nijedan od njih se nije miješao sa mnom."
33 A sada si me učinio omraženim stanovnicima zemlje, među Kanaancima i Perižanima, a ja sam samo mali broj, i svi će se okupiti protiv mene i ubiti me kad čuju za tvoje djelo s njihovom braćom, i ja i moja kuća bit ćemo uništeni.
34 A Simeon i Levi i sva njihova braća s njima odgovoriše ocu svom Jakovu i rekoše mu: "Evo, mi živimo u zemlji, a hoće li Šekem ovo učiniti našoj sestri? Zašto šutiš o svemu

što je Šekem učinio? Zar će se prema našoj sestri ponašati kao prema bludnici na ulici?"
35 A broj žena koje su Simeon i Levi odveli u zarobljeništvo iz grada Šekema, a koje nisu ubili, bio je osamdeset i pet, koje nisu poznavale muškarca.
36 Među njima je bila mlada djevojka lijepog izgleda i lijepe ljepote, kojoj je bilo ime Bunah, i Simeon ju je uzeo za ženu, a broj muškaraca koje su zarobili, a nisu ubili, bio je četrdeset i sedam muškaraca, a ostale su pobili.
37 I svi mladići i djevojke koje su Simeon i Levi odveli u ropstvo iz grada Šekema, bili su sluge sinovima Jakovljevim i njihovoj djeci poslije njih, do dana kad su sinovi Jakovljevi izašli iz zemlje egipatske.
38 A kad Simeon i Levi izađoše iz grada, ustadoše dva mladića koji ostadoše, koji se bijahu sakrili u gradu i ne poginu među gradskim ljudima, i ustadoše ti mladići uđoše u grad i prošetaše po njemu, i nađoše grad pust, bez muškaraca, samo žene koje plaču. I ti mladići povikaše i rekoše: "Evo, ovo je zlo koje sinovi Jakova Hebreja učiniše ovom gradu kad danas uništiše jedan od kanaanskih gradova, i ne pobojaše se za živote svoje u cijeloj zemlji kanaanskoj."
39 I ovi ljudi napustiše grad i odoše u grad Tapnah, i došavši ondje, ispričaše stanovnicima Tapnaha sve što ih je zadesilo i sve što su sinovi Jakovljevi učinili gradu Šekemu.
40 Vijest je stigla do Jašuba, kralja Tapnaha, i on posla ljude u grad Šekem da vide te mladiće, jer im kralj nije vjerovao u ovom izvještaju, govoreći: "Kako su dva čovjeka mogla opustošiti tako velik grad kao što je Šekem?"
41 Jašubovi glasnici vratiše se i javiše mu: "Došli smo u grad, a on je razoren, nema nikoga u njemu; samo žene plaču; nema ni stada ni stoke, jer sve što je bilo u gradu oduzeše sinovi Jakovljevi."
42 Jašub se tome čudio govoreći: "Kako su dva čovjeka mogla učiniti tako nešto da unište tako velik grad, a nijedan im se nije mogao oduprijeti?"
43 Jer se ništa slično nije dogodilo od Nimrodovih dana, niti se od najdavnijih vremena dogodilo nešto slično; i Jašub, kralj Tapnaha, reče svom narodu: "Budite hrabri, mi ćemo izaći i boriti se protiv ovih Hebreja i učiniti im kao što su učinili gradu, i osvetit ćemo stvar stanovnika grada."
44 Jašub, kralj Tapnaha, posavjetovao se sa svojim savjetnicima o ovome, a njegovi mu savjetnici rekoše: "Sam nećeš pobijediti Hebreje, jer moraju biti jaki da obave taj posao u cijelom gradu."
45 Ako dvojica od njih opustoše cijeli grad, a niko im se ne suprotstavi, sigurno ako ti kreneš protiv njih, svi će se ustati protiv nas i uništiti nas.
46 Ali ako pošalješ poruke svim kraljevima koji su oko nas i pustiš ih da se okupe, onda ćemo poći s njima i boriti se protiv sinova Jakovljevih; tada ćeš ih pobijediti.
47 Jašub je čuo riječi svojih savjetnika, i njihove riječi su se svidjele njemu i njegovom narodu, te je tako i učinio. I Jašub, kralj Tapnaha, posla poruke svim kraljevima Amorejcima koji su okruživali Šekem i Tapnah:
48 Pođi sa mnom i pomozi mi, da porazimo Jakova Hebreja i sve njegove sinove i istrijebimo ih sa zemlje, jer je tako učinio gradu Šekemu, a ti ne znaš za to?
49 I svi amorejski kraljevi čuše za zlo koje su Jakovljevi sinovi učinili gradu Šekemu i veoma se začudiše zbog njih.
50 I sedam kraljeva Amorejaca sakupi se sa svim svojim vojskama, oko deset hiljada ljudi s izvučenim mačevima, i dođoše da se bore protiv sinova Jakovljevih; i Jakovču da su se kraljevi Amorejaca okupili da se bore protiv sinova njegovih, i Jakov se jako uplaši i to ga uznemiri.
51 Jakov se povika na Simeona i Levija govoreći: "Šta ste to učinili? Zašto ste me povrijedili? Doveli ste na mene sve kanaanske sinove da unište mene i moju porodicu? Ja sam bio miran, ja i moja porodica, a vi ste mi to učinili i svojim postupcima ste razljutili stanovnike zemlje protiv mene."
52 A Juda odgovori ocu svome: "Je li uzalud što su moja braća Simeon i Levi pobili sve stanovnike Šekema? Zar nije tako zato što je Šekem ponizio našu sestru i prekršio zapovijed Boga našega Noi i njegovoj djeci? Jer Šekem je silom uzeo našu sestru i počinio preljubu s njom."
53 Šekem je činio sve to zlo, a nijedan od stanovnika njegova grada nije mu se suprotstavio govoreći: "Zašto to radiš? Zato su moja braća otišla i uništila grad, i Gospod ga je predao u njihove ruke, jer su stanovnici njegovi prekršili zapovijedi Boga našega. Je li onda uzalud što su sve to učinili?"
54 A sada zašto se bojiš ili uznemiruješ, i zašto si ljut na moju braću, i zašto se tvoj gnjev rasplamsava protiv njih?
55 Zaista, Bog naš, koji je predao u njihove ruke grad Šekem i njegove stanovnike, predat će u naše ruke i sve kanaanske kraljeve koji dolaze protiv nas, i mi ćemo s njima postupiti kao što su moja braća učinila Šekemu.
56 Sada budi miran u vezi s njima i odbaci svoje strahove, nego se uzdaj u Gospoda, Boga našega, i moli ga da nam pomogne i izbavi nas, i preda naše neprijatelje u naše ruke.
57 Juda tada pozva jednog od slugu svoga oca: "Idi sada i vidi gdje se nalaze oni kraljevi koji dolaze protiv nas sa svojim vojskama."
58 I ode sluga i pogleda izdaleka, i pope se nasuprot gori Sihonu, i vidje sve logore kraljeva gdje stoje na poljima. I vrati se Judi i reče: "Gle, kraljevi su smješteni na polju sa svim svojim logorima, narod vrlo brojan, kao pijesak na obali morskoj."
59 A Juda reče Simeonu i Leviju i svoj braći njegovoj: "Ojačajte se i budite hrabri sinovi, jer je s nama Gospod, Bog naš; ne bojte ih se."
60 Neka svaki čovjek istupi, opaši se oružjem svojim, lukom i mačem, pa ćemo ići i boriti se protiv ovih neobrezanih ljudi; Gospod je Bog naš, On će nas spasiti.
61 I ustadoše, i svaki se opasa svojim ratnim oružjem, veliki i mali, jedanaest Jakovljevih sinova, i sve Jakovljeve sluge s njima.
62 I sve Izakove sluge koje su bile s Izakom u Hebronu, svi dođoše k njima opremljeni svakovrsnim ratnim oružjem, i Jakovljevi sinovi i njihove sluge, stotinu i dvanaest ljudi, pođoše prema tim kraljevima, a i Jakov pođe s njima.
63 Sinovi Jakovljevi poslaše svom ocu Izaku, sinu Abrahamovom, u Hebron, to jest Kireat-Arba, s porukom:
64 Molimo te za nas Gospodu, Bogu našemu, da nas zaštiti od ruku Kanaanaca koji dolaze na nas i da ih predaš u naše ruke.
65 I Izak, sin Abrahamov, pomoli se Gospodu za svoje sinove i reče: Gospode Bože, ti si obećao ocu mom govoreći: 'Umnožit ću potomstvo tvoje kao zvijezde na nebu'. I meni si obećao i ispunio si riječ svoju, sada kada se

kraljevi kanaanski okupljaju da zarate s djecom mojom, jer nisu počinili nasilje.
66 Zato sada, Gospode Bože, Bože cijele zemlje, izopači, molim te, naumu ovih kraljeva, da se ne bi borili protiv mojih sinova.
67 I utisni u srca ovih kraljeva i njihovog naroda strah od mojih sinova i obori njihov ponos, i da se odvrate od mojih sinova.
68 I svojom snažnom rukom i ispruženom mišicom izbavi moje sinove i njihove sluge od njih, jer je u tvojim rukama moć i snaga da sve ovo učiniš.
69 I sinovi Jakovljevi i sluge njihove otiđoše prema tim kraljevima i uzdaše se u Gospoda, Boga svoga. I dok su oni išli, i otac njihov Jakov pomoli se Gospodu govoreći: Gospode Bože, moćni i uzvišeni Bože, koji vladaš od davnina, od sada do sada i zauvijek;
70 Ti si Onaj koji rasplamsava ratove i čini da se prekidaju, u tvojoj su ruci moć i snaga da uzdigneš i obariš; o, neka moja molitva bude prihvatljiva pred tobom da se okreneš k meni sa svojim milosrđem, da utisneš u srca ovih kraljeva i njihovog naroda strah mojih sinova, i prestrašiš njih i njihove logore, i svojom velikom dobrotom izbaviš sve one koji se u tebe uzdaju, jer ti si taj koji može podvrgnuti ljude nama i svesti narode pod našu vlast.

POGLAVLJE 35

1 I svi amorejski kraljevi dođoše i stadoše na polje da se posavjetuju sa svojim savjetnicima šta da se učini sa sinovima Jakovljevim, jer ih se još uvijek bojaše govoreći: "Evo, dvojica od njih pobiše cijeli grad Šekem."
2 I Gospod je čuo molitve Izaka i Jakova i ispunio je srca svih savjetnika ovih kraljeva velikim strahom i užasom, te su jednoglasno uzviknuli:
3 Jesi li danas lud, ili nemaš razuma u sebi da ćeš se boriti s Hebrejima, i zašto se danas raduješ vlastitoj propasti?
4 Gle, dvojica od njih dođoše u grad Šekem bez straha i užasa i pobiše sve stanovnike grada, tako da im se niko nije mogao suprotstaviti, i kako ćeš se ti moći boriti protiv svih njih?
5 Sigurno znaš da im je Bog njihov izuzetno naklonjen i da je za njih učinio čudesna djela kakva se nisu činila od davnina, i među svim bogovima naroda nema nikoga koji može učiniti djela ravna njegovim čudesima.
6 Zaista je on izbavio njihovog oca Abrahama, Hebreja, iz ruke Nimrodove i iz ruke svega njegovog naroda koji ga je mnogo puta pokušavao ubiti.
7 On ga je također izbavio iz vatre u koju ga je bacio kralj Nimrod, i njegov Bog ga je iz nje izbavio.
8 I ko drugi može učiniti slično? Sigurno je to bio Abraham koji je ubio pet kraljeva Elama, nakon što su dodirnuli sina njegovog brata koji je u ono vrijeme živio u Sodomi.
9 I uzeše svog vjernog slugu u njegovoj kući i nekoliko njegovih ljudi, te u jednoj noći progone elamske kraljeve i ubiše ih, a sinu njegovog brata vratiše svu imovinu koju su mu oduzeli.
10 I sigurno znate da je Bog ovih Hebreja veoma oduševljen njima, a i oni su oduševljeni njime, jer znaju da ih je izbavio od svih njihovih neprijatelja.
11 I gle, iz ljubavi prema Bogu svome, Abraham uze svog jedinog i dragocjenog sina i naumi ga prinijeti kao žrtvu paljenicu Bogu svome, i da ga Bog nije spriječio u tome, on bi to učinio iz ljubavi prema Bogu svome.
12 I Bog je vidio sva njegova djela i zakleo mu se i obećao mu da će izbaviti njegove sinove i sve njegovo potomstvo od svake nevolje koja će ih zadesiti, jer je učinio ovo i kroz ljubav prema svom Bogu ugušio svoje sažaljenje prema svom djetetu.
13 Nisi li čuo šta je njihov Bog učinio faraonu, kralju egipatskom, i Abimeleku, kralju gerarskom, uzevši Abrahamovu ženu, a on je za nju rekao: "Ona mi je sestra", da ga ne ubiju zbog nje i ne pomisle da je uzmu za ženu? I Bog je učinio njima i njihovom narodu sve što si čuo.
14 I gle, mi smo svojim očima vidjeli kako Ezav, Jakovljev brat, dolazi k njemu sa četiri stotine ljudi, s namjerom da ga ubije, jer se sjetio da mu je oduzeo očev blagoslov.
15 I pođe mu u susret kad se vraćao iz Sirije, da ubije majku s djecom, i ko ga izbavi iz ruku njegovih osim Boga njegovog u koga se uzdao? On ga izbavi iz ruku njegovog brata i iz ruku njegovih neprijatelja, i sigurno će ih opet zaštititi.
16 Ko ne zna da ih je njihov Bog nadahnuo snagom da gradu Šekemu učine zlo o kojem si čuo?
17 Bi li onda dvojica ljudi mogla svojom snagom uništiti tako veliki grad kao što je Šekem da nije bilo njihovog Boga u kojeg su se uzdali? On im je rekao i učinio sve to da pobije stanovnike grada u njihovom gradu.
18 I možeš li onda nadvladati one koji su izašli zajedno iz tvog grada da se bore sa svima njima, čak i ako bi ti hiljadu puta više njih došlo u pomoć?
19 Sigurno znaš i razumiješ da nisi došao da se boriš s njima, nego da ratuješ s njihovim Bogom koji ih je izabrao, i zato ste svi danas došli da budete uništeni.
20 Zato se sada klonite ovog zla koje pokušavate sami sebi nanijeti, i bolje će vam biti da ne idete u rat s njima, iako ih je malo, jer je njihov Bog s njima.
21 A kad su amorejski kraljevi čuli sve riječi svojih savjetnika, srca im se ispuniše strahom i bojali su se Jakovljevih sinova i nisu htjeli ratovati protiv njih.
22 I prikloniše uši svojim riječima savjetnika i slušaše sve njihove riječi, i riječi savjetnika se veoma svidješe kraljevima, i oni tako i učiniše.
23 I kraljevi se okrenuše i kloniše se Jakovljevih sinova, jer se nisu usudili približiti im se da ratuju s njima, jer su ih se jako bojali i srca su im se topila u njima od straha od njih.
24 Jer to im je Gospod učinio, jer je uslišio molitve slugu svojih Izaka i Jakova, jer su se uzdali u njega; i svi se ti kraljevi vratiše sa svojim logorima toga dana, svaki u svoj grad, i nisu se u to vrijeme borili sa sinovima Jakovljevim.
25 Jakovljevi sinovi ostadoše na svom mjestu tog dana do večeri nasuprot gori Sihonu, i vidjevši da ti kraljevi nisu došli da se bore protiv njih, Jakovljevi sinovi vratiše se kući.

POGLAVLJE 36

1 U to vrijeme javi se Gospod Jakovu govoreći: "Ustani, idi u Betel i ostani ondje, i ondje načini žrtvenik Gospodu koji ti se javlja, koji izbavi tebe i sinove tvoje iz nevolje."

2 Jakov ustade sa svojim sinovima i svim svojim blagom, te odoše i dođoše u Betel po riječi Gospodnjoj.
3 Jakov je imao devedeset i devet godina kad je otišao u Betel. Jakov, sinovi njegovi i sav narod koji je bio s njim ostadoše u Betelu u Luzu. Ondje sagradi žrtvenik Gospodu koji mu se pojavi. Jakov i sinovi njegovi ostadoše u Betelu šest mjeseci.
4 U to vrijeme umrije Debora, kći Uzova, Rebekina dojilja, koja je bila s Jakovom; i Jakov je sahrani ispod Betela pod hrastom koji je ondje bio.
5 I Rebeka, kći Betuelova, majka Jakovljeva, također umre u to vrijeme u Hebronu, to jest Kireat-Arba, i sahranjena je u pećini Makpeli koju je Abraham kupio od Hetovih sinova.
6 Rebekin život je bio sto trideset i tri godine, i ona je umrla. Kad je Jakov čuo da mu je majka Rebeka umrla, gorko je plakao za majkom svojom i napravio veliku žalost za njom i za Deborom, njenom dojiljom, pod hrastom, i nazva to mjesto Alon-Bahut.
7 U one dane umrije Laban Sirijac, jer ga Bog udari jer prekrši savez koji bijaše između njega i Jakova.
8 Jakovu je bilo sto godina kad mu se pojavio Gospod i blagoslovio ga te mu nadjenuo ime Izrael. U one dane zače Rahela, žena Jakovljeva.
9 U to vrijeme Jakov i svi njegovi krenuše iz Betela u Hebron, u kuću svoga oca.
10 Dok su išli putem, a do Efrate je bio još samo mali put, Rahela je rodila sina, ali se teško trudila i umrla.
11 Jakov ju je sahranio na putu za Efratu, to jest Betlehem, i postavio je spomenik na njenom grobu, koji je tamo do danas; a Rahela je živjela četrdeset i pet godina, i ona je umrla.
12 Jakov nadjenu ime sinu svome, kojeg mu rodi Rahela, Benjamin, jer mu se rodi u zemlji s desne strane.
13 A poslije Raheline smrti Jakov razape svoj šator u šatoru njene sluškinje Bilhe.
14 Zbog toga je Ruben zavidio svojoj majci Lei i bio je pun gnjeva. Razgnjevi se i ode u šator Bilhe, te odatle ukloni očevu postelju.
15 U to vrijeme, Rubenovim sinovima je oduzeto pravo prvorodstva, zajedno s kraljevskim i svećeničkim službama, jer je oskrnavio očevu postelju. Prvenstvo je dato Josipu, kraljevska služba Judi, a svećeništvo Leviju, jer je Ruben oskrnavio očevu postelju.
16 A ovo su Jakovljevi potomci koji su mu se rodili u Padan-Aramu, a Jakovljevih sinova bilo je dvanaest.
17 Sinovi Leini bili su prvorođeni Ruben, zatim Simeon, Levi, Juda, Isahar, Zebulon i njihova sestra Dina; a sinovi Rahelini bili su Josip i Benjamin.
18 Sinovi Zilpe, Leine sluškinje, bili su Gad i Ašer, a sinovi Bilhe, Raheline sluškinje, bili su Dan i Naftali; to su Jakovljevi sinovi koji su mu se rodili u Padan-Aramu.
19 Jakov i njegovi sinovi i sve što je bilo njegovo krenuše i dođoše u Mamre, to jest Kireat-Arba, što je u Hebronu, gdje su Abraham i Izak boravili kao pridošlice. Jakov i njegovi sinovi i sve što je bilo njegovo nastaniše se kod svog oca u Hebronu.
20 A njegov brat Ezav i njegovi sinovi i sve što je bilo njegovo otišli su u zemlju Seir i nastanili se ondje, i imali su posjede u zemlji Seir. I Ezavovi sinovi bili su plodni i vrlo se namnožili u zemlji Seir.
21 A ovo su Ezavovi potomci koji su mu se rodili u zemlji kanaanskoj, a Ezavovih sinova bilo je pet.
22 Ada rodi Ezavu, prvenca mu Elifaza, a ona mu rodi i Reuela, a Ahlibama mu rodi Jeuša, Jalama i Koraha.
23 Ovo su Ezavova djeca koja su mu se rodila u zemlji kanaanskoj; a sinovi Elifaza, Ezavova sina, bili su Teman, Omar, Sefo, Gatam, Kenaz i Amalek, a sinovi Reuelovi bili su Nahat, Zerah, Šama i Miza.
24 Jeušovi sinovi bili su Timna, Alva i Jetet; a Jalamovi sinovi bili su Alah, Finor i Kenaz.
25 A sinovi Korahovi behu Teman, Mibzar, Magdiel i Eram; to su porodice sinova Ezavovih prema njihovim kneževinama u zemlji Seir.
26 A ovo su imena sinova Seira Horejca, stanovnika zemlje Seira: Lotan, Šobal, Cibeon, Ana, Dišan, Ezer i Dišon, sedam sinova.
27 Lotanova djeca bijahu Hori, Heman i njihova sestra Timna, to jest Timna koja dođe k Jakovu i njegovim sinovima, ali je oni ne poslušaju. Ona ode i postane konkubina Elifazu, sinu Ezavovom, i rodi mu Amaleka.
28 A sinovi Šobalovi bijahu Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam, a sinovi Cibeonovi bijahu Ajah i Ana. To je bio onaj Ana koji je našao Jememe u pustinji dok je hranio magarce Cibeona, oca svoga.
29 I dok je hranio magarce svoga oca, vodio ih je u različito vrijeme u pustinju da ih hrani.
30 Jednog dana ih dovede u jednu od pustinja na obali morskoj, nasuprot pustinji naroda, i dok ih hrani, gle, vrlo jaka oluja dođe s druge strane mora i sruči se na magarce koji su ondje pasli, te svi stadoše.
31 A poslije toga, oko sto dvadeset velikih i strašnih životinja izašlo je iz pustinje s druge strane mora, i sve su došle do mjesta gdje su bili magarci i smjestile se tamo.
32 I te životinje, od sredine prema dolje, bile su u obliku djece ljudske, i od sredine prema gore, neke su imale oblik medvjeda, a neke oblik straga, s repovima iza sebe između ramena koji su dosezali do zemlje, poput repova vojvode, i te životinje su došle i uzjahale te magarce i odvele ih, i oni su otišli do današnjeg dana.
33 Jedna od tih životinja priđe Ani, udari ga repom i pobjegne s tog mjesta.
34 A kad je vidio ovo djelo, jako se uplašio za svoj život, te je pobjegao i utekao se u grad.
35 I ispriča sinovima i braći svojoj sve što mu se dogodilo, i mnogi ljudi odoše tražiti magarce, ali ih ne mogoše naći, i Ana i njegova braća više ne odoše na to mjesto od tog dana, jer su se jako bojali za svoje živote.
36 A djeca Ane, sina Seirova, bila su Dišon i njegova sestra Ahlibama. A djeca Dišonova bila su Hemdan, Ešban, Jitran i Keran. A djeca Ezerova bila su Bilhan, Zaavan i Akan. A djeca Dišonova bila su Uz i Aran.
37 To su porodice sinova Seira Horejca, prema njihovim vojvodstvima u zemlji Seir.
38 Ezav i njegova djeca živjeli su u zemlji Seira Horejca, stanovnika te zemlje, i imali su posjede u njoj te su se plodili i vrlo namnožili. Jakov i njegova djeca i sve njihovo živjelo je sa svojim ocem Izakom u zemlji kanaanskoj, kao što je Gospod zapovjedio Abrahamu, njihovom ocu.

POGLAVLJE 37

1 Sto pete godine Jakovljeva života, to jest devete godine Jakovljeva boravka sa svojom djecom u zemlji kanaanskoj, dođe iz Padan-Arama.
2 U one dane Jakov otputova sa svojom djecom iz Hebrona, i oni odoše i vratiše se u grad Šekem, oni i svi njihovi, i nastaniše se ondje, jer su Jakovljevi sinovi dobili dobre i obilne pašnjake za svoju stoku u gradu Šekemu, a grad Šekem tada bijaše obnovljen, i u njemu bijaše oko tri stotine muškaraca i žena.
3 Jakov i njegova djeca i sve što je bilo njegovo živjeli su na dijelu polja koji je Jakov kupio od Hamora, oca Šekemova, kad se vratio iz Padan-Arama, prije nego što su Simeon i Levi osvojili grad.
4 I svi oni kraljevi kanaanski i amorejski koji su okruživali grad Šekem čuli su da su se Jakovljevi sinovi vratili u Šekem i da su se ondje nastanili.
5 I rekoše: "Hoće li sinovi Jakova Hebreja opet doći u grad i živjeti u njemu, nakon što su pobili njegove stanovnike i protjerali ih? Hoće li se sada vratiti i protjerati i one koji žive u gradu ili ih pobiti?"
6 I svi kanaanski kraljevi se ponovo sastaše i dođoše zajedno da zarate s Jakovom i njegovim sinovima.
7 Jašub, kralj Tapnaha, posla također svim svojim susjednim kraljevima, Elanu, kralju Gaaša, Ihuriju, kralju Šila, Paratonu, kralju Hazara, Susiju, kralju Sartona, Labanu, kralju Bethorana, i Šabiru, kralju Otnai-me, govoreći:
8 Dođite k meni i pomozite mi, da porazimo Jakova Hebreja i njegove sinove i sve što mu pripada, jer su opet došli u Šekem da ga posjeduju i da pobiju njegove stanovnike kao i prije.
9 I svi se ti kraljevi sabraše i dođoše sa svim svojim logorima, narod izuzetno brojan kao pijesak na morskoj obali, i svi bijahu nasuprot Tapnahu.
10 I Jašub, kralj Tapnaha, izađe na njih sa svom svojom vojskom i ulogori se s njima nasuprot Tapnaha izvan grada. Sve te kraljeve podijeliše u sedam odjeljenja, sedam logora protiv sinova Jakovljevih.
11 I poslaše objavu Jakovu i njegovom sinu: "Dođite svi k nama da se s vama sastanemo u ravnici i osvetimo krivicu ljudi Šekema koje ste pobili u njihovom gradu. Vratite se u grad Šekem i nastanite se u njemu, i pobijte njegove stanovnike kao i prije."
12 I sinovi Jakovljevi čuše to i njihov gnjev se jako rasplamsa na riječi kanaanskih kraljeva, i deset sinova Jakovljevih požuri i ustade, i svaki od njih opasa svoje ratno oružje; i bilo je s njima sto i dva njihovih slugu opremljenih u bojnom redu.
13 I svi ovi ljudi, sinovi Jakovljevi sa svojim slugama, pođoše prema tim kraljevima, a s njima bijaše i otac njihov Jakov, i svi stajaše na gomili Šekemskoj.
14 Jakov se pomoli Gospodu za sinove svoje i raširi ruke svoje ka Gospodu govoreći: "Bože, ti si Bog Svemogući, ti si Otac naš, ti si nas stvorio i mi smo djelo ruku tvojih; molim te, izbavi sinove moje milošću svojom iz ruku njihovih neprijatelja, koji danas dolaze da se bore s njima i da ih spasiš iz ruke njihove, jer u ruci tvojoj je sila i moć, da spasiš malobrojne od mnogih."
15 I daj sinovima mojim, slugama svojim, snagu srca i moć da se bore protiv neprijatelja svojih, da ih pokore i da padnu pred njima neprijatelji njihovi, i ne dopusti da sinovi moji i sluge njihove poginu od ruke kanaanske djece.
16 Ali ako ti se čini dobrim da pogubiš moje sinove i njihove sluge, uzmi ih svojom velikom milošću kroz ruke svojih slugu, da danas ne poginu od ruke amorejskih kraljeva.
17 A kad Jakov prestade moliti se Gospodu, zemlja se zatrese sa svog mjesta i sunce potamni, i svi se ti kraljevi prestrašiše i obuze ih veliki užas.
18 I Gospod usliši molitvu Jakovljevu, i Gospod ispuni srca svih kraljeva i njihovih vojski strahom i strahopoštovanjem sinova Jakovljevih.
19 Jer im Gospod dade da čuju zvuk bojnih kola i tutnjavu moćnih konja od sinova Jakovljevih i glas velike vojske koja ih prati.
20 I ove kraljeve obuze veliki strah od sinova Jakovljevih, i dok su stajali u svojim odajama, gle, sinovi Jakovljevi krenuše na njih, sa stotinu i dvanaest ljudi, uz veliku i strašnu vrisku.
21 A kad kraljevi vidješe kako Jakovljevi sinovi napreduju prema njima, još ih više obuzme panika i skloni su se povući pred Jakovljevim sinovima kao i prije, i ne boriti se s njima.
22 Ali oni se nisu povukli, govoreći: "Bilo bi nam sramota dvaput se tako povući pred Hebrejima."
23 I sinovi Jakovljevi pristupiše i krenuše protiv svih tih kraljeva i njihovih vojski, i vidješe, i gle, to je bio vrlo moćan narod, brojan kao pijesak morski.
24 I sinovi Jakovljevi zavapisše Gospodu i rekoše: Pomozi nam, Gospode, pomozi nam i usliši nas, jer se u tebe uzdamo, i ne daj da poginemo od ruke ovih neobrezanih ljudi koji su danas došli na nas.
25 Sinovi Jakovljevi opasaše svoje ratno oružje, uzeše u ruke svaki svoj štit i koplje i pristupiše u boj.
26 A Juda, sin Jakovljev, potrča prvi pred svojom braćom i deset slugu svojih s njim i pođe prema tim kraljevima.
27 Jašub, kralj Tapnaha, također je prvi izašao sa svojom vojskom pred Judu. Juda je vidio Jašub i njegovu vojsku kako mu dolaze u susret. Judin gnjev se rasplamsao i ljutnja mu se rasplamsala u njemu, te se približio bitci u kojoj je Juda riskirao svoj život.
28 Jašub i sva njegova vojska napredovali su prema Judi, jašući na vrlo snažnom i moćnom konju, a Jašub je bio vrlo hrabar čovjek, od glave do pete prekriven željezom i mjedom.
29 I dok je bio na konju, odapinjao je strijele objema rukama sprijeda i straga, kao što je to bio njegov običaj u svim bitkama, i nikada nije promašivao mjesto na koje je ciljao strijele.
30 A kad Jašub dođe da se bori s Judom i odapne mnogo strijela na Judu, Gospod sveza Jašubovu ruku, i sve strijele koje je odapeo odbiše se na njegove ljude.
31 I uprkos tome, Jašub je nastavio napredovati prema Judi, da ga izazove strijelama, ali udaljenost među njima bila je oko trideset lakata, i kada je Juda vidio Jašub kako ispaljuje strijele na njega, potrčao je prema njemu svom snagom, razjarenom gnjevom.
32 Juda uze sa zemlje veliki kamen, težak šezdeset šekela, i potrča prema Jašubu i kamenom ga udari u štit, tako da Jašub ošamuti udarac i pade s konja na zemlju.

33 Štit se razbije iz Jašubove ruke i od siline udarca odskoči na udaljenost od oko petnaest lakata, te štit pade pred drugim taborom.
34 A kraljevi koji su došli s Jašubom vidjeli su izdaleka snagu Jude, sina Jakovljevog, i šta je učinio Jašubu, i užasno su se uplašili Jude.
35 I okupili su se blizu Jašubovog tabora, vidjevši njegovu zbrku. Juda je izvukao mač i pobio četrdeset i dva čovjeka iz Jašubovog tabora. Sav Jašubov tabor pobjegao je pred Judom, i niko mu se nije mogao suprotstaviti. Ostavili su Jašubova i pobjegli od njega, a Jašub je još uvijek ležao ničice na zemlji.
36 A Jašub, vidjevši da su svi ljudi iz njegova tabora pobjegli od njega, požuri i u strahu se diže protiv Jude i stade na noge nasuprot Judi.
37 Jašub se borio s Judom, okrećući štitove jedan uz drugi, i svi Jašubovi ljudi pobjegoše, jer se jako bojahu Jude.
38 Jašub uze koplje u ruku da udari Judu po glavi, ali Juda brzo prisloni svoj štit na glavu, na Jašubovo koplje, tako da Judin štit primi udarac od Jašubovog koplja, te se i štit rascijepi.
39 A kad Juda vidje da mu je štit propukao, brzo izvuče mač i udari Jašuba u gležnjeve i odsječe mu noge, tako da Jašub pade na zemlju, a koplje mu ispade iz ruke.
40 Juda brzo uze Jašubovo koplje, njime mu odsječe glavu i baci ga pored njegovih nogu.
41 A kad su Jakovljevi sinovi vidjeli šta je Juda učinio Jašubu, svi su potrčali u redove drugih kraljeva, i Jakovljevi sinovi su se borili s Jašubovom vojskom i s vojskama svih kraljeva koji su ondje bili.
42 I sinovi Jakovljevi pobiše petnaest hiljada njihovih ljudi, i udariše ih kao da udaraju tikve, a ostali pobjegoše da spase život svoj.
43 A Juda je još uvijek stajao kod Jašubova tijela i skinuo je s Jašubova oklop.
44 A i Juda skinu željezo i mjed što je bilo oko Jašuba, i gle, devet ljudi od Jašubovih kapetana dođe da se bori protiv Jude.
45 Juda brzo uze kamen sa zemlje i udari njime jednog od njih u glavu, te mu slomiše lubanju, a tijelo pade s konja na zemlju.
46 Osam preostalih zapovjednika, vidjevši snagu Jude, jako se uplašiše i pobjegoše. Juda sa svojih deset ljudi krenu za njima u potjeru, stignu ih i pobiše.
47 I sinovi Jakovljevi i dalje udarahu vojske kraljeva i pobiše mnoge od njih, ali ti kraljevi hrabro ostadoše uz svoje zapovjednike i ne povukoše se sa svojih mjesta, i vikaše protiv onih svojih vojski koje pobjegoše pred sinovima Jakovljevim, ali niko ih ne htjede slušati, jer se bojahu za svoje živote da ne poginu.
48 I svi Jakovljevi sinovi, nakon što su porazili vojske kraljeva, vratiše se i dođoše pred Judu, a Juda još uvijek ubijaše osam Jašubovih vojvoda i svlačiše im odjeću.
49 Levi je vidio Elona, kralja Gaaša, kako ide prema njemu sa svojih četrnaest zapovjednika da ga udari, ali Levi to nije znao sa sigurnošću.
50 A Elon sa svojim zapovjednicima priđe bliže, a Levi se osvrnu i vidje da mu se s leđa zada bitka. Levi potrča s dvanaest svojih slugu, i oni odoše i pobiše Elona i njegove zapovjednike oštricom mača.

POGLAVLJE 38

1 I Ihuri, kralj Šiloa, dođe da pomogne Elonu i približi se Jakovu. Jakov zateže luk koji mu je bio u ruci i pogodi Ihurija strijelom, te ga ubije.
2 A kad je Ihuri, kralj Šiloa, umro, četiri preostala kralja pobjegla su sa svog mjesta s ostalim zapovjednicima i pokušali su se povući govoreći: "Nemamo više snage s Hebrejima nakon što su ubili tri kralja i njihove zapovjednike koji su bili moćniji od nas."
3 A kad su Jakovljevi sinovi vidjeli da su se preostali kraljevi povukli sa svog mjesta, krenuli su u potjeru za njima, a i Jakov je došao s gomile Šekema, s mjesta gdje je stajao, i krenuli su za kraljevima i približili im se sa svojim slugama.
4 A kraljevi i kapetani s ostatkom svojih vojski, vidjevši da im se približavaju Jakovljevi sinovi, uplašiše se za život i pobjegoše dok ne stigoše do grada Hazara.
5 Sinovi Jakovljevi ih progoniše do vrata grada Hazara i zadadoše veliki poraz kraljevima i njihovim vojskama, oko četiri hiljade ljudi. Dok su oni udarali kraljevsku vojsku, Jakov se posveti gađanju kraljeva lukom i strijelom, te ih sve pobi.
6 I ubi Paratona, kralja Hazara, na vratima grada Hazara, a poslije toga ubi Susija, kralja Sartona, i Labana, kralja Bethorina, i Šabira, kralja Mahnaime, i sve ih pobi strijelama, po jednu strijelu za svakoga, te oni poginuše.
7 A Jakovljevi sinovi, vidjevši da su svi kraljevi mrtvi i da su se razbili i povukli, nastavili su voditi bitku s kraljevskim vojskama nasuprot vratima Hazara i još uvijek su pobili oko četiri stotine njihovih ljudi.
8 I trojica Jakovljevih slugu pala su u toj bici, a kad je Juda vidio da su mu trojica slugu poginula, to ga je jako rastužilo i razgnjevio se u njemu protiv Amorejaca.
9 I svi ljudi koji su ostali od kraljevskih vojski jako su se uplašili za svoje živote, te su potrčali i provalili vrata zidina grada Hazara, i svi su ušli u grad radi sigurnosti.
10 I sakrili su se usred grada Hazara, jer je grad Hazar bio vrlo velik i prostran, i kad su sve te vojske ušle u grad, Jakovljevi sinovi potrčali su za njima u grad.
11 I četiri snažna čovjeka, iskusna u borbi, izađoše iz grada i stadoše na ulaz u grad, s izvučenim mačevima i kopljima u rukama, i stadoše nasuprot sinovima Jakovljevim, i ne dadoše im da uđu u grad.
12 Neftali potrča i dođe između njih, mačem udari dvojicu od njih i jednim udarcem im odsječe glave.
13 I okrenu se prema drugoj dvojici, i gle, oni su pobjegli, i on ih progoni, sustiže ih, udari ih i ubi ih.
14 Sinovi Jakovljevi dođoše u grad i vidješe: gle, ondje je bio još jedan gradski zid. Tražiše vrata zida, ali ih ne nađoše. Juda skoči na vrh zida, a Simeon i Levi pođoše za njim, i sva trojica siđoše sa zida u grad.
15 I Simeon i Levi pobiše sve ljude koji su pobjegli u grad tražeći spas, a također i stanovnike grada s njihovim ženama i djecom, pobiše ih oštricom mača, a vriskovi grada uzdizali su se do neba.
16 Dan i Neftali skočiše na zid da vide šta je uzrokovalo tužaljku, jer su se Jakovljevi sinovi zabrinuli za svoju braću i čuli su stanovnike grada kako plačući i moleći govore: "Uzmite sve što imamo u gradu i idite, samo nas nemojte pogubiti."

17 A kad Juda, Simeon i Levi prestadoše udarati stanovnike grada, popješe se na zid i pozvaše Dana i Naftalija, koji bijahu na zidu, i ostalu braću svoju, a Simeon i Levi ih obavijestiše o ulazu u grad, i svi Jakovljevi sinovi dođoše da uzmu plijen.
18 Jakovljevi sinovi zauzeše plijen iz grada Hazara, ovce i goveda i imovinu, i uzabraše sve što se moglo zarobiti, i otiđoše tog dana iz grada.
19 A sljedećeg dana Jakovljevi sinovi otišli su u Sarton, jer su čuli da se ljudi iz Sartona koji su ostali u gradu okupljaju da se bore s njima jer su ubili njihovog kralja, a Sarton je bio vrlo visok i utvrđen grad, i imao je duboki bedem koji je okruživao grad.
20 Stub bedema bio je dug oko pedeset lakata, a širina mu četrdeset lakata, i nije bilo mjesta da čovjek uđe u grad zbog bedema. Jakovljevi sinovi ugledaše bedem grada i tražiše ulaz u njega, ali ga ne mogoše naći.
21 Jer je ulaz u grad bio straga, i svaki čovjek koji je htio ući u grad dolazio je tim putem i obilazio cijeli grad, a zatim je ulazio u grad.
22 A sinovi Jakovljevi vidjevši da ne mogu pronaći put u grad, njihov gnjev se jako rasplamsa, a stanovnici grada vidjevši da sinovi Jakovljevi dolaze k njima, jako ih se uplašiše, jer čuše za njihovu snagu i šta su učinili Hazaru.
23 I stanovnici grada Sartona nisu mogli izaći prema sinovima Jakovljevim nakon što su se okupili u gradu da se bore protiv njih, da ne bi tako ušli u grad, ali kada su vidjeli da dolaze prema njima, jako su ih se uplašili, jer su čuli za njihovu snagu i šta su učinili Hazaru.
24 Tako stanovnici Sartona brzo ukloniše most na gradskom putu s njegovog mjesta, prije nego što su došli Jakovljevi sinovi, i donesoše ga u grad.
25 I sinovi Jakovljevi dođoše i tražiše ulaz u grad, ali ga ne mogoše naći. Stanovnici grada popeše se na vrh zida i vidješe, i gle, sinovi Jakovljevi tražiše ulaz u grad.
26 I stanovnici grada s vrha zida sramotiše Jakovljeve sinove i proklinjaše ih. Jakovljevi sinovi čuše sramote i razjariše se, i gnjev im se rasplamsa u njima.
27 Sinovi Jakovljevi se razljutiše na njih, te svi ustadoše i skočiše preko nasipa svom snagom svojom, i svojom snagom pređoše četrdeset lakata širine nasipa.
28 A kad su prošli preko bedema, stali su pod gradskim zidom i našli su da su sva gradska vrata zatvorena željeznim vratima.
29 Sinovi Jakovljevi pristupiše da provale vrata gradskih vrata, ali im stanovnici ne dadoše, jer su s vrha zida bacali kamenje i strijele na njih.
30 A broj ljudi koji su bili na zidu bio je oko četiri stotine ljudi, i kad su Jakovljevi sinovi vidjeli da im građani ne daju da otvore gradska vrata, skočili su i popeli se na vrh zida, a Juda je prvi otišao na istočni dio grada.
31 Gad i Ašer pođoše za njim do zapadnog ugla grada, a Simeon i Levi na sjever, a Dan i Ruben na jug.
32 A ljudi koji su bili na vrhu zida, stanovnici grada, vidjevši da Jakovljevi sinovi dolaze k njima, svi pobjegoše sa zida, siđoše u grad i sakriše se usred grada.
33 Isahar i Neftali, koji su ostali pod zidom, pristupiše i provališe gradska vrata, i zapališe vatru na gradskim vratima, tako da se željezo rastopi, i svi Jakovljevi sinovi uđoše u grad, oni i svi njihovi ljudi, i boriše se sa stanovnicima grada Sartona, i udariše ih oštricom mača, i niko im ne stajaše na nogama.
34 I oko dvjesto ljudi pobjeglo je iz grada, i svi su otišli i sakrili se u jednoj kuli u gradu, a Juda ih je progonio do kule i srušio kulu, koja se srušila na ljude, i svi su poginuli.
35 I sinovi Jakovljevi pođoše putem na krov te kule i vidješe, i gle, u daljini u gradu bijaše još jedna jaka i visoka kula, a vrh joj dosezaše do neba. I sinovi Jakovljevi požuriše i siđoše, i odoše sa svim svojim ljudima do te kule i nađoše je punu oko tri stotine muškaraca, žena i djece.
36 I Jakovljevi sinovi zadadoše veliku pobunu onim ljudima u kuli, te oni pobjegoše i bježaše od njih.
37 Simeon i Levi krenuše za njima u potjeru, kad im iz mjesta gdje su se sakrili izađe dvanaest hrabrih i hrabrih ljudi.
38 I tih dvanaest ljudi održalo je žestoku bitku protiv Simeona i Levija, i Simeon i Levi nisu mogli nadvladati nad njima, i ti hrabri ljudi razbili su štitove Simeona i Levija, i jedan od njih udario je Levijevu glavu svojim mačem, kada je Levi brzo stavio ruku na njegovu glavu, jer se bojao mača, i mač je udario Levijevu ruku, i malo je nedostajalo da Levijeva ruka bude odsječena.
39 Levi uze mač hrabrog čovjeka u ruku, silom ga otme iz ruke i njime udari snažnog čovjeka u glavu, te mu odrubi glavu.
40 I jedanaest ljudi pristupi da se bori s Levijem, jer vidješe da je jedan od njih ubijen, i Jakovljevi sinovi se boriše, ali Jakovljevi sinovi ne mogoše ih nadvladati, jer ti ljudi bijahu vrlo moćni.
41 A Jakovljevi sinovi, vidjevši da ih ne mogu nadvladati, Simeon ispusti glasan i strašan krik, a jedanaest snažnih ljudi ostade zapanjeno glasom Simeonova vriskanja.
42 Juda je izdaleka prepoznao glas Simeonova vikanja, a Neftali i Juda potrčaše sa svojim štitovima k Simeonu i Leviju i nađoše ih kako se bore s tim snažnim ljudima, nesposobnima da ih nadvladaju jer su im štitovi bili slomljeni.
43 A Neftali vidje da su štitovi Simeonovi i Levijevi slomljeni, pa uze dva štita od svojih slugu i donese ih Simeonu i Leviju.
44 I Simeon, Levi i Juda su se toga dana borili sva trojica protiv jedanaest junaka do zalaska sunca, ali ih nisu mogli nadvladati.
45 I to bi rečeno Jakovu, i on se jako rastuži, i pomoli se Gospodu, i on i njegov sin Naftali odoše protiv tih junaka.
46 Jakov se približi i nape luk svoj, i dođe blizu hrabrih ljudi, i ubi trojicu njihovih ljudi lukom i strijelom, a preostalih osam se vratiše. I gle, rat se vodio protiv njih sprijeda i straga, i oni se jako uplašiše za svoje živote, i ne mogoše se održati pred sinovima Jakovljevim, i pobjegoše ispred njih.
47 Bježeći, sreli su Dana i Ašera koji su im išli u susret, i iznenada su napali na njih, borili se s njima i ubili dvojicu od njih. Juda i njegova braća su ih progonili, pobili ostale i pobili ih.
48 I svi Jakovljevi sinovi vratiše se i obilaziše grad, tražeći mogu li naći ikoga, i nađoše dvadesetak mladića u pećini u gradu, i Gad i Ašer ih sve pobiše, a Dan i Neftali nađoše ostale ljude koji su pobjegli i spasili se iz druge kule, i sve ih pobiše.

49 Sinovi Jakovljevi pobiše sve stanovnike grada Sartona, ali žene i djecu ostave u gradu i ne ubiše ih.
50 I svi stanovnici grada Sartona bili su moćni ljudi, jedan od njih bi progonio hiljadu, a dvojica od njih ne bi pobjegla od deset hiljada ostalih ljudi.
51 I sinovi Jakovljevi pobiše sve stanovnike grada Sartona oštricom mača, tako da im se niko nije mogao suprotstaviti, a žene ostave u gradu.
52 I Jakovljevi sinovi uzeše sav plijen iz grada i zauzeše šta god poželeše, i uzmeše stada i goveda i imovinu iz grada, i Jakovljevi sinovi učiniše Sartonu i njegovim stanovnicima kao što su učinili Hazaru i njegovim stanovnicima, i okrenuše se i otiđoše.

POGLAVLJE 39

1 A kad su Jakovljevi sinovi otišli iz grada Sartona, bili su prešli oko dvjesto lakata kad su sreli stanovnike Tapnaha koji su im dolazili u susret, jer su izašli da se bore s njima, jer su porazili kralja Tapnaha i sve njegove ljude.
2 Tako su svi koji su ostali u gradu Tapnahu izašli da se bore sa sinovima Jakovljevim, i mislili su da će im ponovo uzeti plijen i ratni plijen koji su zarobili od Hazara i Sartona.
3 I ostali ljudi iz Tapnaha borili su se sa sinovima Jakovljevim na tom mjestu, i sinovi Jakovljevi ih poraziše, i oni pobjegoše pred njima, i progonili su ih do grada Arbelana, i svi padoše pred sinovima Jakovljevim.
4 Jakovljevi sinovi se vratiše i dođoše u Tapnah da uzmu plijen iz Tapnaha. Kad stigoše u Tapnah, čuše da su stanovnici Arbelana izašli u susret njima da spasu plijen svoje braće. Jakovljevi sinovi ostaviše deset svojih ljudi u Tapnahu da opljačkaju grad, a oni izađoše prema stanovnicima Arbelana.
5 I ljudi iz Arbelana izađoše sa svojim ženama da se bore sa sinovima Jakovljevim, jer su im žene bile iskusne u borbi, i izađoše, oko četiri stotine muškaraca i žena.
6 I svi Jakovljevi sinovi vikali su jakim glasom i svi su potrčali prema stanovnicima Arbelana, i to velikim i strašnim glasom.
7 I stanovnici Arbelana čuše buku vike sinova Jakovljevih, i njihovu riku kao riku lavova i kao huku mora i njegovih valova.
8 Strah i užas obuzeše im srca zbog Jakovljevih sinova, i užasno ih se uplašiše, te se povukoše i pobjegoše pred njima u grad, a Jakovljevi sinovi ih progoniše do gradskih vrata i nađoše ih u gradu.
9 I Jakovljevi sinovi ratovaše s njima u gradu, i sve njihove žene bacahu praćke na Jakovljeve sinove, i borba je bila vrlo žestoka među njima cijelog tog dana do večeri.
10 I Jakovljevi sinovi nisu mogli nadvladati ih, i Jakovljevi sinovi su skoro izginuli u toj bici, i Jakovljevi sinovi su vapili Gospodu i veoma ojačali pred večer, i Jakovljevi sinovi su pobili sve stanovnike Arbelana oštricom mača, muškarce, žene i djecu.
11 A također i ostatak naroda koji je pobjegao iz Sartona, Jakovljevi sinovi su ih potukli u Arbelanu, i Jakovljevi sinovi su učinili Arbelanu i Tapnahu kao što su učinili Hazaru i Sartonu, a kad su žene vidjele da su svi muškarci mrtvi, popele su se na krovove grada i udarile Jakovljeve sinove bacajući kamenje poput kiše.
12 Jakovljevi sinovi požuriše i uđoše u grad, uhvatiše sve žene i pobiše ih oštricom mača. Jakovljevi sinovi zauzeše sav plijen i zarobljenu robu, stada, goveda i goveda.
13 Jakovljevi sinovi učiniše s Maknajmom kao što su učinili s Tapnahom, s Hazarom i sa Šilom, i okrenuše se odande i otiđoše.
14 A petog dana čuše Jakovljevi sinovi da su se Gaaševi okupili protiv njih da se bore, jer su ubili njihovog kralja i njihove zapovjednike, jer je u gradu Gaašu bilo četrnaest zapovjednika, a Jakovljevi sinovi ih sve pobiše u prvoj bici.
15 I sinovi Jakovljevi tog dana opasaše svoje ratno oružje i krenuše u boj protiv stanovnika Gaaša, a u Gaašu bijaše snažan i silan narod Amorejaca, a Gaaš bijaše najjači i najbolje utvrđeni grad od svih gradova Amorejaca, i imao je tri zida.
16 Sinovi Jakovljevi dođoše u Gaaš i nađoše zaključana gradska vrata, i oko pet stotina ljudi kako stoje na vrhu krajnjeg zida, i narod brojan kao pijesak na morskoj obali bio je u zasjedi za sinove Jakovljeve izvan grada, iza njega.
17 I sinovi Jakovljevi pristupiše da otvore gradska vrata, i dok su se približavali, gle, oni koji su bili u zasjedi iza grada izašli su sa svojih mjesta i opkolili sinove Jakovljeve.
18 Sinovi Jakovljevi bijahu okruženi između Gaaševih sinova, i bitka se vodila i sprijeda i straga, i svi ljudi koji su bili na zidu bacali su sa zida na njih strijele i kamenje.
19 A Juda, vidjevši da su Gaaševi postali preteški za njih, ispusti prodoran i strašan krik. Svi Gaaševi se prestrašiše od glasa Judinog vriska, i ljudi su padali sa zida od njegovog snažnog krika. I svi koji su bili izvana i iznutra grada jako su se uplašili za svoje živote.
20 Sinovi Jakovljevi su se još uvijek približavali da provale gradska vrata, kad su ljudi iz Gaaša bacali kamenje i strijele na njih s vrha zida i natjerali ih da pobjegnu s vrata.
21 Sinovi Jakovljevi vratiše se izvan grada na ljude iz Gaaša koji bijahu s njima i strašno ih udariše, kao da udaraju o tikve, i ne mogoše se oduprijeti sinovima Jakovljevim, jer ih obuze strah i užas od Judinog vriska.
22 Jakovljevi sinovi pobiše sve one ljude koji bijahu izvan grada, a Jakovljevi sinovi se još uvijek približavahu da uđu u grad i da se bore pod gradskim zidinama, ali nisu mogli jer su svi stanovnici Gaaša koji su ostali u gradu opkolili zidine Gaaša sa svih strana, tako da Jakovljevi sinovi nisu mogli pristupiti gradu da se bore s njima.
23 Sinovi Jakovljevi približiše se jednom uglu da se bore pod zidom, a stanovnici Gaaša baciše na njih strijele i kamenje kao pljusak kiše, te oni pobjegoše ispod zida.
24 A stanovnici Gaaša koji su bili na zidu, vidjevši da ih Jakovljevi sinovi ne mogu nadvladati ispod zida, prekoriše Jakovljeve sinove ovim riječima, govoreći:
25 Šta ti je u bici da ne možeš pobijediti? Zar onda možeš učiniti moćnom gradu Gaašu i njegovim stanovnicima kao što si učinio gradovima Amorejaca koji nisu bili tako moćni? Sigurno si učinio te stvari onim slabima među nama i pobio ih na ulazu u grad, jer nisu imali snage kad su se prestrašili zvuka tvog vikanja.
26 Hoćete li se sada moći boriti na ovom mjestu? Sigurno ćete ovdje svi poginuti, a mi ćemo osvetiti stvar za one gradove koje ste opustošili.
27 Stanovnici Gaaša su jako prekoravali Jakovljeve sinove i vrijeđali ih njihovim bogovima, te su nastavili bacati na njih strijele i kamenje sa zida.

28 Juda i njegova braća čuše riječi stanovnika Gaaša i njihov se gnjev jako razgnjevi, i Juda zavidi svom Bogu u tom slučaju, te vapi i reče: "Gospodine, pomozi, pošalji pomoć nama i našoj braći."
29 I trčao je u daljinu svom snagom, s izvučenim mačem u ruci, i skočio je sa zemlje i snagom svojom popeo se na zid, i mač mu ispade iz ruke.
30 Juda je vikao na zidu, i svi ljudi koji su bili na zidu su se prestrašili, te su neki od njih pali sa zida u grad i poginuli, a oni koji su još bili na zidu, kad su vidjeli Judinu snagu, jako su se uplašili i pobjegli su u grad da spasu svoje živote.
31 Neki se ohrabriše da se bore s Judom na zidu i približiše se da ga ubiju kad vidješe da Juda nema mač u ruci, pa pomisliše da ga bace sa zida njegovoj braći. Dvadeset ljudi iz grada dođe da im pomogne, i okružiše Judu i svi viču nad njim, i približavaju mu se s izvučenim mačevima, i prestrašiše Judu, i Juda vapi svojoj braći sa zida.
32 Jakov i njegovi sinovi izvukoše luk ispod zida i pogodiše trojicu ljudi koji bijahu na vrhu zida. Juda je nastavio plakati i uzviknuo: "Gospode, pomozi nam, Gospode, izbavi nas!" I vapio je jakim glasom na zidu, a plač se čuo na velikoj udaljenosti.
33 Nakon tog vriska, on je ponovo vikao, i svi ljudi koji su okruživali Judu na vrhu zida obuzeo je strah, i svaki je bacio mač iz ruke na zvuk Judinog vikanja i njegovog drhtanja, i pobjegao je.
34 Juda uze mačeve koji su im pali iz ruku, i bori se s njima i pobi dvadeset njihovih ljudi na zidu.
35 Oko osamdeset muškaraca i žena i dalje se penjalo na gradski zid i svi su opkolili Judu, i Gospod im usadi strah od Jude u srca, tako da mu se nisu mogli približiti.
36 Jakov i svi koji su bili s njim napeše luk ispod zida i ubiše deset ljudi na zidu, i oni padoše pod zidom, pred Jakovom i njegovim sinovima.
37 A ljudi na zidu, vidjevši da je dvadeset njihovih ljudi palo, i dalje su trčali prema Judi s izvučenim mačevima, ali mu se nisu mogli približiti jer su se jako prestrašili Judine snage.
38 Jedan od njihovih junaka, po imenu Arud, pristupi da udari Judu mačem po glavi, ali Juda brzo prisloni štit na glavu, a mač udari u štit te se rascijepi nadvoje.
39 A ovaj silni čovjek, nakon što je udario Judu, pobjegao je da spasi život svoj, u strahu od Jude, i noge mu se okliznuše na zidu te pade među Jakovljeve sinove koji su bili pod zidom, a Jakovljevi sinovi ga udariše i ubiše.
40 Judu je boljela glava od udarca silnog čovjeka, te je Juda zamalo umro od toga.
41 A Juda vapi na zidu zbog boli koju je udarac prouzrokovao, kad ga je Dan čuo, i gnjev mu se rasplamsa u njemu, te se i on diže i ode u daljinu, potrči i skoči sa zemlje i pope se na zid svom snagom, ispunjenom gnjevom.
42 A kad Dan dođe do zida blizu Jude, svi ljudi na zidu koji su stajali protiv Jude pobjegoše, i otiđoše do drugog zida, i baciše strijele i kamenje na Dana i Judu s drugog zida, i pokušaše ih otjerati sa zida.
43 Strijele i kamenje pogodiše Dana i Judu, te ih skoro ubiše na zidu. Gdje god bi Dan i Juda pobjegli od zida, bili bi napadani strijelama i kamenjem s drugog zida.
44 Jakov i njegovi sinovi još su uvijek bili na ulazu u grad ispod prvog zida i nisu mogli zategnuti luk i strijelu na stanovnike grada, jer ih oni nisu mogli vidjeti jer su bili na drugom zidu.
45 A Dan i Juda, kad više nisu mogli podnijeti kamenje i strijele koje su padale na njih s drugog zida, obojica su skočili na drugi zid blizu stanovnika grada, a kad su stanovnici grada koji su bili na drugom zidu vidjeli da su Dan i Juda došli k njima na drugi zid, svi su povikali i sišli dolje među zidove.
46 Jakov i njegovi sinovi čuše vike gradskih ljudi, koji su još uvijek bili na ulazu u grad, i brinuše se za Dana i Judu koje nisu vidjeli jer su bili na drugom zidu.
47 Neftali se sa svom snagom, razjarenom gnjevom, pope na prvi zid da vidi šta je uzrok vike koju su čuli u gradu. Isahar i Zebulon se približiše da provale gradska vrata, otvoriše gradska vrata i uđoše u grad.
48 I Naftali skoči s prvog zida na drugi i dođe pomoći svojoj braći i stanovnicima Gaaša koji su bili na zidu. Vidjevši da je Naftali treći koji je došao pomoći svojoj braći, svi pobjegoše i siđoše u grad, a Jakov i svi njegovi sinovi i svi njihovi mladići uđoše k njima u grad.
49 Juda, Dan i Neftali siđoše sa zida u grad i progoniše stanovnike grada. Simeon i Levi bijahu izvan grada i ne znajući da su vrata otvorena, pa odatle odoše na zid i siđoše svojoj braći u grad.
50 I svi stanovnici grada sišli su u grad, a Jakovljevi sinovi došli su im iz različitih smjerova, i bitka se vodila protiv njih sprijeda i straga, i Jakovljevi sinovi ih strašno udariše i pobiše ih oko dvadeset hiljada muškaraca i žena, nijedan od njih nije mogao odoljeti Jakovljevim sinovima.
51 I krv je tekla obilno gradom, kao potok, i krv je tekla kao potok do vanjskog dijela grada i stigla do pustinje Bet-Horin.
52 I stanovnici Bet-Horina ugledaše izdaleka krv kako teče iz grada Gaaša, i oko sedamdeset ljudi između njih potrča da vide krv i dođoše na mjesto gdje je bila krv.
53 I krenuše tragom krvi i dođoše do zidina grada Gaaša, i vidješe krv kako teče iz grada, i čuše glas vapaja stanovnika Gaaša, jer se dizao do neba, i krv je i dalje obilno tekla kao potok vode.
54 A svi Jakovljevi sinovi i dalje su udarali stanovnike Gaaša i ubijali ih do večeri, oko dvadeset hiljada muškaraca i žena, a stanovnici Horina rekoše: "Zaista je ovo djelo Hebreja, jer još uvijek ratuju u svim gradovima Amorejaca."
55 I ti ljudi požuriše i otrčaše u Bethorin, i svaki uze svoje ratno oružje, i vikaše svim stanovnicima Bethorina, koji se također opasaše svojim ratnim oružjem da idu i bore se sa sinovima Jakovljevim.
56 A kad su Jakovljevi sinovi završili s pobijanjem stanovnika Gaaša, obišli su grad da opljačkaju sve pobijene, i došavši u najunutarnji dio grada i dalje, sreli su tri vrlo snažna čovjeka, koji nisu imali mača u ruci.
57 Jakovljevi sinovi dođoše na mjesto gdje su se nalazili, a snažni ljudi pobjegoše, i jedan od njih uhvati Zebuluna, za kojeg vidje da je mladić i niskog rasta, i svom snagom ga baci na zemlju.
58 Jakov potrča k njemu s mačem, a Jakov ga udari mačem ispod slabina i rasječe ga nadvoje, te tijelo pade na Zebuluna.
59 Drugi pristupi i uhvati Jakova da ga obori na zemlju. Jakov se okrenu prema njemu i viknu mu, dok Simeon i

Levi potrčaše i udariše ga mačem u bokove i oboriše ga na zemlju.
60 I snažni čovjek ustade sa zemlje u snazi razjarenoj od gnjeva, a Juda dođe do njega prije nego što se on uspravio, i udari ga mačem u glavu, te mu glava bješe rascijepljena i on umrije.
61 A treći moćni čovjek, vidjevši da su mu drugovi ubijeni, pobjegao je ispred Jakovljevih sinova, a Jakovljevi sinovi su ga progonili po gradu; i dok je moćni čovjek bježao, pronašao je jedan od mačeva stanovnika grada, uzeo ga i okrenuo se Jakovljevim sinovima i borio se s njima tim mačem.
62 I hrabar čovjek potrča k Judi da ga udari mačem po glavi, a Juda nije imao štita u ruci; i dok je on ciljao da ga udari, Neftali brzo uze svoj štit i prisloni ga na Judinu glavu, i mač hrabara pogodi štit Neftalijev, i Juda izbjegne maču.
63 A Simeon i Levi nasrnuše na snažnog čovjeka sa svojim mačevima i snažno ga udariše svojim mačevima, i dva mača uđoše u tijelo snažnog čovjeka i rasjekoše ga na dvoje, po dužini.
64 I Jakovljevi sinovi pobiše u to vrijeme ona tri junaka, zajedno sa svim stanovnicima Gaaša, i dan se bližio sumraku.
65 Sinovi Jakovljevi obiđoše Gaaš i opljačkaše sav grad; čak ni malu djecu i žene ne ostaviše na životu. Sinovi Jakovljevi učiniše Gaašu kao što su učinili Sartonu i Šilu.

POGLAVLJE 40

1 Sinovi Jakovljevi odvedoše sav plijen iz Gaaša i noću izađoše iz grada.
2 Išli su marširajući prema dvorcu Bethorinu, a stanovnici Bethorina išli su prema dvorcu da ih dočekaju, i te noći su se Jakovljevi sinovi borili sa stanovnicima Bethorina u dvorcu Bethorinu.
3 Svi stanovnici Bethorina bili su hrabri ljudi, nijedan od njih nije htio pobjeći pred hiljadu ljudi, i oni su se te noći borili na tvrđavi, i njihovi su se viki te noći čuli izdaleka, i zemlja se tresla od njihovog vikanja.
4 I svi Jakovljevi sinovi bojahu se tih ljudi, jer nisu bili navikli boriti se u mraku, i bili su vrlo zbunjeni, i Jakovljevi sinovi vapihu Gospodu govoreći: Pomozi nam, Gospode, izbavi nas da ne poginemo od ruku ovih neobrezanih ljudi.
5 I Gospod usliši glas sinova Jakovljevih, i Gospod učini da veliki strah i pometnja obuzmu narod Bethorina, te se oni međusobno boriše u tami noći i pobijaše jedni druge u velikom broju.
6 A sinovi Jakovljevi, znajući da je Gospod donio duh izopačenosti među te ljude i da se svađaju svaki sa svojim bližnjim, izađoše iz četa Bethchorinskih ljudi i otiđoše sve do spusta tvrđave Bethchorin i dalje, i ondje sigurno ostadoše sa svojim mladićima te noći.
7 I stanovnici Bethorina borili su se cijelu noć, jedan čovjek sa svojim bratom, a drugi sa svojim susjedom, i vikali su na sve strane prema tvrđavi, i njihov krik se čuo na daljinu, i cijela se zemlja zatresla od njihovog glasa, jer su bili moćniji od svih ljudi na zemlji.
8 I svi stanovnici gradova Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Hivijaca i svih kraljeva Kanaana, kao i oni koji su bili s druge strane Jordana, čuli su buku vike te noći.
9 I rekoše: "Zaista su ovo bitke Hebreja koji se bore protiv sedam gradova koji su im se približili; i ko može odoljeti tim Hebrejima?"
10 I svi stanovnici gradova kanaanskih i svi oni koji su bili s druge strane Jordana, jako se uplašiše Jakovljevih sinova, jer rekoše: "Evo, isto će se s nama učiniti kao što je učinjeno s onim gradovima, jer ko može odoljeti njihovoj velikoj snazi?"
11 I vapaj Korinijaca bio je vrlo velik te noći i nastavio se pojačavati; i tukli su se međusobno do jutra, i mnogi od njih su poginuli.
12 I svanu jutro, i svi Jakovljevi sinovi ustadoše u zoru i otiđoše na dvorac, i strašno potukoše one koji preostanu od Horinijaca, i svi biše pobijeni u dvorcu.
13 I pojavi se šesti dan, i svi stanovnici Kanaana ugledaše izdaleka sve stanovnike Bethorina kako leže mrtvi u tvrđavi Bethorin, razbacani okolo kao leševi jagnjadi i jaraca.
14 Sinovi Jakovljevi povedoše sav plijen koji su zarobili iz Gaaša i otiđoše u Bet-Horin, i nađoše grad pun ljudi kao pijeska morskog, i boriše se s njima, i sinovi Jakovljevi ih ondje tukoše do večeri.
15 Sinovi Jakovljevi učiniše s Bet-Korinom kao što su učinili s Gaašom i Tapnahom, i kao što su učinili s Hazarom, Sartonom i Šilom.
16 Jakovljevi sinovi uzeše sa sobom plijen iz Bet-Horina i sav plijen iz gradova, i tog dana vratiše se kući u Šekem.
17 Jakovljevi sinovi vratiše se kući u grad Šekem i ostadoše izvan grada, te se ondje odmoriše od rata i prenoćiše.
18 I sve njihove sluge zajedno sa svim plijenom koji su uzeli iz gradova, otišli su izvan grada i nisu ušli u grad, jer su govorili: "Možda će se još više boriti protiv nas i doći da nas opkoli u Šekemu."
19 Jakov, njegovi sinovi i njihove sluge ostali su te noći i sljedećeg dana na dijelu polja koji je Jakov kupio od Hamora za pet šekela, i sve što su zarobili bilo je s njima.
20 Sav plijen koji su Jakovljevi sinovi osvojili bio je u dijelu polja, ogroman kao pijesak na morskoj obali.
21 I stanovnici zemlje posmatraše ih izdaleka, i svi stanovnici zemlje bojahu se Jakovljevih sinova koji su to učinili, jer nijedan kralj od davnina nije učinio tako nešto.
22 I sedam kraljeva kanaanskih odlučiše sklopiti mir sa sinovima Jakovljevim, jer su se jako bojali za njihove živote zbog sinova Jakovljevih.
23 I toga dana, sedmog dana, Jafija, kralj Hebrona, tajno posla poruku kralju Aja, kralju Gibeona, kralju Šalema, kralju Adulama, kralju Lakiša, kralju Hazara i svim kanaanskim kraljevima koji su im bili podložni:
24 Pođi sa mnom i dođi k meni da odemo k sinovima Jakovljevim, pa ću s njima sklopiti mir i savez, da ne uništimo sve tvoje zemlje mačevima sinova Jakovljevih, kao što su uništili Šekem i gradove oko njega, kao što si čuo i vidio.
25 A kad dođeš k meni, ne dolazi s mnogo ljudi, nego neka svaki kralj dovede svoja tri glavna vojvode, a svaki vojvoda neka dovede tri svoja časnika.

26 I dođite svi u Hebron, i mi ćemo zajedno otići k sinovima Jakovljevim i zamoliti ih da s nama sklope mirovni sporazum.
27 I svi ti kraljevi učiniše kako im je poslao kralj Hebrona, jer su svi bili pod njegovim savjetom i zapovijedi, i svi kraljevi kanaanski sabraše se da odu k sinovima Jakovljevim da sklope mir s njima; a sinovi Jakovljevi vratiše se i otiđoše na dio polja koji je bio u Šekemu, jer nisu imali povjerenja u kraljeve zemlje.
28 I sinovi Jakovljevi se vratiše i ostadoše u dijelu polja deset dana, i niko ne dođe da ratuje s njima.
29 A kad su Jakovljevi sinovi vidjeli da nema znakova rata, svi su se sakupili i otišli u grad Šekem, a Jakovljevi sinovi su ostali u Šekemu.
30 A kad je prošlo četrdeset dana, svi amorejski kraljevi sabraše se iz svih svojih mjesta i dođoše u Hebron, k Jafiji, kralju Hebrona.
31 A broj kraljeva koji su došli u Hebron da sklope mir sa sinovima Jakovljevim bio je dvadeset i jedan kralj, a broj vojvoda koji su došli s njima bio je šezdeset i devet, a njihovih ljudi bilo je sto osamdeset i devet, i svi ti kraljevi i njihovi ljudi odmarali su se kod gore Hebron.
32 I kralj Hebrona izađe sa svoja tri kapetana i devet ljudi, i ti kraljevi odlučiše da odu k sinovima Jakovljevim da sklope mir.
33 I rekoše hebronskom kralju: "Idi ti pred nama sa svojim ljudima i govori u naše ime sinovima Jakovljevim, a mi ćemo doći za tobom i potvrditi tvoje riječi." I hebronski kralj učini tako.
34 Jakovljevi sinovi čuše da su se svi kanaanski kraljevi sakupili i odmarali u Hebronu, pa Jakovljevi sinovi poslaše četiri svoja sluge kao uhode govoreći: "Idite i uhodite te kraljeve i pretražite i ispitajte njihove ljude, jesu li malobrojni ili mnogobrojni, a ako ih je malo, prebrojte ih sve i vratite se."
35 I sluge Jakovljeve otiđoše tajno k tim kraljevima i učiniše kako im sinovi Jakovljevi bijahu naredili, i toga dana vratiše se k sinovima Jakovljevim i rekoše im: Dođosmo k tim kraljevima, a malo ih je, i sve ih prebrojismo, i gle, bijaše ih dvjesta osamdeset i osam, kraljeva i ljudi.
36 A sinovi Jakovljevi rekoše: "Malo ih je, zato nećemo svi izaći k njima." Ujutro ustadoše sinovi Jakovljevi i izabraše šezdeset i dvojicu svojih ljudi, i deset sinova Jakovljevih pođe s njima; i opasaše svoje ratno oružje, jer rekoše: "Dolaze da ratuju s nama", jer nisu znali da dolaze da sklope mir s njima.
37 I Jakovljevi sinovi odoše sa svojim slugama na vrata Šekema prema tim kraljevima, a s njima bijaše i njihov otac Jakov.
38 A kad su izašli, gle, kralj Hebrona i njegova tri zapovjednika i devet ljudi s njim dolaze putem protiv sinova Jakovljevih. Sinovi Jakovljevi podigoše oči i ugledaše izdaleka Jafiju, kralja Hebrona, s njegovim zapovjednicima gdje im dolazi prema njima. Sinovi Jakovljevi stadoše na vrata Šekema i ne krenuše dalje.
39 Kralj Hebrona nastavi napredovati, on i njegovi zapovjednici, sve dok se nije približio sinovima Jakovljevim, i pokloniše im se on i njegovi zapovjednici do zemlje, i kralj Hebrona sjede sa svojim zapovjednicima pred Jakovom i sinovima njegovim.
40 Sinovi Jakovljevi rekoše mu: "Šta ti se dogodilo, kralju Hebrona? Zašto si danas došao k nama? Šta tražiš od nas?" A kralj Hebrona reče Jakovu: "Molim te, gospodaru moj, svi kraljevi kanaanski došli su danas da sklope mir s tobom."
41 Sinovi Jakovljevi čuše riječi hebronskog kralja i ne htjedoše pristati na njegove prijedloge, jer sinovi Jakovljevi ne vjeruju u njega, jer su mislili da im je hebronski kralj govorio prijevarno.
42 Kralj Hebrona sazna iz riječi Jakovljevih sinova da oni ne vjeruju njegovim riječima, pa se kralj Hebrona približi Jakovu i reče mu: "Molim te, gospodaru moj, budi siguran da su ti svi ovi kraljevi došli u miru, jer nisu došli sa svim svojim ljudima, niti su donijeli sa sobom ratno oružje, jer su došli da traže mir od mog gospodara i njegovih sinova."
43 A sinovi Jakovljevi odgovoriše kralju Hebrona govoreći: "Pošalji svim tim kraljevima, i ako nam govoriš istinu, neka svaki od njih dođe pred nas pojedinačno, a ako dođu k nama nenaoružani, znat ćemo da traže mir od nas."
44 A Jafija, kralj Hebrona, posla jednog od svojih ljudi k kraljevima, i svi dođoše pred sinove Jakovljeve i pokloniše im se do zemlje. A ti kraljevi sjedoše pred Jakova i njegove sinove i rekoše im:
45 Čuli smo sve što si učinio amorejskim kraljevima svojim mačem i vrlo snažnom rukom, tako da se niko nije mogao održati pred tobom, i bojali smo se tebe za život svoj, da se i nama ne dogodi kao što se dogodilo njima.
46 Došli smo k tebi da sklopimo mirovni sporazum između sebe, a sada stoga sklopi s nama savez mira i istine, da se nećeš miješati u naše poslove, kao što se ni mi nismo miješali u tvoje poslove.
47 I Jakovljevi sinovi znadoše da su zaista došli da traže mir od njih, i Jakovljevi sinovi ih poslušaše i sklopiše s njima savez.
48 I Jakovljevi sinovi im se zakleše da se neće miješati s njima, i svi kraljevi kanaanski im se također zakleše, i Jakovljevi sinovi ih od toga dana nadalje učiniše danakom.
49 I poslije toga svi zapovjednici tih kraljeva dođoše sa svojim ljudima pred Jakova, noseći u rukama darove za Jakova i njegove sinove, i pokloniše mu se do zemlje.
50 I ti kraljevi tada navaljivahu na Jakovljeve sinove i moliše ih da vrate sav plijen koji su zarobili iz sedam gradova Amorejaca, i Jakovljevi sinovi to učiniše, i vratiše sve što su zarobili, žene, djecu, stoku i sav plijen koji su uzeli, i otpustiše ih, i oni otiđoše svaki u svoj grad.
51 I svi ovi kraljevi se ponovo pokloniše sinovima Jakovljevim i poslaše im ili donesoše mnogo darova u one dane, i sinovi Jakovljevi otpustiše te kraljeve i njihove ljude, i oni mirno odoše od njih u svoje gradove, a i sinovi Jakovljevi vratiše se u svoj dom, u Šekem.
52 I od tog dana nadalje vladaše mir između Jakovljevih sinova i kraljeva kanaanskih, sve dok sinovi Izraelovi nisu došli da naslijede zemlju kanaansku.

POGLAVLJE 41

1 A kad se promijeni godina, Jakovljevi sinovi krenuše iz Šekema i dođoše u Hebron, k svom ocu Izaku, i ondje se nastaniše, ali svoja stada i goveda pasoše svaki dan u Šekemu, jer je ondje u ono vrijeme bila dobra i obilna

pašnja, i Jakov, njegovi sinovi i sva njihova porodica živjeli su u dolini Hebron.
2 U te dane, te godine, sto šeste godine Jakovljeva života, desete godine Jakovljeva povratka iz Padan Arama, umrije Lea, žena Jakovljeva; imala je pedeset i jednu godinu kad je umrla u Hebronu.
3 Jakov i njegovi sinovi sahraniše je u pećini na polju Makpela, koje je u Hebronu, koju Abraham bijaše kupio od Hetovih sinova za posjed grobnog mjesta.
4 Sinovi Jakovljevi živjeli su sa svojim ocem u dolini Hebrona, i svi stanovnici zemlje poznavali su njihovu snagu i njihova slava se proširila po cijeloj zemlji.
5 A Josip, sin Jakovljev, i njegov brat Benjamin, sinovi Rahele, žene Jakovljeve, bili su još mladi u to vrijeme i nisu izlazili sa svojom braćom za vrijeme njihovih ratova u svim gradovima Amorejaca.
6 A kad Josip vidje snagu svoje braće i njihovu veličinu, pohvali ih i uzvisi, ali sebe smatra većim od njih i uzvisi se iznad njih; a Jakov, njegov otac, također ga voli više od bilo kojeg od svojih sinova, jer on bijaše sin njegove starosti, i iz ljubavi prema njemu, načini mu haljinu mnogo boja.
7 A kad je Josip vidio da ga otac njegov voli više nego braću njegovu, nastavio se uzdizati iznad svoje braće i donosio je ocu svome zle glasine o njima.
8 A Jakovljevi sinovi, vidjevši sve Josipovo ponašanje prema njima i da ga je njihov otac volio više od svih njih, zamrziše ga i nisu mogli mirno razgovarati s njim sve dane.
9 A Josipu je bilo sedamnaest godina, i još se uvijek uzdizao iznad svoje braće i razmišljao je kako se uzdignuti iznad njih.
10 U to vrijeme usni san, pa dođe k svojoj braći i ispriča im svoj san, i reče im: "Usnio sam san, i gle, svi smo vezali snopove u polju, i moj snop se podigao i pao na zemlju, a vaši snopovi ga okružiše i pokloniše mu se."
11 A braća mu odgovoriše i rekoše mu: "Šta znači taj san koji si sanjao? Zar u srcu svome namjeravaš da vladaš ili da vladaš nad nama?"
12 I on opet dođe i ispriča tu stvar svom ocu Jakovu. Jakov poljubi Josipa kadču te riječi iz njegovih usta, i Jakov blagoslovi Josipa.
13 A kad su Jakovljevi sinovi vidjeli da je njihov otac blagoslovio Josipa i poljubio ga, i da ga je veoma volio, postali su ljubomorni na njega i još više ga mrzili.
14 A poslije toga Josip usni još jedan san i ispriča san svom ocu u prisustvu svoje braće, i reče Josip svom ocu i braći: "Evo, opet sam usnio san, i gle, sunce i mjesec i jedanaest zvijezda pokloniše mi se."
15 A njegov otac ču Josipove riječi i njegov san, i vidjevši da njegova braća mrze Josipa zbog toga, Jakov ukori Josipa pred njegovom braćom zbog toga, govoreći: Šta znači ovaj san koji si sanjao i ovo uzdizanje pred svojom braćom koja su starija od tebe?
16 Zar u srcu svome zamišljaš da ćemo ja, tvoja majka i tvojih jedanaest braće doći i pokloniti ti se, kad tako govoriš?
17 Njegova braća su mu zavidjela zbog njegovih riječi i snova i nastavila su ga mrziti, a Jakov je čuvao snove u svom srcu.
18 I Jakovljevi sinovi odoše jednog dana da pasu očevo stado u Šekemu, jer su u to vrijeme još uvijek bili pastiri; i dok su Jakovljevi sinovi toga dana pasli u Šekemu, oni se zakasniše, i vrijeme skupljanja stoke je prošlo, a oni još nisu stigli.
19 Jakov vidje da se njegovi sinovi zadržavaju u Šekemu i reče u sebi: "Možda su se Šekemljani digli da se bore protiv njih, zato su danas zakasnili s dolaskom."
20 Jakov dozva svog sina Josipa i zapovjedi mu govoreći: "Evo, tvoja braća danas pasu u Šekemu i još se nisu vratili; zato idi sada i vidi gdje su i javi mi kako je s tvojom braćom i s stadom."
21 Jakov posla svog sina Josipa u dolinu Hebron. Josip dođe po svoju braću u Šekem, ali ih ne nađe. Josip obiđe polje blizu Šekema da vidi kuda su mu braća skrenula. Promaši put u pustinji i nije znao kojim putem treba da ide.
22 Anđeo Gospodnji ga nađe kako luta putem prema polju, i Josip reče anđelu Gospodnjem: "Tražim svoju braću; nisi li čuo gdje pasu?" Anđeo Gospodnji reče Josipu: "Vidio sam tvoju braću kako ovdje pasu i čuo sam ih gdje govore da će ići pasti u Dotanu."
23 I Josip posluša glas anđela Gospodnjeg i ode k svojoj braći u Dotanu i nađe ih u Dotanu gdje pasu stado.
24 I Josip pristupi svojoj braći, i prije nego što im se približi, oni odlučiše da ga ubiju.
25 A Simeon reče svojoj braći: "Evo, čovjek iz snova dolazi nam danas, zato dođite i ubijmo ga i bacimo ga u jednu od jama koje su u pustinji. Kad ga njegov otac bude tražio od nas, reći ćemo da ga je prožderala zla zvijer."
26 A Ruben ču riječi svoje braće o Josipu i reče im: "Ne biste trebali to činiti, jer kako ćemo se diviti našem ocu Jakovu? Bacite ga u ovu jamu da ondje umre, ali ne pružajte ruku na njega da prolijete njegovu krv." A Ruben reče ovo da bi ga izbavio iz njihovih ruku i da ga vrati njegovom ocu.
27 A kad Josip dođe k svojoj braći, sjede pred njima, a oni skoče na njega, zgrabiše ga i oboriše na zemlju, i skinuše mu šarenu haljinu koju je imao na sebi.
28 I uzeše ga i baciše ga u jamu, a u jami nije bilo vode, nego zmije i škorpioni. A Josip se uplaši zmija i škorpiona koji su bili u jami. I Josip povika jakim glasom, i Gospod sakri zmije i škorpione u stijenke jame, i oni ne naude Josipu.
29 I Josip iz jame doviknu svojoj braći i reče im: "Šta sam vam učinio i u čemu sam sagriješio? Zašto se ne bojite Gospoda zbog mene? Zar nisam od vaših kostiju i mesa? Zar Jakov nije vaš otac, moj otac? Zašto mi danas činite ovo? Kako ćete se moći ugledati na našeg oca Jakova?"
30 I nastavio je vikati i dozivati svoju braću iz jame, i rekao je: "O Juda, Simeone i Levi, braćo moja, podignite me iz mjesta tame u koje ste me stavili, i dođite danas da se sažalite na mene, vi sinovi Gospodnji i sinovi Jakova oca moga. A ako sam vam sagriješio, zar niste sinovi Abrahama, Izaka i Jakova? Ako su vidjeli siroče, sažalili su se nad njim, ili onoga koji je bio gladan, dali su mu kruha da jede, ili onoga koji je bio žedan, dali su mu vode da pije, ili onoga koji je bio gol, pokrili su ga odjećom!"
31 I kako ćeš onda uskratiti sažaljenje svom bratu, jer ja sam od tvoga mesa i kostiju, i ako sam ti sagriješio, sigurno ćeš to učiniti zbog moga oca!
32 I Josip izgovori ove riječi iz jame, i braća njegova ne mogoše ga slušati niti prikloniti uho svojim riječima Josipovim, a Josip plakaše i jecaše u jami.

33 A Josip reče: "O, kad bi otac moj danas saznao djelo koje su mi učinila braća moja i riječi koje su mi danas rekli."
34 I sva njegova braća čuše njegove vapaje i plač u jami, te odoše i udaljiše se iz jame, da ne čuju Josipove vapaje i njegov plač u jami.

POGLAVLJE 42

1 I odoše i sjedoše na drugu stranu, otprilike na udaljenosti dometa luka i strijele, i sjedoše ondje da jedu kruh, i dok su jeli, vijećali su šta će učiniti s njim, da li da ga ubiju ili da ga vrate ocu njegovom.
2 Dok su se vijećali, podigoše oči i vidješe: izdaleka, putem za Gilead, dolazi četa Izmaelaca, silazeći u Egipat.
3 A Juda im reče: "Kakva će nam korist biti ako ubijemo svog brata? Možda će ga Bog tražiti od nas. Evo, dakle, savjeta koji je predložen u vezi s njim, što ćete mu učiniti: Pogledajte ovu četu Izmaelaca kako silazi u Egipat,
4 Zato, hajde da im ga predamo, i neka naša ruka ne bude na njemu, jer će ga oni odvesti sa sobom, i bit će izgubljen među narodom zemlje, i nećemo ga ubiti vlastitim rukama. I prijedlog se svidio njegovoj braći i oni su učinili po riječi Judinoj.
5 Dok su oni raspravljali o toj stvari, i prije nego što im je skupina Izmaelaca došla, sedam midijanskih trgovaca prođe pored njih, i dok su prolazili, ožedniše, pa podigoše oči i ugledaše jamu u kojoj je Josip bio zazidan, i pogledaše, i gle, svakakve vrste ptica bijahu na njemu.
6 I ovi Midjanci otrčaše do bunara da piju vode, jer misliše da je u njemu voda, i kad dođoše pred bunar, čuše Josipov glas kako plače i jeca u jami, i pogledaše dolje u jamu, i vidješe i gle, ondje bijaše mladić lijepog izgleda i lijepog lica.
7 I dozvaše ga i rekoše: "Ko si ti i ko te doveo ovamo i ko te stavio u ovu jamu u pustinji?" I svi pomogoše da se podigne Josip, izvukoše ga i izvadiše ga iz jame, uzeše ga i otiđoše na put i prođoše pored njegove braće.
8 A ovi im rekoše: "Zašto to činite, da nam uzimate našeg slugu i odlazite? Zar smo ovog mladića stavili u jamu jer se pobunio protiv nas, a vi dolazite i izvodite ga i odvodite; sada nam vratite našeg slugu."
9 A Midjanci odgovoriše i rekoše sinovima Jakovljevim: "Je li ovo vaš sluga ili vam ovaj čovjek služi? Možda ste svi njegovi sluge? Jer je ljepši i ljepšeg izgleda od svih vas. Zašto nam svi govorite laži?"
10 Zato sada nećemo slušati tvoje riječi niti ćemo te slušati, jer smo pronašli mladića u jami u pustinji i uhvatili ga; zato ćemo nastaviti dalje.
11 I svi Jakovljevi sinovi pristupiše im i ustadoše pred njih i rekoše im: "Vratite nam našeg slugu! Zašto biste svi poginuli od oštrice mača?" A Midjanci vikahu protiv njih, izvukoše mačeve i pristupiše da se bore sa Jakovljevim sinovima.
12 I gle, Simeon ustade sa svog mjesta protiv njih, skoči na zemlju, izvuče mač i približi se Midjancima i ispusti strašan krik pred njima, tako da se njegov vrisak čuo izdaleka, i zemlja se zatrese od Simeonove vike.
13 Midjanci su se prestrašili zbog Simeona i buke njegove vike, padoše licem na zemlju i silno se uplašiše.
14 A Simeon im reče: "Zaista, ja sam Simeon, sin Jakova Hebreja, koji sam, sam sa svojim bratom, uništio grad Šekem i gradove Amorejce; tako će i meni Bog učiniti: kad bi sva vaša braća, narod Madijanski, i kraljevi kanaanski, došli s vama, ne bi mogli ratovati protiv mene."
15 A sada nam vrati mladića kojeg si uzeo, da ne dam tvoje tijelo pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.
16 A Midjanci se još više uplašiše Simeona i pristupiše sinovima Jakovljevim sa strahom i užasom, i sa žalosnim riječima, govoreći:
17 Sigurno si rekao da je mladić tvoj sluga i da se pobunio protiv tebe, i zato si ga stavio u jamu; šta ćeš onda učiniti sa slugom koji se pobunio protiv svog gospodara? Zato ga sada prodaj nama, i mi ćemo ti dati sve što ti je potrebno za njega; a Gospodu je bilo drago učiniti to da sinovi Jakovljevi ne ubiju svog brata.
18 A Midjanci vidješe da je Josip lijepa izgleda i lijepa lica; poželješe ga u srcu i žude da ga otkupe od njegove braće.
19 Jakovljevi sinovi poslušaše Midjance i prodadoše im svog brata Josipa za dvadeset srebrnjaka. Njihov brat Ruben nije bio s njima, pa Midjanci uzeše Josipa i nastavili svoj put prema Gileadu.
20 Išli su putem, a Midjanci se pokajaše za ono što su učinili, kupivši mladića, pa rekoše jedni drugima: "Šta smo to učinili, uzeli smo ovog mladića od Hebreja, koji je lijep i lijep.
21 Možda je ovaj mladić ukraden iz zemlje Hebreja, pa zašto smo onda ovo učinili? I ako ga budu tražili i nađu u našim rukama, mi ćemo zbog njega poginuti.
22 Sigurno su nam ga prodali hrabri i moćni ljudi, snagu jednog od onih koje ste danas vidjeli; možda su ga ukrali iz njegove zemlje svojom snagom i snažnom rukom, pa su nam ga zato prodali za malu cijenu koju smo im dali.
23 Dok su tako razgovarali, pogledaše i gle, četa Izmaelaca, koja je dolazila najprije, a koju su Jakovljevi sinovi vidjeli, napredovala je prema Midjancima. I Midjanci rekoše jedan drugome: "Hajdemo prodati ovog mladića četi Izmaelaca koji dolaze prema nama, i uzet ćemo za njega ono malo što smo dali za njega, i bit ćemo izbavljeni od njegova zla."
24 I učiniše tako i stigoše do Izmaelaca, a Midjanci prodadoše Josipa Izmaelcima za dvadeset srebrnjaka koje su dali za njega njegovoj braći.
25 Midjanci su krenuli svojim putem prema Gileadu, a Izmaelćani su uzeše Josipa i pustiše ga da jaše na jednoj od deva i odvedoše ga u Egipat.
26 I Josip ču da Izmaelćani idu u Egipat, i Josip tugova i plaka zbog toga što će biti tako daleko od zemlje kanaanske, od svog oca, i gorko plaka dok je jahao na devi, i jedan od njihovih ljudi ga opazi i natjera ga da siđe s deve i hoda pješice, i uprkos tome Josip nastavi plakati i plakati, i reče: O oče moj, oče moj.
27 Jedan od Izmaelaca ustade i udari Josipa po obrazu, a on i dalje plakaše; a Josip se umorio na putu i nije mogao nastaviti dalje zbog gorčine svoje duše, i svi su ga udarali i zlostavljali na putu i plašili ga kako bi prestao plakati.
28 I Gospod je vidio Josipovu ambiciju i njegovu nevolju, te je Gospod spustio na te ljude tamu i pometnju, i ruka svakoga ko ga je udarao se osušila.
29 I rekoše jedan drugome: "Šta nam je to Bog učinio na putu?" A nisu znali da ih je to snašlo zbog Josipa. I ljudi

krenuše putem i prođoše putem Efrate, gdje je Rahela sahranjena.
30 I Josip stiže do groba svoje majke, i Josip požuri i otrča do groba svoje majke, i pade na grob i zaplaka.
31 I Josip glasno plakaše na grobu svoje majke: "Majko moja, majko moja, ti koja si me rodila! Probudi se sada i ustani i pogledaj sina svoga! Prodan je u roba, a nema nikoga da mu se sažali."
32 Ustani i pogledaj sina svoga, plači sa mnom zbog mojih nevolja i pogledaj srce moje braće.
33 Probudi majku moju, probudi se, probudi se iz sna za mene i vodi svoje bitke protiv moje braće! O, kako su me skinuli s haljine, i već dvaput me prodali za roba, i odvojili me od oca moga, i nema nikoga da mi se sažali.
34 Ustani i iznesi svoju parnicu protiv njih pred Boga, i vidi koga će Bog opravdati na sudu, a koga će osuditi.
35 Ustani, majko moja, ustani, probudi se iz sna i vidi moga oca kako mu je duša sa mnom danas, i utješi ga i umiri njegovo srce.
36 I Josip nastavi govoriti ove riječi, i Josip glasno plakaše i gorko plakaše na grobu svoje majke; i presta govoriti, i od gorčine srca postade tih kao kamen na grobu.
37 I Josip čuo glas koji mu govori izpod zemlje, koji mu odgovori s gorčinom u srcu, i glasom plača i molitve ovim riječima:
38 Sine moj, sine moj Josipe, čuo sam glas tvog plača i glas tvog jaukanja; vidio sam tvoje suze; znam tvoje nevolje, sine moj, i žalostim se zbog tebe, i velikodušna tuga se dodaje mojoj tuzi.
39 Zato sada, sine moj, Josipe, uzdaj se u Gospoda i čekaj ga, i ne boj se, jer je Gospod s tobom, izbavit će te iz svake nevolje.
40 Ustani, sine moj, idi u Egipat sa svojim gospodarima i ne boj se, jer je Gospod s tobom, sine moj." I nastavi govoriti Josifu te riječi i šutješe.
41 I Josip je to čuo i veoma se tome začudio i nastavio je plakati; a nakon toga jedan od Izmaelaca ga je vidio kako plače i jeca na grobu, i njegov se gnjev rasplamsao protiv njega, i on ga je otjerao odande, i udario ga i prokleo.
42 A Josip reče ljudima: "Neka nađem milost u vašim očima da me vratite u kuću moga oca, i on će vam dati obilje bogatstva."
43 A oni mu odgovoriše: "Nisi li rob i gdje ti je otac? Kad bi imao oca, ne bi već dvaput bio prodan kao rob za tako malu cijenu." I njihov gnjev se i dalje rasplamsavao protiv njega, i nastavili su ga udarati i kažnjavati, a Josip gorko plakaše.
44 I Gospod je vidio Josipovu nevolju, i Gospod je ponovo udario ove ljude i kaznio ih, i Gospod je učinio da ih tama obavije na zemlji, i munje su bljesnule i grmljavina je tutnjala, i zemlja se zatresla od glasa groma i snažnog vjetra, i ljudi su se prestrašili i nisu znali kuda bi trebali ići.
45 Zvijeri i kamile stadoše mirno, i oni ih povedeše, ali one ne htjedoše ići, nego ih udariše, i one se sagnuše na zemlji. I ljudi rekoše jedan drugome: "Šta nam je to Bog učinio? Koji su naši prijestupi i koji su naši grijesi da nas je ovo snašlo?"
46 A jedan od njih odgovori i reče im: "Možda nam se ovo danas dogodilo zbog grijeha što smo nanijeli zlo ovom robu; zato ga sada snažno zamolite da nam oprosti, i tada ćemo znati zbog koga nas je snašlo ovo zlo, i ako se Bog smiluje nad nama, tada ćemo znati da nam sve ovo dolazi zbog grijeha što smo nanijeli zlo ovom robu."
47 I ljudi učiniše tako i zamoliše Josipa i navaljivahu na njega da im oprosti; i rekoše: Sagriješili smo Gospodu i tebi, zato se sada udostoj zamoliti Boga svoga da ukloni ovu smrt između nas, jer smo mu sagriješili.
48 I Josip učini po njihovim riječima, i Gospod usliši Josipa, i Gospod ukloni kugu koju je nanio tim ljudima zbog Josipa, i zvijeri se digoše sa zemlje i one ih povedeše, i oni odoše dalje, i bjesnila oluja se stiša i zemlja se smiri, i ljudi nastaviše svoje putovanje da siđu u Egipat, i ljudi znadoše da ih je ovo zlo snašlo zbog Josipa.
49 I rekoše jedan drugome: "Znamo da nas je zbog njegove nevolje snašla ova nesreća; zašto dakle da navučemo ovu smrt na svoje duše? Savjetujmo se šta da učinimo s ovim robom."
50 A jedan odgovori i reče: "Zaista nam je rekao da ga vratimo njegovom ocu; zato hajde da ga odvedemo nazad i da idemo na mjesto koje nam on kaže, i da uzmemo od njegove porodice cijenu koju smo dali za njega, pa ćemo onda otići."
51 I jedan opet odgovori i reče: "Gle, ovaj savjet je vrlo dobar, ali ga ne možemo učiniti jer je put vrlo daleko od nas i ne možemo skrenuti s našeg puta."
52 A drugi odgovori i reče im: "Ovo je savjet koji treba usvojiti, od njega nećemo odstupiti; evo, danas idemo u Egipat, a kad stignemo u Egipat, prodat ćemo ga tamo po visokoj cijeni i bit ćemo izbavljeni od njegova zla."
53 I to se svidjelo ljudima i oni su tako učinili, i nastavili su svoj put u Egipat s Josipom.

POGLAVLJE 43

1 A kad Jakovljevi sinovi prodadoše svog brata Josipa Midjancima, srca im se zbog njega pokajaše i pokajaše se za svoja djela, te ga tražiše da ga vrati, ali ga ne mogoše naći.
2 I Ruben se vrati do jame u koju je Josip bio bačen, da ga izvuče i vrati ocu njegovom. Ruben stajaše kraj jame i ne ču ni riječi, pa povika Josipa! Josipa! I niko ne odgovori niti progovori ni riječi.
3 A Ruben reče: "Josif je umro od straha ili je neka zmija uzrokovala njegovu smrt." Ruben siđe u jamu i traži Josipa, ali ga ne nađe u jami, pa opet izađe.
4 I Ruben razdera svoju odjeću i reče: "Djeteta nema, pa kako ću pomiriti oca s njim ako je mrtav?" I ode k svojoj braći i nađe ih kako tuguju zbog Josipa i savjetuju se kako da pomire oca s njim. I Ruben reče svojoj braći: "Došao sam do jame i gle, Josipa nema. Šta ćemo onda reći ocu našem? Jer će moj otac samo tražiti dječaka od mene."
5 A braća mu odgovoriše govoreći: "Tako i tako smo učinili, i srca su nam se poslije pogodila zbog ovog djela, i sada sjedimo da tražimo izgovor kako da pomirimo oca s tim."
6 A Ruben im reče: "Šta ste to učinili da s tugom stradujete sijedu kosu našeg oca u grob? Nije dobro što ste učinili."
7 I Ruben sjede s njima, i svi ustadoše i zakleše se jedni drugima da neće reći Jakovu ovu stvar, i svi rekoše: "Čovjek koji ovo kaže našem ocu ili njegovom domu, ili koji ovo objavi bilo kojem od djece zemlje, svi ćemo ustati protiv njega i ubiti ga mačem."

8 Jakovljevi sinovi su se bojali jedni drugih zbog toga, od najmlađeg do najstarijeg, i niko nije progovorio ni riječi, i sakrili su tu stvar u svojim srcima.
9 I poslije toga sjedoše da odluče i smisle šta će reći svom ocu Jakovu o svemu tome.
10 A Isahar im reče: "Evo vam savjeta, ako vam se čini dobrim da to učinite: uzmite Josipovu haljinu, razderite je i zakoljite jarca i umočite ga u njegovu krv."
11 I pošaljite to našem ocu, a kad to vidi, reći će da ga je prožderala zla zvijer, zato mu razderite kaput i gle, krv će mu biti na kaputu, i čineći to bit ćemo oslobođeni mrmljanja našeg oca.
12 I Isaharov savjet im se svidio, te su ga poslušali i učinili su po riječi koju im je Isahar savjetovao.
13 I brzo uzeše Josipovu haljinu i razderaše je, i zaklaše jare, i umočiše haljinu u krv jareta, i zgaziše je u prašinu, i poslaše haljinu svom ocu Jakovu po Neftaliju, i zapovjediše mu da kaže ove riječi:
14 Skupili smo stoku i stigli do puta za Šekem i dalje, kad smo našli ovu haljinu na putu u pustinji, natopljenu krvlju i prašinom; sada dakle znaj je li to haljina tvog sina ili nije.
15 Neftali ode i dođe k svom ocu, a ovaj mu dade haljinu i reče mu sve riječi koje su mu braća naložila.
16 Jakov vidje Josipovu haljinu i prepozna je, pade licem na zemlju i ostade nemiran kao kamen. Nakon toga ustade i povika jakim, plačućim glasom: "To je haljina moga sina Josipa!"
17 Jakov se požurio i poslao jednog od svojih slugu k sinovima svojim, koji su otišli k njima i našli ih gdje dolaze putem sa stadom.
18 I sinovi Jakovljevi dođoše k ocu svome uvečer, i gle, odjeća im bijaše poderana i prašina na glavama im; i nađoše oca svoga kako viče i plače iz sveg glasa.
19 Jakov reče svojim sinovima: "Recite mi zaista kakvo ste mi zlo danas iznenada nanijeli?" A oni odgovoriše ocu svom Jakovu: "Išli smo danas, nakon što je bilo skupljeno stado, i došli smo do grada Šekema putem u pustinji, i našli smo ovu haljinu natopljenu krvlju na zemlji, i znali smo to i poslali smo k tebi ako bi mogao znati."
20 Jakov je čuo riječi svojih sinova i povikao je jakim glasom: "To je ogrtač moga sina, prožderala ga je zvijer! Josip je rastrgan. Poslao sam ga danas da vidi jesi li dobro s tobom i jesu li dobro stada i da mi donese vijest od tebe. On je otišao kako sam mu naredio. I ovo mu se dogodilo danas, dok sam mislio da je moj sin s tobom."
21 A sinovi Jakovljevi odgovoriše i rekoše: Nije došao k nama, niti smo ga vidjeli otkako smo otišli od tebe do sada.
22 A kad Jakov ču njihove riječi, opet glasno povika, ustade i razdera svoju odjeću, stavi kostrijet na svoje bokove i gorko zaplaka i tugova, podiže glas svoj u plaču i uzviknu i reče ove riječi:
23 Josipe, sine moj Josipe, poslao sam te danas da se pobrinem za dobrobit tvoje braće, a evo, rastrgan si; mojom rukom se ovo dogodilo mom sinu.
24 Žalosno mi je zbog tebe, Josipe, sine moj, žalosno mi je zbog tebe; kako si mi bio sladak za života, a sada kako mi je gorka tvoja smrt.
25 0 da sam ja umro umjesto tebe, Josipe, sine moj, jer me jako žalosti zbog tebe, sine moj, sine moj, sine moj. Josipe, sine moj, gdje si i kuda si odvučen? Ustani, ustani sa svog mjesta i dođi i vidi moju tugu zbog tebe, sine moj Josipe.
26 Hajde sada, prebroj suze koje mi teku iz očiju niz obraze, i donesi ih pred Gospoda, da se njegov gnjev odvrati od mene.
27 0 Josipe, sine moj, kako si pao od ruke onoga od koga niko nije pao od početka svijeta do danas; jer si ubijen udarcem neprijatelja, nanesenim okrutnošću, ali sigurno znam da ti se ovo dogodilo zbog mnoštva mojih grijeha.
28 Ustani sada i vidi kako je gorka moja nevolja za tebe, sine moj, iako te ja nisam odgojio, niti te oblikovao, niti ti dao dah i dušu, nego je Bog koji te oblikovao i sagradio tvoje kosti i obložio ih mesom, i udahnuo u tvoje nosnice dah života, i onda te je dao meni.
29 Zaista, Bog koji te je meni dao, on te je od mene uzeo, i ovo te je onda snašlo.
30 Jakov je nastavio govoriti slične riječi o Josipu i gorko je plakao; pao je na zemlju i utihnuo.
31 I svi Jakovljevi sinovi, vidjevši očevu nevolju, pokajaše se za ono što učiniše i gorko zaplakaše.
32 Juda ustade i podiže očevu glavu sa zemlje i stavi je sebi na krilo, te obrisa očeve suze s obraza. Juda zaplaka veoma glasno, dok mu očeva glava ležaše na krilu, nepomična kao kamen.
33 Jakovljevi sinovi vidješe očevu nevolju, pa podigoše glas i nastaviše plakati, a Jakov još uvijek ležaše na zemlji nepomičan kao kamen.
34 I svi njegovi sinovi i njegove sluge i djeca njegovih slugu ustadoše i stadoše oko njega da ga utješe, ali on ne dade se utješiti.
35 I cijela kuća Jakovljeva ustade i tugovaše velikom tugom zbog Josipa i nevolje njihova oca. Vijest stiže do Izaka, sina Abrahama, oca Jakovljevog, i on gorko plaka zbog Josipa, on i sva njegova kuća. I ode iz mjesta gdje je živio u Hebronu, i njegovi ljudi s njim, i utješi Jakova, sina svoga, ali on ne htjede da se utješi.
36 Poslije toga, Jakov ustade sa zemlje, a suze mu se slijevaše niz obraze, i reče svojim sinovima: "Ustanite i uzmite svoje mačeve i lukove, i idite u polje i tražite možete li pronaći tijelo moga sina i donijeti mi ga da ga sahranim."
37 Molim vas, potražite i među zvijerima i ulovite ih, i ono što prvo dođe prije nego što uhvatite i donesete mi, možda će se Gospod danas sažaliti nad mojom nevoljom i pripremiti pred vama ono što je rastrgalo mog sina na komade, i donijeti mi to, i ja ću osvetiti stvar svog sina.
38 I sinovi njegovi učiniše kako im otac zapovjedi, i ustadoše rano ujutro, i svaki uze svoj mač i luk u ruku, i izađoše u polje da love zvijeri.
39 Jakov je i dalje glasno plakao i plakao, hodao po kući i pljeskao rukama govoreći: "Josipe, sine moj, Josife, sine moj!"
40 Sinovi Jakovljevi otišli su u pustinju da uhvate životinje, i gle, vuk im je došao u susret. Oni su ga uhvatili i doveli ga svom ocu i rekli mu: "Ovo je prvi kojeg smo našli i doveli smo ga tebi kako si nam naredio, a tijelo tvog sina nismo mogli naći."
41 Jakov uze zvijer iz ruku svojih sinova i povika jakim, plačućim glasom, držeći zvijer u ruci. S gorčinom u srcu reče zvijeri: "Zašto si prožderala moga sina Josipa? Kako se nisi bojala Boga zemlje, niti moje nevolje za moga sina Josipa?"

42 I prožderao si mog sina uzalud, jer nije počinio nasilje, i time si me učinio krivim zbog njega, zato će Bog tražiti od onoga koji je progonjen.
43 I Gospod otvori usta zvijeri da utješi Jakova riječima svojim, a ona odgovori Jakovu i reče mu ove riječi,
44 Tako živ Bog koji nas je stvorio na zemlji, i tako živa bila duša tvoja, gospodaru moj, nisam vidio sina tvog, niti sam ga rastrgao, nego sam iz daleke zemlje došao da tražim sina svog koji je danas otišao od mene, i ne znam je li živ ili mrtav.
45 I danas sam došao u polje da tražim sina svoga, i vaši sinovi su me našli, uhvatili me i povećali moju bol, i danas su me doveli pred vas, i evo, ja sam vam rekao sve svoje riječi.
46 I zato sada, sine čovječji, u tvojim sam rukama i učini sa mnom danas kako ti se čini dobrim. Ali tako mi Boga koji me stvorio, nisam vidio sina tvog, niti sam ga rastrgao, niti je tijelo čovječje ušlo u moja usta svih dana života moga.
47 A kad Jakov ču riječi zvijeri, jako se zapanji i pusti zvijer iz svoje ruke, a ona ode svojim putem.
48 Jakov je i dalje glasno plakao i plakao za Josipom, dan za danom, i tugovao je za svojim sinom mnogo dana.

POGLAVLJE 44

1 I sinovi Izmaelovi, koji su kupili Josipa od Midjanaca, koji su ga kupili od njegove braće, otišli su u Egipat s Josipom i došli su do egipatskih granica. Kad su se približili Egiptu, sreli su četiri čovjeka od sinova Medana, sina Abrahamova, koji su krenuli iz zemlje egipatske na put.
2 I Izmaelćani im rekoše: "Želite li kupiti ovog roba od nas?" A oni rekoše: "Predajte nam ga." I predadoše im Josipa, i vidješe da je bio vrlo lijep mladić i kupili su ga za dvadeset šekela.
3 I Izmaelćani nastaviše svoj put u Egipat, a Medanci se također vratiše tog dana u Egipat, i Medanci rekoše jedni drugima: "Evo, čuli smo da Potifar, faraonov dvorjanin, zapovjednik straže, traži dobrog slugu koji će stajati pred njim da mu služi i da ga postavi nadglednikom nad njegovom kućom i svim što mu pripada."
4 Hajde da mu ga sada prodamo za ono što želimo, ako nam može dati ono što nam treba.
5 A ovi Medanci odoše i dođoše u Potifarovu kuću i rekoše mu: "Čuli smo da tražiš dobrog slugu da ti služi. Evo, imamo slugu koji će ti biti ugodan, ako nam možeš dati ono što želimo, pa ćemo ti ga prodati."
6 A Potifar reče: "Dovedi ga preda mene da ga vidim, i ako mi bude po volji, dat ću ti što ti za njega treba."
7 Medanci odoše i dovedoše Josipa i postaviše ga pred Potifara, koji ga vidje i veoma mu se svidje. Potifar im reče: "Recite mi šta tražite za ovog mladića?"
8 A oni rekoše: "Tražimo za njega četiri stotine srebrnjaka." Potifar reče: "Dat ću ti ako mi doneseš zapis o njegovoj prodaji i ispričaš mi njegovu prošlost, jer možda je ukraden, jer ovaj mladić nije ni rob ni sin roba, nego primjećujem da je lijep i lijep čovjek."
9 Medanci odoše i dovedoše mu Izmaelce koji im ga bijahu prodali, a oni mu rekoše: "On je rob i mi smo im ga prodali."
10 Potifar je čuo riječi Izmaelaca kako daju srebro Medancima, i Medanci su uzeli srebro i otišli na put, a i Izmaelićani su se vratili kući.
11 Potifar uze Josipa i dovede ga u svoju kuću da mu služi. Josip nađe milost u Potifarovim očima, i on mu povjeri se, postavi ga nad svojim domom i preda mu u ruke sve što mu je pripadalo.
12 I Gospod je bio s Josipom i on je postao uspješan čovjek, i Gospod je blagoslovio Potifarov dom zbog Josipa.
13 I Potifar je ostavio sve što je imao u rukama Josipovim, a Josip je bio taj koji je uređivao stvari unutra i van, i sve je bilo regulisano njegovom voljom u Potifarovoj kući.
14 A Josip je imao osamnaest godina, mladić lijepih očiju i ljupkog izgleda, i nije bilo takvog u cijeloj zemlji egipatskoj.
15 U to vrijeme, dok je on bio u kući svog gospodara, ulazeći i izlazeći iz kuće i služeći svom gospodaru, Zelika, žena njegovog gospodara, podiže pogled prema Josipu i pogleda ga, i gle, bio je to mladić lijep i lijep.
16 I poželi njegovu ljepotu u svom srcu, i duša joj se prilijepila za Josipa, i zavodila ga je dan za danom, i Zelika je svaki dan nagovarala Josipa, ali Josip nije podigao oči da vidi ženu svog gospodara.
17 A Zelika mu reče: "Kako je lijep tvoj izgled i stas! Zaista sam pogledala sve robove i nisam vidjela robinju tako lijepu kao što si ti." A Josip joj reče: "Zaista, onaj koji je mene stvorio u utrobi moje majke stvorio je cijelo čovječanstvo."
18 A ona mu reče: "Kako su lijepe tvoje oči kojima si zaslijepio sve stanovnike Egipta, muškarce i žene!" A on joj reče: "Kako su lijepi dok smo mi živi, ali ako bi ih vidjela u grobu, sigurno bi se od njih odselila."
19 A ona mu reče: "Kako su lijepe i ugodne sve tvoje riječi! Uzmi sada, molim te, harfu koja je u kući, i sviraj rukama svojim da čujemo tvoje riječi."
20 A on joj reče: "Kako su lijepe i ugodne moje riječi kad izgovaram hvalu Bogu mome i slavi njegovoj!" A ona mu reče: "Kako je lijepa kosa na tvojoj glavi! Evo zlatnog češlja koji je u kući, uzmi ga i nakovrčaj kosu na svojoj glavi."
21 A on joj reče: "Dokle ćeš još govoriti ove riječi? Prestani mi govoriti ove riječi, nego ustani i pozabavi se svojim kućnim poslovima."
22 A ona mu reče: "Nema nikoga u mojoj kući i nema ničega drugog osim tvojih riječi i tvoje želje; ipak, uprkos svemu tome, nije mogla dovesti Josipa k sebi, niti je on pogledao, nego je upravi oči dolje na zemlju."
23 Zelika je u srcu željela Josipa da legne s njom. U vrijeme dok je Josip sjedio u kući i obavljao svoj posao, Zelika je dolazila i sjedala pred njega, i svaki dan ga je mamila svojim riječima da legne s njom ili da je ikada pogleda, ali Josip je nije slušao.
24 A ona mu reče: Ako ne učiniš po mojim riječima, kaznit ću te smrću i staviti na tebe željezni jaram.
25 A Josip joj reče: "Zaista, Bog koji je stvorio čovjeka oslobađa okove zarobljenika i on će me izbaviti iz tvog zatvora i od tvog suda."
26 A kad ga nije mogla uvjeriti, a duša joj je i dalje bila privržena njemu, želja ju je bacila u tešku bolest.
27 I sve žene Egipta dođoše da je posjete i rekoše joj: "Zašto si u ovom stanju propadanja? Ti koja ništa ne

oskudijevaš! Tvoj muž je zaista velik i cijenjen princ u očima kralja, zar bi ti trebalo da oskudijeva išta što tvoje srce želi?"
28 Zelika im odgovori: "Danas će vam se otkriti odakle potiče ovaj nered u kojem me vidite." I ona naredi svojim sluškinjama da pripreme hranu za sve žene, i priredi im gozbu, i sve žene jedoše u Zelikinoj kući.
29 I dade im noževe da ogule limune i da ih pojedu, i naredi da obuku Josipa u skupocjene haljine i da se pojavi pred njima. I Josip dođe pred njihove oči i sve žene gledahu Josipa i nisu mogle skinuti pogled s njega, i sve posjekoše ruke noževima koje su imale u rukama, i svi limuni koji su bili u njihovim rukama bili su puni krvi.
30 I nisu znali šta su učinili, nego su i dalje gledali ljepotu Josipovu i nisu s njega skretali s očiju.
31 Zelika vidje šta su učinili i reče im: "Šta je to djelo koje ste učinili? Gle, dala sam vam limuna da jedete, a vi ste se posjekli po rukama."
32 I sve žene vidješe njihove ruke, i gle, bile su pune krvi, i njihova krv se slijevala po njihovim haljinama, i rekoše joj: Ovaj rob u tvojoj kući nas je savladao, i nismo mogli odvojiti kapke od njega zbog njegove ljepote.
33 A ona im reče: "Zaista vam se ovo dogodilo u trenutku kada ste ga pogledali i niste se mogli suzdržati od njega; kako onda mogu odoljeti kada je on stalno u mojoj kući i vidim ga svaki dan kako ulazi i izlazi iz moje kuće? Kako onda mogu izbjeći da zbog toga ne propadnem ili čak da ne propadnem?"
34 I rekoše joj, riječi su istinite, jer ko može vidjeti ovaj prekrasni lik u kući i suzdržati se od njega, i zar on nije tvoj rob i pratilac u tvojoj kući, i zašto mu ne kažeš ono što je u tvom srcu, i dopuštaš da ti duša propadne zbog ove stvari?
35 A ona im reče: "Svaki dan pokušavam da ga uvjerim, a on ne pristaje na moje želje. Obećala sam mu sve što je dobro, a ipak nisam dobila ništa od njega; stoga sam u propadanju, kao što vidite."
36 Zelika se jako razboljela zbog svoje želje prema Josipu i bila je očajnički zaljubljena zbog njega, a svi ljudi iz Zelikine kuće i njenog muža nisu znali ništa o tome, da je Zelika bila bolesna zbog svoje ljubavi prema Josipu.
37 I svi ukućani njene upitaše je: "Zašto si bolesna i slabašna i ništa ti ne nedostaje?" A ona im reče: "Ne znam za ovo što me svakim danom sve više muči."
38 I sve žene i njene prijateljice dolazile su svaki dan da je vide i razgovarale su s njom, a ona im je rekla: "Ovo može biti samo kroz ljubav Josipovu." A one su joj rekle: "Namami ga i uhvati ga tajno, možda će te poslušati i odvratiti od tebe ovu smrt."
39 Zelika je postajala sve gori od svoje ljubavi prema Josipu i nastavila je propadati, sve dok nije jedva ostala bez snage da stoji.
40 Jednog dana Josip je obavljao posao svog gospodara u kući, a Zelika je tajno došla i iznenada napala ga. Josip se pobunio protiv nje, ali je bio jači od nje i oborio je na zemlju.
41 I Zelika je plakala zbog želje svog srca za njim, i molila ga je plačući, i suze su joj tekle niz obraze, i ona mu je govorila glasom molbe i s gorčinom u duši, govoreći:
42 Jesi li ikada čuo, vidio ili poznavao ženu tako lijepu kao što sam ja, ili bolju od mene, koja ti svakodnevno govori, pada u propast zbog ljubavi prema tebi, ukazuje ti svu ovu čast, a ti ipak ne slušaš moj glas?
43 Ako je to iz straha od gospodara tvog da te ne kazni, tako živ bio kralj, nikakvo zlo ti se neće dogoditi od gospodara tvog zbog ove stvari; zato me sada, molim te, poslušaj i pristani zbog časti koju sam ti ukazao i odvrati ovu smrt od mene, i zašto bih ja umro zbog tebe? I ona prestade govoriti.
44 A Josip joj odgovori govoreći: "Nemoj me ništa reći i prepusti ovu stvar mom gospodaru. Moj gospodar ne zna šta je sa mnom u kući; sve što mu pripada predao je u moje ruke. Kako ću ja to učiniti u kući svog gospodara?"
45 Jer me je i on veoma poštovao u svojoj kući i postavio me je nadglednikom nad svojom kućom i uzvisio me je, i nema nikoga većeg od mene u ovoj kući, i moj gospodar nije ništa odustao od mene, osim tebe, koja si mu žena, kako onda možeš reći ove riječi meni, i kako bih ja mogla učiniti ovo veliko zlo i sagriješiti Bogu i tvom mužu?
46 Zato se sada suzdrži od mene i ne govori više ovakve riječi, jer neću slušati tvoje riječi. Ali Zelika nije htjela slušati Josipa kad joj je govorio ove riječi, ali ga je ona svaki dan mamila da je sluša.
47 I nakon toga se potok egipatski napunio sa svih strana, i svi stanovnici Egipta izašli su, a i kralj i knezovi izašli su s tamburinama i plesovima, jer je to bilo veliko veselje u Egiptu i praznik u vrijeme poplave mora Sihor, i oni su išli tamo da se raduju cijeli dan.
48 A kad Egipćani izađoše na rijeku da se vesele, kao što im je bio običaj, svi ljudi iz Potifarove kuće pođoše s njima, ali Zelika ne htjede poći s njima, jer reče: "Bolesna sam." I ostade sama u kući, i niko drugi ne bude s njom u kući.
49 I ustade i pope se u svoj hram u kući, i obuče se u kneževsku odjeću, i stavi na glavu drago kamenje od oniksa, ukrašeno srebrom i zlatom, i uljepša svoje lice i kožu svim vrstama ženskih tekućina za čišćenje, i namirisa hram i kuću kasijom i tamjanom, i namazala je smirnom i alojom, i poslije sjede na ulazu u hram, u hodniku kuće, kroz koji je Josip prolazio da obavi svoj posao, i gle, Josip dođe s polja i uđe u kuću da obavi posao svog gospodara.
50 I dođe do mjesta kroz koje je trebao proći, i vidje sav Zelikin rad, te se vrati.
51 Zelika je vidjela kako se Josip okreće od nje, pa ga je pozvala govoreći: „Šta ti je, Josipe? Dođi na svoj posao, i evo, ja ću ti napraviti mjesta dok ne prijeđeš na svoje mjesto.“
52 I Josip se vrati i dođe u kuću, i odatle pređe na mjesto svog sjedišta, i sjede da obavlja posao svog gospodara kao i obično, i gle, Zelika dođe k njemu i stade pred njega u kneževskoj odjeći, i miris njene odjeće širio se u daljinu.
53 Ona požuri i uhvati Josipa i njegovu odjeću, i reče mu: "Tako mi kralj živ bio, ako ne ispuniš moju molbu, danas ćeš umrijeti!" I ona požuri, ispruži drugu ruku i izvuče mač ispod svoje odjeće, stavi ga Josipu na vrat i reče: "Ustani i ispuni moju molbu, a ako ne ispuniš, danas ćeš umrijeti."
54 I Josip se uplašio nje što je to učinila, i ustao je da pobjegne od nje, a ona ga je uhvatila za prednji dio odjeće, i u strahu od njegovog bijega odjeća koju je Zelika zgrabila se razderala, i Josip je ostavio odjeću u Zelikinim rukama, a on je pobjegao i izašao, jer se bojao.
55 A kad Zelika vidje da je Josipova haljina poderana i da ju je ostavio u njenoj ruci i pobjegao, uplaši se za svoj

život da se ne proširi glas o njoj, pa ustade i postupi lukavo, skinu haljine u koje je bila odjevena i obuče svoju drugu haljinu.
56 I uze Josipovu haljinu i stavi je pored sebe, pa ode i sjede na mjesto gdje je sjedila u svojoj bolesti, prije nego što su ljudi iz njene kuće otišli na rijeku, i pozva mladića koji je tada bio u kući i naredi mu da joj pozove ljude iz kuće.
57 A kad ih ugleda, reče im jakim glasom i jaučući: "Pogledajte kakvog mi je Hebreja vaš gospodar doveo u kuću! Danas je došao da legne sa mnom."
58 Jer kad si ti izašao, on dođe u kuću i, vidjevši da nikoga nema u kući, dođe k meni i uhvati me s namjerom da legne sa mnom.
59 Zgrabio sam mu odjeću, razderao je i povikao na njega jakim glasom. A kad sam podigao glas, on se uplašio za život svoj, ostavio je preda mnom svoju odjeću i pobjegao.
60 A ljudi iz njene kuće nisu ništa rekli, ali se njihov gnjev veoma rasplamsao protiv Josipa, te su otišli k njegovom gospodaru i ispričali mu riječi njegove lukavštine.
61 A Potifar se vrati kući razjaren, a žena mu povika: "Šta si mi to učinio dovodeći slugu u moju kuću? Danas je došao k meni da se igra sa mnom. Tako mi je danas učinio."
62 Potifar je čuo riječi svoje žene i naredio je da se Josipa teško kazni bičevima, i oni su mu to i učinili.
63 Dok su ga tukli, Josip povika jakim glasom, podiže oči k nebu i reče: "Gospode Bože, ti znaš da sam nevin od svega ovoga; zašto bih danas trebao umrijeti zbog laži, od ruke ovih neobrezanih zlikovaca koje poznaješ?"
64 Dok su Potifarovi ljudi tukli Josipa, on je i dalje plakao i plakao. Ondje je bilo dijete od jedanaest mjeseci. Gospod otvori usta djetetu i ono reče ove riječi pred Potifarovim ljudima koji su tukli Josipa:
65 Šta želite od ovog čovjeka i zašto mu činite ovo zlo? Moja majka govori laži i iznosi laži; tako je bilo.
66 I dijete im je tačno ispričalo sve što se dogodilo, i sve Zelikine riječi Josipu im je on dan za danom objavljivao.
67 I svi ljudi čuše djetetove riječi i veoma se začudiše djetetovim riječima, a dijete prestade govoriti i utihnu.
68 A Potifar se veoma posramio riječi svog sina i zapovjedi svojim ljudima da više ne tuku Josipa, i ljudi prestadoše tući Josipa.
69 A Potifar uze Josipa i naredi da ga dovedu pred svećenike, koji su bili kraljevi suci, kako bi mu sudili u vezi s tim slučajem.
70 I Potifar i Josip dođoše pred svećenike koji bijahu kraljevi suci, i on im reče: "Molim vas, odlučite kakav sud zaslužuje sluga, jer je tako učinio."
71 A svećenici rekoše Josipu: "Zašto si to učinio svom gospodaru?" A Josip im odgovori: "Nije tako, gospodari moji, tako je bilo." A Potifar reče Josipu: "Zaista sam ti povjerio u ruke sve što je bilo moje i nisam ti ništa uskratio osim svoje žene, pa kako si mogao učiniti takvo zlo?"
72 A Josip odgovori govoreći: "Ne tako, gospodaru moj! Živ bio Gospod i živa bila duša tvoja, gospodaru moj! Riječ koju si čuo od svoje žene nije istinita. Jer tako se danas dogodilo."
73 Prošla je godina dana otkako sam u tvojoj kući; jesi li vidio ikakvu nepravdu u meni ili bilo šta što bi te moglo navesti da zatražiš moj život?
74 A svećenici rekoše Potifaru: "Molimo te, pošalji neka nam donesu poderanu Josipovu haljinu i neka vidimo poderotinu na njoj. Ako je poderotina na prednjoj strani haljine, onda je njegovo lice moralo biti nasuprot njoj i ona ga je morala uhvatiti da dođe k njoj, a tvoja žena je prijevarom učinila sve što je rekla."
75 I donesoše Josipovu haljinu pred svećenike koji su bili suci, i vidješe, i gle, poderotina je bila pred Josipom, i svi svećenici suci znadoše da ga je ona pritiskala, i rekoše: "Osuda smrti ne pripada ovom robu jer nije ništa učinio, ali je njegova presuda da bude bačen u tamnicu zbog glasine koja se preko njega proširila protiv tvoje žene."
76 Potifar je čuo njihove riječi i baci ga u tamnicu, mjesto gdje su zatočeni kraljevi zarobljenici, i Josip je bio u tamnici dvanaest godina.
77 I uprkos tome, žena njegovog gospodara nije se okrenula od njega i nije prestajala razgovarati s njim dan za danom da bi je saslušala. I nakon tri mjeseca Zelika je nastavila odlaziti k Josipu u tamnicu dan za danom i namamila ga da je posluša. I Zelika reče Josipu: "Dokle ćeš ostati u ovoj kući? Ali poslušaj sada moj glas i ja ću te izvesti iz ove kuće."
78 A Josip joj odgovori: "Bolje mi je ostati u ovoj kući nego slušati tvoje riječi i griješiti protiv Boga." A ona mu reče: "Ako ne ispuniš moju volju, iskopat ću ti oči, staviti okove na tvoje noge i predat ću te u ruke onih koje prije nisi poznavala."
79 A Josip joj odgovori i reče: "Gle, Bog cijele zemlje može me izbaviti od svega što mi možeš učiniti, jer on otvara oči slijepima i oslobađa one koji su svezani, i čuva sve strance koji ne poznaju zemlju."
80 A kad Zelika nije mogla nagovoriti Josipa da je posluša, prestala je ići da ga zavede; a Josip je još uvijek bio zatvoren u kući tamnice. A Jakov, Josipov otac, i sva njegova braća koja su bila u zemlji kanaanskoj još su uvijek tugovali i plakali u one dane zbog Josipa, jer Jakov nije htio da se utješi zbog svog sina Josipa, i Jakov je glasno plakao, plakao i tugovao sve te dane.

POGLAVLJE 45

1 U to vrijeme te godine, one godine kad Josip siđe u Egipat nakon što ga braća prodadoše, ode Ruben, sin Jakovljev, u Timnu i uze sebi za ženu Eliuram, kćer Avija Kanaanca, i dođe k njoj.
2 Eliuram, žena Rubenova, zače i rodi mu Hanoha, Palua, Kecrona i Karmija, četiri sina; a njegov brat Simeon uze za ženu njegovu sestru Dinu, koja mu rodi Memuela, Yamina, Ohada, Jakina i Zohara, pet sinova.
3 Poslije toga dođe k Buni, Kanaanki, a to je ona Buna koju Simeon odvede u zarobljeništvo iz grada Šekema. Buna je bila pred Dinom i služila joj je. Simeon dođe k njoj i ona mu rodi Saula.
4 U to vrijeme Juda ode u Adulam i dođe k čovjeku iz Adulama, koji se zvao Hira. Ondje Juda vidje kćer jednog Kanaanca, koja se zvala Alijat, kći Šuina. Uze je i dođe k njoj. I Alijat rodi Judi Era, Onana i Šila, tri sina.
5 Levi i Isahar otišli su u zemlju istočnu i uzeše sebi za žene kćeri Jobaba, sina Joktana, sina Eberova; a Jobab, sin Joktana, imao je dvije kćeri; starija se zvala Adina, a mlađa Arida.

6 Levi uze Adinu, a Isahar uze Aridu, i dođoše u zemlju kanaansku, u kuću svoga oca, i Adina rodi Leviju Geršona, Kehata i Merarija, tri sina.
7 Arida rodi Isaharu Tolu, Puvu, Joba i Šomrona, četiri sina; a Dan ode u zemlju Moapsku i uze za ženu Aflaletu, kćer Moapca Kamudana, i dovede je u zemlju kanaansku.
8 Aflaleta je bila neplodna i nije imala potomstva. Bog se poslije sjeti Aflalete, žene Danove. Ona zače i rodi sina, kojemu nadjenu ime Kušim.
9 Gad i Neftali otišli su u Haran i odande uzeli za žene kćeri Amurama, sina Uza, sina Nahorovog.
10 A ovo su imena kćeri Amuramovih: ime starije bilo je Merima, a ime mlađe Uzit; i Neftali uze Merimu, a Gad uze Uzita; i odvede ih u zemlju kanaansku, u kuću oca njihova.
11 Merima rodi Neftaliju Jakzeela, Gunija, Jazera i Šalema, četiri sina; a Uzit rodi Gad Sefionu Hagija, Šunija, Ezbona, Erija, Arodija i Aralija, sedam sinova.
12 Ašer ode i uze Adon, kćer Aflala, sina Hadada, sina Izmaelova, za ženu, i dovede je u zemlju kanaansku.
13 U to vrijeme umrije Adon, žena Ašerova; nije imala potomstva; i poslije Adonove smrti Ašerova ode na drugu stranu rijeke i uze za ženu Haduru, kćer Abimaela, sina Ebera, sina Šemova.
14 A mlada žena bijaše lijepa izgleda i razumna, i bijaše žena Malkiela, sina Elama, sina Šemova.
15 Hadura rodi kćer Malkielu, i on joj nadjede ime Serah. Nakon toga Malkiel umre, a Hadura ode i ostane u kući svoga oca.
16 A poslije smrti žene Ašerove, on ode i uze Haduru za ženu i dovede je u zemlju kanaansku. Dovede s njima i njenu kćer Serahu, koja ima tri godine. Djevojka je odrasla u Jakovovoj kući.
17 Djevojka je bila lijepa izgleda i išla je svetim putevima djece Jakovljeve; ništa joj nije nedostajalo, a Gospod joj je dao mudrost i razum.
18 A Hadura, žena Ašerova, zače i rodi mu Jimnu, Jišvu, Jišvija i Beriju, četiri sina.
19 Zebulon ode u Midjan i uze za ženu Merišu, kćer Molada, sina Abide, sina Midjanovog, i dovede je u zemlju kanaansku.
20 I Meruša je Zebulunu rodila Sereda, Elona i Yachleela; tri sina.
21 Jakov posla k Aramu, sinu Zobe, sina Teraha, i on uze za svog sina Benjamina Mekaliju, kćer Aramovu, i ona dođe u zemlju kanaansku u kuću Jakovljevu; a Benjamin ima deset godina kad uze Mekaliju, kćer Aramovu, za ženu.
22 Mekalija zače i rodi Benjaminu Belu, Bekera, Ašbela, Geru i Namana, pet sinova; a Benjamin ode poslije i uze za ženu Aribat, kćer Šomrona, sina Abrahamova, pored svoje prve žene, koja mu je bila osamnaest godina; i Aribat rodi Benjaminu Ahija, Voša, Mupima, Chupima i Orda; pet sinova.
23 U one dane Juda ode u Šemovu kuću i uze Tamaru, kćer Elama, Šemovog sina, za ženu svom prvencu Eru.
24 Er dođe k svojoj ženi Tamari, i ona mu postade žena. Kad dođe k njoj, on naizgled uništi svoje potomstvo, i djelo njegovo bijaše zlo u očima Gospodnjim, te ga Gospod ubi.
25 A poslije smrti Era, Judinog prvenca, Juda reče Onanu: "Idi k ženi svoga brata i oženi se njome kao najbližom rodbinom, i podigni potomstvo svome bratu."
26 Onan uze Tamaru za ženu i dođe k njoj. I Onan učini isto što i brat njegov, i djelo njegovo beše zlo u očima Gospodnjim, te i njega ubi.
27 A kad Onan umrije, Juda reče Tamari: "Ostani u kući svoga oca dok moj sin Šilo ne odraste." Juda više nije mario za Tamaru da je da Šilu, jer je rekao: "Možda će i on umrijeti kao njegova braća."
28 Tamara ustade i ode te ostane u kući svoga oca, i Tamara ostade u kući svoga oca neko vrijeme.
29 A na preokretu godine, Alijat, žena Judina, umre; i Juda se utješi za svoju ženu, i nakon Alijatine smrti, Juda ode sa svojim prijateljem Hirom u Timnu da im striže ovce.
30 Tamar je čula da je Juda otišao u Timnu da striže ovce, i da je Šilo odraslo, i da Juda nije uživao u njoj.
31 Tamar ustade i skide odjeću svoga udovištva, stavi veo na sebe i potpuno se pokri, pa ode i sjede na javnom putu koji je na putu za Timnu.
32 Juda prođe i vidje je, uze je i dođe k njoj, i ona zače s njim. I kad se porodila, gle, u njenoj utrobi behu blizanci, te on nadjenu ime prvome Peres, a drugome Zarah.

POGLAVLJE 46

1 U one dane Josip je još uvijek bio zatvoren u tamnici u zemlji egipatskoj.
2 U to vrijeme stajali su pred faraonovim slugama, glavni peharnicima i glavni pekarima, koji su pripadali egipatskom kralju.
3 I peharnik uze vino i stavi ga pred kralja da pije, a pekar stavi hljeb pred kralja da jede, i kralj pi vino i jede hljeb, on i njegove sluge i poslužitelji koji su jeli za kraljevim stolom.
4 Dok su jeli i pili, peharnik i pekar ostadoše ondje, a faraonovi sluge pronađoše mnogo muha u vinu koje je peharnik donio, a kamenje salitarne pronađeno je u pekarovom hljebu.
5 I zapovjednik tjelesne straže postavi Josipa za pomoćnika faraonovih časnika, i faraonovi časnici bili su u zatočeništvu jednu godinu.
6 I na kraju godine, obojica su sanjali snove u jednoj noći, u mjestu zatočeništva gdje su bili, a ujutro je Josip došao k njima da im se posveti kao i obično, i vidio ih je, i gle, njihova lica su bila potištena i tužna.
7 A Josip ih upita: "Zašto su vam lica danas tužna i potištena?" A oni mu rekoše: "Sanjali smo san, a nema nikoga da ga protumači." I Josip im reče: "Ispričajte mi svoj san, i Bog će vam dati miran odgovor, kako želite."
8 I peharnik ispriča svoj san Josipu, i reče: Vidio sam u snu, i gle, velika vinova loza bila je preda mnom, i na toj lozi vidio sam tri grane, i vinova loza brzo procvjeta i dostiže veliku visinu, a njeni grozdovi sazriješe i postadoše grožđe.
9 I uzeh grožđe i iscijedih ga u čašu, i stavih je faraonu u ruku, i on pi. A Josip mu reče: Tri loze koje su bile na vinovoj lozi su tri dana.
10 Ipak, za tri dana, kralj će narediti da te izvedu i vratit će te na tvoju dužnost, i davat ćeš kralju vino da pije kao i prije, dok si mu bio peharnik; ali neka nađem milost u tvojim očima, da me se sjetiš faraonu kad ti bude dobro, i učiniš mi milost, i izvedeš me iz ovog zatvora, jer sam ukraden iz zemlje kanaanske i prodan kao rob na ovom mjestu.

11 A i ono što ti je rečeno o ženi mog gospodara nije istina, jer su me uzalud stavili u ovu tamnicu. A peharnik odgovori Josipu: "Ako kralj bude dobro postupio sa mnom kao što si mi prvi put protumačio, učinit ću sve što želiš i izvući ću te iz ove tamnice."
12 A pekar, vidjevši da je Josip tačno protumačio peharnikov san, pristupi i ispriča Josipu cijeli svoj san.
13 A on mu reče: "U snu sam vidio tri bijele korpe na svojoj glavi. Pogledao sam, i gle, u gornjoj korpi bilo je svakovrsno pečeno meso za faraona, i ptice su ga jele s moje glave."
14 A Josip mu reče: Tri korpe koje si vidio su tri dana, ali za tri dana faraon će ti odrubiti glavu i objesiti te na drvo, i ptice će ti jesti meso s tebe, kao što si vidio u snu.
15 U te dane kraljica je trebala da se porodi, i tog dana je rodila sina egipatskom kralju, i oni su objavili da je kralj dobio svog prvorođenog sina i sav egipatski narod zajedno sa faraonovim časnicima i slugama se veoma obradovao.
16 Trećeg dana po rođenju faraon priredi gozbu za svoje časnike i sluge, za vojsku zemlje Soar i zemlje Egipat.
17 I sav narod Egipta i faraonove sluge dođoše da jedu i piju s kraljem na gozbi njegovog sina i da se raduju kraljevoj radosti.
18 I svi kraljevi časnici i njegovi sluge veselili su se u to vrijeme osam dana na gozbi i veselili su se uz sve vrste muzičkih instrumenata, uz tamburine i plesove u kraljevskoj kući osam dana.
19 A peharnik, kojemu je Josip protumačio san, zaboravio je Josipa i nije ga spomenuo kralju kao što je obećao, jer je to bilo od Gospoda da kazni Josipa jer se uzdao u čovjeka.
20 I Josip je nakon toga ostao u tamnici dvije godine, dok nije navršio dvanaest godina.

POGLAVLJE 47

1 Izak, sin Abrahamov, još je živio u to vrijeme u zemlji kanaanskoj; bio je vrlo star, sto osamdeset godina star. A Ezav, sin njegov, brat Jakovljev, bio je u zemlji edomskoj, i on i njegovi sinovi imali su posjede u njoj među sinovima Seirovim.
2 A Ezavču da se bliži vrijeme smrti njegovog oca, pa on, sinovi njegovi i porodica njegovi dođoše u zemlju kanaansku, u kuću svog oca. Jakov i sinovi njegovi odoše iz Hebrona, gdje su živjeli, i svi dođoše k svom ocu Izaku, i nađoše Ezava i sinove njegove u šatoru.
3 Jakov i njegovi sinovi sjedoše pred njegovim ocem Izakom, a Jakov još uvijek tugovaše za svojim sinom Josipom.
4 A Izak reče Jakovu: "Dovedi mi ovamo svoje sinove da ih blagoslovim." I Jakov dovede svojih jedanaest sinova pred svog oca Izaka.
5 I Izak stavi ruke na sve Jakovljeve sinove, uhvati ih, zagrli i poljubi jednog po jednog. I Izak ih blagoslovi tog dana i reče im: "Neka vas Bog otaca vaših blagoslovi i neka vam umnoži potomstvo kao zvijezde na nebu."
6 Izak je blagoslovio i Ezavove sinove govoreći: "Neka te Bog učini strahom i užasom svima koji te vide i svim tvojim neprijateljima."
7 I Izak dozva Jakova i sinove svoje, i svi dođoše i sjedoše pred Izaka. I Izak reče Jakovu: Gospod, Bog cijele zemlje, reče mi: Potomstvu tvome dat ću ovu zemlju u nasljedstvo ako sinovi tvoji budu čuvali moje uredbe i moje puteve, i ako ću im ispuniti zakletvu kojom sam se zakleo ocu tvome Abrahamu.
8 Zato sada, sine moj, nauči svoju djecu i djecu svoje djece da se boje Gospoda i da idu dobrim putem koji će biti ugodan Gospodu, Bogu tvome. Jer ako se budeš držao puteva Gospodnjih i njegovih propisa, i Gospod će se držati saveza svog s Abrahamom i činit će dobro tebi i tvome potomstvu u sve dane.
9 A kad Izak završi zapovijedi Jakovu i djeci svojoj, izdahnu i bi pridružen svom narodu.
10 Jakov i Ezav padoše na lice svog oca Izaka i plakaše. Izaku je bilo sto osamdeset godina kad je umro u zemlji kanaanskoj, u Hebronu. Njegovi sinovi ga odnesoše u pećinu Makpelu, koju je Abraham kupio od Hetovih sinova za posjed i grobno mjesto.
11 I svi kraljevi zemlje kanaanske otišli su s Jakovom i Ezavom da sahrane Izaka, i svi kraljevi kanaanske iskazali su Izaku veliku čast po njegovoj smrti.
12 Sinovi Jakovljevi i sinovi Ezavovi išli su bosi unaokolo, hodajući i naricajući, sve dok nisu stigli do Kireat-Arbe.
13 Jakov i Ezav sahraniše svog oca Izaka u pećini Makpeli, koja je u Kireat-Arbi u Hebronu, i sahraniše ga s vrlo velikom počasti, kao što se sahranjuju kraljevi.
14 Jakov i njegovi sinovi, Ezav i njegovi sinovi i svi kanaanski kraljevi načiniše veliku i tešku žalost, i sahraniše ga i oplakivali ga mnogo dana.
15 A kad Izak umre, ostavi svoju stoku i imanje i sve što mu pripada sinovima svojim; a Ezav reče Jakovu: "Molim te, sve što je ostavio naš otac podijelit ćemo na dva dijela, a ja ću birati." Jakov reče: "Učinit ćemo tako."
16 Jakov uze sve što je Izak imao u zemlji kanaanskoj, stoku i imanje, i razdijeli to na dva dijela pred Ezava i njegove sinove, i reče Ezavu: "Evo, sve je ovo pred tobom; izaberi sebi polovinu koju ćeš uzeti."
17 Jakov reče Ezavu: "Čuj šta ću ti reći: Gospod, Bog neba i zemlje, reče ocima našim, Abrahamu i Izaku: ‘Tvome potomstvu dat ću ovu zemlju u nasljedstvo zauvijek.’"
18 Sada je, dakle, sve što je ostalo od našeg oca pred tobom, i cijela je zemlja pred tobom; izaberi između njih šta želiš.
19 Ako želiš cijelu zemlju, uzmi je za sebe i svoju djecu zauvijek, a ja ću uzeti ovo bogatstvo, i ako želiš bogatstvo, uzmi ga k sebi, i ja ću uzeti ovu zemlju za sebe i svoju djecu da je naslijede zauvijek.
20 A Nebajot, sin Izmaelov, bio je tada u zemlji sa svojom djecom. I Ezav je otišao tog dana i posavjetovao se s njim govoreći:
21 Ovako mi je Jakov rekao i tako mi je odgovorio. Sada daj svoj savjet, pa ćemo ga čuti.
22 A Nebajot reče: "Šta ti je to Jakov rekao? Gle, sva djeca kanaanska žive sigurno u svojoj zemlji, a Jakov kaže da će je naslijediti sa svojim potomstvom u sve dane."
23 Idi sada, dakle, i uzmi sve bogatstvo svoga oca, a brata svoga Jakova ostavi u zemlji, kao što je rekao.
24 I Ezav ustade i vrati se Jakovu, i učini sve što mu je savjetovao Nebajot, sin Izmaelov; i Ezav uze sve bogatstvo koje je Izak ostavio, duše, životinje, stoku i imovinu, i sve bogatstvo; nije dao ništa svom bratu Jakovu; i Jakov uze svu zemlju kanaansku, od potoka egipatskog do rijeke

Eufrata, i uze je u vječni posjed, i za svoju djecu i za svoje potomstvo poslije njega zauvijek.
25 Jakov je također uzeo od svog brata Ezava pećinu Makpelu koja je u Hebronu, koju je Abraham kupio od Efrona za posjed i grobno mjesto za sebe i svoje potomstvo zauvijek.
26 Jakov je zapisao sve ove stvari u knjigu kupnje i potpisao je, i sve je to posvjedočio pred četiri vjerna svjedoka.
27 A ovo su riječi koje Jakov napisa u knjigu: Zemlja kanaanska i svi gradovi Hetita, Hivijaca, Jebusejaca, Amorejaca, Perižana i Gergašejaca, svih sedam naroda od rijeke egipatske do rijeke Eufrata.
28 A grad Hebron, Kireat-Arbu, i pećinu koja je u njemu, sve to Jakov kupi od svog brata Ezava za cijenu, u posjed i u nasljedstvo svom potomstvu poslije njega zauvijek.
29 Jakov uze knjigu kupnje i potpis, zapovijed i odredbe i objavljenu knjigu, i stavi ih u zemljanu posudu da ostanu dugo vremena, i predade ih u ruke svoje djece.
30 Ezav je uzeo sve što mu je otac ostavio nakon smrti od svog brata Jakova, i uzeo je svu imovinu, od ljudi i životinja, deva i magarca, volova i janjeta, srebro i zlato, kamenje i bdelij, i sve bogatstvo koje je pripadalo Izaku, sinu Abrahamovom; nije ostalo ništa što Ezav nije uzeo sebi od svega što je Izak ostavio nakon svoje smrti.
31 Ezav uze sve to i vrati se sa svojom djecom u zemlju Seira Horejca, daleko od svog brata Jakova i njegove djece.
32 Ezav je imao posjede među sinovima Seirovim i od toga dana se nije vratio u zemlju kanaansku.
33 I cijela zemlja kanaanska postala je baština sinovima Izraelovim u vječnu baštinu, a Ezav sa svom svojom djecom naslijedio je goru Seir.

POGLAVLJE 48

1 U one dane, poslije Izakove smrti, Gospod zapovjedi i donese glad po svoj zemlji.
2 U to vrijeme faraon, kralj Egipta, sjedio je na svom prijestolju u zemlji egipatskoj. Ležao je u svojoj postelji i sanjao snove. Faraon je u snu vidio da stoji na obali rijeke egipatske.
3 I dok je stajao, ugleda i gle, sedam debelih i lijepih krava izlaze iz rijeke.
4 I sedam drugih krava, mršavih i ružnih, izađe za njima, i sedam ružnih proguta one lijepe, a njihov izgled ostade ružan kao i prije.
5 I probudi se, i opet zaspa, i sanja drugi put, i vidje, i gle, sedam klasova žita izniknu na jednoj stabljici, debelih i lijepih, a sedam tankih klasova, ožeženih istočnim vjetrom, izniknu za njima, i tanki klasovi progutaše pune, i faraon se probudi iz sna svoga.
6 A ujutro se kralj sjeti svojih snova i duh mu se uznemiri zbog snova. Kralj požuri i posla te pozva sve egipatske čarobnjake i mudrace, te oni dođoše i stadoše pred faraona.
7 A kralj im reče: "Sanjao sam snove, a nema nikoga da ih protumači. I oni rekoše kralju: Ispričaj svoje snove svojim slugama da ih čujemo."
8 I kralj im ispriča svoje snove, a oni svi odgovoriše i rekoše kralju jednim glasom: "Neka kralj živi dovijeka! Evo značenja tvojih snova."
9 Sedam dobrih krava koje si vidio označavaju sedam kćeri koje će ti se roditi u posljednjim danima, a sedam krava koje si vidio kako izlaze za njima i progutaju ih, znak su da će kćeri koje će ti se roditi sve umrijeti za kraljevog života.
10 A ono što si vidio u drugom snu o sedam punih, dobrih klasova žita kako rastu na jednoj stabljici, ovo je njihovo značenje: da ćeš u posljednjim danima sagraditi sebi sedam gradova po cijeloj zemlji egipatskoj; i ono što si vidio o sedam uništenih klasova žita kako ničuza njima i gutaju ih dok si ih gledao svojim očima, znak je da će gradovi koje ćeš sagraditi svi biti uništeni u posljednjim danima, za života kralja.
11 A kad su oni izgovorili te riječi, kralj nije priklonio uho svojim riječima, niti im je posvetio srce, jer je kralj u svojoj mudrosti znao da nisu dali pravilno tumačenje snova; i kad su završili govoriti pred kraljem, kralj im odgovori: "Šta je to što ste mi rekli? Sigurno ste izrekli laž i izrekli laži; zato sada protumačite moje snove, da ne biste umrli."
12 I kralj poslije toga naredi i ponovo pozva druge mudrace, koji dođoše i stadoše pred kralja, a kralj im ispriča svoje snove, i svi mu odgovoriše prema prvom tumačenju. I kralj se razgnjevi i veoma se razgnjevi, te im reče: "Sigurno govorite laži i iznosite laži u onome što govorite."
13 I kralj naredi da se objavi po cijeloj zemlji egipatskoj: "Kralj i njegovi velikaši odlučili su da će svaki mudar čovjek koji zna i razumije tumačenje snova, a danas ne dođe pred kralja, biti pogubljen."
14 I čovjeku koji kralju javi ispravno tumačenje njegovih snova, dat će se sve što bude tražio od kralja. I svi mudraci zemlje egipatske dođoše pred kralja, zajedno sa svim čarobnjacima i vračevima koji su bili u Egiptu i u Gošenu, u Ramsesu, u Tahpankesu, u Zoaru i na svim mjestima na granicama Egipta, i svi su stajali pred kraljem.
15 I svi plemići i knezovi i kraljevi sluge dođoše iz svih egipatskih gradova i svi sjedoše pred kralja, a kralj ispriča svoje snove pred mudracima i knezovima, i svi koji sjede pred kraljem zapanjiše se vizijom.
16 I svi mudraci koji su bili pred kraljem bili su vrlo podijeljeni u tumačenju njegovih snova; neki od njih su ih protumačili kralju govoreći: "Sedam dobrih krava je sedam kraljeva koji će iz kraljevog potomstva biti podignuti nad Egiptom."
17 A sedam zlih krava su sedam knezova koji će ustati protiv njih u posljednjim danima i uništiti ih; a sedam klasova žita su sedam velikih knezova koji pripadaju Egiptu, koji će pasti u ruke sedam manje moćnih knezova njihovih neprijatelja, u ratovima našeg gospodara kralja.
18 A neki od njih protumačili su kralju ovako: "Sedam dobrih krava predstavljaju jake gradove Egipta, a sedam loših krava predstavljaju sedam naroda zemlje kanaanske, koji će u posljednjim danima napasti sedam gradova Egipta i uništiti ih."
19 A ono što si vidio u drugom snu, o sedam dobrih i loših klasova žita, znak je da će se egipatska vlast ponovo vratiti tvome potomstvu kao i prije.
20 I za vrijeme njegove vladavine, stanovnici egipatskih gradova okrenut će se protiv sedam kanaanskih gradova koji su jači od njih i uništit će ih, a vlast nad Egiptom vratit će se tvome potomstvu.

21 A neki od njih rekoše kralju: "Ovo je tumačenje tvojih snova: sedam dobrih krava su sedam kraljica koje ćeš uzeti za žene u posljednjim danima, a sedam loših krava označavaju da će sve te žene umrijeti za kraljevog života."
22 A sedam dobrih i loših klasova žita koje si vidio u drugom snu jesu četrnaestoro djece, i u posljednjim danima će ustati i boriti se među sobom, i sedam od njih će poraziti sedam jačih.
23 A neki od njih rekoše kralju ove riječi: Sedam dobrih krava označavaju da će ti se roditi sedam djece i da će ubiti sedmero djece tvoje djece u posljednjim danima; a sedam dobrih klasova žita koje si vidio u drugom snu su oni knezovi protiv kojih će se sedam drugih, manje moćnih knezova boriti i uništiti ih u posljednjim danima, i osvetiti stvar tvoje djece, i vlast će se ponovo vratiti tvome potomstvu.
24 Kralj je čuo sve riječi egipatskih mudraca i njihovo tumačenje snova, ali nijedan od njih nije bio po volji kralju.
25 I kralj je u svojoj mudrosti znao da nisu sasvim ispravno govorili sve ove riječi, jer je to bilo od Gospoda da osujeti riječi mudraca egipatskih, kako bi Josip mogao izaći iz doma tamnice i kako bi postao velik u Egiptu.
26 I kralj je vidio da mu nijedan među svim mudracima i čarobnjacima egipatskim ne govori ispravno, te se kraljev gnjev rasplamsao i njegov gnjev je gorio u njemu.
27 I kralj zapovjedi da svi mudraci i čarobnjaci izađu ispred njega, i svi izađoše ispred kralja sa sramotom i poniženjem.
28 I kralj naredi da se po cijelom Egiptu objavi da se pobiju svi čarobnjaci koji su bili u Egiptu, i da se nijedan od njih ne ostavi na životu.
29 I zapovjednici kraljeve straže ustadoše, i svaki izvuče mač, i počeše udarati egipatske čarobnjake i mudrace.
30 Poslije toga dođe Merod, glavni kraljev peharnik, pokloni se pred kraljem i sjede pred njega.
31 A peharnik reče kralju: "Neka kralj živi vječno i neka se uzvisi njegova vlast u zemlji."
32 U one dane, a sada su prošle dvije godine, razgnjevio si se na svog slugu i smjestio si me u zatvor, i ja sam neko vrijeme bio u zatvoru, ja i glavni pekar.
33 A s nama je bio i hebrejski sluga, zapovjednik straže, po imenu Josip, jer se njegov gospodar razgnjevi na njega i baci ga u tamnicu, i ondje nam je služio.
34 I nakon nekog vremena, dok smo bili u odjelu, sanjali smo snove jedne noći, ja i glavni pekar; sanjali smo, svaki čovjek, prema tumačenju svog sna.
35 I dođosmo ujutro i ispričasmo ih tom slugi, a on nam protumači naše snove, svakome prema njegovom snu, je li ispravno protumačio.
36 I dogodi se kako nam je protumačio, tako se i dogodilo; nijedna od njegovih riječi nije pala na zemlju.
37 A sada, dakle, gospodaru moj i kralju, nemojte ubijati egipatski narod uzalud; gle, taj rob je još uvijek zatvoren u kući od strane zapovjednika straže, gospodara svoga, u tamnici.
38 Ako je kralju milo, neka ga pozove da dođe pred tebe i da ti javi tačno tumačenje sna koji si sanjao.
39 Kralj je čuo riječi glavnog peharnika i naredio je da se egipatski mudraci ne pogube.
40 I kralj naredi svojim slugama da dovedu Josipa pred njega, a kralj im reče: "Idite k njemu i ne plašite ga da se ne zbuni i ne zna pravilno govoriti."
41 I sluge kraljeve odoše k Josipu i brzo ga izvedoše iz tamnice. I sluge kraljeve ga obrijaše, i on presvuče tamničku odjeću i dođe pred kralja.
42 A kralj je sjedio na svom kraljevskom prijestolju u kneževskoj haljini, opasan zlatnim efodom, i čisto zlato koje je bilo na njemu svjetlucalo je, a karbunkul, rubin i smaragd, zajedno sa svim dragim kamenjem što je bilo na kraljevoj glavi, zasljepljivali su oči, i Josip se jako divio kralju.
43 A prijestolje na kojem je kralj sjedio bilo je prekriveno zlatom i srebrom i oniksom, i imalo je sedamdeset stepenica.
44 I bio je običaj po cijeloj zemlji egipatskoj da se svaki čovjek koji bi došao razgovarati s kraljem, ako je bio princ ili neko ko je bio poštovan u očima kralja, popeo na kraljev prijestolje do trideset prve stepenice, a kralj bi se spustio na trideset šestu stepenicu i razgovarao s njim.
45 Ako je bio od običnog naroda, popeo se na treću stepenicu, a kralj bi se spustio na četvrtu i razgovarao s njim, a njihov običaj je bio, štaviše, da se svako ko je razumio govoriti svih sedamdeset jezika popeo na sedamdeset stepenica i išao gore i govorio dok ne bi stigao do kralja.
46 A svako ko nije mogao da pređe sedamdeset stepenica, popeo se na onoliko stepenica koliko je jezika znao da govori.
47 I u to vrijeme u Egiptu je bio običaj da niko nije vladao nad njima osim ko je razumio sedamdeset jezika.
48 A kad Josip dođe pred kralja, pokloni se pred kraljem do zemlje, i pope se na treću stepenicu, a kralj sjede na četvrtoj stepenici i razgovara s Josipom.
49 A kralj reče Josipu: "Sanjao sam san, a nema tumača da ga pravilno protumači. Danas sam naredio da dođu preda me svi egipatski čarobnjaci i mudraci. Ispričao sam im svoje snove, a niko mi ih nije pravilno protumačio."
50 I poslije ovoga sam danas čuo za tebe da si mudar čovjek i da znaš ispravno protumačiti svaki san koji čuješ.
51 A Josip odgovori faraonu: "Neka faraon ispriča svoje snove koje je sanjao; tumačenja su zaista od Boga." I faraon ispriča Josipu svoje snove, san o kravama i san o klasju žita, i kralj prestade govoriti.
52 I Josip je tada bio odjeven u duh Božji pred kraljem, i znao je sve što će se dogoditi kralju od tog dana nadalje, i znao je ispravno tumačenje kraljevog sna, i govorio je pred kraljem.
53 I Josip nađe milost u očima kralja, i kralj prignu uši svoje i srce svoje, i ču sve riječi Josipove. I Josip reče kralju: Ne misli da su to dva sna, jer je to samo jedan san, jer ono što je Bog odlučio učiniti po cijeloj zemlji, pokazao je kralju u njegovom snu, i ovo je ispravno tumačenje tvog sna:
54 Sedam dobrih krava i klasova žita su sedam godina, a sedam loših krava i klasova žita su također sedam godina; to je jedan san.
55 Evo, sedam godina koje dolaze bit će veliko obilje po cijeloj zemlji, a nakon toga uslijedit će sedam godina gladi, vrlo teška glad; i svo obilje bit će zaboravljeno u zemlji, i glad će proždrijeti stanovnike zemlje.

56 Kralj je usnio jedan san, i san je stoga ponovljen faraonu jer je stvar utvrđena od Boga i Bog će je uskoro ostvariti.
57 Zato ću ti sada dati savjet i izbaviti tvoju dušu i duše stanovnika zemlje od zla gladi, te ćeš potražiti u svom kraljevstvu čovjeka vrlo razboritog i mudrog, koji poznaje sve poslove uprave, i postavi ga za nadzornika nad zemljom egipatskom.
58 I neka čovjek kojeg postaviš nad Egiptom postavi pod sobom upravitelje koji će sakupljati svu hranu dobrih godina koje dolaze, i neka skladište žito i odlažu ga u tvoje određene zalihe.
59 I neka sačuvaju tu hranu za sedam godina gladi, da se nađe za tebe i tvoj narod i cijelu tvoju zemlju, i da ti i tvoja zemlja ne budete istrijebljeni glađu.
60 Neka se također naredi svim stanovnicima zemlje da tokom sedam dobrih godina sakupe, svaki čovjek, plodove svog polja, svake vrste hrane, i da to stave u svoje zalihe, da im se to nađe u danima gladi i da mogu živjeti od toga.
61 Ovo je ispravno tumačenje tvog sna i ovo je savjet dat za spasenje tvoje duše i duša svih tvojih podanika.
62 A kralj odgovori i reče Josipu: "Ko to govori i ko zna da su tvoje riječi ispravne?" I reče kralju: "Ovo će ti biti znak u vezi svih mojih riječi, da su istinite i da je moj savjet dobar za tebe."
63 Evo, tvoja žena danas sjedi na porođajnoj stolici i rodit će ti sina, i radovat ćeš se s njim; kad tvoje dijete izađe iz utrobe svoje majke, tvoj prvorođeni sin, koji se rodio prije ove dvije godine, umrijet će, a ti ćeš se utješiti u djetetu koje će ti se danas roditi.
64 I Josip završi govoreći ove riječi kralju, i pokloni se kralju, i on izađe. A kad Josip izađe iz kraljevog prisustva, oni znakovi koje Josip bijaše rekao kralju zbiše se toga dana.
65 I kraljica rodi sina tog dana, a kralj ču radosnu vijest o svom sinu i obradova se. A kad je glasnik otišao od kralja, kraljeve sluge nađoše kraljevog prvorođenog sina mrtvog na zemlji.
66 I nasta velika jadikovanje i buka u kraljevskoj kući, i kralj to ču i reče: "Šta je to za buku i jadikovanje koje sam čuo u kući?" I javiše kralju da mu je prvorođeni sin umro; tada kralj shvati da su sve Josipove riječi koje je izgovorio bile tačne, i kralj se utješio zbog svog sina zbog djeteta koje mu se rodilo tog dana, kao što je Josip rekao.

POGLAVLJE 49

1 Poslije tih stvari kralj posla i sazva sve svoje časnike i sluge, i sve knezove i plemiće koji su pripadali kralju, i svi dođoše pred kralja.
2 A kralj im reče: "Evo, vidjeli ste i čuli sve riječi ovog Hebreja i sva znamenja koja je najavio da će se ispuniti, i nijedna od njegovih riječi nije pala na zemlju."
3 Znaš da je on dao ispravno tumačenje sna i da će se on sigurno ostvariti, zato sada razmisli i znaj šta ćeš učiniti i kako će se zemlja izbaviti od gladi.
4 Traži sada i vidi da li se može naći takav, u čijem srcu ima mudrosti i znanja, i njega ću postaviti nad zemljom.
5 Jer si čuo šta je Hebrejski čovjek savjetovao u vezi s tim da se zemlja time spasi od gladi, a ja znam da se zemlja neće spasiti od gladi osim savjetom Hebrejskog čovjeka, onoga koji me je savjetovao.
6 I svi odgovoriše kralju i rekoše: "Dobar je savjet koji je Hebrejski dao o tome; zato sada, gospodaru naš i kralju, evo, sva je zemlja u tvojoj ruci; učini što ti se čini dobrim."
7 Onoga koga izabereš, i za koga u svojoj mudrosti znaš da je mudar i sposoban da svojom mudrošću spasi zemlju, njega će kralj postaviti da mu bude podređen nad zemljom.
8 I kralj reče svim časnicima: "Mislim da, budući da je Bog objavio Hebrejskom čovjeku sve što je rekao, nema nikoga tako razboritog i mudrog u cijeloj zemlji kao što je on; ako vam se to čini dobrim, postavit ću ga nad zemljom, jer će on spasiti zemlju svojom mudrošću."
9 I svi službenici odgovoriše kralju i rekoše: Ali zaista je zapisano u egipatskim zakonima, i ne smije se kršiti, da niko ne smije vladati Egiptom, niti biti drugi poslije kralja, osim onog koji poznaje sve jezike sinova ljudskih.
10 Dakle, gospodaru naš i kralju, gle, ovaj Hebrejski čovjek govori samo hebrejski, pa kako onda može biti nad nama, drugi pod vlašću, čovjek koji čak ni ne zna naš jezik?
11 A sada te molimo da ga pozoveš i da dođe pred tebe, i da ga iskušaš u svemu, i da učiniš kako smatraš prikladnim.
12 A kralj reče: "Bit će to učinjeno sutra, i riječ koju si rekao je dobra." I svi časnici dođoše toga dana pred kralja.
13 Te noći posla Gospod jednog od svojih anđela služitelja, i on dođe u zemlju egipatsku k Josipu. Anđeo Gospodnji stade nad Josipom, i gle, Josip ležaše noću u krevetu u kući svog gospodara u tamnici, jer ga gospodar njegov vrati u tamnicu zbog njegove žene.
14 Anđeo ga probudi iz sna, i Josip ustade i stade na noge svoje, i gle, anđeo Gospodnji stajaše nasuprot njemu; i anđeo Gospodnji progovori s Josipom, i nauči ga sve jezike ljudske te noći, i on mu nadjenu ime Jošef.
15 Anđeo Gospodnji ode od njega, a Josip se vrati i legne na svoj krevet. Josip se zapanji vizijom koju je vidio.
16 A ujutro kralj pozva sve svoje časnike i sluge, i svi dođoše i sjedoše pred kralja. Kralj naredi da se dovede Josip. Kraljeve sluge odoše i dovedoše Josipa pred faraona.
17 I kralj izađe i pope se stepenicama prijestolja, a Josip govori kralju svim jezicima, i Josip ode k njemu i govori kralju dok ne stiže pred kralja na sedamdesetoj stepenici, i sjede pred kralja.
18 Kralj se veoma obradova zbog Josipa, i svi kraljevi časnici se veoma obradovaše s kraljem kad čuše sve Josipove riječi.
19 I stvar se učinila dobrom u očima kralja i službenika da postave Josipa za drugog kralja nad cijelom zemljom egipatskom, i kralj reče Josipu:
20 Ti si mi savjetovao da postavim mudrog čovjeka nad egipatskom zemljom, da svojom mudrošću spasi zemlju od gladi; zato, budući da ti je Bog objavio sve ovo i sve riječi koje si izgovorio, nema u cijeloj zemlji razboritog i mudrog čovjeka kao što si ti.
21 I nećeš se više zvati Josip, nego će ti biti ime Zafnat Panea; bit ćeš drugi do mene, i po tvojoj će se riječi voditi svi poslovi moje vladavine, i po tvojoj će riječi moj narod izlaziti i ulaziti.
22 I moje sluge i službenici će iz tvoje ruke primati svoju mjesečnu plaću, i tebi će se klanjati sav narod zemlje; samo ću u mom prijestolju biti veći od tebe.

23 I kralj skide prsten sa svoje ruke i stavi ga na Josipovu ruku, i kralj obuče Josipa u kneževsku odjeću, i stavi mu zlatnu krunu na glavu, i stavi mu zlatni lanac oko vrata.
24 I kralj zapovjedi svojim slugama te ga posade u druga kraljeva kola, koja su išla nasuprot kraljevim kolima. I on ga posadi na velikog i snažnog konja, jednog od kraljevih konja, i da ga provode ulicama egipatske zemlje.
25 I kralj zapovjedi da svi koji su svirali na tambrelima, harfama i drugim muzičkim instrumentima pođu s Josipom; hiljadu tambrela, hiljadu mekolota i hiljadu Nebalima pođe za njim.
26 I pet hiljada ljudi, sa izvučenim mačevima koji su blistali u njihovim rukama, marširali su i igrali se pred Josipom, a dvadeset hiljada kraljevih velikaša, opasanih pojasevima od kože prekrivene zlatom, marširali su s desne strane Josipa, a dvadeset hiljada s njegove lijeve, a sve žene i djevojke išle su po krovovima ili stajale na ulicama igrajući se i radujući se Josipu, i gledale Josipov izgled i njegovu ljepotu.
27 A kraljevi ljudi išli su pred njim i iza njega, mirisajući put tamjanom i kasijom i svakovrsnim finim mirisom, i posipali su smirnu i aloju po putu, i dvadeset ljudi je pred njim glasno objavljivalo ove riječi po cijeloj zemlji:
28 Vidiš li ovog čovjeka kojeg je kralj izabrao za svog drugog? Svi poslovi vlasti bit će pod njegovom vlašću, a onaj koji prekrši njegove naredbe ili mu se ne pokloni do zemlje, umrijet će, jer se pobuni protiv kralja i njegovog drugog.
29 A kad su glasnici prestali najavljivati, sav narod Egipta poklonio se do zemlje pred Josipom i rekao: "Neka živi kralj, a i njegov drugi!" I svi stanovnici Egipta poklonili su se niz cestu, a kad su im se glasnici približili, poklonili su se i radovali se uz sve vrste tamburina, mekola i nebela pred Josipom.
30 A Josip na konju podiže oči k nebu i povika: "On podiže siromaha iz prašine, On podiže ubogog iz gnojišta. Gospode nad vojskama, blago čovjeku koji se u tebe uzda."
31 I Josip prođe kroz egipatsku zemlju s faraonovim slugama i službenicima, i oni mu pokazaše cijelu egipatsku zemlju i sva kraljeva blaga.
32 I Josip se vrati i dođe tog dana pred faraona, a kralj dade Josipu posjed u zemlji egipatskoj, posjed polja i vinograda, i kralj dade Josipu tri hiljade talenata srebra i hiljadu talenata zlata, i oniks i bdelij i mnoge darove.
33 A sljedećeg dana kralj zapovjedi svemu narodu Egipta da donese Josipu prinose i darove, i da se onaj ko prekrši kraljevu zapovijed pogubi. I načiniše uzvišicu na gradskoj ulici i raširiše ondje odjeću, i ko god bi što donio Josipu, stavljao bi to na uzvišicu.
34 I sav egipatski narod bacio je nešto na uzvisinu, jedan čovjek zlatnu naušnicu, a drugi prstenje i naušnice, i razne posude od zlata i srebra, i oniks i bdelij bacio je na uzvisinu; svaki je dao nešto od onoga što je posjedovao.
35 I Josip uze sve to i stavi to u svoje riznice, i svi kraljevi časnici i plemići uzvisivahu Josipa i davahu mu mnoge darove, vidjevši da ga je kralj izabrao za svog drugog.
36 Kralj posla k Potiferu, sinu Ahirama, svećenika iz Ona, i on uze njegovu mladu kćer Osnatu i dade je Josipu za ženu.
37 Djevojka je bila vrlo lijepa, djevica, koju čovjek nije poznavao, i Josip je uze za ženu; a kralj reče Josipu: "Ja sam faraon, i osim tebe niko se neće usuditi podići ni ruku ni nogu da upravlja mojim narodom po cijeloj zemlji egipatskoj."
38 A Josipu je bilo trideset godina kad je stao pred faraona. I Josip je izašao ispred kralja i postao kraljev drugi u Egiptu.
39 I kralj dade Josipu stotinu slugu da mu služe u kući; i Josip posla i kupi mnogo slugu, i oni ostadoše u kući Josipovoj.
40 Josip tada sagradi sebi vrlo veličanstvenu kuću sličnu kućama kraljeva, pred dvorištem kraljevske palače, i u kući sagradi veliki hram, vrlo elegantnog izgleda i pogodan za njegov boravak; tri godine Josip je podizao svoju kuću.
41 I Josip načini sebi vrlo elegantan prijestol od mnoštva zlata i srebra, i prekri ga oniksom i bdelijem, i načini na njemu sliku cijele zemlje egipatske i sliku rijeke egipatske koja natapa cijelu zemlju egipatsku; i Josip sjedi sigurno na svom prijestolju u svojoj kući i Gospod poveća Josipovu mudrost.
42 I svi stanovnici Egipta i faraonove sluge i njegovi knezovi veoma su voljeli Josipa, jer je to bilo od Gospoda za Josipa.
43 Josip je imao vojsku koja je ratovala, izlazeći u četama i četama brojeći četrdeset hiljada i šest stotina naoružanih ljudi da pomognu kralju i Josipu protiv neprijatelja, osim kraljevih časnika i njegovih slugu i bezbrojnih stanovnika Egipta.
44 I dade Josip svojim junacima i svoj svojoj vojsci štitove i koplja, kape i oklope i kamenje za praćke.

POGLAVLJE 50

1 U to vrijeme sinovi Taršiša nađoše se protiv sinova Izmaela i zaratiše s njima, te sinovi Taršiša dugo vremena pljačkaše Izmaele.
2 A sinovi Jišmaelovi bijahu malobrojni u to vrijeme i nisu mogli nadvladati sinove Taršiša, te su bili teško ugnjetavani.
3 Starješine Izmaelaca poslaše zapisnik egipatskom kralju: "Pošalji svojim slugama časnike i vojsku da nam pomognu u borbi protiv sinova Taršiša, jer već dugo vremena uništavamo."
4 Faraon posla Josipa s hrabrim ljudima i vojskom koja je bila s njim, a također i svoje hrabre ljude iz kraljevske kuće.
5 I otišli su u zemlju Havilu k sinovima Jišmaelovim da im pomognu protiv sinova Taršiša. I sinovi Jišmaelovi ratovali su sa sinovima Taršiša. Josip je porazio Taršišane i pokorio svu njihovu zemlju, i sinovi Jišmaelovi žive u njoj do danas.
6 A kad je zemlja Taršiš bila pokorena, svi Taršišani su pobjegli i došli na granicu svoje braće, sinova Javana, a Josip se sa svim svojim junacima i vojskom vratio u Egipat, nijedan od njih nije nedostajao.
7 A na preokretu godine, druge godine Josipova vladanja nad Egiptom, Gospod dade veliko obilje po cijeloj zemlji sedam godina, kao što je Josip rekao, jer Gospod blagoslovi sav rod zemlje u one dane sedam godina, i jeli su i bili su vrlo siti.
8 A Josip je u to vrijeme imao pod sobom časnike, koji su sakupljali svu hranu iz dobrih godina i gomilali žito iz godine u godinu i stavljali ga u Josipove riznice.

9 I kad god bi sakupili hranu, Josip bi naredio da donesu žito u klasju, a s njim i malo zemlje s polja, da se ne pokvari.
10 I Josip je činio tako iz godine u godinu, i nagomilao je žita kao pijeska morskoga, u izobilju, jer su mu zalihe bile ogromne i nisu se mogle izbrojati od obilja.
11 I svi stanovnici Egipta sakupili su obilje svake vrste hrane u svoje zalihe tokom sedam dobrih godina, ali nisu s njom postupali kao što je postupio Josip.
12 I sva hrana koju su Josip i Egipćani sakupili tokom sedam godina obilja, bila je osigurana za zemlju u zalihe za sedam godina gladi, za prehranu cijele zemlje.
13 I stanovnici Egipta napuniše svaki svoju zalihu i svoje skrovište žitom, da se prehranjuju tokom gladi.
14 I Josip razmjesti svu hranu koju je sakupio po svim egipatskim gradovima, zatvori sva skladišta i postavi nad njima stražare.
15 Josipova žena Osnata, kći Potiferina, rodi mu dva sina, Manašea i Efraima. Josipu je bilo trideset i četiri godine kad ih je rodio.
16 I dječaci su odrasli i išli su njegovim putevima i po njegovim uputama, ne skrećući s puta kojem ih je otac naučio, ni desno ni lijevo.
17 I Gospod je bio s dječacima, te su odrasli i stekli razumijevanje i vještinu u svakoj mudrosti i u svim poslovima upravljanja, i svi kraljevi službenici i njegovi velikaši među stanovnicima Egipta uzdizali su dječake, i oni su odgajani među kraljevom djecom.
18 I sedam godina izobilja koje su bile po cijeloj zemlji završiše, a sedam godina gladi dođe poslije njih, kao što je Josip rekao, i glad zavlada po cijeloj zemlji.
19 I sav narod Egipta vidje da je u zemlji Egiptu počela glad, i sav narod Egipta otvori svoje zalihe žita jer ih je glad obuzela.
20 I nađoše svu hranu koja je bila u njihovim zalihama punu gamadi i nije bila prikladna za jelo, i glad je zavladala cijelom zemljom, i svi stanovnici Egipta došli su i plakali pred faraonom, jer ih je glad teško mučila.
21 I rekoše faraonu: "Daj hrane svojim slugama, zašto bismo umirali od gladi pred tobom, i mi i naša djeca?"
22 A faraon im odgovori: "Zašto vapite k meni? Nije li Josip naredio da se žito čuva tokom sedam godina obilja za godine gladi? Zašto niste poslušali njegov glas?"
23 A narod Egipta odgovori kralju govoreći: “Živa bila duša tvoja, gospodaru naš, sluge tvoje su učinile sve što je Josip naredio, jer su i sluge tvoje sabrale sav rod sa svojih polja tokom sedam godina obilja i pohranile ga u zalihe do danas.”
24 A kad je glad savladala tvoje sluge, otvorili smo svoje zalihe i gle, sav naš proizvod bio je pun štetočina i nije bio prikladan za jelo.
25 A kad je kralj čuo sve što se dogodilo stanovnicima Egipta, kralj se jako uplašio zbog gladi i bio je vrlo prestrašen; i kralj odgovori narodu Egipta: "Pošto vam se sve ovo dogodilo, idite k Josipu, činite sve što vam kaže, ne kršite njegove zapovijedi."
26 I sav narod Egipta izađe i dođe k Josipu i reče mu: "Daj nam hrane, zašto bismo umirali pred tobom od gladi? Ta mi smo sedam godina skupljali svoj urod, kao što si nam naredio, i stavljali smo ga u zalihe, i tako nas je snašlo."
27 A kad je Josip čuo sve riječi egipatskog naroda i šta ih je zadesilo, otvorio je sve svoje zalihe proizvoda i prodavao ih egipatskom narodu.
28 Glad je zavladala po cijeloj zemlji i bila je u svim krajevima, ali u zemlji egipatskoj bilo je proizvoda na prodaju.
29 I svi stanovnici Egipta dolazili su k Josipu da kupe žito, jer ih je mučila glad i sav im se žito kvario, te ga je Josip svakodnevno prodavao svim egipatskim ljudima.
30 I svi stanovnici zemlje kanaanske i filistejske, i oni s one strane Jordana, i sinovi istoka i svi gradovi zemalja dalekih i bliskih čuše da u Egiptu ima žita, i svi dođoše u Egipat da kupe žito, jer ih je hvatala glad.
31 I Josip otvori zalihe žita i postavi nad njima čuvare, te oni svaki dan stajahu i prodavahu svima koji su dolazili.
32 A Josip je znao da će i njegova braća doći u Egipat da kupe žito, jer je glad vladala po cijeloj zemlji. I Josip zapovjedi svom narodu svom da to objave po cijeloj zemlji egipatskoj, govoreći:
33 Kralju, njegovom drugom i njihovim velikašima je dragovoljno da svako ko želi kupiti žito u Egiptu ne šalje svoje sluge u Egipat da kupuju, već svoje sinove, a također i svaki Egipćanin ili Kanaanac, koji dođe iz bilo koje zalihe kupivši žito u Egiptu i ode da ga prodaje po cijeloj zemlji, taj će umrijeti, jer niko neće kupovati osim za izdržavanje svog domaćinstva.
34 I svaki čovjek koji vodi dvije ili tri životinje poginut će, jer čovjek će voditi samo svoju životinju.
35 I Josip postavi stražare na vratima Egipta i zapovjedi im govoreći: "Ko god dođe kupiti žito, ne puštajte ga da uđe dok se ne zapiše njegovo ime i ime njegovog oca i ime oca njegovog oca, i šta god se zapiše danju, pošaljite mi njihova imena uveče da znam njihova imena."
36 I Josip postavi nadglednike po cijeloj zemlji egipatskoj i zapovjedi im da čine sve te stvari.
37 I Josip učini sve to i donese ove uredbe da bi znao kada će njegova braća doći u Egipat da kupe žito; i Josipov narod je svakodnevno objavljivao u Egiptu ove riječi i uredbe koje je Josip naredio.
38 I svi stanovnici istočne i zapadne zemlje i cijele zemlje čuli su za uredbe i propise koje je Josip donio u Egiptu, te su stanovnici s kraja zemlje dolazili i kupovali žito u Egiptu dan za danom, a zatim odlazili.
39 I svi egipatski upravitelji činili su kako je Josip naredio, i svi koji su dolazili u Egipat da kupe žito, vratari su zapisivali njihova imena i imena njihovih otaca i svakodnevno ih donosili navečer pred Josipa.

POGLAVLJE 51

1 Jakov kasniječu da u Egiptu ima žita i pozva sinove svoje da idu u Egipat da kupe žito, jer je i njih stigla glad, i pozva sinove svoje govoreći:
2 Čujem da u Egiptu ima žita i da ga svi narodi zemlje idu tamo kupovati. Zašto se sada pokazujete zadovoljnima pred cijelom zemljom? Idite i vi u Egipat i kupite nam malo žita među onima koji dolaze tamo, da ne poginemo.
3 I sinovi Jakovljevi poslušaše glas svoga oca i ustadoše da siđu u Egipat kako bi kupili žito među ostalima koji su onamo dolazili.

4 I Jakov, otac njihov, zapovjedi im govoreći: "Kad uđete u grad, ne ulazite zajedno na jedna vrata, zbog stanovnika te zemlje."
5 I Jakovljevi sinovi odoše i otiđoše u Egipat, i Jakovljevi sinovi učiniše sve kako im je otac zapovjedio, a Jakov ne posla Benjamina, jer reče: "Da mu se ne dogodi kakva nesreća na putu kao njegovom bratu." I odoše deset Jakovljevih sinova.
6 I dok su Jakovljevi sinovi išli putem, pokajali su se za ono što su učinili Josipu, i rekli su jedan drugome: "Znamo da je naš brat Josip otišao u Egipat, i sada ćemo ga tražiti gdje god idemo, i ako ga nađemo, uzećemo ga od gospodara njegovog za otkupninu, a ako ne, onda ćemo ga silom uzeti i umrijeti za njega."
7 I sinovi Jakovljevi pristadoše na to i ojačaše se zbog Josipa da ga izbave iz ruke gospodara njegova, i sinovi Jakovljevi otiđoše u Egipat; i kad se približiše Egiptu, odvojiše se jedni od drugih, i prođoše kroz deset vrata egipatskih, i čuvari vrata zapisaše njihova imena tog dana i dovedoše ih Josipu uveče.
8 I Josip pročita imena s ruke gradskih vratara i nađe da su njegova braća ušla na deset gradskih vrata. U to vrijeme Josip zapovjedi da se to objavi po cijeloj zemlji egipatskoj:
9 Idite svi čuvari skladišta, zatvorite sva skladišta žita i neka samo jedno ostane otvoreno, da oni koji dođu mogu kupiti iz njega.
10 I svi Josipovi službenici učiniše tako u to vrijeme, i zatvoriše sve skladišta i ostave samo jedno otvoreno.
11 I Josip dade napisana imena svoje braće onome koji je bio postavljen nad otvorenom riznicom i reče mu: "Ko god dođe k tebi da kupi žito, pitaj ga za ime, i kad ljudi s tim imenima dođu pred tebe, uhvati ih i pošalji ih, i oni učiniše tako."
12 A kad su Jakovljevi sinovi došli u grad, udružili su se u gradu da traže Josipa prije nego što su kupili žito.
13 I otišli su do zidina bludnica i tražili su Josipa u zidinama bludnica tri dana, jer su mislili da će Josip ući u zidine bludnica, jer je Josip bio vrlo lijep i lijep, i sinovi Jakovljevi tražili su Josipa tri dana i nisu ga mogli naći.
14 Čovjek koji je bio postavljen nad otvorenom riznicom tražio je imena koja mu je Josip dao, ali ih nije našao.
15 I poruči Josipu: "Prošla su tri dana, a ljudi čija si mi imena dao nisu došli. Zato Josip posla sluge da potraže te ljude po cijelom Egiptu i da ih dovedu pred Josipa."
16 A Josipove sluge odoše i dođoše u Egipat, ali ih ne nađoše. Otiđoše u Gošen, ali ih tamo ne nađoše. Zatim otiđoše u grad Ramses, ali ih ne nađoše.
17 I Josip nastavi slati šesnaest slugu da traže njegovu braću, i oni odoše i raširiše se po četiri ugla grada, i četiri sluge uđoše u kuću bludnica i nađoše ondje onih deset ljudi kako traže svog brata.
18 I ta četiri čovjeka ih uzeše i dovedoše pred njega, i pokloniše mu se do zemlje, a Josip je sjedio na svom prijestolju u svom hramu, odjeven u kneževsku odjeću, a na glavi mu je bila velika zlatna kruna, i svi moćni ljudi sjedili su oko njega.
19 I Jakovljevi sinovi vidješe Josipa, i njegov lik i ljepota i dostojanstvo lica učiniše se divnim u njihovim očima, i ponovo mu se pokloniše do zemlje.
20 I Josip vidje svoju braću i prepozna ih, ali oni njega ne poznaše, jer Josip bijaše vrlo velik u njihovim očima, stoga ga ne poznaše.
21 A Josip im reče: "Odakle dolazite?" A oni svi odgovoriše i rekoše: "Tvoje sluge dođoše iz zemlje kanaanske da kupe žito, jer glad vlada po cijeloj zemlji, a tvoje sluge čuše da u Egiptu ima žita, pa dođoše s ostalim došljacima da kupe žito za svoju prehranu."
22 A Josip im odgovori: "Ako ste došli da kupite, kao što kažete, zašto ulazite kroz deset gradskih vrata? Možda ste došli samo da izvidite zemlju."
23 I svi zajedno odgovoriše Josipu i rekoše: "Nije tako, gospodaru moj, u pravu smo, tvoje sluge nisu špijune, nego smo došli kupiti žito, jer su tvoje sluge sve braća, sinovi jednog čovjeka u zemlji kanaanskoj, i naš otac nam je zapovjedio govoreći: 'Kad dođete u grad, ne ulazite zajedno na ista vrata zbog stanovnika te zemlje.'"
24 A Josip im opet odgovori i reče: "To je ono što sam vam rekao. Došli ste da izvidite zemlju, zato ste svi ušli kroz deset gradskih vrata; došli ste da vidite golotinju zemlje."
25 Sigurno svako ko dođe da kupi žito ide svojim putem, a ti si već tri dana u zemlji, a šta radiš u zidinama bludnica među kojima si već tri dana? Sigurno špijuni rade takve stvari.
26 A oni rekoše Josipu: Daleko od našeg gospodara da tako govori, jer nas je dvanaest braće, sinova našeg oca Jakova, u zemlji kanaanskoj, sina Izaka, sina Abrahamova, Hebreja, i evo, najmlađi je danas s našim ocem u zemlji kanaanskoj, a jednoga nema, jer se izgubio od nas, i pomislismo da bi mogao biti u ovoj zemlji, pa ga tražimo po cijeloj zemlji i došli smo čak do kuća bludnica da ga tamo tražimo.
27 A Josip im reče: "Jeste li ga tražili po cijeloj zemlji, te vam je ostao samo Egipat da ga tamo tražite? I šta bi vaš brat radio u kućama bludnica, iako bi bio u Egiptu? Niste li rekli da ste od sinova Izaka, sina Abrahamova, pa šta bi onda sinovi Jakovljevi radili u kućama bludnica?"
28 A oni mu rekoše: "Čuli smo da su ga Izmaelci ukrali od nas, i rekli su nam da su ga prodali u Egiptu, a tvoj sluga, naš brat, vrlo je lijep i lijep, pa smo mislili da će sigurno biti u kućama bludnica. Zato su tvoje sluge otišle tamo da ga traže i daju otkupninu za njega."
29 A Josif im i dalje odgovara: "Zaista lažno govorite i iznosite laži govoreći o sebi da ste sinovi Abrahamovi. Tako živ bio faraon, vi ste špijuni, zato ste došli u kuće bludnica da se ne biste otkrili."
30 A Josip im reče: "A sada ako ga nađete i njegov gospodar od vas zatraži veliku cijenu, hoćete li je dati za njega?" A oni rekoše: "Dat će vam se."
31 A on im reče: "A ako se njegov gospodar ne složi da ga da za veliku cijenu, šta ćete mu učiniti zbog njega?" A oni mu odgovoriše: "Ako nam ga ne da, ubit ćemo ga, a brata ćemo uzeti i otići."
32 A Josip im reče: "To je ono što sam vam rekao; vi ste špijuni, jer ste došli da pobijete stanovnike zemlje. Čuli smo, naime, da su dvojica vaše braće pobila sve stanovnike Šekema u zemlji kanaanskoj zbog vaše sestre, a vi sada dolazite da učinite isto u Egiptu zbog svog brata."
33 Samo ću po ovome znati da ste pošteni ljudi; ako pošaljete kući jednoga između sebe da dovede vašeg najmlađeg brata od vašeg oca i da ga dovede ovamo k meni, i čineći ovo, znat ću da ste u pravu.

34 I Josip pozva sedamdeset svojih snažnih ljudi i reče im: "Uzmite ove ljude i dovedite ih u odjel."
35 A junaci uhvatiše desetoricu ljudi, uhvatiše ih i baciše ih u zatvor, i oni ostadoše u zatvoru tri dana.
36 Trećeg dana Josip ih izvede iz zatvora i reče im: "Ako ste pošteni ljudi, učinite ovo da biste živjeli: jedan od vaše braće bit će zatvoren u zatvoru dok vi idete i nosite žito za svoju porodicu u zemlju kanaansku, a svog najmlađeg brata dovedite ovamo k meni da znam da ste pošteni ljudi kada ovo činite."
37 I Josip izađe od njih i uđe u sobu, i zaplaka velikim plačem, jer se sažali nad njima. Umi lice svoje, pa im se vrati. Uze Simeona od njih i naredi da ga svežu, ali Simeon ne htjede da se to učini, jer bijaše vrlo moćan čovjek i nisu ga mogli svezati.
38 I Josip pozva svoje junake i sedamdeset hrabrih ljudi dođe pred njega s izvučenim mačevima u rukama, a Jakovljevi sinovi se prestrašiše zbog njih.
39 A Josip im reče: "Uhvatite ovog čovjeka i zatvorite ga u tamnicu dok mu ne dođu braća." Josipovi hrabri ljudi požuriše i svi uhvatiše Simeona da ga svežu, a Simeon ispusti glasan i strašan krik, a krik se čuo izdaleka.
40 I svi hrabri ljudi Josipovi prestrašiše se zvuka vriske, padoše licem na zemlju, i jako se uplašiše i pobjegoše.
41 I svi ljudi koji su bili s Josipom pobjegoše, jer se jako uplašiše za svoje živote, i samo Josip i njegov sin Manaše ostadoše ondje. Manaša, sin Josipov, vidje snagu Simeonovu i razgnjevi se vrlo.
42 Manaša, sin Josipov, ustade na Simeona, a Manaša udari Simeona snažno šakom u potiljak, te se Simeon smiri od bijesa.
43 Manasa uhvati Simeona, snažno ga zgrabi, sveza ga i odvede u tamnicu. Svi Jakovljevi sinovi bili su zapanjeni mladićevim postupkom.
44 A Simeon reče svojoj braći: Niko od vas ne smije reći da je ovo ubistvo Egipćanina, nego da je to ubistvo doma moga oca.
45 I poslije toga Josip naredi da pozovu onoga koji je bio postavljen nad skladištem, da im napuni vreće žitom koliko god mogu nositi, i da svakome vrati novac u vreću njegovu, i da im da hranu za put, i tako im učini.
46 I Josip im zapovjedi govoreći: "Pazite da ne prekršite moja naređenja i dovedete brata svoga, kao što sam vam rekao. Kad mi dovedete brata svoga ovamo, znat ću da ste pošteni ljudi i poslovat ćete u zemlji, pa ću vam vratiti brata vašeg, i vi ćete se u miru vratiti ocu svome."
47 I svi odgovoriše i rekoše: "Kako god gospodar naš kaže, učinit ćemo." I pokloniše mu se do zemlje.
48 I svaki čovjek natovari svoje žito na magarca i ode da odu u zemlju kanaansku k svom ocu. I dođoše u gostionicu i Levi raširi svoju vreću da da hrane svom magarcu, kad vidje i gle, njegov novac, u punoj težini, još je uvijek u njegovoj vreći.
49 Čovjek se jako uplaši i reče svojoj braći: "Novac mi je vraćen, evo ga u vreći." Ljudi se jako uplašiše i rekoše: "Šta nam je to Bog učinio?"
50 I svi rekoše: "Gdje je milost Gospodnja prema ocima našim, prema Abrahamu, Izaku i Jakovu, te nas je Gospod danas predao u ruke egipatskog kralja da smišlja planove protiv nas?"
51 A Juda im reče: "Zaista smo krivi grešnici pred Gospodom, Bogom svojim, što smo prodali brata svoga, svoje vlastito tijelo. Zašto onda govorite: Gdje je milost Gospodnja prema ocima našim?"
52 A Ruben im reče: "Nisam li vam rekao: Ne griješite protiv dječaka, a vi me niste poslušali? Sad ga Bog traži od nas, i kako se usuđujete reći: Gdje je milost Gospodnja prema našim ocima, dok ste vi griješili Gospodu?"
53 I prenoćiše na tom mjestu, a rano ujutro ustadoše i natovariše magarce žitom, pa ih povedeše i odoše dalje i stigoše u očevu kuću u zemlji kanaanskoj.
54 Jakov i njegova porodica izidoše u susret njegovim sinovima. Jakov vidje da im brat Simeon nije s njima. I reče Jakov svojim sinovima: "Gdje je vaš brat Simeon, kojeg ne vidim?" I sinovi mu ispričaše sve što ih je zadesilo u Egiptu.

POGLAVLJE 52

1 I uđoše u svoju kuću, i svaki čovjek otvori svoju vreću i vidješe, i gle, svačiji svežanj novca je ondje, zbog čega se oni i njihov otac jako prestrašiše.
2 Jakov im reče: "Šta ste mi to učinili? Poslao sam vašeg brata Josipa da se raspita za vaše dobro, a vi ste mi rekli: 'Prožderala ga je divlja zvijer.'"
3 I Simeon je otišao s vama da kupi hranu, a vi kažete da ga je egipatski kralj zatvorio u tamnicu, a vi želite uzeti Benjamina da i njega ubijete i da moju sijedu kosu od tuge spustite u grob zbog Benjamina i njegovog brata Josipa.
4 Zato moj sin neće ići s vama, jer mu je brat mrtav i on je ostao sam, i može ga snaći nesreća putem kojim idete, kao što se dogodila njegovom bratu.
5 A Ruben reče svom ocu: "Ubit ćeš moja dva sina ako ne dovedem tvog sina i ne postavim ga preda tebe." Jakov reče svojim sinovima: "Ostanite ovdje i ne idite u Egipat, jer moj sin neće ići s vama u Egipat, niti će umrijeti kao njegov brat."
6 A Juda im reče: "Klonite se njega dok se ne završi žito, jer će tada reći: 'Odvedite svog brata', kad se nađe u opasnosti od gladi, svoj život i život svog domaćinstva."
7 U one dane glad je bila jaka po cijeloj zemlji, i svi narodi zemlje išli su i dolazili u Egipat da kupe hranu, jer je glad među njima bila velika, i sinovi Jakovljevi ostadoše u Kanaanu godinu i dva mjeseca dok im nije potrošeno žito.
8 I dogodi se, nakon što im je žito pojedeno, cijelo Jakobovo domaćinstvo pati od gladi, i sva dojenčad Jakovljevih sinova okupi se i pristupiše Jakovu, i svi ga okružiše, i rekoše mu: Daj nam hljeba, zašto bismo svi poginuli od gladi u tvom prisustvu?
9 Jakov je čuo riječi djece svoga sina i zaplaka velikim plačem, i sažali se nad njima, te Jakov pozva svoje sinove i svi dođoše i sjedoše pred njega.
10 Jakov im reče: "Niste li vidjeli kako vaša djeca danas plaču nada mnom govoreći: 'Dajte nam kruha', a nema ga? Vratite se sada i kupite nam malo hrane."
11 A Juda odgovori i reče svom ocu: Ako pošalješ našeg brata s nama, sići ćemo i kupiti ti žita, a ako ga ne pošalješ, onda nećemo ići, jer nam je egipatski kralj posebno naredio: Ne smijete vidjeti moje lice ako vaš brat ne bude s vama, jer je egipatski kralj snažan i moćan kralj, i ako odemo k njemu bez našeg brata, svi ćemo biti pogubljeni.

12 Zar ne znaš i zar nisi čuo da je ovaj kralj vrlo moćan i mudar, i da nema nikoga kao što je on na cijeloj zemlji? Gle, vidjeli smo sve kraljeve zemlje i nismo vidjeli nijednog kao što je taj kralj, kralj Egipta; zaista među svim kraljevima zemlje nema većeg od Abimeleka, kralja Filistejaca, a ipak je kralj Egipta veći i moćniji od njega, a Abimelek se može uporediti samo s jednim od njegovih oficira.
13 Oče, nisi vidio njegovu palaču i njegov prijestolje, i sve njegove sluge kako stoje pred njim; nisi vidio tog kralja na njegovom prijestolju u njegovoj raskoši i kraljevskom izgledu, odjevenog u svoje kraljevske haljine s velikom zlatnom krunom na glavi; nisi vidio čast i slavu koju mu je Bog dao, jer nema nikoga sličnog njemu na cijeloj zemlji.
14 Oče, nisi vidio mudrost, razum i znanje koje mu je Bog dao u srce, niti si čuo njegov slatki glas kada nam je govorio.
15 Ne znamo, oče, ko mu je otkrio naša imena i sve što nas je snašlo, ali on je ipak pitao za tebe govoreći: "Je li tvoj otac još živ i je li dobro s njim?"
16 Nisi vidio da je on upravljao poslovima egipatske vlade, a da nije pitao faraona, gospodara svoga; nisi vidio strahopoštovanje i strahopoštovanje koje je ulijevao svim Egipćanima.
17 A također, kad smo otišli od njega, prijetili smo da ćemo učiniti Egiptu kao i ostalim gradovima Amorejaca, i bili smo vrlo gnjevni zbog svih njegovih riječi koje je govorio o nama kao špijunima, i sada, kad ponovo dođemo pred njega, njegov će strah pasti na sve nas, i nijedan od nas neće moći s njim progovoriti ni malu ni veliku stvar.
18 A sada, oče, molimo te, pošalji dječaka s nama, da siđemo i kupimo ti hrane za našu prehranu, da ne poginemo od gladi. A Jakov reče: "Zašto si mi tako loše učinio rekavši kralju da imaš brata? Šta si mi to učinio?"
19 A Juda reče svom ocu Jakovu: "Daj dječaka meni, pa ćemo ustati i otići u Egipat i kupiti žito, pa ćemo se vratiti. A kad se vratimo, ako dječaka ne bude s nama, onda ću ja snositi tvoju krivicu zauvijek."
20 Jesi li vidio svu našu djecu kako plaču nad tobom od gladi, a u tvojoj ruci nema snage da ih nasitiš? Neka se sada probudi tvoje sažaljenje nad njima i pošalji našeg brata s nama, pa ćemo poći.
21 Jer kako će se tebi pokazati milost Gospodnja prema našim precima kad kažeš da će ti egipatski kralj uzeti sina? Tako živ bio Gospod, neću ga ostaviti dok ga ne dovedem i ne postavim pred tebe; nego se moli za nas Gospodu da nam učini milost, da nas primi milostivo i ljubazno pred egipatskog kralja i njegove ljude, jer da nismo oklijevali, sigurno bismo se sada vratili drugi put s tvojim sinom.
22 Jakov reče svojim sinovima: "Uzdam se u Gospoda Boga da će vas izbaviti i dati vam milost u očima egipatskog kralja i u očima svih njegovih ljudi."
23 Zato sada ustani i idi k čovjeku, i uzmi za njega u svoje ruke dar od onoga što se može nabaviti u zemlji i donesi ga pred njega, i neka ti Svemogući Bog ukaže milost pred sobom da pošalje s tobom vašu braću Benjamina i Simeona.
24 I svi ljudi ustadoše i uzeše svog brata Benjamina, i uzmeše u ruke veliki dar od najboljih plodova zemlje, a uzmeše i dvostruki dio srebra.
25 Jakov strogo zapovjedi svojim sinovima u vezi s Benjaminom: "Čuvajte ga se na putu kojim idete i ne odvajajte se od njega na putu, ni u Egiptu."
26 Jakov ustade između sinova svojih, raširi ruke i pomoli se Gospodu zbog sinova svojih: "Gospode, Bože neba i zemlje, sjeti se saveza svoga s našim ocem Abrahamom, sjeti se saveza s mojim ocem Izakom i učini milost sinovima mojim i ne daj ih u ruke egipatskog kralja; molim te, Bože, radi milosrđa svoga, i izbavi svu djecu moju i izbavi ih iz egipatske vlasti, i pošalji im njihova dva brata."
27 I sve žene sinova Jakovljevih i djeca njihova podigoše oči svoje k nebu i svi plakahu pred Gospodom i vapihu k njemu da izbavi očeve njihove iz ruke egipatskog kralja.
28 Jakov napisa zapis egipatskom kralju i predade ga u ruke Judi i sinovima njegovim za egipatskog kralja, rekavši:
29 Od sluge tvoga Jakova, sina Izaka, sina Abrahama Hebrejskog, kneza Božjega, moćnom i mudrom kralju, otkrivatelju tajni, kralju egipatskom, pozdrav.
30 Neka je znano mom gospodaru, kralju egipatskom, da nas je u zemlji kanaanskoj mučila velika glad, pa sam poslao svoje sinove k tebi da nam od tebe kupe malo hrane za našu prehranu.
31 Jer su me sinovi okružili, a ja, budući da sam vrlo star, ne mogu vidjeti svojim očima, jer su mi oči postale vrlo teške od starosti, kao i od svakodnevnog plača za mojim sinom, za Josipom koji je nestao ispred mene, i zapovjedio sam svojim sinovima da ne ulaze na vrata grada kada dođu u Egipat, zbog stanovnika te zemlje.
32 I naredio sam im da idu po Egiptu i traže mog sina Josipa, možda bi ga tamo mogli pronaći, i oni su ga i pronašli, i ti si ih smatrao špijunima zemlje.
33 Nismo li čuli o tebi da si protumačio faraonov san i da si mu govorio istinu? Kako onda u svojoj mudrosti ne znaš jesu li moji sinovi špijuni ili ne?
34 Zato, gospodaru moj i kralju, evo, poslao sam sina svoga pred tobom, kao što si rekao sinovima mojim; molim te, pogledaj ga dok se ne vrati k meni u miru sa svojom braćom.
35 Zar ne znaš, ili nisi čuo šta je naš Bog učinio faraonu kada je uzeo moju majku Saru, i šta je učinio Abimeleku, kralju Filistejaca, zbog nje, i šta je naš otac Abraham učinio devetorici elamskih kraljeva, kako ih je sve pobio s nekoliko ljudi koji su bili s njim?
36 A također šta su moja dva sina, Simeon i Levi, učinili osam gradova Amorejaca, kako su ih uništili zbog njihove sestre Dine?
37 A također i zbog svog brata Benjamina tješili su se zbog gubitka njegovog brata Josipa; šta će onda učiniti za njega kada vide da ruka bilo kojeg naroda nad njima nadvladava, zbog njega?
38 Zar ne znaš, kralju egipatski, da je sila Božja s nama i da Bog uvijek čuje naše molitve i ne napušta nas u sve dane?
39 A kad su mi sinovi moji ispričali o tvojim postupcima s njima, nisam prizvao Gospoda zbog tebe, jer bi tada poginuo sa svojim ljudima prije nego što bi sin moj Benjamin došao pred tebe. Ali pomislih da bi, budući da je sin moj Simeon u tvojoj kući, možda mogao biti milostiv prema njemu, zato ti nisam učinio to.

40 Zato evo, sin moj Benjamin dolazi k tebi s mojim sinovima, pazi na njega i pogledaj ga, i tada će Bog pogledati na tebe i na cijelo tvoje kraljevstvo.
41 Sada sam ti rekao sve što mi je na srcu, i evo, sinovi moji dolaze k tebi sa svojim bratom, istraži lice cijele zemlje zbog njih i vrati ih u miru s njihovom braćom.
42 I Jakov predade zapis svojim sinovima na čuvanje Judi, da ga predaju egipatskom kralju.

POGLAVLJE 53

1 Sinovi Jakovljevi ustadoše i uzeše Benjamina i sve darove, pa odoše i dođoše u Egipat i stadoše pred Josipa.
2 I Josip ugleda svog brata Benjamina s njima i pozdravi ih, i ti ljudi dođoše u Josipovu kuću.
3 I Josip zapovjedi upravitelju svoje kuće da da njegovoj braći jesti, i on im tako i učini.
4 U podne posla Josip po ljude da dođu pred njega s Benjaminom, i ljudi ispričaše upravitelju Josipove kuće o srebru koje je vraćeno u njihove vreće, a on im reče: "Bit će vam dobro, ne bojte se." I dovede im brata njihovog Simeona.
5 A Simeon reče svojoj braći: "Gospodar Egipata postupio je sa mnom vrlo ljubazno; nije me držao u svezima, kao što ste vidjeli svojim očima; jer me je pustio na slobodu kad ste izašli iz grada i postupio je ljubazno sa mnom u svojoj kući."
6 Juda uze Benjamina za ruku, i dođoše pred Josipa, i pokloniše mu se do zemlje.
7 I ljudi dadoše dar Josipu i svi sjedoše pred njega, a Josip ih upita: "Jeste li dobro s vama, je li dobro s vašom djecom, je li dobro s vašim ostarjelim ocem?" A oni rekoše: "Dobro je." I Juda uze zapis koji Jakov posla i dade ga u ruke Josipu.
8 I Josip pročita pismo i prepozna očevo rukopis, i htjede plakati, pa uđe u unutrašnju sobu i zaplaka velikim plačem; i izađe.
9 I podiže oči svoje i ugleda brata svog Benjamina, pa reče: "Je li ovo tvoj brat o kojem si mi govorio?" I Benjamin pristupi Josipu, a Josip stavi ruku na njegovu glavu i reče mu: "Neka ti Bog bude milostiv, sine moj."
10 A kad Josip ugleda svog brata, sina svoje majke, opet htjede plakati, pa uđe u sobu i ondje plaka, umi lice, pa izađe i prestade plakati te reče: "Pripremite hranu."
11 A Josip je imao čašu iz koje je pio, a bila je od srebra, prekrasno ukrašena oniksom i bdelijem, i Josip je udario čašom pred svojom braćom dok su sjedili da jedu s njim.
12 A Josip reče ljudima: "Po ovoj čaši znam da su Ruben, prvenac, Simeon, Levi, Juda, Isahar i Zebulon sinovi jedne majke. Sjednite da jedete prema rodbini svojoj."
13 I ostale je postavio prema njihovom rođenju i rekao: "Znam da ovaj tvoj najmlađi brat nema brata, a ni ja, kao i on, nemam brata; zato će sjesti da jede sa mnom."
14 I Benjamin se pope pred Josipa i sjede na prijestolje, i ljudi su gledali Josipova djela i bili su zadivljeni njima; i ljudi su u to vrijeme jeli i pili s Josipom, i on im je tada dao darove, i Josip je dao jedan dar Benjaminu, a Manaše i Efrajim su vidjeli djela svoga oca, i oni su također dali darove njemu, i Osnat mu je dao jedan dar, i to je bilo pet darova u ruci Benjaminovoj.
15 I Josip im donese vino da piju, ali oni ne htjedoše piti, nego rekoše: "Od dana kad je Josip nestao, nismo pili vina niti jeli ikakve slastice."
16 I Josip im se zakle i snažno ih navaljivao, te su toga dana obilno pili s njim, a Josip se poslije okrenuo svom bratu Benjaminu da razgovara s njim, a Benjamin je još uvijek sjedio na prijestolju pred Josipom.
17 A Josip mu reče: "Jesi li imao djecu?" A on reče: "Tvoj sluga ima deset sinova, a ovo su im imena: Bela, Beker, Ašbal, Gera, Naaman, Ahi, Roš, Mupim, Chupim i Ord, a ja sam ih nazvao po svom bratu kojeg nisam vidio."
18 I naredi im da mu donesu njegovu kartu zvijezda, po kojoj je Josip znao sva vremena, a Josip reče Benjaminu: Čuo sam da su Hebreji upoznati sa svom mudrošću, znaš li ti išta od toga?
19 A Benjamin reče: "Tvoj sluga zna svu mudrost kojoj me je naučio otac moj." I reče Josip Benjaminu: "Pogledaj sada ovaj instrument i shvati gdje je tvoj brat Josip u Egiptu, za kojeg si rekao da je sišao u Egipat."
20 I Benjamin ugleda taj instrument s kartom zvijezda na nebu, i bio je mudar i pogledao je u njega da sazna gdje je njegov brat, i Benjamin podijeli cijelu zemlju egipatsku na četiri dijela, i otkri da je onaj koji sjedi na prijestolju pred njim njegov brat Josip, i Benjamin se jako začudi, i kada Josip vidje da je njegov brat Ivan toliko zapanjen, reče Ivanu: "Šta si vidio i zašto si zapanjen?"
21 I Benjamin reče Josipu: "Po ovome vidim da Josip, brat moj, sjedi ovdje sa mnom na prijestolju." I Josip mu reče: "Ja sam Josip, brat tvoj, ne otkrivaj ovo svojoj braći. Evo, poslat ću te s njima kad odu i zapovjedit ću da ih vrate u grad, i ja ću te uzeti od njih."
22 A ako se usude riskirati svoje živote i bore se za tebe, tada ću znati da su se pokajali za ono što su mi učinili, i ja ću im se dati prepoznati, a ako te ostave kada te uzmem, onda ćeš ostati sa mnom, i ja ću se prepirati s njima, i oni će otići, i neću im se dati prepoznati.
23 U to vrijeme Josip zapovjedi svom službeniku da im napuni vreće hranom, da svakome stavi novac u vreću, a čašu u vreću Benjamina i da im da hranu za put. Tako im i učiniše.
24 A sljedećeg dana ustadoše ljudi rano ujutro, natovariše žito na magarce i krenuše s Benjaminom te odoše u zemlju kanaansku sa svojim bratom Benjaminom.
25 Nisu se još daleko odmakli od Egipta kad Josip zapovjedi onome koji je bio postavljen nad svojim dvorom: "Ustani, progoni ove ljude prije nego što se previše udalje od Egipta i reci im: Zašto ste ukrali čašu moga gospodara?"
26 I Josipov službenik ustade i dođe do njih, i reče im sve Josipove riječi. Kad su to čuli, razgnjeviše se vrlo i rekoše: "U koga se nađe čaša gospodara tvoga, taj će umrijeti, a i mi ćemo postati robovi."
27 I požuriše i svaki čovjek skinu svoju vreću s magarca, i pogledaše u svoje torbe i čaša se nađe u Benjaminovoj torbi, i svi razderaše svoju odjeću i vratiše se u grad, i udaraše Benjamina na putu, neprestano ga udarajući dok nije ušao u grad, i stadoše pred Josipa.
28 Juda se razgnjevi i reče: "Ovaj me čovjek doveo nazad samo da danas uništim Egipat."
29 I dođoše ljudi u Josipovu kuću i nađoše Josipa gdje sjedi na svom prijestolju, a svi junaci stojeći mu s desne i lijeve strane.

30 A Josip im reče: "Šta ste to učinili, da ste uzeli moju srebrnu čašu i otišli? Ali znam da ste uzeli moju čašu da biste saznali u kojem dijelu zemlje je vaš brat."
31 A Juda reče: "Šta ćemo reći gospodaru našem, šta ćemo govoriti i kako ćemo se opravdati? Bog je danas pronašao bezakonje svih slugu tvojih, zato nam je danas ovo učinio."
32 Josip ustade, uhvati Benjamina i silom ga ote od braće njegove. Uđe u kuću i zaključa vrata pred njima. Josip zapovjedi upravitelju dvora da im kaže: "Ovako veli kralj: 'Idite s mirom ocu svome! Evo, uhvatio sam čovjeka u čijoj je ruci nađena moja čaša.'"

POGLAVLJE 54

1 A kad Juda vidje kako se Josip ponaša prema njima, pristupi mu, provali vrata i dođe sa svojom braćom pred Josipa.
2 A Juda reče Josipu: "Neka se ne čini teškim u očima mog gospodara, ako smiješ, molim te, sluga tvoj progovoriti riječ pred tobom?" A Josip mu reče: "Govori."
3 A Juda progovori pred Josipom, a braća njegova stajahu ondje pred njima; i Juda reče Josipu: Zaista, kad smo prvi put došli k našem gospodaru da kupimo hrane, smatrao si nas špijunima zemlje, i doveli smo Benjamina pred tebe, a ti se još i danas rugaš s nama.
4 Zato neka kralj čuje moje riječi i neka pošalje našeg brata da pođe s nama našem ocu, da ne pogine danas tvoja duša sa svim dušama stanovnika Egipta.
5 Zar ne znaš šta su dvojica moje braće, Simeon i Levi, učinili gradu Šekemu i sedam gradova Amorejaca zbog naše sestre Dine, a također i šta su htjeli učiniti zbog svog brata Benjamina?
6 A ja, sa svojom snagom, koji sam veći i moćniji od oboje, dolazim danas na tebe i tvoju zemlju ako nisi spreman poslati našeg brata.
7 Nisi li čuo šta je Bog naš, koji nas je izabrao, učinio faraonu zbog Sare, majke naše, koju je uzeo od našeg oca, te ga je udario teškim kugama, njega i njegovu porodicu, te do danas Egipćani pričaju o tom čudu jedni drugima? Tako će Bog naš učiniti tebi zbog Benjamina, kojeg si danas uzeo od njegovog oca, i zbog zala koja nam danas nanosiš u svojoj zemlji; jer će se Bog naš sjetiti saveza svog s našim ocem Abrahamom i pustit će na tebe zlo, jer si danas ožalostio dušu našeg oca.
8 Zato sada poslušaj riječi koje sam ti danas rekao i pošalji našeg brata da ode, da ne pogineš od mača ti i narod tvoje zemlje, jer me ne možete svi nadvladati.
9 A Josip odgovori Judi govoreći: "Zašto si širom otvorio usta svoja i zašto se hvališ nad nama govoreći: 'Snaga je s tobom?' Tako živ bio faraon, ako zapovjedim svim svojim hrabrim ljudima da se bore s vama, sigurno ćete ti i ova tvoja braća potonuti u blatu."
10 A Juda reče Josipu: "Dostojno je tebi i narodu tvom da me se bojite; tako živ bio Gospod, ako jednom izvučem mač svoj, neću ga vratiti u korice dok danas ne pobijem cijeli Egipat, i počeću s tobom, a završiću s faraonom, gospodarom tvojim."
11 A Josip odgovori i reče mu: "Snaga nije samo tvoja; ja sam jači i moćniji od tebe; ako izvučeš mač, zabit ću ga tebi i svoj braći tvojoj na vrat."
12 A Juda mu reče: "Ako danas otvorim usta protiv tebe, progutat ću te, da budeš uništen sa zemlje i da danas nestaneš iz svog kraljevstva." A Josip reče: "Ako otvoriš usta, imam moć i moć da ti zatvorim usta kamenom dok ne budeš mogao izustiti ni riječi. Pogledaj koliko je kamenja pred nama, zaista mogu uzeti kamen i gurnuti ga u tvoja usta i slomiti ti vilice."
13 A Juda reče: "Bog je svjedok među nama da do sada nismo htjeli ratovati s tobom; samo nam daj našeg brata, pa ćemo otići od tebe." A Josip odgovori i reče: "Tako živ bio faraon, ako bi se svi kanaanski kraljevi sakupili s tobom, ne bi ga trebao uzeti iz moje ruke."
14 A sada idi ocu svome, a brat će mi biti rob, jer je opljačkao kraljev dom. A Juda reče: "Šta se tebe tiče i kralja? Kralj šalje iz svoje kuće po cijeloj zemlji srebro i zlato, bilo kao darove ili kao troškove, a ti još pričaš o svojoj čaši koju si stavio u torbu našeg brata i kažeš da ju je ukrao od tebe?"
15 Bože sačuvaj da naš brat Benjamin ili iko od Abrahamovog potomstva učini ovo da ukrade od tebe ili od bilo koga drugog, bio on kralj, knez ili bilo koji čovjek.
16 Zato prestani sada s ovom optužbom da ne čuje cijela zemlja tvoje riječi: ‘Zbog malo srebra egipatski se kralj prepirao s tim ljudima, optužio ih i uzeo im brata za roba.’
17 A Josip odgovori i reče: Uzmite ovu čašu i idite od mene i ostavite brata svoga kao roba, jer je to sud za lopova da bude rob.
18 A Juda reče: "Zašto se ne stidiš svojih riječi, što ostavljaš našeg brata i uzimaš svoju čašu? Ako nam daš svoju čašu, ili hiljadu puta više, nećemo ostaviti svog brata ni za srebro koje se nađe u bilo čijoj ruci, da ne poginemo zbog njega."
19 A Josip odgovori: "Zašto si ostavio svog brata i prodao ga za dvadeset srebrnjaka do danas? Zašto onda ne učiniš isto ovom svom bratu?"
20 A Juda reče: "Gospod je svjedok između mene i tebe da ne želimo tvoje bitke; zato nam sada daj našeg brata, pa ćemo otići od tebe bez svađe."
21 A Josip odgovori i reče: "Čak i da se sakupe svi kraljevi zemlje, neće moći uzeti vašeg brata iz moje ruke." A Juda reče: "Šta ćemo reći našem ocu kad vidi da naš brat ne ide s nama i tugovat će zbog njega?"
22 A Josip odgovori i reče: "Ovo ćeš reći svom ocu: Uže je otišlo za vedrom."
23 A Juda reče: "Zaista si ti kralj! Zašto govoriš te stvari, dajući lažan sud? Teško kralju koji je kao ti!"
24 A Josip odgovori i reče: Nema lažnog suda u riječi koju sam rekao zbog vašeg brata Josipa, jer ste ga prodali Midjancima za dvadeset srebrnjaka, a vi ste to porekli svom ocu i rekli mu: Zla zvijer ga je prožderala, Josip je rastrgan.
25 A Juda reče: "Evo, Šemova vatra gori u mom srcu; sada ću spaliti svu tvoju zemlju vatrom." A Josip odgovori i reče: "Zaista je tvoja snaha Tamara, koja je ubila tvoje sinove, ugasila Šekemovu vatru."
26 A Juda reče: "Ako iščupam i jednu dlaku sa svog tijela, napunit ću sav Egipat njegovom krvlju."
27 A Josip odgovori i reče: Takav je tvoj običaj da činiš kao što si učinio svom bratu kojeg si prodao, i umočio si mu haljinu u krv i donio je svom ocu da bi rekao da ga je prožderala zla zvijer i evo njegove krvi.

28 Kad Juda ču to, razgnjevi se vrlo i gnjev mu se u njemu rasplamsa. Pred njim je na tom mjestu bio kamen težak oko četiri stotine šekela. Juda se razgnjevi, uze kamen u ruku, baci ga prema nebu i uhvati ga lijevom rukom.
29 Poslije ga stavi pod noge svoje i sjede na njega svom snagom svojom, a kamen se pretvori u prah od Judine sile.
30 A Josip vidje Judin čin i vrlo se uplaši, ali zapovjedi Manasi, sinu svome, i on učini s drugim kamenom slično kao što učini Juda. I Juda reče svojoj braći: Neka niko od vas ne kaže: 'Ovaj čovjek je Egipćanin', nego da je, čineći ovo, iz porodice našeg oca.
31 A Josip reče: "Ne samo tebi je data snaga, jer smo i mi jaki ljudi, pa zašto se hvališ nad svima nama?" A Juda reče Josipu: "Pošalji, molim te, našeg brata i ne uništavaj svoju zemlju danas."
32 A Josip odgovori i reče im: "Idite i recite svom ocu da ga je prožderala zla zvijer, kao što ste rekli za svog brata Josipa."
33 A Juda reče svom bratu Neftaliju, a on mu reče: "Požuri, idi sada i prebroj sve ulice egipatske i dođi te mi reci." A Simeon mu reče: "Neka te to ne muči; sada ću otići na goru i uzeti jedan veliki kamen s gore i sravniti ga sa svim ljudima u Egiptu, i pobit ću sve koji su u njemu."
34 I Josip je čuo sve te riječi koje su mu braća govorila, a oni nisu znali da ih Josip razumije, jer su mislili da ne zna govoriti hebrejski.
35 Josip se jako uplašio riječi svoje braće da ne unište Egipat, pa zapovjedi sinu svome Manasiji govoreći: "Idi požuri i okupi mi sve stanovnike Egipta i sve hrabre ljude, i neka dođu k meni na konjima i pješice i sa svim vrstama muzičkih instrumenata." Manasija ode i učini tako.
36 I Naftali ode kako mu Juda naredi, jer Naftali bijaše brzih nogu kao brzi jeleni, i išao je po klasju žita, ali ono se nije pod njim lomilo.
37 On ode i prebroji sve ulice egipatske i nađe ih dvanaest. Brzo dođe i javi Judi. A Juda reče svojoj braći: "Požurite i stavite svaki mač na bokove, pa ćemo doći na Egipat i pobiti ih sve, ne ostavljajući nijednog ostatka."
38 A Juda reče: "Evo, uništit ću tri ulice svojom snagom, a vi ćete uništiti svaki po jednu ulicu." I dok je Juda to govorio, gle, stanovnici Egipta i svi junaci dođoše k njima sa svim vrstama muzičkih instrumenata i uz glasnu vrisku.
39 A njihov broj beše pet stotina konjanika i deset hiljada pješaka, i četiri stotine ljudi koji su se mogli boriti bez mača ili koplja, samo rukama i snagom.
40 I svi junaci navališe s velikom burom i vriskom, i svi opkoliše Jakovljeve sinove i prestrašiše ih, i zemlja se zatrese od zvuka njihove vike.
41 A kad Jakovljevi sinovi ugledaše te čete, jako se uplašiše za svoje živote, a Josip to učini da bi prestrašio Jakovljeve sinove i smirio ih.
42 A Juda, vidjevši neke od svoje braće prestrašene, reče im: "Zašto se bojite dok je milost Božja s nama?" A kad je Juda vidio da ih svi Egipćani okružuju po Josipovoj zapovijedi da ih prestraše, samo im Josip zapovjedi: "Ne dirajte nikoga od njih."
43 Tada Juda brzo i izvuče mač, ispusti glasan i gorak krik, udari mačem i skoči na zemlju, a i dalje viče protiv svega naroda.
44 I kad je to učinio, Gospod je učinio da strah Jude i njegove braće pade na hrabre ljude i sav narod koji ih je okruživao.
45 I svi su pobjegli na zvuk vike, i prestrašeni su padali jedni na druge, i mnogi od njih su poginuli dok su padali, i svi su pobjegli ispred Jude i njegove braće i ispred Josipa.
46 Dok su oni bježali, Juda i njegova braća progonili su ih do faraonove kuće, i svi su pobjegli. Juda opet sjede pred Josipa i riče na njega kao lav, i ispusti veliki i strašni krik na njega.
47 I vrisak se čuo u daljini, i svi stanovnici Sukota su ga čuli, i sav Egipat se zatresao od zvuka vriska, i zidovi Egipta i zemlje Gošena srušili su se od podrhtavanja zemlje, i faraon je pao sa svog prijestolja na zemlju, i sve trudnice Egipta i Gošena su pobacile kad su čule buku podrhtavanja, jer su se užasno uplašile.
48 Faraon poruči: "Šta se to danas dogodilo u zemlji egipatskoj?" Oni dođoše i ispričaše mu sve od početka do kraja. Faraon se uplaši, začudi i veoma se uplaši.
49 I njegov strah se povećao kad je čuo sve to, te posla Josipu govoreći: "Doveo si mi Hebreje da uništiš sav Egipat; šta ćeš učiniti s tim lopovskim robom? Otpusti ga i pusti ga da ide sa svojom braćom, i ne dozvoli da mi, ti i sav Egipat, poginemo zbog njihovog zla."
50 A ako ne želiš učiniti ovo, odbaci od sebe sve moje dragocjenosti i idi s njima u njihovu zemlju, ako ti je to drago, jer će danas uništiti cijelu moju zemlju i pobiti sav moj narod; čak su i sve žene Egipta pobacile kroz svoje vrištanje; vidi šta su učinile samo svojim vikanjem i govorom, štaviše, ako se bore mačem, uništit će zemlju; sada stoga izaberi ono što želiš, bilo mene ili Hebreje, bilo Egipat ili zemlju Hebreja.
51 I dođoše i kazaše Josipu sve riječi koje mu je faraon rekao. Josip se jako uplaši faraonovih riječi, a Juda i njegova braća još su stajali pred Josipom, ogorčeni i bijesni. I svi Jakovljevi sinovi rikahu na Josipa kao što riče more i njegovi valovi.
52 Josip se jako bojao svoje braće i faraona, te je tražio izgovor da se objavi svojoj braći, da ne unište cijeli Egipat.
53 I Josip zapovjedi sinu svome Manasiji, a Manasija ode i pristupi Judi, stavi ruku na njegovo rame i gnjev Judin se utiša.
54 A Juda reče svojoj braći: "Neka niko od vas ne kaže da je ovo djelo egipatskog mladića, jer je to djelo doma moga oca."
55 A Josip, vidjevši i znajući da se Judin gnjev smirio, pristupi Judi da mu progovori blagim jezikom.
56 A Josip reče Judi: "Zaista govoriš istinu i danas si potvrdio svoje tvrdnje o svojoj snazi, i neka tvoj Bog, koji uživa u tebi, uveća tvoje blagostanje; ali reci mi istinito zašto se između sve svoje braće prepireš sa mnom zbog dječaka, kad mi niko od njih nije rekao ni riječi o njemu."
57 A Juda odgovori Josifu govoreći: "Znaš da sam bio zalog za dječaka njegovom ocu, govoreći: Ako mu ga ne dovedem, nosit ću njegovu krivicu zauvijek."
58 Stoga sam ti se obratio između sve braće svoje, jer sam vidio da nisi voljan dopustiti mu da ode od tebe; stoga neka sada nađem milost u tvojim očima da ga pošalješ da ide s nama, i evo, ja ću ostati kao njegova zamjena, da ti služim u svemu što želiš, jer gdje god me pošalješ, ići ću da ti služim s velikom energijom.

59 Pošalji me sada moćnom kralju koji se pobunio protiv tebe, pa ćeš znati šta ću učiniti njemu i njegovoj zemlji; čak i ako ima konjicu i pješadiju ili izuzetno moćan narod, ja ću ih sve pobiti i donijeti kraljevu glavu pred tebe.
60 Zar ne znaš ili nisi čuo da je naš otac Abraham sa svojim slugom Eliezerom pobio sve elamske kraljeve s njihovim vojskama u jednoj noći, ne ostavivši nijednog preživjelog? I od tog dana snaga našeg oca data nam je u nasljedstvo, nama i našem potomstvu zauvijek.
61 A Josip odgovori i reče: "Istinu govoriš, a laž nije u tvojim ustima, jer nam je rečeno da Hebreji imaju moć i da Gospod, Bog njihov, ima veliku radost u njima, i ko onda može opstati pred njima?"
62 Međutim, pod ovim uslovom poslat ću ti brata tvog, ako mi dovedeš njegovog brata, sina njegove majke, za kojeg si rekao da je otišao od tebe u Egipat; i dogodiće se da ću ga, kad mi dovedeš njegovog brata, uzeti umjesto njega, jer nijedan od vas nije bio zalog za njega svom ocu, a kad dođe k meni, poslat ću s tobom njegovog brata za kojeg si ti bio zalog.
63 I Judin gnjev se rasplamsa na Josipa kad je to rekao, i oči mu proliše krv od gnjeva, te reče svojoj braći: "Kako ovaj čovjek danas traži propast svoju i cijelog Egipta!"
64 A Simeon odgovori Josipu govoreći: Nismo li ti odmah rekli da ne znamo tačno mjesto kuda je otišao, i je li živ ili mrtav, i zašto gospodar naš govori takve stvari?
65 A Josip, promatrajući Judino lice, shvati da se njegov gnjev počeo rasplamsati kada mu je rekao: "Dovedi mi svog drugog brata umjesto ovog brata."
66 A Josip reče svojoj braći: "Sigurno ste rekli da je vaš brat ili mrtav ili izgubljen. Ako ga danas pozovem i on dođe pred vas, biste li mi ga dali umjesto njegovog brata?"
67 I Josip poče govoriti i vikati: “Josipe, Josipe, dođi danas preda me i pokaži se svojoj braći i sjedni pred njih.”
68 I kad Josip to reče pred njima, oni pogledaše svaki na svoju stranu da vide odakle će Josip doći pred njih.
69 A Josip je promatrao sve njihove postupke i rekao im je: "Zašto gledate ovamo-onamo? Ja sam Josip kojeg ste prodali u Egipat. Neka vam sada ne bude žao što ste me prodali, jer me je Bog poslao pred vama da vam pomognem u vrijeme gladi."
70 Njegova braća su se prestrašila zbog njega kad su čula Josipove riječi, a Juda se jako prestrašio zbog njega.
71 A kad Benjaminču Josipove riječi, bio je pred njima u unutarnjem dijelu kuće, i Benjamin potrča k Josipu, svom bratu, zagrli ga i padne mu oko vrata, i oni zaplakaše.
72 A kad Josipova braća vidješe da je Benjamin pao oko vrata svoga brata i plakao s njim, i oni padoše na Josipa i zagrliše ga, i plakaše s Josipom velikim plačem.
73 I glas se čuo u domu Josipovom da su oni Josipova braća, i to se veoma svidjelo faraonu, jer ih se bojao da će uništiti Egipat.
74 Faraon posla svoje sluge k Josipu da mu čestitaju zbog njegove braće koja su došla k njemu, i svi zapovjednici vojske i čete koji su bili u Egiptu došli su se radovati s Josipom, i cijeli Egipat se veoma radovao zbog Josipove braće.
75 Faraon posla sluge svoje k Josipu govoreći: "Reci svojoj braći da donesu sve što im pripada i neka dođu k meni, a ja ću ih smjestiti u najbolji dio zemlje egipatske." I oni to i učiniše.
76 I Josip zapovjedi onome koji je bio postavljen nad svojom kućom da donese svojoj braći darove i odjeću, i on im donese mnogo odjeće, kraljevskih haljina i mnogo darova, i Josip ih podijeli među svojom braćom.
77 I dade svakome od svoje braće presvlaku od zlata i srebra i tri stotine srebrnjaka, a Josip zapovjedi da se svi obuku u tu odjeću i da se dovedu pred faraona.
78 A faraon, vidjevši da su sva Josipova braća hrabri ljudi i lijepog izgleda, veoma se obradova.
79 I poslije toga odoše iz faraonova lica u zemlju kanaansku, svom ocu, a s njima bijaše i njihov brat Benjamin.
80 I Josip ustade i dade im jedanaest bojnih kola od faraona, a Josip im dade svoja bojna kola, na kojima se vozio na dan svog krunisanja u Egiptu, da odvede oca svoga u Egipat; i Josip posla svoj djeci svoje braće odjeću prema njihovom broju, i stotinu srebrnjaka svakome od njih, a također posla odjeću ženama svoje braće od odjeće kraljevih žena, i posla ih.
81 I dade svakom od svoje braće deset ljudi da idu s njima u zemlju kanaansku da im služe, da služe njihovoj djeci i svima koji im pripadaju kada dođu u Egipat.
82 A Josip posla preko svog brata Benjamina deset haljina za svojih deset sinova, dio veći od ostalih sinova Jakovljevih.
83 I posla svakome pedeset srebrnjaka i deset bojnih kola zbog faraona, a ocu njegovom posla deset magaraca natovarenih svim egipatskim luksuzima i deset magarica natovarenih žitom, kruhom i hranom za oca njegovog i sve koji su bili s njim kao potrepštine za put.
84 I posla svojoj sestri Dini odjeću od srebra i zlata, tamjan i smirnu, aloe i ženski nakit u velikom izobilju, i to posla od faraonovih žena ženama Benjaminovim.
85 I dade svoj svojoj braći, također i njihovim ženama, sve vrste oniksa i bdelija, i od svih dragocjenosti među velikim narodom Egipta, ništa od svih dragocjenosti nije ostalo osim onoga što je Josip poslao očevoj kući.
86 I otpusti svoju braću, i oni otiđoše, a s njima posla i svog brata Benjamina.
87 I Josip izađe s njima da ih prati putem do granica Egipta i zapovjedi im u vezi s ocem svojim i porodicom svojom da dođu u Egipat.
88 I reče im: "Ne svađajte se na putu, jer je to od Gospoda da sačuva veliki narod od gladi, jer će još pet godina biti glad u zemlji."
89 I zapovjedi im govoreći: "Kad dođete u zemlju kanaansku, nemojte naglo dolaziti pred moga oca u ovom poslu, nego postupajte mudro."
90 I Josip prestade da im zapovijeda, te se okrenu i vrati u Egipat, a sinovi Jakovljevi otiđoše u zemlju kanaansku s radošću i veseljem k ocu svom Jakovu.
91 I dođoše do granica zemlje i rekoše jedan drugome: "Šta ćemo učiniti u vezi s ovim pred našim ocem? Ako iznenada dođemo k njemu i ispričamo mu ovu stvar, on će se jako uplašiti naših riječi i neće nam vjerovati."
92 I išli su dalje dok nisu došli blizu svojih kuća, i našli su Serahu, kćer Ašerovu, kako im izlazi u susret. Djevojka je bila vrlo dobra i lukava, i znala je svirati harfu.
93 I oni je pozvaše, i ona dođe pred njih, i poljubi ih, a oni je uzeše i dadoše joj harfu govoreći: "Idi sada pred našeg oca, i sjedi pred njim, i sviraj u harfu, i izgovori ove riječi."

94 I oni joj narediše da ide u njihovu kuću, a ona uze harfu i požuri pred njima, te dođe i sjede blizu Jakova.
95 I ona je lijepo svirala i pjevala, i izgovarala slatkoćom svojih riječi: "Moj ujak Josip je živ i vlada cijelom zemljom egipatskom i nije mrtav."
96 I ona je nastavila ponavljati i izgovarati ove riječi, a Jakov je čuo njene riječi i one su mu bile ugodne.
97 Slušao je dok ih je ponavljala dva i tri puta, i radost je ispunila Jakovljevo srce zbog slatkoće njenih riječi, i duh Božji bio je na njemu, i on je znao da su sve njene riječi istinite.
98 Jakov blagoslovi Serahu kad mu izgovori ove riječi, a on joj reče: "Kćeri moja, neka te smrt nikada ne nadvlada, jer si mi oživjela duh; samo još govori preda mnom kao što si govorila, jer si me obradovala svim svojim riječima."
99 I ona je nastavila pjevati ove riječi, a Jakov je slušao i to mu se svidjelo, i radovao se, i duh Božji bio je na njemu.
100 Dok je on još razgovarao s njom, gle, sinovi njegovi dođoše k njemu s konjima i kolima i kraljevskim haljinama i slugama trčeći pred njima.
101 Jakov ustade da ih dočeka i vidje svoje sinove obučene u kraljevske haljine i vidje sve blago koje im je Josip poslao.
102 I rekoše mu: "Budi obaviješten da je naš brat Josip živ i da on vlada cijelom zemljom egipatskom i da nam je govorio kao što smo ti rekli."
103 Jakov je čuo sve riječi svojih sinova i srce mu je zaigralo od njihovih riječi, jer im nije mogao vjerovati dok nije vidio sve što im je Josip dao i što mu je poslao, i sve znakove koje im je Josip rekao.
104 I oni otvoriše pred njim i pokazaše mu sve što je Josip poslao, dadoše svakome ono što mu je Josip poslao, i on znade da su govorili istinu, i veoma se obradova izvještaju o svom sinu.
105 Jakov reče: "Dovoljno mi je što je moj sin Josip još živ; otići ću da ga vidim prije nego što umrem."
106 Sinovi mu ispričaše sve što im se dogodilo, a Jakov reče: "Sići ću u Egipat da vidim sina svoga i potomstvo njegovo."
107 Jakov ustade i obuče odjeću koju mu je Josip poslao, i nakon što se opra i obrija, stavi na glavu turban koji mu je Josip poslao.
108 I svi ljudi iz Jakovljeve kuće i njihove žene obukoše odjeću koju im Josip posla, i veoma se obradovaše Josipu što je još uvijek živ i što vlada u Egiptu,
109 I svi stanovnici Kanaana čuše za to, i dođoše i veoma se obradovaše s Jakovom što je još živ.
110 Jakov im priredi gozbu tri dana, i svi kraljevi kanaanski i velikaši zemlje jeli su i pili i veselili se u domu Jakovljevom.

POGLAVLJE 55

1 Poslije toga Jakov reče: "Idem vidjeti sina svoga u Egiptu, a onda ću se vratiti u zemlju kanaansku o kojoj je Bog govorio Abrahamu, jer ne mogu napustiti zemlju svoga rodnog mjesta."
2 Gle, dođe mu riječ Gospodnja govoreći: "Idi u Egipat sa svim svojim domom i ostani ondje; ne boj se sići u Egipat, jer ću te ondje učiniti velikim narodom."
3 Jakov reče u sebi: "Idem vidjeti sina svoga je li još uvijek u njegovom srcu strah od Boga njegova među svim stanovnicima Egipta."
4 A Gospod reče Jakovu: Ne boj se za Josipa, jer on još uvijek čuva svoju nevinost da mi služi, kako ti se čini dobrim. I Jakov se veoma obradova zbog svog sina.
5 U to vrijeme Jakov zapovjedi svojim sinovima i porodici da idu u Egipat, po riječi Gospodnjoj upućenoj njemu. I Jakov ustade sa svojim sinovima i cijelom svojom porodicom, te izađe iz zemlje kanaanske, iz Beršebe, s radošću i veseljem srca, i otiđoše u zemlju egipatsku.
6 I kad se približiše Egiptu, Jakov posla Judu pred sobom k Josipu da mu pokaže situaciju u Egiptu. I Juda učini po riječi svog oca. Požuri i otrča te dođe k Josipu. I oni im odrediše mjesto u zemlji Gošenskoj za svu njegovu porodicu. I Juda se vrati i dođe putem k svom ocu.
7 I Josip upreže kola i sazva sve svoje junake i sluge i sve egipatske upravitelje da idu u susret svom ocu Jakovu. I Josipova naredba je objavljena u Egiptu: Svi koji ne pođu u susret Jakovu, poginut će.
8 A sljedećeg dana Josip izađe sa svim Egiptom, velikom i moćnom vojskom, svi obučeni u odjeću od finog lana i grimiza, s oružjem od srebra i zlata i s ratnim oružjem.
9 I svi su pošli u susret Jakovu sa svim vrstama muzičkih instrumenata, s bubnjevima i tamburinama, posipajući smirnu i aloju po cijelom putu, i svi su išli tim putem, i zemlja se zatresla od njihovog vikanja.
10 I sve žene Egipta išle su na krovove Egipta i na zidove da dočekaju Jakova, a na glavi Josipovoj bila je faraonova kraljevska kruna, jer mu je faraon poslao da je stavi kad bude išao u susret ocu svome.
11 A kad se Josip približio na pedeset lakata svom ocu, siđe s kola i pođe prema svom ocu. A kad svi egipatski knezovi i velikaši vidješe da je Josip pješice otišao prema svom ocu, i oni siđoše i pođe pješice prema Jakovu.
12 A kad se Jakov približio Josipovom taboru, Jakov je opazio tabor koji je dolazio prema njemu s Josipom, i to mu se obradovalo i Jakov se tome zapanjio.
13 Jakov reče Judi: "Ko je onaj čovjek kojeg vidim u egipatskom taboru odjevenog u kraljevske haljine, s vrlo crvenom haljinom na sebi i kraljevskom krunom na glavi, koji je sišao s kola i dolazi k nama?" Juda odgovori ocu svome: "To je tvoj sin Josip, kralj." Jakov se obradova vidjevši slavu svoga sina.
14 I Josip se približi svom ocu i pokloni mu se, i svi ljudi iz tabora pokloniše se s njim do zemlje pred Jakovom.
15 I gle, Jakov potrča i požuri k svom sinu Josipu, pade mu oko vrata i poljubi ga, i oni zaplakaše, a Josip zagrli svog oca i poljubi ga, i oni zaplakaše, i sav narod Egipta zaplaka s njima.
16 Jakov reče Josipu: "Sada ću umrijeti radosno nakon što vidim tvoje lice, jer si još živ i slavan."
17 I sinovi Jakovljevi i žene njihove i djeca njihova i sluge njihove, i sav dom Jakovljev plakaše mnogo s Josipom, i ljubiše ga i mnogo plakaše s njim.
18 I Josip i sav njegov narod vratiše se poslije kući u Egipat, a Jakov i njegovi sinovi i sva djeca njegovog domaćinstva dođoše s Josipom u Egipat, i Josip ih nastani u najboljem dijelu Egipta, u zemlji Gošen.

19 A Josip reče svom ocu i svojoj braći: "Idem gore i javit ću faraonu: Braća moja i porodica moga oca i svi njihovi došli su k meni i evo ih u zemlji Gošen."
20 I Josip učini tako i uze od svoje braće Rubena, Isahara Zebuluna i brata njegova Benjamina i postavi ih pred faraona.
21 A Josip reče faraonu: “Moja braća i kuća moga oca i svi koji pripadaju njima, zajedno sa svojim stadima i stokom, došli su k meni iz zemlje kanaanske da se borave u Egiptu, jer ih je glad jako mučila.”
22 A faraon reče Josipu: "Naselite oca svoga i braću svoga u najbolji dio zemlje, ne uskraćujte im ništa dobro i pustite ih da jedu plodove zemlje."
23 A Josip odgovori: "Evo, postavio sam ih u zemlji Gošenskoj, jer su pastiri; zato neka ostanu u Gošenskoj da pasu stada svoja, odvojeno od Egipćana."
24 A faraon reče Josipu: "Učini sa svojom braćom sve što ti kažu." I sinovi Jakovljevi pokloniše se faraonu i otiđoše od njega u miru, a Josip poslije dovede svog oca pred faraona.
25 Jakov dođe i pokloni se faraonu, i Jakov blagoslovi faraona, a on izađe; a Jakov i svi njegovi sinovi i sva njegova porodica nastaniše se u zemlji Gošenskoj.
26 Druge godine, to jest sto tridesete godine Jakovljeva života, Josip je prehranjivao svog oca i svoju braću i cijelu očevu porodicu kruhom prema njihovoj djeci sve dane gladi; ništa im nije nedostajalo.
27 I Josip im dade najbolji dio cijele zemlje; najbolji dio Egipta imali su sve dane Josipove; i Josip im dade i cijeloj porodici svog oca odjeću i odijela iz godine u godinu; i sinovi Jakovljevi ostadoše sigurno u Egiptu sve dane svog brata.
28 Jakov je uvijek jeo za Josipovim stolom; Jakov i njegovi sinovi nisu se udaljavali od Josipovog stola ni danju ni noću, osim onoga što su Jakovljevi sinovi jeli u svojim kućama.
29 I cijeli Egipat jeo je hljeb za vrijeme gladi iz doma Josipovog, jer su svi Egipćani zbog gladi prodali sve što im je pripadalo.
30 I Josip je kupio svu zemlju i polja egipatska za kruh zbog faraona, i Josip je opskrbljivao cijeli Egipat kruhom sve dane gladi, i Josip je skupljao svo srebro i zlato koje mu je dolazilo za žito koje su kupovali po cijeloj zemlji, i nakupio je mnogo zlata i srebra, osim ogromne količine oniksa, bdelijuma i vrijedne odjeće koju su donosili Josipu iz svih dijelova zemlje kad bi im se novac potrošio.
31 I Josip uze sve srebro i zlato što mu je došlo u ruku, oko sedamdeset i dva talenta zlata i srebra, a također i oniksovo kamenje i bdelij u velikom izobilju, i Josip ode i sakri ih u četiri dijela, i sakri jedan dio u pustinji blizu Crvenog mora, a jedan dio kod rijeke Perat, a treći i četvrti dio sakri u pustinji nasuprot pustinji Perzije i Medije.
32 I uze dio preostalog zlata i srebra i dade ga svoj svojoj braći i cijelom očevom domu i svim ženama očeva doma, a ostatak donese u faraonov dom, oko dvadeset talenata zlata i srebra.
33 I Josip dade faraonu sve zlato i srebro što je preostalo, a faraon ga stavi u riznicu. I dani gladi prestadoše u zemlji, i sijaše i žnješe po svoj zemlji, i dobivaše svoju uobičajenu količinu iz godine u godinu; ništa im nije nedostajalo.
34 Josip je živio sigurno u Egiptu, i cijela zemlja bila je pod njegovim savjetom, i njegov otac i sva njegova braća živjeli su u zemlji Gošen i posjedovali je.
35 Josip je bio vrlo star, u poodmakloj dobi, a njegova dva sina, Efrajim i Manaše, ostajali su stalno u kući Jakobovoj, zajedno sa sinovima Jakovljevih sinova, braće njihove, da bi učili putove Gospodnje i zakon njegov.
36 Jakov i njegovi sinovi nastaniše se u zemlji egipatskoj, u zemlji Gošen, i naslijediše je, i plodiše se i množiše u njoj.

POGLAVLJE 56

1 Jakov je živio u zemlji egipatskoj sedamnaest godina, i dani Jakovljevi, i godine života njegova, bile su sto četrdeset i sedam godina.
2 U to vrijeme Jakova je napala bolest od koje je i umro, te je poslao po svog sina Josipa iz Egipta. Njegov sin Josip je došao iz Egipta, a Josip je došao k svom ocu.
3 Jakov reče Josipu i sinovima njegovim: "Evo, ja umirem, i Bog vaših otaca će vas posjetiti i vratiti vas u zemlju za koju se Gospod zakleo da će vam je dati i vašoj djeci poslije vas. Zato me sada, kad umrem, sahranite u pećini koja je u Makpeli u Hebronu, u zemlji kanaanskoj, blizu mojih otaca."
4 Jakov natjera sinove svoje da se zakunu da će ga sahraniti u Makpeli, u Hebronu, i sinovi njegovi zakleše mu se u vezi s tim.
5 I zapovjedi im govoreći: "Služit ćete Gospodu, Bogu svome, jer onaj koji je izbavio vaše oce, izbavit će i vas iz svake nevolje."
6 A Jakov reče: "Pozovi k meni svu svoju djecu." I dođoše svi sinovi Jakovljevi i sjedoše pred njega, i Jakov ih blagoslovi i reče im: "Gospod, Bog otaca vaših, dat će vam hiljadu puta više i blagoslovit će vas, i neka vam da blagoslov oca vašeg Abrahama." I svi sinovi Jakovljevi izađoše tog dana nakon što ih blagoslovi.
7 A sljedećeg dana Jakov opet dozva svoje sinove, i svi se sabraše i dođoše k njemu i sjedoše pred njega. I Jakov toga dana blagoslovi svoje sinove prije svoje smrti, svaki čovjek blagoslovi prema svom blagoslovu; gle, to je zapisano u knjizi zakona Gospodnjeg koji pripada Izraelu.
8 Jakov reče Judi: "Znam, sine moj, da si ti silan čovjek za svoju braću; vladaj nad njima, i sinovi će tvoji vladati nad sinovima svojim zauvijek."
9 Samo nauči svoje sinove rukovanju lukom i svim ratnim oružjem, da bi mogli voditi bitke svoga brata koji će vladati nad svojim neprijateljima.
10 I Jakov opet zapovjedi svojim sinovima tog dana govoreći: "Evo, danas ću se sabrati k svom narodu; iznesite me iz Egipta i sahranite me u pećini Makpeli, kao što sam vam zapovjedio."
11 Ali pazite, molim vas, da me nijedan od vaših sinova ne nosi, osim vas samih. Ovako ćete mi postupiti kada budete nosili moje tijelo da ga odnesete u zemlju kanaansku da me sahranite,
12 Juda, Isahar i Zebulon nosit će moje odare na istočnoj strani; Ruben, Simeon i Gad na južnoj, Efrajim, Manaše i Benjamin na zapadnoj, a Dan, Ašer i Neftali na sjevernoj strani.

13 Neka Levi ne nosi s tobom, jer će on i njegovi sinovi nositi Kovčeg saveza Gospodnjeg s Izraelcima u logoru, niti neka nosi sin moj Josip, jer neka bude slava njegova kao kralj; ali će Efrajim i Manaše biti na njihovom mjestu.
14 Ovako ćeš mi učiniti kad me budeš odveo; ne zanemari ništa od svega što ti zapovijedam; i kad mi to učiniš, Gospod će se sjetiti tebe i tvoje djece poslije tebe zauvijek.
15 A vi, sinovi moji, poštujte svaki svog brata i svog rođaka i zapovijedajte svojoj djeci i djeci svoje djece poslije sebe da služe Gospodu, Bogu svojih otaca, u sve dane.
16 Da bi produžio dane svoje na zemlji, ti i tvoja djeca i djeca tvoje djece dovijeka, kad činite ono što je dobro i pravedno u očima Gospoda, Boga svoga, idući svim njegovim putevima.
17 A ti, Josipe, sine moj, oprosti, molim te, muke svoje braće i sva njihova nedjela i zlo koje su ti nanijeli, jer je Bog to namijenio za tvoju i dobrobit tvoje djece.
18 I sine moj, ne ostavljaj braće svoje stanovnicima Egipta, niti im vrijeđaj osjećaje, jer evo, predajem ih u ruke Božje i u tvoje ruke da ih čuvaš od Egipćana. A sinovi Jakovljevi odgovoriše ocu svome govoreći: Oče naš, sve što si nam zapovjedio, tako ćemo učiniti; neka samo Bog bude s nama.
19 Jakov reče svojim sinovima: "Neka Bog bude s vama kad se budete držali svih njegovih puteva; ne skrećite s njegovih puteva ni desno ni lijevo čineći ono što je dobro i pravedno u njegovim očima."
20 Jer znam da će vas mnoge i teške nevolje snaći u posljednjim danima na zemlji; da, vaša djeca i djeca djece, samo služite Gospodu i on će vas spasiti od svake nevolje.
21 I kad pođeš za Bogom da mu služiš i budeš učio svoju djecu poslije sebe i djecu svoje djece da poznaju Gospoda, tada će Gospod podići tebi i tvojoj djeci slugu između tvoje djece, i Gospod će te svojom rukom izbaviti iz svake nevolje i izvesti te iz Egipta i vratiti te u zemlju otaca tvojih da je naslijediš sigurno.
22 Jakov prestade zapovijedati svojim sinovima, uvuče noge u postelju i umre, te se pridruži narodu svome.
23 I Josip pade na svog oca i zavapi i plakaše nad njim i poljubi ga, i povika gorkim glasom, i reče: Oče moj, oče moj!
24 I žene njegovog sina i sva njegova kuća dođoše i nasrnuše na Jakova, i plakaše nad njim, i plakaše veoma glasno zbog Jakova.
25 I svi Jakovljevi sinovi ustadoše zajedno, razderaše svoje haljine, i svi staviše kostrijet na svoje bokove, i padoše licem na zemlju, i baciše prašinu na svoje glave prema nebu.
26 I to je rečeno Osnati, ženi Josipovoj, i ona ustade i stavi vreću, i dođe ona sa svim egipatskim ženama s njom, i tugovaše i plakaše za Jakovom.
27 I sav narod Egipta koji je poznavao Jakova došao je tog dana kad su čuli ovu stvar, i sav Egipat je plakao mnogo dana.
28 A također i iz zemlje kanaanske dođoše žene u Egipat kad čuše da je Jakov mrtav, i plakaše za njim u Egiptu sedamdeset dana.
29 I dogodi se poslije toga da Josip zapovjedi svojim slugama, doktorima, da balzamiraju njegovog oca smirnom i tamjanom i svim vrstama tamjana i parfema, i doktori balzamiraše Jakova kako im je Josip zapovjedio.
30 I sav narod Egipta i starješine i svi stanovnici zemlje Gošen plakali su i tugovali za Jakovom, i svi njegovi sinovi i djeca njegove kuće tugovali su i tugovali za svojim ocem Jakovom mnogo dana.
31 A kad su prošli dani njegova plača, nakon sedamdeset dana, reče Josip faraonu: "Otići ću i sahraniti svog oca u zemlji kanaanskoj, kao što me je zakleo, a onda ću se vratiti."
32 Faraon posla Josipa govoreći: "Idi gore i sahrani oca svoga, kako ti je rekao i kako te je zakleo." I Josip ustade sa svom braćom svojom da ode u zemlju kanaansku da sahrani oca svog Jakova, kako im je naredio.
33 Faraon zapovjedi da se objavi po cijelom Egiptu: “Ko ne ode s Josipom i braćom njegovom u zemlju kanaansku da sahrani Jakova, taj će poginuti.”
34 I sav Egipat ču za faraonovu objavu i svi ustadoše zajedno, i sve faraonove sluge i starješine njegova doma i sve starješine zemlje egipatske otiđoše s Josipom, i svi faraonovi časnici i velikaši otiđoše kao Josipove sluge, i otiđoše da sahrane Jakova u zemlji kanaanskoj.
35 I Jakovljevi sinovi ponesoše odar na kojem je on ležao; sve kako im je otac njihov naredio, tako su učinili njegovi sinovi s njim.
36 Odar je bio od čistog zlata i bio je ukrašen oniksom i bdelijem sa svih strana; pokrov odara bio je tkan zlatom, spojen nitima, a na njima su bile kuke od oniksa i bdelija.
37 I Josip stavi na glavu svog oca Jakova veliku zlatnu krunu, i dade mu zlatno žezlo u ruku, i okružiše odar kao što je bio običaj kraljeva za vrijeme njihovog života.
38 I sve egipatske trupe idoše pred njim u ovom redu, najprije svi junaci faraonovi i junaci Josipovi, a za njima ostali stanovnici Egipta, i svi bijahu opasani mačevima i opremljeni oklopima, i nosili ratnu opremu.
39 I svi oni koji su plakali i tugovali išli su na jednu udaljenost nasuprot odru, idući i plačući i naricajući, a ostatak naroda išao je za odrom.
40 I Josip i njegova porodica otišli su zajedno k odru bosi i plačući, a ostali Josipovi sluge obišli su ga; svaki je imao svoj nakit na sebi, i svi su bili naoružani svojim ratnim oružjem.
41 I pedeset Jakovljevih slugu išlo je pred odarom i posipali su po putu smirnu i aloju i svakovrsni miris. I svi Jakovljevi sinovi koji su nosili odar hodali su po mirisarnici, a Jakovljeve sluge išle su pred njima posipajući miris po putu.
42 I Josip pođe s teškim logorom, i tako su činili svaki dan dok nisu stigli u zemlju kanaansku, i dođoše do gumna Atad, koje je bilo s druge strane Jordana, i tugovaše vrlo velikom i teškom tugom na tom mjestu.
43 I svi kanaanski kraljevi čuše za ovu stvar i svi izađoše, svaki iz svoje kuće, trideset i jedan kanaanski kralj, i svi dođoše sa svojim ljudima da tuguju i plaču za Jakovom.
44 I svi ovi kraljevi pogledaše Jakovljev odar, i gle, Josipova kruna bijaše na njemu, i oni također metnuše svoje krune na odar i okružiše ga krunama.
45 I svi ti kraljevi su na tom mjestu napravili veliku i tešku žalost sa sinovima Jakovljevim i Egiptom za Jakovom, jer su svi kanaanski kraljevi znali hrabrost Jakova i njegovih sinova.

46 I vijest stiže do Ezava: "Jakov je umro u Egiptu, a sinovi njegovi i sav Egipat nose ga u zemlju kanaansku da ga sahrane."
47 Ezav je čuo to i boravio je na gori Seiru. Ustao je sa svojim sinovima i svim svojim narodom i cijelom svojom kućom, narodom vrlo velikim, i došli su tugovati i plakati za Jakovom.
48 I dogodi se, kad Ezav dođe, on oplaki za svojim bratom Jakovom, i sav Egipat i sav Kanaan opet ustadoše i oplakivaše s Ezavom za Jakovom na tom mjestu.
49 Josip i njegova braća dovedoše svog oca Jakova odande i otiđoše u Hebron da sahrane Jakova u pećini kod njegovih otaca.
50 I dođoše u Kireat-Arbu, do pećine, i dok dođoše, Ezav sa svojim sinovima stade nasuprot Josipu i braći svojoj kao prepreka u pećini, govoreći: Jakov neće biti sahranjen u njoj, jer je naša i našeg oca.
51 A Josip i njegova braća čuše riječi Ezavovih sinova i vrlo se razgnjevišu. I pristupi Josip Ezavu govoreći: "Šta je to što su rekli? Zaista je moj otac Jakov kupio to od tebe za veliko bogatstvo poslije Izakove smrti, prije dvadeset i pet godina, a također i svu zemlju kanaansku kupio je od tebe i od tvojih sinova i tvog potomstva poslije tebe."
52 Jakov ga kupi za svoje sinove i potomstvo svoje poslije njega u vječno nasljedstvo. Zašto ti danas govoriš te stvari?
53 A Ezav odgovori: "Lažeš i iznosiš laži, jer nisam prodao ništa što je moje u cijeloj ovoj zemlji, kao što ti kažeš, niti je brat moj Jakov kupio išta što je moje u ovoj zemlji."
54 A Ezav reče ove stvari da bi prevario Josipa svojim riječima, jer Ezav zna da Josip nije bio prisutan u onim danima kada je Ezav prodao Jakovu sve što mu je pripadalo u zemlji kanaanskoj.
55 A Josip reče Ezavu: "Zaista je moj otac uvrstio ove stvari kod tebe u kupovni zapis i ovjerio zapis pred svjedocima, i evo ga kod nas u Egiptu."
56 A Ezav odgovori i reče mu: "Donesi zapisnik, sve što nađeš u zapisniku, i učinit ćemo tako."
57 I Josip dozva svog brata Naftalija i reče mu: "Požuri brzo, ne oklijevaj, nego trči u Egipat i donesi sve zapise: kupovni zapis, zapečaćeni zapis i otvoreni zapis, a također i sve prve zapise u kojima su zapisani svi događaji o pravu prvorodstva. Donesi ih."
58 I dovedi ih k nama ovamo da od njih saznamo sve riječi koje su Ezav i sinovi njegovi danas govorili.
59 Neftali posluša Josipov glas i požuri te potrča da siđe u Egipat. Neftali je pješice bio lakši od svih jelena koji su bili u pustinji, jer je išao po klasju žita, a da ga nije zdrobio.
60 A kad je Ezav vidio da je Neftali otišao po zapise, on i njegovi sinovi pojačaše otpor protiv pećine, te Ezav i sav njegov narod ustadoše protiv Josipa i njegove braće da se bore.
61 I svi Jakovljevi sinovi i narod Egipatski boriše se s Ezavom i njegovim ljudima, i Ezavovi sinovi i njegov narod biše poraženi od Jakovljevih sinova, i Jakovljevi sinovi pobiše četrdeset ljudi od Ezavovog naroda.
62 A Kušim, sin Danov, sin Jakovljev, bio je u to vrijeme sa sinovima Jakovljevim, ali je bio udaljen oko stotinu lakata od mjesta bitke, jer je ostao sa sinovima Jakovljevih sinova kod Jakovljevog odra da ga čuva.
63 I Čušim je bio nijem i gluh, ali je ipak razumio glas užasa među ljudima.
64 I upita: "Zašto ne sahranjujete mrtve i zašto je toliki strah?" I odgovoriše mu riječima Ezava i njegovih sinova. I on potrča k Ezavu usred bitke i ubi Ezava mačem, odsječe mu glavu, te ona odskoči u daljinu, i Ezav pade među ljude u bitci.
65 A kad Kušim učini to, Jakovljevi sinovi nadvladaše Ezavove sinove, i Jakovljevi sinovi silom sahraniše svog oca Jakova u pećini, a Ezavovi sinovi to vidješe.
66 Jakov bi sahranjen u Hebronu, u pećini Makpeli, koju je Abraham kupio od sinova Hetovih za posjed grobnog mjesta, i bi sahranjen u vrlo skupocjenoj odjeći.
67 I nijednom kralju nije iskazana takva čast kao što je Josip iskazao svom ocu prilikom njegove smrti, jer ga je sahranio s velikom čašću kao što se sahranjuju kraljevi.
68 Josip i njegova braća proglasiše sedmodnevnu žalost za svojim ocem.

POGLAVLJE 57

1 Poslije toga Ezavovi sinovi zaratiše sa sinovima Jakovljevim, i Ezavovi sinovi ratovaše sa sinovima Jakovljevim u Hebronu, a Ezav još uvijek ležaše mrtav, nepokopan.
2 I bitka je bila žestoka među njima, i sinovi Ezauovi biše poraženi od sinova Jakovljevih, i sinovi Jakovljevi pobiše osamdeset ljudi od sinova Ezauovih, i nijedan ne pogine od naroda sinova Jakovljevih. I ruka Josipova nadvlada sav narod sinova Ezauovih, i on zarobi Sefa, sina Elifaza, sina Ezauovog, i pedeset njegovih ljudi, i sveza ih željeznim lancima, i dade ih u ruke svojim slugama da ih odvedu u Egipat.
3 Kad su Jakovljevi sinovi odveli Sefa i njegov narod u ropstvo, svi koji su ostali jako se uplašiše za živote svoje iz kuće Ezavove, da i oni ne budu odvedeni u ropstvo, te svi pobjegoše s Elifazom, sinom Ezavovim, i njegovim narodom, s Ezavovim tijelom, i krenuše svojim putem prema gori Seiru.
4 I dođoše na goru Seir i sahraniše Ezava u Seiru, ali mu glave nisu donijeli sa sobom u Seir, jer je bila sahranjena na mjestu gdje je bila bitka u Hebronu.
5 Kad su Ezavovi sinovi pobjegli pred Jakovljevim sinovima, Jakovljevi sinovi su ih progonili do granica Seira, ali nisu ubili nijednog čovjeka među njima kad su ih progonili, jer je Ezavovo tijelo koje su nosili sa sobom izazvalo njihovu pometnju, pa su pobjegli, a Jakovljevi sinovi su se okrenuli od njih i došli do mjesta gdje su im bila braća u Hebronu, i ostali su ondje toga dana i sljedećeg dana dok se nisu odmorili od bitke.
6 Trećeg dana sabraše sve sinove Seira Horejca i sve sinove istoka, mnoštvo naroda kao pijeska morskog, i odoše i siđoše u Egipat da se bore s Josipom i njegovom braćom, kako bi oslobodili svoju braću.
7 A Josip i svi Jakovljevi sinovi čuše da su Ezavovi sinovi i sinovi Istoka došli na njih da se bore kako bi oslobodili svoju braću.
8 I Josip i njegova braća i snažni ljudi iz Egipta iziđoše i boriše se u gradu Ramsesu, i Josip i njegova braća zadadoše strahovit poraz sinovima Ezavovim i sinovima istoka.
9 I pobiše ih šest stotina hiljada ljudi, i pobiše među njima sve junake sinova Seira Horejaca; ostalo ih je samo

nekoliko, i pobiše također mnogo sinova istoka i sinova Ezavovih; i Elifaz, sin Ezavov, i sinovi istoka svi pobjegoše pred Josipom i njegovom braćom.
10 Josip i njegova braća progonili su ih sve dok nisu stigli do Sukota, i ipak su ubili od njih u Sukotu trideset ljudi, a ostali su pobjegli i svaki je pobjegao u svoj grad.
11 I Josip i njegova braća i egipatski junaci okrenuše se od njih s radošću i vedrinom srca, jer su porazili sve njihove neprijatelje.
12 A Sefo, sin Elifazov, i njegovi ljudi još su uvijek bili robovi Jakovljevih sinova u Egiptu, i njihove su se boli povećavale.
13 A kad se sinovi Ezavovi i sinovi Seirovi vratiše u svoju zemlju, sinovi Seirovi vidješe da su svi pali u ruke sinova Jakovljevih i naroda Egipta zbog bitke sinova Ezavovih.
14 A sinovi Seirovi rekoše sinovima Ezavovim: "Vidjeli ste i zato znate da je ovaj logor bio zbog vas, i nije ostao nijedan junak ili vješt ratnik."
15 Zato sada izađite iz naše zemlje, idite od nas u zemlju kanaansku, u zemlju u kojoj prebivaju vaši očevi; zašto će vaša djeca naslijediti imovinu naše djece u posljednjim danima?
16 A Ezavovi sinovi nisu htjeli slušati Seirove sinove, i Seirovi sinovi su razmišljali da zarate s njima.
17 I Ezavovi sinovi poslaše tajno Angei, kralju Afrike, to jest Dinhabi, s porukom:
18 Pošalji nam neke od svojih ljudi da dođu k nama, i mi ćemo se boriti zajedno sa sinovima Seira Horejca, jer su odlučili da se bore s nama da nas otjeraju iz zemlje.
19 I Angeas, kralj Dinhabe, učini tako, jer je u one dane bio prijateljski nastrojen prema djeci Ezavovoj, i Angeas posla pet stotina hrabrih pješaka djeci Ezavovoj i osam stotina konjanika.
20 I sinovi Seirovi poslaše sinovima Istoka i sinovima Midjanskim govoreći: "Vidjeli ste šta su nam učinili sinovi Ezavovi, zbog kojih smo gotovo svi uništeni u njihovom ratu sa sinovima Jakovljevim."
21 Zato sada dođite k nama i pomozite nam, i mi ćemo se zajedno boriti protiv njih, i istjerat ćemo ih iz zemlje i osvetit ćemo se za braću našu koja su umrla zbog njih u borbi s braćom njihovom, sinovima Jakovljevim.
22 I svi sinovi istoka poslušaše sinove Seirove i dođe k njima oko osam stotina ljudi s izvučenim mačevima, i sinovi Ezavovi boriše se u to vrijeme sa sinovima Seirovim u pustinji Paranu.
23 I sinovi Seirovi nadvladaše tada sinove Ezavove, i sinovi Seirovi pobiše toga dana sinove Ezavove u toj bici oko dvije stotine ljudi iz naroda Angeasa, kralja Dinhabe.
24 A drugog dana Ezavovi sinovi se vratiše da se po drugi put bore sa Seirovim sinovima, i bitka je bila žestoka za Ezavove sinove ovaj drugi put i jako ih je uznemirila zbog Seirovih sinova.
25 A kad su Ezauovi sinovi vidjeli da su Seirovi sinovi moćniji od njih, neki ljudi od Ezauovih sinova okrenuše se i pomogoše Seirovim sinovima, njihovim neprijateljima.
26 I još je pedeset i osam ljudi palo od naroda Ezavovih sinova u drugoj bici kod Angeasa, kralja Dinhabe.
27 A trećeg dana čuše Ezavovi sinovi da su se neki od njihove braće okrenuli od njih da se bore protiv njih u drugoj bici; i Ezavovi sinovi tugovaše kad čuše to.
28 I rekoše: "Šta ćemo učiniti s našom braćom koja su se okrenula od nas da pomognu sinovima Seira, našim neprijateljima?" I Ezavovi sinovi opet poslaše Angei, kralju Dinhabe, s porukom:
29 Pošaljite nam opet druge ljude da se s njima borimo protiv sinova Seira, jer su već dvaput bili jači od nas.
30 Angeas opet posla sinovima Ezavovim oko šest stotina hrabrih ljudi, i oni dođoše da pomognu sinovima Ezavovim.
31 A za deset dana Ezauovi sinovi opet ratovaše sa Seirovim sinovima u pustinji Paranu, i bitka je bila vrlo žestoka među Seirovim sinovima, i Ezauovi sinovi su u to vrijeme nadvladali Seirove sinove, i Seirovi sinovi su bili poraženi od Ezauovih sinova, i Ezauovi sinovi su od njih pobili oko dvije hiljade ljudi.
32 I svi junaci sinova Seira poginuli su u toj bici, a ostala su samo njihova mala djeca koja su ostala u njihovim gradovima.
33 I svi Midjanci i sinovi istoka dadoše u bijeg od bitke, i ostaviše sinove Seira i pobjegoše kad vidješe da je bitka žestoka na njih, i sinovi Ezavovi progoniše sve sinove istoka dok ne stigoše u njihovu zemlju.
34 I Ezavovi sinovi pobiše od njih oko dvjesto pedeset ljudi, a od naroda Ezavovih sinova pade u toj bici oko trideset ljudi, ali ih je ova nesreća snašla jer su se njihova braća okrenula od njih da pomognu sinovima Seira Horejca. I Ezavovi sinovi ponovo čuše za zla djela svoje braće i ponovo tugoše zbog toga.
35 I dogodi se poslije bitke da se Ezavovi sinovi okrenuše i dođoše kući u Seir, i Ezavovi sinovi pobiše one koji su ostali u zemlji Seirovih sinova; pobiše i njihove žene i djecu, ne ostaviše nikoga na životu osim pedeset mladića i djevojaka koje pustiše da žive, i Ezavovi sinovi ih ne pogubiše, i mladići postadoše im robovi, a djevojke uzmeše za žene.
36 I Ezavovi sinovi nastaniše se u Seiru na mjestu Seirovih sinova, i naslijediše njihovu zemlju i zauzeše je.
37 I sinovi Ezauovi uzeše sve što je pripadalo u zemlji sinovima Seirovim, također njihova stada, njihove volove i njihovu imovinu, i sve što je pripadalo sinovima Seirovim, uzeše sinovi Ezauovi, i sinovi Ezauovi živjeli su u Seiru na mjestu sinova Seirovih do današnjeg dana, i sinovi Ezauovi podijeliše zemlju na dijelove petorici sinova Ezauovih, prema njihovim porodicama.
38 U one dane odlučiše Ezavovi sinovi da krunišu kralja nad sobom u zemlji koju su osvojili. I rekoše jedan drugome: "Ne tako, jer će on vladati nad nama u našoj zemlji, i mi ćemo biti pod njegovim savjetom i on će voditi naše bitke protiv naših neprijatelja, i oni to i učiniše."
39 I sva Ezavova djeca zakleše se govoreći: "Da niko od njihove braće neće vladati nad njima, osim stranca koji nije od njihove braće, jer su duše svih Ezavovih sinova bile ogorčene, svaki na svog sina, brata i prijatelja, zbog zla koje su pretrpjeli od svoje braće kada su se borili sa sinovima Seirovim."
40 Zato se Ezavovi sinovi zakleše govoreći: "Od tog dana nadalje neće birati kralja između svoje braće, nego iz tuđe zemlje, sve do danas."
41 I ondje bijaše čovjek iz naroda Angeasa, kralja Dinhabe; zvao se Bela, sin Beorov, koji bijaše vrlo hrabar čovjek, lijep i lijep i mudar u svakoj mudrosti, i čovjek razuman i

savjetoljubiv; i nijedan od naroda Angeasa nije bio ravan njemu.
42 I svi Ezavovi sinovi ga uzeše, pomazaše ga i okruniše ga za kralja, i pokloniše mu se i rekoše mu: Neka živi kralj, neka živi kralj!
43 I raširiše plahtu i donesoše mu svaki zlatne i srebrne naušnice ili prstenje ili narukvice, i učinili su ga vrlo bogatim srebrom i zlatom, oniksom i bdelijem, i načiniše mu kraljevsko prijestolje, i staviše mu kraljevsku krunu na glavu, i sagradiše mu palaču i on se nastani u njoj, i postade kralj nad svim sinovima Ezavovim.
44 I stanovnici Angeasa primiše plaću za svoju bitku od Ezavovih sinova i odoše te se vratiše u to vrijeme svom gospodaru u Dinhabu.
45 Bela je vladao nad sinovima Ezavovim trideset godina, i sinovi Ezavovi su živjeli u zemlji umjesto sinova Seira i živjeli su sigurno na njihovom mjestu do danas.

POGLAVLJE 58

1 Trideset i druge godine po odlasku Izraelaca u Egipat, to jest sedamdeset i prve godine Josipova života, te godine umrije faraon, kralj Egipta, a sin mu Magron zavlada na njegovom mjestu.
2 I faraon zapovjedi Josipu prije svoje smrti da bude otac njegovom sinu Magronu i da Magron bude pod Josipovom brigom i pod njegovim savjetom.
3 I sav Egipat pristade na tu stvar da Josip bude kralj nad njima, jer su svi Egipćani voljeli Josipa kao i prije, samo Magron, sin faraonov, sjede na prijestolju svoga oca i postade kralj u ono vrijeme na očevo mjesto.
4 Magron je imao četrdeset i jednu godinu kada je počeo vladati i vladao je četrdeset godina u Egiptu, i sav Egipat ga je prozvao Faraon, po imenu njegovog oca, kao što je bio običaj da se u Egiptu čini sa svakim kraljem koji je vladao nad njima.
5 I dogodi se, kad je faraon zavladao umjesto njegovog oca, dao je egipatske zakone i sve poslove upravljanja u ruke Josipa, kao što mu je otac naredio.
6 I Josip postade kralj nad Egiptom, jer je upravljao cijelim Egiptom, i cijeli Egipat bijaše pod njegovom brigom i pod njegovim savjetom, jer se cijeli Egipat nakloni Josipu nakon faraonove smrti i jako ga zavolješe da vlada nad njima.
7 Ali među njima je bilo nekih ljudi koji ga nisu voljeli, govoreći: "Niko stranac neće vladati nad nama." Ipak, cijela vlast nad Egiptom prešla je u to vrijeme na Josipa, nakon faraonove smrti, koji je bio upravitelj i činio je što je htio po cijeloj zemlji bez ikakvog miješanja.
8 I cijeli Egipat bio je pod Josipovom upravom, i Josip je ratovao sa svim svojim okolnim neprijateljima i pokorio ih; također je Josip pokorio svu zemlju i sve Filistejce, do granica Kanaana, i svi su bili pod njegovom vlašću i davali su Josipu godišnji porez.
9 Faraon, kralj Egipta, sjeo je na prijestolje umjesto svog oca, ali je bio pod nadzorom i savjetom Josipa, kao što je u početku bio pod nadzorom svog oca.
10 Nije vladao osim u zemlji egipatskoj, po savjetu Josipa, nego je Josip vladao nad cijelom zemljom u to vrijeme, od Egipta do velike rijeke Perata.
11 I Josip je bio uspješan na svim svojim putovima, i Gospod je bio s njim, i Gospod je dao Josipu dodatnu mudrost, čast, slavu i ljubav prema njemu u srcima Egipćana i po cijeloj zemlji, i Josip je vladao nad cijelom zemljom četrdeset godina.
12 I sve zemlje Filistejaca, Kanaan i Sidon, i s druge strane Jordana, donosile su Josipu darove svih njegovih dana, i cijela zemlja bila je u Josipovoj ruci, i donosili su mu godišnji danak kako je bilo propisano, jer se Josip borio protiv svih svojih okolnih neprijatelja i pokorio ih, i cijela zemlja bila je u Josipovoj ruci, i Josip je sigurno sjedio na svom prijestolju u Egiptu.
13 I sva njegova braća, sinovi Jakovljevi, živjeli su sigurno u zemlji sve dane Josipove, i bili su plodni i vrlo se množili u zemlji, i služili su Gospodu sve dane svoje, kao što im je otac njihov Jakov zapovjedio.
14 I dogodi se nakon mnogo dana i godina, dok su Ezavovi sinovi mirno živjeli u svojoj zemlji s Belom, svojim kraljem, da su se Ezavovi sinovi plodili i namnožili u zemlji, te su odlučili da idu i bore se sa sinovima Jakovljevim i cijelim Egiptom, i da izbave svog brata Sefa, sina Elifazovog, i njegove ljude, jer su u to vrijeme još bili robovi Josipovi.
15 I Ezavovi sinovi poslaše poruke svim sinovima istoka, i oni sklopiše s njima mir, i svi sinovi istoka dođoše k njima da idu sa sinovima Ezavovim u Egipat u rat.
16 I dođe k njima i od naroda Angeasa, kralja Dinhabe, i poslaše i sinovima Izmaelovim, i oni dođoše k njima.
17 I sav se taj narod sakupi i dođe u Seir da pomogne sinovima Ezavovim u njihovoj bitci, a ovaj logor bijaše vrlo velik i prepun ljudi, brojnih kao pijesak morski, oko osamsto hiljada ljudi, pješaka i konjanika, i sve te trupe siđoše u Egipat da se bore sa sinovima Jakovljevim, i ulogoriše se kod Ramzesa.
18 I Josip izađe sa svojom braćom s egipatskim junacima, oko šest stotina ljudi, i oni ratovaše s njima u zemlji Ramses; a Jakovljevi sinovi u to vrijeme opet ratovaše sa sinovima Ezavovim, pedesete godine odlaska Jakovljevih sinova u Egipat, to jest tridesete godine Beline vladavine nad sinovima Ezavovim u Seiru.
19 I Gospod predade sve hrabre ljude Ezavove i sinova istoka u ruke Josipa i njegove braće, i narod sinova Ezavovih i sinova istoka bi poražen pred Josipom.
20 A od Ezavovog naroda i od djece Istoka koji su poginuli, padoše pred sinovima Jakovljevim oko dvije stotine hiljada ljudi, i njihov kralj Bela, sin Beorov, pade s njima u bitci. Kad Ezavovi sinovi vidješe da je njihov kralj pao u bitci i da je mrtav, ruke im klonuše u borbi.
21 Josip i njegova braća i sav Egipat i dalje su tukli ljude iz doma Ezavovog, i sav Ezavov narod se bojao Jakovljevih sinova i pobjegao je pred njima.
22 Josip i njegova braća i sav Egipat progonili su ih jedan dan hoda, i pobili su od njih još oko tri stotine ljudi, nastavljajući ih udarati na putu; a oni se poslije okrenuše od njih.
23 I Josip i sva njegova braća vratiše se u Egipat, nijedan im nije nedostajao, nego je od Egipćana palo dvanaest ljudi.
24 A kad se Josip vratio u Egipat, naredio je da se Sefo i njegovi ljudi dodatno svežu, te su ih svezali u okove i povećali njihovu tugu.

25 I svi ljudi, sinovi Ezavovi i sinovi Istoka, vratiše se posramljeni, svaki u svoj grad, jer su svi junaci koji su bili s njima pali u boju.
26 A kad su Ezavovi sinovi vidjeli da je njihov kralj poginuo u bitci, požurili su i uzeli čovjeka iz naroda sinova istoka; ime mu bijaše Jobab, sin Zarahov, iz zemlje Bocre, i postavili su ga za kralja nad sobom umjesto Bele, njihovog kralja.
27 I Jobab sjede na Belino prijestolje kao kralj na njegovo mjesto, i Jobab vladaše u Edomu nad svim sinovima Ezavovim deset godina, i sinovi Ezavovi više nisu išli ratovati sa sinovima Jakovljevim od toga dana nadalje, jer su sinovi Ezavovi znali hrabrost sinova Jakovljevih i veoma su ih se bojali.
28 Ali od tog dana nadalje, Ezavovi sinovi mrze Jakovljeve sinove, i mržnja i neprijateljstvo bijahu vrlo jaki među njima svih dana, do danas.
29 I dogodi se poslije toga, nakon deset godina, da umrije Jobab, sin Zarahov, iz Botzre, i sinovi Ezavovi uzeše čovjeka iz zemlje Teman po imenu Kušam i postaviše ga za kralja nad sobom umjesto Jobaba, i Kušam vladaše u Edomu nad svim sinovima Ezavovim dvadeset godina.
30 I Josip, kralj Egipta, i njegova braća, i sva djeca Izraelova živjela su sigurno u Egiptu u to vrijeme, zajedno sa svom djecom Josipovom i njegovom braćom, bez ikakve prepreke ili zle nesreće, i zemlja egipatska u to vrijeme bila je u mirovanju od rata u vrijeme Josipa i njegove braće.

POGLAVLJE 59

1 A ovo su imena sinova Izraelovih koji su živjeli u Egiptu, koji su došli s Jakovom, svi sinovi Jakovljevi dođoše u Egipat, svaki čovjek sa svojom porodicom.
2 Leina djeca bila su Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isahar i Zebulon, i njihova sestra Dina.
3 A Rahelini sinovi bili su Josip i Benjamin.
4 Sinovi Zilpe, sluškinje Leine, bili su Gad i Ašer.
5 Sinovi Bilhe, sluškinje Raheline, bili su Dan i Neftali.
6 A ovo su bili njihovi potomci koji su im se rodili u zemlji kanaanskoj, prije nego što su došli u Egipat sa svojim ocem Jakovom.
7 Sinovi Rubenovi bili su Hanok, Palu, Kecron i Karmi.
8 A sinovi Simeonovi bili su Jemuel, Jamin, Ohad, Jahin, Zohar i Saul, sin Kanaanke.
9 A sinovi Levijevi bili su Geršon, Kehat i Merari, i njihova sestra Jokebeda, koja im se rodila kad su silazili u Egipat.
10 A sinovi Judini bili su Er, Onan, Šela, Peres i Zarah.
11 Er i Onan umriješe u zemlji kanaanskoj; a sinovi Peresovi behu Hesron i Kamul.
12 A sinovi Isaharovi bili su Tola, Puva, Job i Šomron.
13 Zebulunovi sinovi bili su Sered, Elon i Jakleel, a sin Danov bio je Kušim.
14 A sinovi Neftalijevi bili su Jakzeel, Guni, Jetzer i Šilam.
15 A sinovi Gadovi bili su Zifion, Hagi, Šuni, Ezbon, Eri, Arodi i Areli.
16 Ašerovi sinovi bili su Jimna, Jišva, Jišvi, Berija i njihova sestra Serah; a Berijini sinovi bili su Keber i Malkiel.
17 A sinovi Benjaminovi bili su Bela, Beker, Ašbel, Gera, Naaman, Ahi, Roš, Mupim, Chupim i Ord.
18 A sinovi Josipovi, koji su mu se rodili u Egiptu, bili su Manaše i Efrajim.
19 A svih duša koje su izašle iz Jakovljevih bedra bilo je sedamdeset duša; to su oni koji su došli s Jakovom, ocem svojim, u Egipat da se ondje nasele. I Josip i sva braća njegova živjeli su sigurno u Egiptu i jeli su najbolje od egipatske hrane svih dana Josipovog života.
20 I Josip je živio u zemlji egipatskoj devedeset i tri godine, a Josip je vladao nad cijelim Egiptom osamdeset godina.
21 A kad se približiše dani Josipove smrti, posla po braću svoju i svu očevu porodicu, i svi se okupiše i sjedoše pred njim.
22 A Josip reče svojoj braći i cijelom domu svog oca: "Evo, ja umirem, i Bog će vas sigurno posjetiti i odvesti vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo vašim ocima da će im je dati."
23 A kad vas Bog posjeti da vas odvede odavde u zemlju vaših otaca, tada ćete odavde donijeti i moje kosti sa sobom.
24 I Josip zakune sinove Izraelove za njihovo potomstvo poslije njih, govoreći: "Bog će vas sigurno posjetiti i vi ćete odavde donijeti moje kosti sa sobom."
25 I dogodi se poslije toga da Josip umrije te godine, sedamdeset prve godine odlaska Izraelaca u Egipat.
26 A Josipu je bilo sto i deset godina kad je umro u zemlji egipatskoj. I ustadoše sva njegova braća i sve njegove sluge te balzamiraše Josipa, kako je bio njihov običaj, i njegova braća i cijeli Egipat oplakivali su ga sedamdeset dana.
27 I stavili su Josipa u kovčeg pun miomirisa i svakovrsnih mirisa, i sahranili su ga kraj rijeke, to jest Sihora, i njegove sinove i svu njegovu braću, i cijelo domaćinstvo njegovog oca napravilo je sedmodnevnu žalost za njim.
28 I dogodi se poslije Josipove smrti da su svi Egipćani u one dane počeli vladati nad sinovima Izraelovim, i faraon, kralj Egipta, koji je vladao umjesto svog oca, uzeo je sve egipatske zakone i vodio cijelu egipatsku vlast po svom savjetu, i vladao je sigurno nad svojim narodom.

POGLAVLJE 60

1 A kad je nastala godina, sedamdeset i druga godina od odlaska Izraelaca u Egipat, poslije Josipove smrti, Sefo, sin Elifaza, sina Ezavova, pobjega iz Egipta, on i njegovi ljudi, i otišli su.
2 I dođe u Afriku, to jest u Dinhabu, k Angeji, kralju Afrike, i Angeja ih primi s velikom čašću i postavi Zefa za zapovjednika svoje vojske.
3 I Zefo je stekao milost u očima Angeje i u očima svog naroda, i Zefo je bio zapovjednik vojske Angeje, kralja Afrike, mnogo dana.
4 I Zefon je zaveo Angeasa, kralja Afrike, da sakupi svu svoju vojsku i da ide i bori se protiv Egipćana i protiv Jakovljevih sinova, te da osveti stvar svoje braće.
5 Ali Angeas nije htio poslušati Sefoa da to učini, jer je Angeas znao snagu Jakovljevih sinova i šta su učinili njegovoj vojsci u ratu protiv Ezavovih sinova.
6 U to vrijeme Sefon je bio veoma ugledan u očima Angeje i u očima svega svog naroda, i neprestano ih je zavodio da ratuju protiv Egipta, ali oni nisu htjeli.

7 I dogodi se u one dane da je u zemlji Chitim bio čovjek u gradu Puzimni, čije je ime bilo Uzu, i postao je degenerativno obožen od strane djece Chitim, i čovjek je umro i nije imao sina, samo jednu kćer koja se zvala Jania.
8 A djevojka je bila izuzetno lijepa, ljupka i inteligentna, nijedna se nije vidjela kao ona po ljepoti i mudrosti u cijeloj zemlji.
9 I narod Angee, kralja Afrike, vidje je i dođe i pohvali mu je, a Angea posla glasnike djeci Kitima i zamoli ga da je uzme za ženu, a narod Kitima pristade da mu je da za ženu.
10 A kad su Angeasovi glasnici krenuli iz zemlje Chittim na put, gle, glasnici Turnusa, kralja Bibentua, stigli su u Chittim, jer je i Turnus, kralj Bibentua, poslao svoje glasnike da zamole Janiju za njega, da je uzme za ženu, jer su mu je svi njegovi ljudi također hvalili, stoga je poslao sve svoje sluge k njoj.
11 I Turnusove sluge dođoše u Chitim i zatražiše Janiju da je uzmu za ženu njihovom kralju Turnusu.
12 A stanovnici Kitima rekoše im: "Ne možemo je dati, jer je Angeas, kralj Afrike, želio da mu je uzme za ženu prije nego što ste vi došli, i da mu je damo, i stoga sada ne možemo učiniti ovo da Angeasu oduzmemo djevojku kako bismo je dali Turnu."
13 Jer se jako bojimo Angeasa da ne dođe u rat protiv nas i uništi nas, a Turnus, tvoj gospodar, neće nas moći izbaviti iz njegove ruke.
14 A kad su Turnusovi glasnici čuli sve riječi djece Kitimske, okrenuli su se svom gospodaru i ispričali mu sve riječi djece Kitimske.
15 I djeca Kitima poslaše Angeji pismo: "Evo, Turnus je poslao po Janiju da je uzme za ženu, i tako smo mu odgovorili; i čuli smo da je sakupio cijelu svoju vojsku da ide u rat protiv tebe, i namjerava proći putem Sardunije da se bori protiv tvog brata Luka, a nakon toga će doći da se bori protiv tebe."
16 Angeas je čuo riječi djece Kitima koje su mu poslali u zapisniku, i njegov se gnjev rasplamsao te je ustao i sakupio svu svoju vojsku te je došao preko otoka mora, putem za Sarduniju, do svog brata Luka, kralja Sardunije.
17 Niblos, sin Lukov,ču da mu ujak Angeas dolazi, pa mu izađe u susret s teškom vojskom, poljubi ga i zagrli, a Niblos reče Angeasu: "Kada pitaš mog oca za njegovo blagostanje, kada ću poći s tobom u borbu protiv Turna, zamoli ga da me postavi za zapovjednika svoje vojske." I Angeas to učini, i dođe k svom bratu, a brat mu dođe u susret, i upita ga za njegovo blagostanje.
18 Angeas je upitao svog brata Luka za njegovu dobrobit i da postavi njegovog sina Niblosa za zapovjednika svoje vojske, i Luk je to učinio, i Angeas i njegov brat Luk su ustali i krenuli su prema Turnu u bitku, a s njima je bila velika vojska i teški narod.
19 I dođe brodovima, i stigoše u pokrajinu Aštoraš, i gle, Turnus im se približi, jer pođe u Sarduniju i namjerava je uništiti, a zatim odande prijeći u Angeju da se bori s njim.
20 Angeas i njegov brat Luk sreli su Turna u dolini Kanopije, i bitka je bila žestoka i silovita među njima na tom mjestu.
21 I bitka je bila žestoka za Luka, kralja Sardunije, i sva njegova vojska je pala, a i njegov sin Niblos je pao u toj bici.
22 Njegov ujak Angeas zapovjedi svojim slugama i oni naprave zlatni kovčeg za Niblosa i staviše ga u njega, a Angeas ponovo započe bitku prema Turnu, a Angeas bijaše jači od njega i ubi ga, i pobi sav njegov narod oštricom mača, i Angeas osveti stvar Niblosa, sina svog brata, i stvar vojske svog brata Luka.
23 A kada Turnus umrije, ruke onih koji su preživjeli bitku oslabiše, te pobjegoše pred Angeom i njegovim bratom Lukom.
24 Angeas i njegov brat Luk progonili su ih do glavnog puta koji je između Alphana i Rome, i pobili su cijelu Turnovu vojsku oštricom mača.
25 I Luk, kralj Sardunije, naredi svojim slugama da naprave mjedeni kovčeg i da u njega stave tijelo njegovog sina Niblosa, i sahraniše ga na tom mjestu.
26 I sagradiše na njemu visoku kulu tamo na glavnom putu i nazvaše je po imenu Niblos do današnjeg dana, a tamo na tom mjestu s Niblosom sahraniše i Turnusa, kralja Bibentua.
27 I gle, na glavnom putu između Alphana i Rome nalazi se Niblosov grob s jedne strane, a Turnusov grob s druge, a između njih je pločnik do danas.
28 A kad je Niblos sahranjen, njegov otac Luk vrati se sa svojom vojskom u svoju zemlju Sarduniju, a njegov brat Angeas, kralj Afrike, ode sa svojim narodom u grad Bibentu, to jest grad Turnus.
29 I stanovnici Bibentua čuše za njegovu slavu i jako ga se uplašiše, i izađoše mu u susret s plačem i molbom, a stanovnici Bibentua zamoliše Angeasa da ih ne ubije niti uništi njihov grad; i on to učini, jer se Bibentu u to vrijeme smatrao jednim od gradova djece Chitima; stoga nije uništio grad.
30 Ali od tog dana nadalje trupe afričkog kralja išle su u Kitim da ga opljačkaju i pustoše, i kad god bi išle, Sefon, zapovjednik vojske Angeje, išao bi s njima.
31 I nakon toga se Angeas okrenuo sa svojom vojskom i došli su do grada Puzimne, a Angeas je odatle uzeo Janiju, kćer Uzuovu, za ženu i doveo je u svoj grad u Africi.

POGLAVLJE 61

1 U to vrijeme faraon, kralj Egipta, zapovjedi svemu svom narodu da mu sagrade čvrstu palaču u Egiptu.
2 I on je također naredio sinovima Jakovljevim da pomognu Egipćanima u gradnji, i Egipćani su sagradili prekrasnu i elegantnu palaču za kraljevsko prebivalište, i on je živio u njoj i obnovio je svoju vlast i vladao je sigurno.
3 I Zebulon, sin Jakovljev, umrije te godine, to jest sedamdeset i druge godine od silaska Izraelaca u Egipat. Zebulon umre u dobi od sto i četrnaest godina. Bide položen u kovčeg i predan u ruke svoje djece.
4 A sedamdeset pete godine umrije njegov brat Simeon; imao je sto dvadeset godina kad je umro; i njega su položili u kovčeg i predali u ruke njegove djece.
5 A Sefo, sin Elifaza, sina Ezavova, zapovjednik vojske Angee, kralja Dinhabe, i dalje je svakodnevno nagovarao Angeu da se pripremi za bitku i bori se sa sinovima Jakovljevim u Egiptu, ali Angea nije htio to učiniti, jer su mu sluge ispričale svu snagu sinova Jakovljevih, šta su im učinili u borbi sa sinovima Ezavovim.

6 U to vrijeme Zefo je svakodnevno nagovarao Angeju da se bori sa sinovima Jakovljevim.
7 Nakon nekog vremena, Angeas je poslušao Sefoove riječi i pristao s njim da se bori sa sinovima Jakovljevim u Egiptu. Angeas je postrojio sav svoj narod, narod brojan kao pijesak na morskoj obali, i odlučio je da ide u Egipat u rat.
8 A među Angeasovim slugama bio je mladić od petnaest godina, po imenu Balaam, sin Beorov, a mladić je bio vrlo mudar i razumio je umjetnost vještičarenja.
9 I Angeas reče Balaamu: "Molim te, zaklinji nas čarolijom da bismo znali ko će pobijediti u ovoj bitci u koju sada ulazimo."
10 I Balaam naredi da mu donesu vosak, i od njega napravi podobu bojnih kola i konjanika koji predstavljaju vojsku Angeje i vojsku Egipta, i stavio ih je u lukavo pripremljene vode koje je imao za tu svrhu, i uze u ruku grane mirtinog drveća, i iskoristi svoju lukavost, i spoji ih nad vodom, i ukazaše mu se u vodi slične slike vojske Angeje koja pada pred sličnim slikama Egipćana i sinova Jakovljevih.
11 I Balaam ispriča ovu stvar Angeji, a Angeja se nada i ne naoruža se da siđe u Egipat u bitku, nego ostade u svom gradu.
12 A kad je Zefo, sin Elifazov, vidio da Angeas očajava od polaska u rat s Egipćanima, Zefo pobjega od Angeasa iz Afrike i ode te dođe u Kitim.
13 I svi stanovnici Kitima primiše ga s velikom čašću i unajmiše ga da se bori u njihovim bitkama sve dane, i Sefo se u one dane izuzetno obogati, i trupe afričkog kralja još su se širile u one dane, i djeca Kitima se sakupiše i odoše na goru Kuptiziju zbog trupa afričkog kralja Angee, koje su napredovale prema njima.
14 Jednog dana Sefo izgubi mladu junicu, pa je ode tražiti i ču je kako muče oko planine.
15 I Zefo ode i vidje, i gle, u podnožju planine bijaše velika pećina, i ondje na ulazu u pećinu bijaše veliki kamen. I Zefo rascijepi kamen i uđe u pećinu. I pogleda, i gle, velika zvijer proždire vola; od sredine prema gore liči na čovjeka, a od sredine prema dolje na zvijer. I Zefo ustade na zvijer i ubi je mačevima svojim.
16 Stanovnici Kitima čuše za to i veoma se obradovaše i rekoše: "Šta ćemo učiniti s ovim čovjekom koji je ubio ovu životinju koja nam je proždirala stoku?"
17 I svi se sabraše da mu posvete jedan dan u godini, i nazvaše ga Sefo po njegovom imenu, i prinosiše mu žrtve nalivene iz godine u godinu na taj dan, i donosiše mu darove.
18 U to vrijeme Janija, kći Uzuova, žena kralja Angee, se razboljela, i Angea i njegovi časnici su teško osjetili njenu bolest, te Angea reče svojim mudracima: "Šta da radim s Janiom i kako da je izliječim od njene bolesti?" A njegovi mudraci mu rekoše: "Jer zrak naše zemlje nije kao zrak zemlje Chitim, a naša voda nije kao njihova voda, zato se kraljica razboljela."
19 Jer se zbog promjene zraka i vode razboljela, a i zato što je u svojoj zemlji pila samo vodu koja je dolazila iz Purme, koju su njeni preci donijeli mostovima.
20 I Angeas zapovjedi svojim slugama, te mu donesoše u posudama vode Purme koje pripadaju Chitimu, i izvagaše te vode sa svim vodama afričke zemlje, i otkriše da su te vode lakše od voda Afrike.
21 I Angeas vidje ovo i naredi svim svojim časnicima da okupe kamenosječe u hiljadama i desetinama hiljada, i oni klesahu kamen bez broja, i graditelji dođoše i sagradiše izuzetno jak most, i dovedoše izvor vode iz zemlje Chittim u Afriku, i te vode su bile za kraljicu Janiju i za sve njene brige, da pije iz njih i da peče, pere i kupa se njome, a također i da njome zalijeva svo sjeme od kojeg se može dobiti hrana, i sve plodove zemlje.
22 I kralj naredi da donesu zemlju iz Chitima u velikim brodovima, a donijeli su i kamenje za gradnju, te su graditelji sagradili palače za kraljicu Janiju, i kraljica se izliječila od svoje bolesti.
23 I za vrijeme promjene godine, afričke trupe su nastavile dolaziti u zemlju Kitim da pljačkaju kao i obično, i Zefo, sin Elifazov, čuo je njihov izvještaj i izdao je naredbe protiv njih i borio se s njima, te su pobjegli pred njim, i on je oslobodio zemlju Kitim od njih.
24 I sinovi Kitimovi vidješe hrabrost Sefa, i sinovi Kitimovi odlučno se odlučiše i postaviše Sefa za kralja nad sobom, i on postade kralj nad njima, i dok je on vladao, krenuše pokoriti sinove Tubala i sva okolna ostrva.
25 I njihov kralj Sefo pođe na njihovom čelu i oni zaratiše s Tubalom i otocima, i pokoriše ih, a kad se vratiše iz bitke, obnoviše mu njegovu vlast i sagradiše mu vrlo veliku palaču za njegovo kraljevsko prebivalište i sjedište, i načiniše mu veliko prijestolje, i Sefo vladaše nad cijelom zemljom Kitim i nad zemljom Italijom pedeset godina.

POGLAVLJE 62

1 Te godine, sedamdeset devete godine od odlaska Izraelaca u Egipat, umrije Ruben, sin Jakovljev, u zemlji egipatskoj; Rubenu je bilo sto dvadeset i pet godina kad je umro, i stavili su ga u kovčeg i predali ga u ruke njegove djece.
2 A osamdesete godine umrije njegov brat Dan; imao je sto dvadeset godina kad je umro, i bi i on položen u kovčeg i predan u ruke njegove djece.
3 Te godine umrije Kušam, kralj Edoma, a poslije njega vladaše Hadad, sin Bedadov, trideset i pet godina; a osamdeset i prve godine umrije Isahar, sin Jakovljev, u Egiptu. Isaharu je bilo sto dvadeset i dvije godine kad je umro. Bijaše položen u kovčeg u Egiptu i predan u ruke njegove djece.
4 A osamdeset i druge godine umrije Ašer, njegov brat. Imao je sto dvadeset i tri godine kad je umro. Položen je u kovčeg u Egiptu i predan u ruke njegove djece.
5 A osamdeset i treće godine umrije Gad. Umro je sto dvadeset i pet godina. U Egiptu je položen u kovčeg i predan u ruke svoje djece.
6 I dogodi se osamdeset četvrte godine, to jest pedesete godine vladavine Hadada, sina Bedadovog, kralja Edoma, da Hadad sakupi sve sinove Ezavove i pripremi svu svoju vojsku, oko četiri stotine hiljada ljudi, i uputi se u zemlju Moapsku, i ode da se bori protiv Moaba i da ih natjera da mu budu danak.
7 Moapci su čuli ovu stvar i veoma se uplašili, te su poslali poruke Midjanskim sinovima da im pomognu u borbi protiv Hadada, sina Bedadovog, kralja Edoma.

8 A Hadad dođe u zemlju Moapsku, a Moab i sinovi Midjanski izađoše mu u susret i postrojiše se protiv njega na polju Moapskom.
9 Hadad se borio s Moapcima, te je palo mnogo Moapaca i Midjanaca, oko dvije stotine hiljada ljudi.
10 I bitka je bila vrlo žestoka na Moabu, i kad su Moapci vidjeli da je bitka žestoka na njih, oslabili su ruke i okrenuli leđa, a Midjanci su ostavili da vode bitku.
11 A sinovi Midjanski nisu znali namjere Moaba, nego su se ojačali u borbi i borili se s Hadadom i svom njegovom vojskom, i svi Midjanci su pali pred njim.
12 Hadad je teško udario sve Midjance i pobio ih oštricom mača. Nije ostavio nijednog živog od onih koji su došli pomoći Moabu.
13 A kad su svi sinovi Madijanski izginuli u bici, a sinovi Moaba pobjegli, Hadad je učinio sve Moabe u to vrijeme svojim danakom, i oni su postali pod njegovom rukom, i davali su godišnji porez kako je bilo propisano, a Hadad se okrenuo i vratio u svoju zemlju.
14 A kad je prošle godine ostatak Midjanaca koji su bili u zemlji čuo da su sva njihova braća pala u borbi s Hadadom zbog Moaba, jer su se Moapci okrenuli u borbi i ostavili Midjance da se bore, tada petorica midjanskih knezova odlučiše s ostatkom svoje braće koja su ostala u njihovoj zemlji da se bore s Moapcima da osvete stvar svoje braće.
15 I sinovi Midjanski poslaše svoj svojoj braći, sinovima s istoka, i sva njihova braća, svi sinovi Keture, dođoše da pomognu Midjanima da se bore protiv Moaba.
16 I Moapci čuše ovo i veoma se uplaše da su se svi sinovi Istoka okupili protiv njih za boj, te poslaše Moapci Hadadu, sinu Bedadovom, pismo u zemlju Edomsku:
17 Dođite sada k nama i pomozite nam da porazimo Midjance, jer su se svi okupili i došli su protiv nas sa svom svojom braćom, sinovima istoka, da se bore, da osvete krivicu Midjana koji su pali u bitci.
18 A Hadad, sin Bedadov, kralj Edoma, izađe sa svom svojom vojskom i ode u zemlju Moapsku da se bori protiv Midjana. Midjani i sinovi Istoka boriše se protiv Moaba na polju Moapskom, i bitka je bila vrlo žestoka među njima.
19 I Hadad pobi sve sinove Midjanske i sinove Istoka oštricom mača, i Hadad u to vrijeme izbavi Moab iz ruke Midjanske, i oni koji su ostali od Midjana i sinova Istoka pobjegoše pred Hadadom i njegovom vojskom, i Hadad ih progoni do njihove zemlje i zada im vrlo težak pokolj, i poginuli padaše na putu.
20 I Hadad izbavi Moab iz ruku Midjanaca, jer su svi sinovi Midjanski pali od oštrice mača, te se Hadad okrenu i vrati u svoju zemlju.
21 I od tog dana nadalje, sinovi Madijanovi mrzili su sinove Moaba, jer su pali u borbi zbog njih, i među njima je cijelo vrijeme vladalo veliko i žestoko neprijateljstvo.
22 I svi Midjanci koji su se našli na putu u zemlju Moapsku poginuše od mača Moapskog, i svi Moabci koji su se našli na putu u zemlju Midjansku poginuše od mača Midjanskog; tako su činili Midjanci Moapcima i Moabci Midjanima mnogo dana.
23 U to vrijeme umrije Juda, sin Jakovljev, u Egiptu, osamdeset i šeste godine nakon što Jakovljev siđe u Egipat. Juda je imao sto dvadeset i devet godina kad je umro. Balzamirali su ga i stavili u kovčeg, te bi predan u ruke njegove djece.
24 A osamdeset devete godine umrije Neftali, u sto trideset i drugoj godini, i bi položen u kovčeg i predan u ruke njegove djece.
25 Devedeset prve godine odlaska Izraelaca u Egipat, to jest tridesete godine vladavine Sefa, sina Elifaza, sina Ezavova, nad sinovima Kitimovim, napadoše sinovi Afrikanci sinove Kitimove da ih opljačkaju kao i obično, ali ih nisu napadali već trinaest godina.
26 I dođoše k njima te godine, i Zefo, sin Elifazov, izađe na njih s nekim od svojih ljudi i žestoko ih pobije, te afričke trupe pobjegoše pred Zefom i poginuli padaše pred njim, a Zefo i njegovi ljudi progoniše ih, nastavljajući i udarajući ih sve dok se nisu približili Africi.
27 Angeas, kralj Afrike, čuo je šta je Zefo učinio i to ga je veoma uznemirilo, te se Angeas bojao Zefoa svih dana.

POGLAVLJE 63

1 Devedeset i treće godine umrije Levi, sin Jakovljev, u Egiptu. Levi je imao sto trideset i sedam godina kad je umro. Staviše ga u kovčeg i predadoše ga u ruke njegove djece.
2 I dogodi se poslije Levijeve smrti, kad sav Egipat vidje da su Jakovljevi sinovi, Josipova braća, umrli, svi Egipćani počeše mučiti Jakovljeve sinove i zagorčavati im život od tog dana do dana kad iziđoše iz Egipta, i uzmu im iz ruku sve vinograde i polja koja im Josip bijaše dao, i sve elegantne kuće u kojima su živjeli Izraelci, i svu preobilje Egipta, Egipćani uzmu sve od Jakovljevih sinova u one dane.
3 I ruka svega Egipta postade još teža u one dane protiv djece Izraelove, i Egipćani su nanosili štetu Izraelcima sve dok se djeca Izraelova nisu umorila od života zbog Egipćana.
4 U one dane, sto i druge godine nakon što je Izrael sišao u Egipat, umrije faraon, kralj egipatski, a sin njegov Melol zavlada na njegovom mjestu. U one dane pomriješe svi egipatski junaci i sav onaj naraštaj koji je poznavao Josipa i njegovu braću.
5 I na njihovo mjesto nastala je druga generacija koja nije poznavala Jakovljeve sinove i sve dobro koje su im učinili, niti svu njihovu moć u Egiptu.
6 Stoga je od tog dana cijeli Egipat počeo ogorčavati život sinovima Jakovljevim i mučiti ih svakakvim teškim radom, jer nisu poznavali svoje pretke koji su ih izbavili u dane gladi.
7 I ovo je također bilo od Gospoda, za djecu Izraelovu, da im koristi u njihovim posljednjim danima, kako bi sva djeca Izraelova mogla upoznati Gospoda Boga svoga.
8 I da bi znali znakove i silna čudesa koja će Gospod učiniti u Egiptu zbog svog naroda Izraela, da bi se sinovi Izraelovi bojali Gospoda, Boga svojih otaca, i hodili svim njegovim putevima, oni i njihovo potomstvo poslije njih u sve dane.
9 Melol je imao dvadeset godina kad je počeo vladati i vladao je devedeset i četiri godine, i sav Egipat ga je prozvao Faraon, po imenu njegovog oca, kao što je bio običaj da se čini svakom kralju koji je vladao nad njima u Egiptu.
10 U to vrijeme sve trupe Angeasa, kralja Afrike, krenuše da se, kao i obično, rašire po zemlji Kitim radi plijena.

11 A Sefo, sin Elifaza, sina Ezavova, čuvši njihov izvještaj, izađe im u susret sa svojom vojskom i bori se s njima ondje na putu.
12 Sefo je oštricom mača pobio trupe afričkog kralja i nijedan od njih nije ostao živ, niti se jedan vratio svom gospodaru u Africi.
13 Angeas je čuo šta je Zefo, sin Elifazov, učinio svim svojim trupama, da ih je uništio, i Angeas je sakupio sve svoje trupe, sve ljude iz zemlje Afrike, narod brojan kao pijesak na obali morskoj.
14 Angeas posla svom bratu Luku rekavši: "Dođi k meni sa svim svojim ljudima i pomozi mi da porazim Sefa i svu djecu Kitima koja su uništila moje ljude." Lukus dođe sa cijelom svojom vojskom, vrlo velikom silom, da pomogne svom bratu Angeasu da se bori protiv Sefa i djece Kitima.
15 Sefo i sinovi Kitima čuše to, i veoma se uplaše i veliki strah obuzme njihova srca.
16 Sefo je također poslao pismo u zemlju Edomsku Hadadu, sinu Bedadovom, kralju Edomskom, i svim sinovima Ezavovim, u kojem je pisalo:
17 Čuo sam da nam Angeas, kralj Afrike, dolazi sa svojim bratom u bitku protiv nas, i jako ga se bojimo, jer mu je vojska vrlo velika, posebno zato što dolazi protiv nas sa svojim bratom i svojom vojskom.
18 Zato sada pođi i ti sa mnom i pomozi mi, i borit ćemo se zajedno protiv Angeje i njegovog brata Luka, i spasit ćeš nas iz njihovih ruku; ali ako ne, znaj da ćemo svi poginuti.
19 I Ezavovi sinovi poslaše pismo sinovima Kitimovim i Sefu, kralju njihovom, u kojem rekoše: “Ne možemo se boriti protiv Angeasa i njegova naroda jer je među nama već toliko godina savez mira, od vremena Bele, prvog kralja, i od vremena Josipa, sina Jakovljevog, kralja Egipta, s kojim smo se borili s druge strane Jordana kad je sahranio svoga oca.”
20 A kad je Sefo čuo riječi svoje braće, sinova Ezavovih, odustao je od njih, i Sefo se jako bojao Angeje.
21 Angeas i njegov brat Luk postrojiše sve svoje snage, oko osamsto hiljada ljudi, protiv sinova Hitima.
22 I svi sinovi Kitima rekoše Sefu: "Moli se za nas Bogu svojih predaka, možda nas izbavi iz ruke Angeje i njegove vojske, jer smo čuli da je on veliki Bog i da izbavlja sve koji se u njega uzdaju."
23 Sefo je čuo njihove riječi i potražio Gospoda te rekao:
24 0 Gospode, Bože Abrahama i Isaka, predaka mojih, danas znam da si ti pravi Bog i da su svi bogovi naroda tašti i beskorisni.
25 Sjeti se danas svog saveza s Abrahamom, našim ocem, koji su nam naši preci priopćili, i učini mi danas milost zbog Abrahama i Izaka, naših otaca, i spasi mene i djecu Kitima iz ruke afričkog kralja koji dolazi na nas da se bori.
26 I Gospod usliši glas Sefoa i pogleda ga zbog Abrahama i Izaka, i Gospod izbavi Sefoa i djecu Kitimsku iz ruke Angeje i njegova naroda.
27 I Zefo se toga dana borio protiv Angeasa, kralja Afrike, i protiv cijelog njegovog naroda, i Gospod predade sav narod Angeasa u ruke sinova Kitima.
28 I bitka se žestoko razigrala protiv Angeje, i Zefon je oštricom mača pobio sve ljude Angeje i njegovog brata Luka, te je do večeri tog dana palo od njih oko četiri stotine hiljada ljudi.
29 A kad je Angeas vidio da su svi njegovi ljudi izginuli, poslao je pismo svim stanovnicima Afrike da dođu k njemu i pomognu mu u bitci, i u pismu je napisao: "Svi koji se nađu u Africi neka dođu k meni od deset godina i više; neka svi dođu k meni, i gle, ako ne dođe, umrijet će, a sve što ima, sa cijelom njegovom porodicom, kralj će uzeti."
30 I svi ostali stanovnici Afrike bili su prestrašeni Angejinim riječima, te je iz grada izašlo oko tri stotine hiljada muškaraca i dječaka, od deset godina naviše, i došli su u Angeju.
31 A nakon deset dana Angeas obnovi bitku protiv Sefa i djece Kitima, i bitka je bila vrlo velika i žestoka među njima.
32 Iz vojske Angeje i Luka, Zefon posla mnogo ranjenika u njegovu ruku, oko dvije hiljade ljudi, i Sosiftar, zapovjednik vojske Angeje, pade u toj bici.
33 A kad je Sosiftar pao, afričke trupe okrenuše leđa u bijeg, i pobjegoše, a Angeas i njegov brat Luk bijahu s njima.
34 A Sefo i sinovi Hitimovi pođoše za njima i još ih teško potukoše na putu, oko dvije stotine ljudi. Progonili su Azdrubala, sina Angejinog, koji je pobjegao sa svojim ocem, i pobili su dvadeset njegovih ljudi na putu, a Azdrubal pobjegne od sinova Hitimovih i oni ga ne ubiše.
35 Angeas i njegov brat Luk pobjegoše s ostatkom svojih ljudi, i utekoše, i stigoše u Afriku sa strahom i užasom, i Angeas se svih dana bojao da će Zefo, sin Elifazov, zaratiti s njim.

POGLAVLJE 64

1 A Balaam, sin Beorov, bio je u to vrijeme s Angeasom u bici, i kad je vidio da je Sefo pobijedio Angeasa, pobjegao je odande i došao u Kitim.
2 I Sefo i djeca Kitima primiše ga s velikom čašću, jer Sefo poznavaše Balaamovu mudrost, i Sefo dade Balaamu mnoge darove i ostade s njim.
3 A kad se Zefo vratio iz rata, naredio je da se prebroje svi sinovi Kitima koji su s njim išli u boj, i gle, nijedan nije nedostajao.
4 Sefo se obradova zbog toga, obnovi svoje kraljevstvo i priredi gozbu za sve svoje podanike.
5 Ali Sefo se nije sjetio Gospoda i nije razmišljao da mu je Gospod pomogao u borbi i da je njega i njegov narod izbavio iz ruke afričkog kralja, nego je i dalje hodio putem djece Kitima i zlih djece Ezavove, služeći drugim bogovima kojima su ga naučila njegova braća, djeca Ezavova; zato se kaže: Iz zlih izlazi bezakonje.
6 I Zefo vladaše sigurno nad svim sinovima Kitima, ali nije poznavao Gospoda koji je izbavio njega i sav njegov narod iz ruke afričkog kralja; i afričke trupe više nisu dolazile u Kitim da pljačkaju kao i obično, jer su znale za moć Zefa koji ih je sve pobio oštricom mača, tako da se Angeas bojao Zefa, sina Elifazovog, i sinova Kitima svih dana.
7 U to vrijeme, kada se Zefo vratio iz rata i kada je Zefo vidio kako je nadvladao sve narode Afrike i porazio ih u bitci oštricom mača, tada je Zefo savjetovao sinovima Kitima da odu u Egipat i da se bore sa sinovima Jakovljevim i sa faraonom, kraljem egipatskim.

8 Jer Sefo je čuo da su egipatski junaci mrtvi, da su Josip i njegova braća, sinovi Jakovljevi, mrtvi, i da su sva njihova djeca, sinovi Izraelovi, ostala u Egiptu.
9 I Sefo je razmišljao da ide da se bori protiv njih i protiv cijelog Egipta, da osveti krivicu svoje braće, djece Ezavove, koje je Josip sa svojom braćom i cijelim Egiptom pobio u zemlji kanaanskoj, kada su otišli da sahrane Jakova u Hebronu.
10 I Sefo posla glasnike Hadadu, sinu Bedadovom, kralju Edoma, i svoj njegovoj braći, sinovima Ezavovim, govoreći:
11 Nisi li rekao da se nećeš boriti protiv kralja Afrike jer je on član tvog saveza? Gle, ja sam se borio s njim i porazio njega i sav njegov narod.
12 Stoga sam odlučio da se borim protiv Egipta i protiv djece Jakovljeve koja su ondje, i osvetit ću im se za ono što su nam Josip, njegova braća i preci učinili u zemlji kanaanskoj kada su otišli da sahrane svog oca u Hebronu.
13 Dakle, ako si voljan doći k meni da mi pomogneš u borbi protiv njih i Egipta, onda ćemo osvetiti stvar naše braće.
14 I Ezavovi sinovi poslušaše Sefoove riječi, i Ezavovi sinovi se sabraše, vrlo velik narod, i odoše da pomognu Sefou i sinovima Kitimovim u borbi.
15 I Sefo posla svim sinovima istoka i svim sinovima Izmaelovim s riječima sličnim ovim, i oni se okupili i došli u pomoć Sefou i sinovima Kitima u ratu protiv Egipta.
16 I svi ovi kraljevi, kralj Edoma i sinovi Istoka, i svi sinovi Izmaelovi, i Sefo, kralj Hitima, izađoše i postrojiše sve svoje vojske u Hebronu.
17 Logor je bio vrlo gust, prostirao se u dužinu od tri dana hoda, a narod je bio brojan kao pijesak na morskoj obali koji se ne može izbrojati.
18 I svi ti kraljevi i njihove vojske siđoše i dođoše u boj protiv cijelog Egipta i ulogoriše se zajedno u dolini Patros.
19 I sav Egipat ču njihov izvještaj, pa se i oni okupili, sav narod zemlje egipatske i svih gradova koji pripadaju Egiptu, oko tri stotine hiljada ljudi.
20 A Egipćani poslaše i k sinovima Izraelovim koji su u to vrijeme bili u zemlji Gošen da dođu k njima i da se bore protiv tih kraljeva.
21 Izraelci se sabraše, njih oko sto pedeset, i pođoše u boj da pomognu Egipćanima.
22 I ljudi Izraelovi i Egipćani izađoše, oko tri stotine hiljada ljudi i sto pedeset ljudi, i krenuše na te kraljeve da se bore, i postaviše se izvan zemlje Gošen, nasuprot Patrosu.
23 Egipćani nisu vjerovali Izraelu da pođe s njima u njihove logore zajedno u boj, jer su svi Egipćani govorili: "Možda će nas sinovi Izraelovi predati u ruke sinovima Ezavovim i Izmaelovim, jer su im braća."
24 I svi Egipćani rekoše sinovima Izraelovim: "Ostanite ovdje zajedno na svom mjestu, a mi ćemo ići i boriti se protiv sinova Ezavovih i sinova Izmaela. Ako nas ovi kraljevi nadvladaju, onda vi sami dođite na njih i pomozite nam." I sinovi Izraelovi učiniše tako.
25 I Sefo, sin Elifaza, sina Ezavova, kralja Hitima, i Hadad, sin Bedadov, kralja Edoma, i svi njihovi logori, i svi sinovi istoka i sinovi Izmaelovi, narod brojan kao pijesak, logorovali su zajedno u dolini Patros nasuprot Tahpankesu.
26 A Balaam, sin Beora Aramca, bio je ondje u taboru Sefoa, jer je došao sa sinovima Kitima u bitku, a Balaam je bio čovjek vrlo poštovan u očima Sefoa i njegovih ljudi.
27 A Sefo reče Balaamu: "Progoni nas da bismo saznali ko će pobijediti u bitci, mi ili Egipćani."
28 I Balaam ustade i okuša se u proricanju, i bio je vješt u tome, ali se zbuni i djelo se uništi u njegovoj ruci.
29 I pokušao je ponovo, ali nije uspio, i Balaam je očajavao i ostavio to i nije dovršio, jer je to bilo od Gospoda, da bi doveo Sefoa i njegov narod u ruke sinova Izraelovih, koji su se u ratu uzdali u Gospoda, Boga svojih otaca.
30 Sefo i Hadad su postavili svoje vojske u bojni red, i svi Egipćani su sami krenuli protiv njih, oko tri stotine hiljada ljudi, i nijedan čovjek od Izraelaca nije bio s njima.
31 I svi Egipćani su se borili s tim kraljevima protiv Patrosa i Tahpanha, i bitka je bila žestoka protiv Egipćana.
32 I kraljevi su bili jači od Egipćana u toj bici, i oko sto osamdeset Egipćana pade tog dana, i oko trideset ljudi iz vojske kraljeva, i svi Egipćani pobjegoše pred kraljevima, tako da su sinovi Ezavovi i Izmaelovi progonili Egipćane, nastavljajući ih udarati do mjesta gdje je bio logor sinova Izraelovih.
33 I svi Egipćani vapiše sinovima Izraelovim govoreći: "Požurite k nama i pomozite nam i spasite nas iz ruke Ezava, Izmaela i sinova Kitima."
34 I sto pedeset ljudi Izraelaca potrčaše sa svog mjesta u logore tih kraljeva, a Izraelci vapihu Gospodu, Bogu svome, da ih izbavi.
35 I Gospod usliši Izraela i predade Gospod sve ljude kraljeva u njihove ruke, te se sinovi Izraelovi boriše protiv tih kraljeva i pobiše sinovi Izraelovi oko četiri hiljade ljudi kraljevih.
36 I Gospod bacio veliki užas u tabor kraljeva, tako da su se Izraelci bojali svojih sinova.
37 I sve vojske kraljeva pobjegoše pred sinovima Izraelovim, a sinovi Izraelovi progoniše ih, nastavljajući ih udarati sve do granica zemlje Kuš.
38 A sinovi Izraelovi pobiše od njih na putu još dvije hiljade ljudi, i od sinova Izraelovih nijedan ne pogine.
39 A kad Egipćani vidješe da su se Izraelci borili s kraljevima s tako malo ljudi i da je bitka protiv njih bila vrlo žestoka,
40 Svi Egipćani se jako uplaše za svoje živote zbog te žestoke bitke, i svi Egipćani pobjegoše, svaki se čovjek sakri pred postrojenim vojskama, i sakriše se na putu, a Izraelce ostaviše da se bore.
41 I sinovi Izraelovi zadadoše strašan udarac kraljevim ljudima, i vratiše se od njih nakon što ih protjeraše do granice zemlje Kuš.
42 I sav Izrael znade šta su im učinili Egipćani, da su pobjegli od njih u bitci i ostavili ih da se bore sami.
43 Tako su i sinovi Izraelovi postupili lukavo, i kad su se sinovi Izraelovi vraćali iz bitke, naišli su na neke Egipćane na putu i ondje ih pobili.
44 I dok su ih ubijali, govorili su im ove riječi:
45 Zašto si otišao od nas i ostavio nas, malobrojne ljude, da se borimo protiv ovih kraljeva koji su imali veliki narod da nas poraze, da biste tako mogli spasiti vlastite duše?
46 A o nekima koje su Izraelci sreli na putu, sinovi Izraelovi rekoše jedan drugome: "Ubijte, udarite, jer je on

Izmaelac ili Edomac ili od sinova Hitima." I stadoše nad njim i ubiše ga, i znadoše da je Egipćanin.
47 Izraelci su to lukavo učinili protiv Egipćana, jer su ih napustili u borbi i pobjegli od njih.
48 I sinovi Izraelovi pobiše na putu oko dvije stotine Egipćana.
49 I svi Egipćani su vidjeli zlo koje su im učinili sinovi Izraelovi, pa se sav Egipat jako bojao sinova Izraelovih, jer su vidjeli njihovu veliku moć i da nijedan od njih nije pao.
50 Tako se sva djeca Izraelova s radošću vratiše svojim putem u Gošen, a ostatak Egipta vrati se svaki čovjek na svoje mjesto.

POGLAVLJE 65

1 Poslije tih događaja sabraše se svi savjetnici faraona, kralja egipatskog, i sve starješine egipatske, dođoše pred kralja, pokloniše se do zemlje i sjedoše pred njega.
2 I savjetnici i starješine egipatski rekoše kralju:
3 Gle, narod djece Izraelove je veći i moćniji od nas, i ti znaš sve zlo koje su nam učinili na putu kad smo se vraćali iz bitke.
4 I vidio si i njihovu snažnu moć, jer im je ta moć od otaca njihovih, jer se samo nekoliko ljudi suprotstavilo narodu brojnom kao pijesak i udarilo ih oštricom mača, i od njih niko nije pao, tako da da su bili brojni, onda bi ih potpuno uništili.
5 Sada nam dajte savjet šta da radimo s njima, dok ih postepeno ne istrijebimo između sebe, da nam ne postanu prebrojni u zemlji.
6 Jer ako se sinovi Izraelovi umnože u zemlji, postat će nam prepreka, a ako dođe do rata, oni će se svojom velikom snagom pridružiti našem neprijatelju protiv nas i boriti se protiv nas, uništit će nas iz zemlje i otići iz nje.
7 Tada kralj odgovori starješinama egipatskim i reče im: "Ovo je plan koji je predložen protiv Izraela, od kojeg nećemo odstupiti,
8 Gle, u zemlji su Pitom i Ramses, gradovi neutvrdjeni za bitku, dužni smo ti i mi da ih sagradimo i utvrdimo.
9 Zato idi i ti sada i postupi lukavo prema njima, i objavi glas u Egiptu i u Gošenu, na kraljevu zapovijed:
10 Svi vi, ljudi iz Egipta, Gošena, Patrosa i svi njihovi stanovnici! Kralj nam je naredio da gradimo Pitom i Ramses i da ih utvrdimo za bitku; ko od vas iz cijelog Egipta, od djece Izraelove i od svih stanovnika gradova, bude voljan graditi s nama, svakome će se davati plaća svaki dan po kraljevoj zapovijedi; zato idite vi prvi i postupite lukavo, i skupite se i dođite u Pitom i Ramses da gradite.
11 Dok gradite, objavite ovakav proglas po cijelom Egiptu svaki dan, po kraljevoj zapovijedi.
12 A kad neki od sinova Izraelovih dođu da grade s tobom, davat ćeš im dnevnu plaću nekoliko dana.
13 A nakon što budu gradili s vama za svoju dnevnu plaću, udaljavajte se od njih svaki dan jedan po jedan u tajnosti, a onda ustanite i postanite njihovi nadzornici i službenici, a poslije ćete ih ostaviti da grade bez plaće, a ako odbiju, onda ih prisilite svom snagom da grade.
14 I ako to učiniš, bit će nam dobro da ojačamo svoju zemlju protiv djece Izraelove, jer će se zbog umora od gradnje i rada, djeca Izraelova smanjivati, jer ćeš ih iz dana u dan lišiti njihovih žena.
15 I sve starješine egipatske čuše kraljev savjet, i savjet se učini dobrim u njihovim očima i u očima faraonovih slugu i u očima svega Egipta, i oni učiniše po kraljevoj riječi.
16 I svi sluge otidoše od kralja i dadoše da se objavi po cijelom Egiptu, u Tahpankesu i u Gošenu i po svim gradovima koji su okruživali Egipat:
17 Vidio si šta su nam učinili Ezavovi i Izmaelovi sinovi, koji su došli da ratuju protiv nas i htjeli su nas uništiti.
18 Stoga nam je kralj naredio da utvrdimo zemlju, da izgradimo gradove Pitom i Ramses i da ih utvrdimo za bitku, ako bi ponovo krenuli protiv nas.
19 Ko god od vas iz cijelog Egipta i od sinova Izraelovih dođe da gradi s nama, njemu će kralj davati dnevnu plaću, kako nam je naredio.
20 Kad su Egipćani i svi Izraelci čuli sve što su faraonove sluge rekle, dođoše od Egipćana i Izraelaca da grade sa faraonovim slugama, Pitomom i Ramzesom, ali nijedan od Levijevih sinova nije došao sa svojom braćom da grade.
21 I svi faraonovi sluge i njegovi knezovi dolazili su u početku s prijevarom da grade sa svim Izraelom kao nadničari, i davali su Izraelu svoju dnevnu nadnicu na početku.
22 I faraonovi sluge su gradili sa svim Izraelom i bili su zaposleni na tom poslu s Izraelom mjesec dana.
23 A na kraju mjeseca, sve faraonove sluge počeše se tajno povlačiti od naroda Izraelovog svaki dan.
24 Izrael je u to vrijeme nastavio s radom, ali su tada primali svoju dnevnu plaću, jer su neki od Egipćana još uvijek obavljali posao s Izraelom u to vrijeme; stoga su Egipćani davali Izraelu svoju plaću u one dane, kako bi i oni, Egipćani, njihovi saradnici, mogli primati plaću za njihov rad.
25 Nakon godinu i četiri mjeseca svi Egipćani su se povukli od Izraelaca, tako da su Izraelci ostali sami u poslu.
26 Nakon što su se svi Egipćani povukli od Izraelaca, vratili su se i postali im tlačitelji i upravitelji, a neki od njih stajali su nad Izraelcima kao nadzornici, primajući od njih sve što su im davali za plaću za njihov rad.
27 Egipćani su tako činili s Izraelcima svaki dan, da bi ih otežali u radu.
28 I sva djeca Izraelova bila su sama zaposlena u radu, a Egipćani su od tada nadalje prestali davati bilo kakvu plaću djeci Izraelovoj.
29 A kad su neki od Izraelaca odbili raditi jer im se plaća nije davala, tada su ih utjerivači i faraonove sluge tlačili i tukli ih teškim batinama i silom ih vraćali da rade sa svojom braćom; tako su činili svi Egipćani sinovima Izraelovim sve dane.
30 I sva djeca Izraelova se zbog toga jako uplašiše Egipćana, te se sva djeca Izraelova vratiše i radiše sami bez plaće.
31 I sinovi Izraelovi sagradiše Pitom i Ramses, i svi sinovi Izraelovi obaviše posao, neki praveći cigle, a neki gradeći. I sinovi Izraelovi sagradiše i utvrdiše svu zemlju egipatsku i njene zidine. I sinovi Izraelovi bijahu zauzeti radom mnogo godina, dok ne dođe vrijeme kada ih se Gospod sjeti i izvede ih iz Egipta.

32 Ali sinovi Levijevi nisu bili uključeni u posao sa svojom braćom Izraelcima, od početka do dana kad su izašli iz Egipta.
33 Jer sva Levijeva djeca znala su da su Egipćani prijevarom izgovorili sve ove riječi Izraelcima, stoga su se Levijeva djeca suzdržavala od pristupanja poslu sa svojom braćom.
34 Egipćani nisu usmjerili svoju pažnju da poslije toga natjeraju Levijevu djecu da rade, budući da u početku nisu bili sa svojom braćom, stoga su ih Egipćani ostavili na miru.
35 I ruke egipatskih ljudi bile su usmjerene s neprestanom žestinom protiv djece Izraelove u tom poslu, i Egipćani su tjerali djecu Izraelovu da rade s mukom.
36 Egipćani su ogorčavali živote Izraelcima teškim radom, s malterom i ciglama, i svim vrstama poslova u polju.
37 I sinovi Izraelovi prozvaše Melola, kralja egipatskog, "Meror, kralj egipatski", jer su u njegovo vrijeme Egipćani ogorčili svoj život svakakvim poslovima.
38 I sav posao kojim su Egipćani tjerali Izraelce da rade, nametali su mukama, da bi mučili Izraelce; ali što su ih više mučili, to su se oni više povećavali i rasli, i Egipćani su tugovali zbog Izraelaca.

POGLAVLJE 66

1 U to vrijeme umrije Hadad, sin Bedadov, kralj Edoma, a na njegovo mjesto zavlada Samla iz Mesreke, iz zemlje sinova istoka.
2 Trinaeste godine vladavine faraona, kralja egipatskog, a to je bila sto dvadeset i peta godina odlaska Izraelaca u Egipat, Samla je vladao Edomom osamnaest godina.
3 A kad je postao kralj, sastavi vojsku svoju da ide i bori se protiv Zefa, sina Elifazova, i djece Kitima, jer su ratovali protiv Angeje, kralja Afrike, i uništili su cijelu njegovu vojsku.
4 Ali on se nije sukobio s njim, jer su ga Ezavovi sinovi spriječili govoreći: "On im je brat." Zato je Samla poslušao glas Ezavovih sinova i vratio se sa svom svojom vojskom u zemlju Edom i nije krenuo u borbu protiv Sefa, sina Elifazova.
5 Faraon, kralj Egipta, ču to i reče: “Samla, kralj Edoma, odlučio je ratovati protiv sinova Kitima, a poslije će doći ratovati protiv Egipta.”
6 A kad Egipćani čuše ovu stvar, povećaše teret na sinovima Izraelovim, da im Izraelci ne učine ono što su im učinili u ratu svom sa sinovima Ezavovim u vrijeme Hadadovo.
7 Tada Egipćani rekoše sinovima Izraelovim: "Požurite i obavite svoj posao, i dovršite svoj zadatak, i utvrdite zemlju, da ne dođu sinovi Ezavovi, vaša braća, da se bore protiv nas, jer će zbog vas doći protiv nas."
8 I sinovi Izraelovi obavljaše poslove egipatskih ljudi iz dana u dan, i Egipćani su tlačili sinove Izraelove kako bi ih umanjili u zemlji.
9 Ali kako su Egipćani povećavali rad na djeci Izraelovoj, tako su se i djeca Izraelova povećavala i množila, i sav Egipat se napunio djecom Izraelovom.
10 Sto dvadeset i pete godine odlaska Izraela u Egipat, svi Egipćani vidješe da se njihov naum protiv Izraela nije ostvario, nego da se umnože i rastu, te se zemlja egipatska i zemlja gošenska napuniše sinovima Izraelovim.
11 Tako su svi egipatski starješine i njegovi mudraci došli pred kralja, poklonili mu se i sjeli pred njega.
12 I sve starješine egipatske i mudraci njegovi rekoše kralju: "Neka kralj živi dovijeka! Ti si nam dao savjet protiv sinova Izraelovih, i mi smo im postupili po riječi kraljevoj."
13 Ali srazmjerno povećanju rada tako se i oni povećavaju i rastu u zemlji, i gle, cijela zemlja je ispunjena njima.
14 Zato su sada, gospodaru naš i kralju, oči cijelog Egipta uprte u tebe da im daš savjet svojom mudrošću, kojom bi mogli nadvladati Izraela da ih istrijebe ili da ih istrijebe iz zemlje. Kralj im odgovori govoreći: "Dajte nam savjet u ovoj stvari da znamo šta da im učinimo."
15 A jedan časnik, jedan od kraljevih savjetnika, po imenu Job, iz Mezopotamije, u zemlji Uz, odgovori kralju govoreći:
16 Ako je kralju ugodno, neka sasluša savjet svoga sluge. I kralj mu reče: "Govori."
17 I reče Job pred kraljem, knezovima i pred svim starješinama egipatskim:
18 Gle, savjet koji je kralj ranije dao u vezi s radom sinova Izraelovih vrlo je dobar, i ne smiješ ga udaljavati od onih koji rade zauvijek.
19 Ali ovo je savjet koji se daje kako biste ih mogli ublažiti, ako se kralju čini dobrim da ih ponizi.
20 Gle, mi se dugo bojimo rata i govorili smo: Kad Izrael postane plodan u zemlji, protjerat će nas iz zemlje ako dođe do rata.
21 Ako je kralju milo, neka se izda kraljevski dekret i neka se upiše u egipatske zakone koji se neće opozvati, da se krv svakog muškog djeteta koje se rodi Izraelcima prolije na zemlju.
22 I čineći ovo, kada sva muška djeca Izraelova pomru, zlo njihovih ratova će prestati; neka kralj učini tako i pošalje po sve hebrejske babice i naredi im u ovom slučaju da to izvrše; tako se stvar svidjela kralju i knezovima, i kralj je učinio po riječi Jobovoj.
23 I kralj posla da pozovu hebrejske babice, od kojih se jedna zvala Šefra, a druga Pua.
24 I babice dođoše pred kralja i stadoše u njegovu prisutnost.
25 A kralj im reče: "Kad budete primali Hebrejske žene i vidite ih na stolicama, ako bude sin, ubijte ga, a ako bude kćer, neka živi."
26 Ali ako ovo ne učiniš, spaliću tebe i sve tvoje kuće vatrom.
27 Ali babice su se bojale Boga i nisu slušale egipatskog kralja ni njegove riječi. I kad bi Hebrejske žene rodile babici sina ili kćer, babica bi činila sve što je bilo potrebno za dijete i ostavljala ga u životu; tako su babice činile sve dane.
28 I to je rečeno kralju, te on posla i dozva babice i reče im: "Zašto ste to učinile i sačuvale djecu živu?"
29 A babice odgovoriše i rekoše pred kraljem:
30 Neka kralj ne misli da su Hebrejske žene kao Egipćanke, jer su sva djeca Izraelova zdrava i prije nego što im babica dođe, oni se porode, a što se tiče nas, tvojih sluškinja, već mnogo dana nijedna Hebrejska žena nije rodila kod nas, jer su sve Hebrejske žene same sebi babice, jer su zdrave.

31 Faraon je čuo njihove riječi i povjerovao im u toj stvari, a babice su otišle od kralja, a Bog je s njima učinio dobro, te se narod umnožio i vrlo se umnožio.

POGLAVLJE 67

1 U zemlji egipatskoj živio je čovjek iz Levijevog potomstva, po imenu Amram, sin Kehatov, sina Levijeva, sina Izraelova.
2 Taj čovjek ode i uze sebi ženu, Jokebedu, kćer Levijeve sestre oca svoga, koja ima sto dvadeset i šest godina, i on dođe k njoj.
3 Žena zače i rodi kćer, i nadjenu joj ime Mirjam, jer su u one dane Egipćani ogorčili živote djeci Izraelovoj.
4 I ona ponovo zače i rodi sina i nadjenu mu ime Aron, jer u dane njenog začeća faraon poče prolijevati krv muške djece Izraelove.
5 U te dane umrije Sefo, sin Elifaza, sina Ezavova, kralj Hitima, a Janeas zavlada na njegovom mjestu.
6 A vrijeme dok je Sefo vladao nad sinovima Kitimskim bilo je pedeset godina, a zatim je umro i bio sahranjen u gradu Nabni u zemlji Kitimskoj.
7 A Janeas, jedan od hrabrih ljudi između djece Kitimske, vladao je poslije njega i vladao je pedeset godina.
8 Poslije smrti kralja Kitima pobjegao je Balaam, sin Beorov, iz zemlje Kitima i otišao u Egipat k faraonu, kralju egipatskom.
9 Faraon ga primi s velikom čašću, jer je čuo za njegovu mudrost, te mu dade darove, učini ga savjetnikom i uzveliča ga.
10 I Balaam je živio u Egiptu, u časti sa svim kraljevim velikašima, a velikaši su ga uzdizali, jer su svi žudjeli da uče njegovu mudrost.
11 Sto tridesete godine Izraelova odlaska u Egipat, faraon usni da sjedi na svom kraljevskom prijestolju. Podiže oči i ugleda starca kako stoji pred njim, a u rukama starca bijaše vaga, kakve koriste trgovci.
12 Starac uze vagu i objesi je pred faraona.
13 Starac uze sve starješine Egipta i sve njegove plemiće i velikaše, sveza ih i stavi na jednu vagu.
14 I uze jare na mlijeko i stavi ga na drugu vagu, i jare je prevagnulo nad svima.
15 Faraon se zapanjio ovom strašnom vizijom, zašto je jare nadvladalo sve, i faraon se probudio i gle, bio je to san.
16 Faraon usta rano ujutro, dozva sve svoje sluge i ispriča im san, a ljudi se jako uplaše.
17 A kralj reče svim svojim mudracima: "Molim vas, protumačite san koji sam sanjao da bih ga mogao znati."
18 A Balaam, sin Beorov, odgovori kralju i reče mu: "Ovo ne znači ništa drugo nego veliko zlo koje će se pojaviti na Egiptu u posljednjim danima."
19 Jer će se Izraelu roditi sin koji će uništiti sav Egipat i njegove stanovnike i izvesti Izraelce iz Egipta snažnom rukom.
20 Zato sada, kralju, razmisli o ovome i uništi nadu Izraelovih sinova i njihovo iščekivanje prije nego što se ovo zlo podigne na Egipat.
21 A kralj reče Balaamu: "A šta ćemo učiniti s Izraelom? Zaista smo na određeni način u početku savjetovali protiv njih i nismo ih mogli nadvladati."
22 Zato sada daj i ti savjet protiv njih kako bismo ih mogli pobijediti.
23 A Balaam odgovori kralju: "Pošalji sada i pozovi svoja dva savjetnika, pa ćemo vidjeti kakav će savjet imati o ovoj stvari, a poslije će tvoj sluga govoriti."
24 Kralj posla i dozva svoja dva savjetnika, Reuela Midjanca i Joba Uzija, i oni dođoše i sjedoše pred kralja.
25 A kralj im reče: "Evo, čuli ste san koji sam sanjao i njegovo značenje; zato sada dajte savjet i saznajte i vidite šta treba učiniti sinovima Izraelovim da bismo ih mogli pobijediti prije nego što se njihovo zlo obruši na nas."
26 A Reuel Midjanac odgovori kralju i reče: "Živio kralj, živio kralj dovijeka!"
27 Ako se kralju čini dobrim, neka odustane od Hebreja i ostavi ih, i neka ne diže ruku na njih.
28 Jer ovo su oni koje je Gospod izabrao u davna vremena i uzeo kao svoju baštinu između svih naroda zemlje i kraljeva zemlje; i ko je nekažnjeno pružio ruku na njih, a da se njihov Bog nije osvećio?
29 Znaš li sigurno da je faraon, bivši egipatski kralj, kad je Abraham sišao u Egipat, ugledao svoju ženu Saru i uzeo je za ženu, jer je Abraham rekao: "Ona mi je sestra", jer se bojao da ga Egipćani ne ubiju zbog njegove žene?
30 A kad je egipatski kralj uzeo Saru, Bog je udarao njega i njegov dom teškim kugama, sve dok nije vratio Abrahamu njegovu ženu Saru, tada je ozdravio.
31 A Abimeleka Gerarićanina, kralja Filistejaca, Bog je kaznio zbog Sare, žene Abrahamove, zatvorivši svaku maternicu, od čovjeka do životinje.
32 Kad njihov Bog dođe Abimeleku u noćnom snu i prestraši ga kako bi Abrahamu vratio Saru koju je uzeo, a poslije toga svi stanovnici Gerara bijahu kažnjeni zbog Sare, Abraham se pomoli svom Bogu za njih, i usliša ga, te ih iscijeli.
33 Abimelek se uplašio svega ovog zla koje je snašlo njega i njegov narod, te se vratio Abrahamu, njegovoj ženi Sari, i dao mu s njom mnoge darove.
34 Tako je učinio i Izaku kad ga je protjerao iz Gerara, i Bog je učinio čudesa s njim, te su se svi gerarski vodotoci osušili, a njihovo rodno drveće nije rađalo.
35 Dok mu ne dođoše Abimelek iz Gerara i Ahuzat, jedan od njegovih prijatelja, i Pikol, zapovjednik njegove vojske, te se sagnuše i pokloniše mu se do zemlje.
36 I zamoliše ga da se moli za njih, i on se pomoli Gospodu za njih, i Gospod ga usliša i iscijeli ih.
37 Jakov, čovjek običan, bio je spašen svojom bezazlenošću iz ruke svog brata Ezava i iz ruke Labana Sirijca, brata njegove majke, koji je tražio njegov život; također i iz ruke svih kanaanskih kraljeva koji su se ujedinili protiv njega i njegove djece da ih unište, i Gospod ih je izbavio iz njihovih ruku, te su se okrenuli protiv njih i udarili ih, jer ko je ikada nekažnjeno pružio ruku na njih?
38 Zaista je faraon, bivši otac tvoga oca, uzdigao Josipa, sina Jakovljevog, iznad svih knezova zemlje egipatske, kad je vidio njegovu mudrost, jer je svojom mudrošću izbavio sve stanovnike zemlje od gladi.
39 Nakon toga naredi Jakovu i njegovoj djeci da siđu u Egipat, kako bi se, kroz njihovu krepost, zemlja egipatska i zemlja gošenska spasile gladi.
40 Zato, ako ti se čini dobrim, prestani uništavati djecu Izraelovu; ali ako nije tvoja volja da ostanu u Egiptu,

pošalji ih odavde da odu u zemlju kanaansku, zemlju u kojoj su boravili njihovi preci.
41 Kad faraon ču Jitrove riječi, vrlo se razgnjevi na njega, tako da ustade posramljen iz kraljeve prisutnosti i ode u Midjan, svoju zemlju, i uze Josipov štap sa sobom.
42 A car reče Jobu Uziju: "Šta kažeš, Jobe, i šta savjetuješ Hebrejima?"
43 Tada Job reče kralju: "Evo, svi stanovnici zemlje su u tvojoj vlasti; neka kralj učini kako mu se čini dobrim."
44 A kralj reče Balaamu: "Šta kažeš, Balaame, reci svoju riječ da je čujemo."
45 A Balaam reče kralju: "Od svega što je kralj savjetovao protiv Hebreja, oni će biti spašeni, i kralj ih neće moći nadvladati nijednim savjetom."
46 Jer ako misliš da ih umanjiš plamtećom vatrom, ne možeš ih nadvladati, jer je Bog njihov sigurno izbavio Abrahama, oca njihovog, iz Ura Kaldejskog; a ako misliš da ih uništiš mačem, sigurno je Izak, otac njihov, bio spašen iz njega, i ovan je bio postavljen na njegovo mjesto.
47 A ako ih misliš umanjiti teškim i napornim radom, čak ni u tome nećeš uspjeti, jer je njihov otac Jakov služio Labanu u svim vrstama teškog rada i napredovao.
48 Sada, dakle, kralju, čuj moje riječi, jer ovo je savjet koji je savjetovan protiv njih, kojim ćeš ih pobijediti i od kojeg ne bi trebao odstupiti.
49 Ako je kralju milo, neka naredi da se sva njihova djeca koja se od danas nadalje rode bace u vodu, jer time možeš izbrisati njihovo ime, jer nijedan od njih, niti njihovi očevi, nisu bili iskušani na ovaj način.
50 Kralj ču Balaamove riječi, i ta se stvar svidjela kralju i knezovima, te kralj učini po Balaamovoj riječi.
51 I kralj naredi da se objavi proglas i da se donese zakon po cijeloj zemlji egipatskoj, govoreći: "Svako muško dijete koje se od danas nadalje rodi Hebrejima bit će bačeno u vodu."
52 Faraon pozva sve svoje sluge i reče: "Idite i istražite po cijeloj zemlji Gošen, gdje su sinovi Izraelovi, i provjerite da li će svaki sin koji se rodi Hebrejima biti bačen u rijeku, a svaka kćerka će ostati živa."
53 A kad su sinovi Izraelovi čuli ovu zapovijed koju je faraon naredio da bace svoju mušku djecu u rijeku, neki od naroda se odvojiše od svojih žena, a drugi im se prikloniše.
54 I od tog dana nadalje, kad bi došlo vrijeme porođaja za one žene Izraelke koje su ostale sa svojim muževima, išle bi u polje da se tamo porode, i porodile bi u polju, a djecu bi ostavile na polju i vratile se kući.
55 I Gospod, koji se zakleo njihovim ocima da će ih umnožiti, posla jednog od svojih anđela koji su na nebu da opere svako dijete vodom, da ga pomaže i povije, i da mu u ruke stavi dva glatka kamena, od kojih je s jednog sisalo mlijeko, a s drugog med, i učini da mu kosa naraste do koljena, da se njome pokriva; da ga utješi i da se prilijepi za njega, iz svog sažaljenja prema njemu.
56 I kada se Bog sažali nad njima i poželi ih umnožiti na licu zemlje, naredi svojoj zemlji da ih primi i da se u njoj čuvaju dok ne odrastu, nakon čega zemlja otvori svoja usta i izbaci ih, i oni niknu iz grada poput zemaljske trave i šumske trave, i vratiše se svaki svojoj porodici i očevoj kući, i ostadoše s njima.
57 A djeca Izraelovih behu na zemlji kao bilje u polju, zahvaljujući Božjoj milosti prema njima.
58 Kad su svi Egipćani to vidjeli, izišli su, svaki na svoje polje sa svojim jarmom volova i svojim plugom, i preorali su ga kao što se ore zemlja u vrijeme sjetve.
59 A kad su orali, nisu mogli nauditi dojenčadi Izraelove djece, tako da se narod umnožio i izuzetno rastao.
60 Faraon je naredio svojim časnicima da svaki dan idu u Gošen i traže djecu Izraelovih sinova.
61 Kad su ga potražili i pronašli, silom su ga uzeli iz majčinog naručja i bacili u rijeku, a žensko dijete ostavili su s majkom; tako su Egipćani činili Izraelcima sve dane.

POGLAVLJE 68

1 U to vrijeme duh Božji siđe na Mirjam, kćer Amramovu, sestru Aronovu, i ona izađe i prorokova po kući govoreći: "Evo, ovaj put će nam se roditi sin od oca moga i majke moga, i on će spasiti Izraela iz ruku egipatskih."
2 A kad Amram ču riječi svoje kćeri, ode i odvede svoju ženu natrag u kuću, nakon što ju je otjerao u vrijeme kad je faraon naredio da se svako muško dijete iz doma Jakovljevog baci u vodu.
3 Tako Amram uze Jokebedu za ženu, tri godine nakon što ju je otjerao, i dođe k njoj, i ona zače.
4 I nakon sedam mjeseci od začeća rodi sina, i cijela se kuća ispuni velikom svjetlošću kao svjetlošću sunca i mjeseca u vrijeme njihovog sjaja.
5 A kad žena vidje da je dijete dobro i ugodno na pogled, sakri ga tri mjeseca u unutrašnju sobu.
6 U to vrijeme Egipćani su se zavjerili da unište sve Hebreje koji su tamo živjeli.
7 A egipatske žene otišle su u Gošen, gdje su bila djeca Izraelova, i nosile su svoju djecu na ramenima, svoju dojenčad koja još nije mogla govoriti.
8 U one dane, kad su žene Izraelaca rađale, svaka je žena sakrivala svog sina od Egipćana, da Egipćani ne bi saznali za njihov rađanje i da ih ne bi istrijebili iz zemlje.
9 Egipćanke su došle u Gošen, a njihova djeca, koja nisu mogla govoriti, bila su im na ramenima. Kad je jedna Egipćanka ušla u kuću jedne Hebrejske žene, njeno dijete je počelo plakati.
10 A kad je plakalo, dijete koje je bilo u unutrašnjoj sobi odgovorilo je, pa su Egipćanke otišle i javile to u faraonovu kuću.
11 Faraon posla svoje časnike da uzmu djecu i pokolju ih; tako su Egipćani činili hebrejskim ženama sve dane.
12 U to vrijeme, otprilike tri mjeseca nakon što je Jokebeda sakrila sina svoga, sazna se za to u faraonovoj kući.
13 Žena požuri da odvede sina prije nego što stignu časnici, i uze za njega kovčeg od rogoza, i premaza ga sluzi i smole, i stavi dijete u njega, i položi ga u ploče na obali rijeke.
14 A njegova sestra Miriam stajaše izdaleka da vidi šta će mu se učiniti i šta će se dogoditi s njenim riječima.
15 I Bog je u to vrijeme poslao strašnu vrućinu na egipatsku zemlju, koja je sagorjela tijelo ljudsko kao sunce u svom krugu, i jako je tlačila Egipćane.
16 I svi Egipćani su silazili da se kupaju u rijeci zbog sveproždiruće vrućine koja im je pržila tijelo.
17 I Batija, kći faraonova, otišla je također da se okupa u rijeci zbog sveproždiruće vrućine, a njene djevojke su šetale uz rijeku, kao i sve žene Egipta.

18 Batija podiže oči prema rijeci i ugleda kovčeg na vodi, pa posla svoju sluškinju da ga donese.
19 I otvorivši je, ugleda dijete, i gle, beba plače. I sažali se nad njim, i reče: Ovo je jedno od hebrejske djece.
20 Sve žene Egipta koje su išle uz rijeku htjele su ga dojiti, ali on nije htio sisati, jer je to bilo od Gospoda, da ga vrati majčinim grudima.
21 A njegova sestra Miriam bila je u to vrijeme među egipatskim ženama na obali rijeke, i vidjevši to, reče faraonovoj kćeri: "Trebam li otići i dovesti dojilju između Hebrejaka da ti doji dijete?"
22 Faraonova kći joj reče: "Idi!" Mlada žena ode i pozva djetetovu majku.
23 Faraonova kći reče Jokebedi: "Uzmi ovo dijete i doji ga za mene, a ja ću ti plaćati tvoju plaću, dva srebrnika dnevno." Žena uze dijete i doji ga.
24 A kad su prošle dvije godine, kad dijete odraste, ona ga dovede kćeri faraonovoj, i on joj postade sin, i ona mu nadjede ime Mojsije, jer reče: "Ja sam ga iz vode izvukla."
25 A otac mu Amram nadjenu ime Habar, jer reče: "Zbog njega se družio sa svojom ženom koju je bio okrenuo."
26 A Jokebeda, njegova mati, nadjenu mu ime Jekutiel: "Jer", reče ona, "uzdah se u Svemogućeg za njega, i Bog mi ga vrati."
27 A njegova sestra Miriam prozva ga Jered, jer se spustila za njim do rijeke da sazna kakav će biti njegov kraj.
28 A Aron, njegov brat, nadjenu mu ime Abi Zanuh, govoreći: "Moj otac ostavi moju majku i vrati se k njoj zbog njega."
29 A Kehat, Amramov otac, nadjenu mu ime Abigdor, jer je zbog njega Bog popravio pukotinu Jakovljeve kuće, tako da više nisu mogli bacati svoju mušku djecu u vodu.
30 I njihova dadilja ga prozva Abi Soho, govoreći: "U svom šatoru bio je skriven tri mjeseca zbog Hamove djece."
31 I sav Izrael mu nadjenu ime Šemaja, sin Netanelov, jer rekoše: U njegovim danima Bog je čuo njihove vapaje i izbavio ih od njihovih tlačitelja.
32 Mojsije je bio u faraonovoj kući i bio je sin faraonovoj kćeri Batiji, i Mojsije je odrastao među kraljevom djecom.

POGLAVLJE 69

1 I umrije kralj Edoma u one dane, osamnaeste godine svoga vladanja, i bi sahranjen u svom hramu koji bijaše sagradio za sebe kao kraljevsku rezidenciju u zemlji Edoma.
2 I Ezavovi sinovi poslaše u Pethor, koji je na rijeci, i odande dovedoše mladića lijepih očiju i zgodnog izgleda, koji se zvao Saul, i postaviše ga za kralja nad sobom na mjestu Samle.
3 I Saul je vladao nad svim Ezavovim sinovima u zemlji Edomskoj četrdeset godina.
4 A kad je faraon, kralj egipatski, vidio da se savjet koji je Balaam dao sinovima Izraelovim nije ostvario, nego da su oni ipak plodni, množili se i rasli po cijeloj zemlji egipatskoj,
5 Tada faraon zapovjedi u one dane da se objavi proglas po cijelom Egiptu sinovima Izraelovim: "Niko ne smije umanjiti ništa od svog svakodnevnog rada."
6 A čovjek koji se nađe neispravan u svom svakodnevnom radu, bilo s malterom ili s ciglama, tada će njegov najmlađi sin biti postavljen na njihovo mjesto.
7 I trud egipatski se pojačao među sinovima Izraelovim u one dane, i gle, ako bi nedostajala jedna cigla u nečijem svakodnevnom radu, Egipćani bi silom uzeli njegovog najmlađeg sina od njegove majke i stavili ga u zgradu na mjesto cigle koju je njegov otac ostavio nedostajati.
8 I Egipćani su tako činili svim sinovima Izraelovim, dan za danom, sve dane tokom dugog perioda.
9 Ali pleme Levijevo u to vrijeme nije od početka surađivalo sa svojom braćom Izraelcima, jer su sinovi Levijevi poznavali lukavstvo Egipćana koje su oni isprva pokazivali prema Izraelcima.

POGLAVLJE 70

1 Treće godine od Mojsijevog rođenja, faraon je sjedio na gozbi, a kraljica Alparanit sjedila je s njegove desne strane, a Batija s njegove lijeve. Mladić Mojsije ležao je na njenim grudima, a Balaam, sin Beorov, sa svoja dva sina i svi knezovi kraljevstva sjedili su za stolom u kraljevoj prisutnosti.
2 I mladić pruži ruku na kraljevu glavu, uze krunu s kraljeve glave i stavi je na svoju glavu.
3 A kad kralj i prinčevi vidješe djelo koje je dječak učinio, kralj i prinčevi se prestrašiše, a jedan čovjek svom susjedu izrazi zaprepaštenje.
4 I kralj reče knezovima koji su bili pred njim za stolom: "Šta govorite i šta kažete, knezovi, o ovoj stvari, i kakav će biti sud protiv dječaka zbog ovog djela?"
5 A Balaam, sin Beorov, čarobnjak, odgovori pred kraljem i knezovima i reče: "Sjeti se sada, gospodaru moj i kralju, sna koji si sanjao prije mnogo dana i onoga što ti je tvoj sluga protumačio."
6 Dakle, ovo je dijete od hebrejske djece, u kojem je duh Božji, i neka moj gospodar kralj ne misli da je ovo dijete učinilo ovo bez znanja.
7 Jer on je hebrejski dječak, i mudrost i razum su s njim, iako je još dijete, i s mudrošću je to učinio i izabrao sebi kraljevstvo Egipta.
8 Jer to je običaj svih Hebreja da varaju kraljeve i njihove velikaše, da sve to lukavo čine, da bi zastrašili kraljeve zemlje i njihove ljude.
9 Sigurno znaš da je Abraham, otac njihov, tako postupio, prevarivši vojsku Nimroda, kralja Babilona, i Abimeleka, kralja Gerara, i zauzevši zemlju sinova Heta i sva kraljevstva Kanaana.
10 I da je sišao u Egipat i rekao za svoju ženu Saru: "Ona mi je sestra", kako bi zaveo Egipat i njegovog kralja.
11 Njegov sin Izak je također učinio isto kada je otišao u Gerar i tamo se nastanio, i njegova snaga je nadjačala vojsku Abimeleka, kralja Filistejaca.
12 Također je razmišljao o tome da spotakne kraljevstvo Filistejaca govoreći da mu je žena Rebeka sestra.
13 Jakov se također nevjerno ponio prema svom bratu i uzeo mu iz ruke prvorodstvo i blagoslov.
14 Tada ode u Padan-Aram, u kuću Labana, brata svoje majke, i lukavo od njega uze njegovu kćer, njegovu stoku i sve što mu je pripadalo, te pobjegne i vrati se u zemlju kanaansku svom ocu.

15 Njegovi sinovi prodadoše svog brata Josipa, koji ode u Egipat i postade rob, te bude zatvoren u tamnici dvanaest godina.
16 Sve dok prethodni faraon nije sanjao snove, te ga iz tamnice izveo i uzvisio iznad svih knezova u Egiptu jer mu je tumačio snove.
17 A kad je Bog poslao glad po cijeloj zemlji, poslao je po svog oca i svu svoju braću i cijelo očevo domaćinstvo i izdržavao ih bez cijene ili nagrade, a Egipćane je kupio za robove.
18 Zato, gospodaru moj, kralju, evo ovog djeteta koje je ustalo umjesto njih u Egiptu, da čini po njihovim djelima i da se šali sa svakim kraljem, knezom i sudijom.
19 Ako je kralju milo, prolijmo sada njegovu krv na zemlju, da ne odraste i ne otme vlast iz tvoje ruke, te da nestane nada Egipta nakon što on bude vladao.
20 A Balaam reče kralju: "Pozovimo još sve egipatske sudije i mudrace njegove, pa da nam kažemo je li ovaj dječak osuđen na smrt, kao što si rekao, pa ćemo ga ubiti."
21 Faraon posla i dozva sve egipatske mudrace, i oni dođoše pred kralja, i anđeo Gospodnji dođe među njih, i on bijaše kao jedan od egipatskih mudraca.
22 A kralj reče mudracima: "Sigurno ste čuli šta je učinio ovaj hebrejski dječak koji je u kući, i tako je Balaam presudio u toj stvari."
23 Sada sudite i vi i vidite šta se duguje dječaku za djelo koje je počinio.
24 I anđeo, koji je izgledao kao jedan od faraonovih mudraca, odgovori i reče sljedeće pred svim egipatskim mudracima i pred kraljem i knezovima:
25 Ako je kralju milo, neka kralj pošalje po ljude koji će pred njega donijeti kamen oniksa i žarni ugalj i staviti ih pred dijete, i ako dijete pruži ruku i uzme kamen oniksa, tada ćemo znati da je mladić mudro učinio sve što je učinio, i moramo ga ubiti.
26 Ali ako pruži ruku na ugalj, znat ćemo da to nije učinio znajući, i živjet će.
27 I stvar se svidjela kralju i knezovima, te kralj učini po riječi anđela Gospodnjeg.
28 I kralj naredi da se donesu oniksov kamen i ugalj i stave pred Mojsija.
29 I stavili su dječaka pred sebe, a dječak je pokušao pružiti ruku prema oniksovom kamenu, ali anđeo Gospodnji uzeo mu je ruku i stavio je na ugalj, i ugalj se ugasio u njegovoj ruci, te ga je podigao i stavio u usta, te mu opekao dio usana i dio jezika, te mu otežaše usta i jezik.
30 A kad kralj i knezovi to vidješe, shvatiše da Mojsije nije postupio mudro skinuvši krunu s kraljeve glave.
31 Tako kralj i knezovi odustadoše od ubijanja djeteta, pa Mojsije ostade u faraonovoj kući i odraste, a Gospod bijaše s njim.
32 I dok je dječak bio u kraljevoj kući, bio je odjeven u purpur i rastao je među kraljevom djecom.
33 A kad je Mojsije odrastao u kraljevskoj kući, Batija, kći faraonova, smatrala ga je sinom, i cijelo faraonovo domaćinstvo ga je poštovalo, i svi egipatski ljudi su ga se bojali.
34 I svaki dan je izlazio i dolazio u zemlju Gošen, gdje su bila njegova braća, sinovi Izraelovi, i Mojsije ih je svaki dan viđao kako su zadihani i teško rade.
35 I Mojsije ih upita: "Zašto vam se nameće taj posao svaki dan?"
36 I ispričaše mu sve što ih je zadesilo i sve naredbe koje im je faraon dao prije svog rođenja.
37 I ispričaše mu sve savjete koje im je Balaam, sin Beorov, savjetovao, i šta je i on savjetovao protiv njega da ga ubiju kad skine kraljevsku krunu s glave.
38 Kad je Mojsije čuo te stvari, razgnjevi se na Bileama i pokuša ga ubiti, i svaki dan mu je postavljao zasjedu.
39 A Balaam se bojao Mojsija, te ustade on i njegova dva sina i izađe iz Egipta, i pobjegoše i predadoše svoje duše i vratiše se u zemlju Kuš Kikijanu, kralju Kuša.
40 A Mojsije je bio u kraljevskoj kući, izlazeći i ulazeći. Gospod mu je dao milost u očima faraona i u očima svih njegovih slugu i u očima svega naroda egipatskog, i oni su veoma voljeli Mojsija.
41 I dođe dan kad Mojsije ode u Gošen da vidi svoju braću. Vidje Izraelce u njihovim teretima i teškim poslovima, i Mojsije se ožalosti zbog njih.
42 Mojsije se vrati u Egipat i dođe u faraonovu kuću, i dođe pred kralja, i pokloni se Mojsije pred kraljem.
43 A Mojsije reče faraonu: "Molim te, gospodaru moj, došao sam da te zamolim za jednu malu molbu. Ne okreći lice moje prazna." A faraon mu reče: "Govori."
44 A Mojsije reče faraonu: "Neka se da slugama tvojim, sinovima Izraelovim koji su u Gošenu, jedan dan da se ondje odmore od svog rada."
45 A kralj odgovori Mojsiju i reče: "Evo, podigao sam tvoje lice u ovoj stvari da ispunim tvoju molbu."
46 Faraon je naredio da se objavi proglas po cijelom Egiptu i Gošenu:
47 Vama, svim sinovima Izraelovim, ovako veli kralj: Šest dana radite svoj posao i trudite se, a sedmog dana počivajte i ne radite nikakav posao; tako radite sve dane, kao što su naredili kralj i Mojsije, sin Batijin.
48 Mojsije se obradova zbog ove stvari koju mu je kralj dao, i svi sinovi Izraelovi učiniše kako im je Mojsije naredio.
49 Jer je ovo bilo od Gospoda sinovima Izraelovim, jer se Gospod počeo sjećati sinova Izraelovih da ih spasi radi njihovih otaca.
50 I Gospod je bio s Mojsijem i slava o njemu se proširila po cijelom Egiptu.
51 Mojsije postade velik u očima svih Egipćana i u očima svih sinova Izraelovih, tražeći dobro za svoj narod Izrael i govoreći kralju riječi mira za njih.

POGLAVLJE 71

1 Kad je Mojsije imao osamnaest godina, zaželio je vidjeti svog oca i majku te je otišao k njima u Gošen. Kad se Mojsije približio Gošenu, došao je do mjesta gdje su sinovi Izraelovi radili, i promatrao je njihove poslove, te je vidio Egipćanina kako udara jednog od njegove hebrejske braće.
2 A kad je čovjek koji je bio pretučen ugledao Mojsija, potrča k njemu u pomoć, jer je čovjek Mojsije bio veoma poštovan u faraonovoj kući, i reče mu: "Gospodaru moj, pobrini se za mene, ovaj Egipćanin je noću došao u moju kuću, svezao me i došao mojoj ženi u mom prisustvu, a sada želi da me ubije."

3 Kad je Mojsije čuo ovu zlu stvar, razgnjevi se na Egipćanina i okrenu se na jednu i na drugu stranu. Kad je vidio da nema nikoga, udari Egipćanina i sakrije ga u pijesak, a Hebreja izbavi iz ruke onoga koji ga udari.
4 I Hebrejski ode svojoj kući, a Mojsije se vrati svojoj kući, i izađe i vrati se u kraljev dom.
5 A kad se čovjek vratio kući, pomislio je da ostavi svoju ženu, jer nije bilo pravo u kući Jakovljevoj da iko dođe k njegovoj ženi nakon što je bila oskvrnuta.
6 Žena ode i javi svojoj braći, a braća te žene pokušaše ga ubiti, a on pobjegne u svoju kuću i spasi se.
7 Drugog dana Mojsije izađe k svojoj braći i vidje, i gle, dva čovjeka se svađaju, i reče bezbožniku: Zašto udaraš svoga bližnjega?
8 A on mu odgovori i reče: "Ko te je postavio za kneza i sudiju nad nama? Zar misliš da me ubiješ kao što si ubio Egipćanina?" Mojsije se uplaši i reče: "Zaista se saznalo za to?"
9 Faraon je čuo za ovaj događaj i naredio je da se Mojsije pogubi. Bog je poslao svog anđela, koji se pojavio faraonu u liku zapovjednika straže.
10 Anđeo Gospodnji uze mač iz ruke zapovjednika straže i njime mu odrubi glavu, jer se lik zapovjednika straže pretvorio u lik Mojsija.
11 Anđeo Gospodnji uhvati Mojsija za desnu ruku i izvede ga iz Egipta, i odvede ga izvan egipatskih granica, na udaljenost četrdeset dana hoda.
12 A njegov brat Aron ostade sam u zemlji egipatskoj i prorokova sinovima Izraelovim govoreći:
13 Ovako govori Gospod, Bog vaših otaca: ‘Odbacite svaki gadosti koje su vam oči činile i ne oskvrnjujte se idolima egipatskim.’
14 I sinovi Izraelovi se pobuniše i nisu htjeli poslušati Arona u to vrijeme.
15 I Gospod je naumio da ih uništi, da se Gospod nije sjetio saveza koji je sklopio s Abrahamom, Izakom i Jakovom.
16 U to vrijeme faraonova ruka i dalje je bila žestoka protiv sinova Izraelovih, te ih je gazio i tlačio sve do vremena kada je Bog poslao svoju riječ i spomenuo ih.

POGLAVLJE 72

1 U to vrijeme izbio je veliki rat između sinova Kuša i sinova Istoka i Arama, te su se pobunili protiv kralja Kuša u čijim su rukama bili.
2 Tako Kikijan, kralj Kuša, izađe sa svom etičkom djecom, narodom brojnim kao pijesak, i pođe da se bori protiv Arama i sinova istoka, da ih pokori.
3 A kad Kikijan izađe, ostavi čarobnjaka Balaama s njegova dva sina da čuvaju grad i najsiromašniji narod zemlje.
4 Tako Kikijan izađe na Aram i djecu istoka, bori se protiv njih i porazi ih, i svi padaju ranjeni pred Kikijanom i njegovim narodom.
5 I mnoge od njih je zarobio i pokorio ih kao i prije, i ulogorio se na njihovoj zemlji da od njih uzima danak kao i obično.
6 A Balaam, sin Beorov, kad ga je kralj Kuša ostavio da čuva grad i siromahe u gradu, ustade i savjetova narod zemlje da se pobuni protiv kralja Kikijana, da mu ne dopuste da uđe u grad kad se vrati kući.
7 I narod zemlje ga posluša, zakleše mu se i postaviše ga za kralja nad sobom, a njegova dva sina za zapovjednike vojske.
8 Tako su ustali i podigli gradske zidine na oba ugla i sagradili vrlo jaku građevinu.
9 A na trećem uglu iskopaše bezbrojne jarke, između grada i rijeke koja je okruživala cijelu zemlju Kuš, i učiniše da ondje izbije voda rijeke.
10 Na četvrtom uglu su svojim bajalicama i čarolijama sakupili brojne zmije, utvrdili grad i nastanili se u njemu, i niko nije izlazio ni ulazio pred njima.
11 Kikijan se borio protiv Arama i sinova istoka i pokorio ih je kao i prije, a oni su mu dali svoj uobičajeni danak, te je otišao i vratio se u svoju zemlju.
12 A kad se Kikijan, kralj Kuša, približio svom gradu i svi zapovjednici vojske s njim, podigoše oči i vidješe da su gradski zidovi izgrađeni i vrlo visoki, pa se ljudi tome začude.
13 I rekoše jedan drugome: "Zato što su vidjeli da smo u borbi zaostali i jako nas se uplašili, učinili su ovo i podigli gradske zidine i utvrdili ih da kanaanski kraljevi ne bi mogli doći u boj protiv njih."
14 Kralj i vojska približiše se gradskim vratima, pogledaše gore i gle, sva gradska vrata bijahu zatvorena. Povikaše stražarima: "Otvorite nam da uđemo u grad!"
15 Ali stražari im nisu dopustili da otvore, po naredbi Balaama, čarobnjaka, njihovog kralja, i nisu im dopustili da uđu u njihov grad.
16 Tako su podigli bitku s njima nasuprot gradskim vratima, i toga dana pade sto trideset ljudi iz vojske u Kikianu.
17 I sljedećeg dana nastavili su se boriti i borili su se na obali rijeke; pokušali su proći, ali nisu uspjeli, pa su neki od njih potonuli u jame i umrli.
18 Kralj im je tada naredio da posjeku drveće kako bi napravili splavove kojima bi mogli doći do njih, i oni su to i učinili.
19 A kad su stigli do mjesta jaraka, vode su se vrtjele mlinovima, i dvjesto ljudi na deset splavova se utopilo.
20 Trećeg dana došli su da se bore na strani gdje su bile zmije, ali nisu mogli prići tamo, jer su zmije pobile stotinu i sedamdeset ljudi, i prestali su se boriti protiv Kuša, i opsjedali su Kuš devet godina, niko nije izašao ni ušao.
21 U to vrijeme, dok je trajao rat i opsada Kuša, Mojsije je pobjegao iz Egipta od faraona koji ga je htio ubiti jer je ubio Egipćanina.
22 Mojsije je imao osamnaest godina kada je pobjegao iz Egipta od faraonove prisutnosti, i pobjegao je i utekao se u logor Kikijana, koji je u to vrijeme opsjedao Kuš.
23 Mojsije je bio devet godina u logoru etiopskog kralja Kikijana, sve vrijeme dok su opsjedali etiopski kraljevstvo, i Mojsije je izlazio i dolazio s njima.
24 I kralj i knezovi i svi ratnici voljeli su Mojsija, jer je bio velik i dostojanstven, njegov stas je bio kao plemenit lav, njegovo lice kao sunce, a njegova snaga kao lavlja, i bio je kraljev savjetnik.
25 A nakon devet godina, Kikijana je obuzela smrtna bolest, i bolest ga je savladala, te je umro sedmog dana.

26 Njegove sluge ga balzamiraše, odnesoše i sahraniše nasuprot gradskim vratima, sjeverno od egipatske zemlje.
27 I sagradiše nad njim elegantnu, čvrstu i visoku građevinu, a ispod nje postaviše veliko kamenje.
28 I kraljevi pisari urezaše na to kamenje svu moć svog kralja Kikijana i sve njegove bitke koje je vodio, gle, zapisane su tamo i danas.
29 Nakon smrti kuškog kralja Kikijana, njegovi ljudi i vojska su zbog rata bili veoma ožalošćeni.
30 Tada rekoše jedan drugome: "Savjetujte nam šta da radimo u ovom trenutku, jer već devet godina živimo u pustinji, daleko od svojih domova."
31 Ako kažemo da ćemo se boriti protiv grada, mnogi od nas će biti ranjeni ili ubijeni, a ako ostanemo ovdje pod opsadom, i mi ćemo umrijeti.
32 Jer sada će svi kraljevi Arama i sinova Istoka čuti da je naš kralj mrtav i iznenada će nas napasti neprijateljski, borit će se protiv nas i neće nam ostaviti nijednog ostatka.
33 Zato sada idemo i postavimo sebi kralja i ostanimo u opsadi dok nam se grad ne preda.
34 I htjeli su toga dana izabrati čovjeka za kralja iz Kikianove vojske, ali nisu našli nikoga drugog po svom izboru poput Mojsija da im vlada.
35 I brzo skinuše sa sebe odjeću i baciše je na zemlju, pa načiniše veliku gomilu i na nju položiše Mojsija.
36 I ustadoše i zatrubiše u trube i vikaše pred njim: "Živio kralj, živio kralj!"
37 I sav narod i plemići zakleše mu se da će mu dati za ženu Adoniju, kraljicu Kušijku, ženu Kikijanovu, i toga dana postaviše Mojsija za kralja nad sobom.
38 I sav narod Kuša izda toga dana proglas: "Svaki čovjek mora dati Mojsiju nešto od onoga što ima."
39 I rašriše plahtu na hrpu, i svaki čovjek baci u nju nešto od onoga što je imao, jedan zlatnu naušnicu, a drugi novčić.
40 Također, oniks, bdelij, bisere i mramor baciše sinovi Kušovi Mojsiju na gomilu, također i srebro i zlato u velikom izobilju.
41 Mojsije uze svo srebro i zlato, sve posuđe, bdelij i oniks, što su mu dali svi sinovi Kušovi, i pohrani ih među svoje riznice.
42 I Mojsije je vladao nad sinovima Kušovim toga dana, na mjesto Kikijana, kralja Kuša.

POGLAVLJE 73

1 Pedeset i pete godine vladavine faraona, kralja egipatskog, to jest sto pedeset i sedme godine odlaska Izraelaca u Egipat, zakralji se Mojsije u Kušu.
2 Mojsije je imao dvadeset i sedam godina kada je počeo vladati nad Kušom i vladao je četrdeset godina.
3 I Gospod dade Mojsiju naklonost i milost u očima svih sinova Kušovih, i sinovi Kušovi ga veoma volješe, tako da je Mojsije bio naklonjen Gospodu i ljudima.
4 Sedmoga dana njegove vladavine sabraše se svi sinovi Kušovi i dođoše pred Mojsija i pokloniše mu se do zemlje.
5 I sva djeca rekoše zajedno pred kraljem: "Daj nam savjet da vidimo šta treba učiniti s ovim gradom."
6 Jer je već devet godina otkako opsjedamo grad, a nismo vidjeli svoju djecu i svoje žene.
7 Kralj im odgovori: "Ako poslušate glas moj u svemu što vam zapovjedim, Gospod će nam dati grad u ruke i mi ćemo ga osvojiti."
8 Jer ako se budemo borili s njima kao u prethodnoj bici koju smo vodili s njima prije Kikijanove smrti, mnogi od nas će pasti ranjeni kao i prije.
9 Zato evo savjeta za tebe u ovoj stvari; ako poslušaš glas moj, grad će biti predan u naše ruke.
10 Tada sve vojske odgovoriše kralju: "Sve što nam gospodar naš zapovjedi, učinit ćemo."
11 I Mojsije im reče: "Prođite i oglasite glas u cijelom taboru svemu narodu govoreći:
12 Ovako kaže kralj: "Idi u šumu i donesi sa sobom nekoliko mladih roda, svaki čovjek po jedno mladunče u ruci."
13 A svako ko prestupi kraljevu riječ i ne dovede svoje mlado dijete, taj će poginuti, a kralj će uzeti sve što mu pripada.
14 A kad ih dovedeš, bit će kod tebe, odgajat ćeš ih dok ne odrastu i naučit ćeš ih da skaču, kao što to čine mladi jastrebovi.
15 Svi sinovi Kušovi čuše Mojsijeve riječi, ustadoše i proglasiše po cijelom taboru:
16 Vama, svi sinovi Kušovi, kraljeva je naredba da svi zajedno odete u šumu i da ondje uhvatite mlade rode, svaki svoje mladunče u ruku, i da ih dovedete kući.
17 A svako ko prekrši kraljevu naredbu bit će kažnjen smrću, a kralj će uzeti sve što mu pripada.
18 I sav narod učini tako, i odoše u šumu i popeše se na jele i uhvatiše, svaki čovjek po jedno mlado u ruku, sve mlade rode, i odvedoše ih u pustinju i odgojiše ih po kraljevoj naredbi, i naučiše ih da skaču po njima, slično mladim jastrebovima.
19 A nakon što su mlade rode odgojene, kralj naredi da se tri dana gladuju, i sav narod to učini.
20 A trećeg dana kralj im reče: "Ojačajte se i postanite hrabri ljudi! Obucite svaki svoj oklop, opasajte se mačem i jašite svaki svog konja i uzmite svaki svoju mladu rodu u ruku."
21 I mi ćemo ustati i boriti se protiv grada na mjestu gdje su zmije; i sav narod je učinio kako je kralj naredio.
22 I svaki uze svoje mladunče u ruku i odoše. A kad stigoše do mjesta gdje su bile zmije, kralj im reče: "Pošaljite svako svoje mlado rodu na zmije."
23 I poslaše svaki svoju mladu rodu po kraljevoj naredbi, a mlade rode navališe na zmije i sve ih prožderu i istrijebiše s tog mjesta.
24 A kad su kralj i narod vidjeli da su sve zmije uništene na tom mjestu, sav narod je podigao veliku vrisku.
25 I približiše se i ratovaše protiv grada, osvojiše ga i pokoriše ga, i uđoše u grad.
26 I poginu toga dana hiljadu i stotinu ljudi od stanovnika grada, svi koji su živjeli u gradu, ali od ljudi koji su ga opsjedali nijedan ne pogine.
27 Tako su sva Kušova djeca otišla svaki svojoj kući, svojoj ženi i djeci i svima koji su mu pripadali.
28 A čarobnjak Balaam, kad je vidio da je grad osvojen, otvorio je vrata i pobjegao je, on i njegova dva sina i osam braće, te se vratio u Egipat faraonu, kralju egipatskom.

29 To su čarobnjaci i vračari koji se spominju u knjizi zakona, a koji su se suprotstavili Mojsiju kada je Gospod doveo kuge na Egipat.
30 Tako je Mojsije osvojio grad svojom mudrošću, a sinovi Kuša postavili su ga na prijestolje umjesto Kikijana, kralja Kuša.
31 I stavili su mu kraljevsku krunu na glavu i dali su mu za ženu Adoniju, kušitsku kraljicu, ženu Kikijana.
32 Mojsije se bojao Gospoda, Boga otaca svojih, te nije došao k njoj niti je pogledao.
33 Jer se Mojsije sjetio kako je Abraham zakleo svog slugu Eliezera govoreći mu: "Nećeš uzeti ženu od kćeri kanaanskih za mog sina Izaka."
34 I šta je Izak učinio kad je Jakov pobjegao od svog brata, kad mu je zapovjedio govoreći: "Ne uzimaj ženu između kćeri kanaanskih, niti sklapaj savez s bilo kojom od sinova Hamovih."
35 Jer Gospod, Bog naš, dade Hama, sina Noina, i djecu njegovu i sve njegovo potomstvo za robove djeci Šemovoj i djeci Jafetovoj, i njihovom potomstvu poslije njih za robove zauvijek.
36 Stoga Mojsije nije okrenuo ni srca ni očiju na Kikijanovu ženu sve dane dok je vladao nad Kušom.
37 Mojsije se bojao Gospoda, Boga svoga, svega života svoga, i hodio je pred Gospodom istinito, svim srcem svojim i svom dušom svojom, nije skretao s pravog puta svih dana života svoga; nije skretao s puta ni desno ni lijevo, kojim su hodili Abraham, Izak i Jakov.
38 Mojsije se učvrstio u kraljevstvu Kušovih sinova i vodio je Kušove sinove svojom uobičajenom mudrošću, i Mojsije je napredovao u svom kraljevstvu.
39 U to vrijeme Aram i sinovi istoka čuše da je Kikijan, kralj Kuša, umro, pa se Aram i sinovi istoka pobuniše protiv Kuša u one dane.
40 I Mojsije sakupi sve sinove Kuša, narod vrlo moćan, oko trideset hiljada ljudi, i izađe da se bori protiv Aramejaca i sinova Istoka.
41 I najprije su otišli k sinovima istoka, i kad su sinovi istoka čuli njihov izvještaj, otišli su im u susret i zaratili se s njima.
42 I rat je bio žestok protiv sinova istoka, te je Gospod predao sve sinove istoka u ruke Mojsijeve, te je palo oko tri stotine ljudi poginulo.
43 I svi sinovi istoka okrenuše se i povukoše, pa ih Mojsije i sinovi Kušovi progone, pokoriše ih i nametnuše im porez, kao što im je bio običaj.
44 Tako Mojsije i sav narod s njim pređoše odatle u zemlju Aram na rat.
45 I Aramejci su im pošli u susret i borili su se protiv njih, i Gospod ih je predao u ruke Mojsijeve, te su mnogi Aramejci pali ranjeni.
46 Mojsije i narod Kuša pokoriše i Aramejce, koji su također plaćali svoj uobičajeni porez.
47 Mojsije je pokorio Aramejce i djecu istoka djeci Kušovoj, i Mojsije i sav narod koji je bio s njim okrenuše se u zemlju Kuš.
48 Mojsije se učvrstio u kraljevstvu sinova Kušovih, i Gospod je bio s njim, i svi sinovi Kušovi su ga se bojali.

POGLAVLJE 74

1 Na kraju godina umrije Saul, kralj Edoma, a na njegovom mjestu zavlada Baal Hanan, sin Akborov.
2 Šesnaeste godine Mojsijevog vladanja nad Kušom, Baal Kanan, sin Akborov, vladao je u zemlji Edomskoj nad svim sinovima Edomskim trideset i osam godina.
3 U njegovo vrijeme Moab se pobunio protiv vlasti Edoma, jer je bio pod Edomom još od vremena Hadada, sina Bedadovog, koji je porazio njih i Midjane i podvrgao Moab Edomu.
4 A kad je Baal Kanan, sin Akborov, postao kralj Edoma, svi sinovi Moapovi odustali su od Edoma.
5 U to vrijeme umrije afrički kralj Angeas, a na njegovo mjesto zavlada sin njegov Azdrubal.
6 U te dane umrije Janeas, kralj djece Hitimske, i sahraniše ga u njegovom hramu koji je sagradio za sebe u ravnici Kanopije kao prebivalište, a Latin zavlada umjesto njega.
7 Dvadeset i druge godine Mojsijevog vladanja nad sinovima Kušovim, Latin je vladao nad sinovima Kitimovim četrdeset i pet godina.
8 I on je također sagradio za sebe veliku i moćnu kulu, i u njoj je sagradio elegantan hram za svoju rezidenciju, da bi provodio svoju vladu, kako je bio običaj.
9 Treće godine svoje vladavine naredio je da se objavi poziv svim njegovim vještim ljudima, koji su za njega napravili mnogo brodova.
10 Latin je sakupio sve svoje snage i dođoše brodovima te se ukrcaše u borbu protiv Azdrubala, sina Angejinog, kralja Afrike. Stigoše u Afriku i započeše bitku s Azdrubalom i njegovom vojskom.
11 Latin je nadvladao Azdrubala i uzeo od Azdrubala vodovod koji je njegov otac donio od djece Kitima, kada je uzeo Janiju, kćer Uzijevu, za ženu. Tako je Latin srušio most vodovoda i zadao težak udarac cijeloj Azdrubalovoj vojsci.
12 Preostali snažni ljudi Azdrubalovi ojačaše, i njihova se srca ispuniše zavišću, te su tražili smrt i ponovo se upustili u bitku s Latinom, kraljem Hitima.
13 I bitka je bila žestoka među svim ljudima Afrike, i svi su pali ranjeni pred Latinom i njegovim narodom, a i kralj Azdrubal je pao u toj bici.
14 Kralj Azdrubal imao je vrlo lijepu kćer, koja se zvala Ušpezena, i svi muškarci Afrike vezli su njen lik na svojoj odjeći, zbog njene velike ljepote i ljupkog izgleda.
15 I ljudi iz Latina ugledaše Ušpezenu, kćer Azdrubalovu, i pohvališe je svom kralju Latinusu.
16 Latin naredi da mu je dovedu, a Latin uze Ušpezenu za ženu i vrati se na put za Chitim.
17 I nakon smrti Azdrubala, sina Angejinog, kada se Latin vratio u svoju zemlju iz bitke, svi stanovnici Afrike ustadoše i uzeše Anibala, sina Angejinog, mlađeg brata Azdrubala, i postaviše ga za kralja umjesto njegovog brata nad cijelom zemljom u Africi.
18 A kad je zavladao, odlučio je otići u Chitim da se bori sa sinovima Chitimskim, da osveti stvar Azdrubala, svog brata, i stvar stanovnika Afrike, i to je i učinio.
19 I sagradi mnogo brodova i dođe u njih sa svom svojom vojskom i ode u Kitim.
20 Tako se Anibal borio s djecom Kitima, i djeca Kitima pala su ranjena pred Anibalom i njegovom vojskom, i Anibal je osvetio stvar svog brata.

21 Anibal je nastavio rat osamnaest godina sa sinovima Kitima, i Anibal je živio u zemlji Kitima i ondje se dugo utaborio.
22 Anibal je vrlo teško udario djecu Kitima i pobio njihove velikaše i knezove, a od ostatka naroda pobio je oko osamdeset hiljada ljudi.
23 I na kraju dana i godina, Anibal se vrati u svoju zemlju Afriku i vladao je sigurno umjesto svog brata Azdrubala.

POGLAVLJE 75

1 U to vrijeme, sto osamdesete godine odlaska Izraelaca u Egipat, izašlo je iz Egipta hrabrih ljudi, trideset hiljada pješaka, od sinova Izraelovih, koji su svi bili iz plemena Josipova, od sinova Efraima, sina Josipova.
2 Jer su govorili da je navršeno vrijeme koje je Gospod odredio djeci Izraelovoj u stara vremena, koje je rekao Abrahamu.
3 I ovi ljudi se opasaše, i svaki stavi svoj mač uz bok, i svaki svoj oklop na sebe, i uzdaše se u svoju snagu, i izađoše zajedno iz Egipta snažnom rukom.
4 Ali nisu ponijeli nikakve namirnice za put, samo srebro i zlato, čak ni hljeba za taj dan nisu ponijeli u svojim rukama, jer su mislili da će dobiti namirnice za plaću od Filistejaca, a ako ne, uzeli bi je silom.
5 A ovi ljudi bijahu vrlo moćni i hrabri ljudi, jedan čovjek je mogao progoniti hiljadu, a dvojica su mogla protjerati deset hiljada, pa su se uzdali u svoju snagu i išli zajedno onako kako su išli.
6 I uputiše se prema zemlji Gat, i sišavši nađoše pastire Gata gdje pasu stoku sinova Gata.
7 I rekoše pastirima: "Dajte nam nešto od ovaca za platu da jedemo, jer smo gladni, jer danas nismo jeli hljeba."
8 A pastiri rekoše: "Jesu li to naše ovce ili goveda da vam ih dajemo čak i za plaću?" Tada pristupiše Efraimovi sinovi da ih silom uzmu.
9 Gatski pastiri su vikali nad njima tako da se njihov plač čuo izdaleka, pa su svi gatski sinovi izašli k njima.
10 A kad sinovi Gata vidješe zlodjela sinova Efrajimovih, vratiše se i sabraše ljude Gata, i svaki obuče svoju opremu, i izađoše na boj protiv sinova Efrajimovih.
11 I sukobiše se s njima u dolini Gat, i bitka je bila žestoka, te su toga dana međusobno pobili mnogo ljudi.
12 Drugog dana poslaše sinovi Gata u sve filistejske gradove da im dođu u pomoć, rekavši:
13 Dođite k nama i pomozite nam da porazimo Efrajimovce koji su izašli iz Egipta da uzmu našu stoku i da se bore protiv nas bez razloga.
14 Duše Efrajimovih sinova bijahu iznemogle od gladi i žeđi, jer tri dana nisu jeli kruh. Četrdeset hiljada ljudi iziđe iz gradova Filistejaca da pomognu ljudima iz Gata.
15 I ti ljudi su se borili sa sinovima Efrajimovim, i Gospod je predao sinove Efrajimove u ruke Filistejaca.
16 I pobiše sve sinove Efrajimove, sve koji su izašli iz Egipta, nijedan nije ostao osim deset ljudi koji su pobjegli iz bitke.
17 Jer ovo zlo bijaše od Gospoda protiv sinova Efrajimovih, jer prestupiše riječ Gospodnju izašavši iz Egipta, prije nego što je došlo vrijeme koje je Gospod u davna vremena odredio Izraelu.
18 I od Filistejaca je palo mnogo ljudi, oko dvadeset hiljada ljudi, a njihova braća su ih odnijela i sahranila u svojim gradovima.
19 I pobijeni sinovi Efrajimovi ostajali su napušteni u dolini Gata mnogo dana i godina, i nisu bili dovedeni u grob, i dolina se napunila ljudskim kostima.
20 A ljudi koji su pobjegli iz bitke dođoše u Egipat i ispričaše svim sinovima Izraelovim sve što ih je zadesilo.
21 I njihov otac Efraim tugovao je za njima mnogo dana, a njegova braća došla su da ga utješe.
22 I dođe k svojoj ženi, a ona rodi sina, a on mu nadjede ime Berija, jer je bila nesretna u njegovoj kući.

POGLAVLJE 76

1 Mojsije, sin Amramov, još je uvijek bio kralj u zemlji Kuš u to vrijeme i napredovao je u svom kraljevstvu i upravljao je vladom nad sinovima Kušovim pravdom, pravednošću i integritetom.
2 I svi sinovi Kušovi voljeli su Mojsija sve dane dok je vladao nad njima, i svi stanovnici zemlje Kušovi vrlo su ga se bojali.
3 A četrdesete godine Mojsijevog vladanja nad Kušom, Mojsije je sjedio na kraljevskom prijestolju, dok je kraljica Adonija bila pred njim, a svi velikaši sjedili su oko njega.
4 A kraljica Adonija reče pred kraljem i knezovima: "Šta je to što vi, sinovi Kušovi, radite već toliko vremena?"
5 Sigurno znaš da mi se ovaj čovjek, otkad vlada nad Kušom četrdeset godina, nije približio niti je služio bogovima sinova Kuša.
6 Zato sada čujte, sinovi Kuševi, i neka ovaj čovjek više ne vlada nad vama jer nije od našeg tijela.
7 Evo, moj sin Menakrus je odrastao; neka vlada nad tobom, jer je bolje za tebe služiti sinu gospodara svoga nego strancu, robu egipatskog kralja.
8 I sav narod i plemići sinova Kuša čuše riječi koje im je kraljica Adonija izgovorila.
9 Sav narod se pripremao do večeri, a ujutro rano ustadoše i za kralja nad sobom postaviše Menakra, sina Kikijana.
10 I svi sinovi Kušovi bojahu se dići ruku na Mojsija, jer Gospod bijaše s Mojsijem, i sinovi Kušovi sjetiše se zakletve kojom su se zakleli Mojsiju, zato mu ne učiniše ništa nažao.
11 Ali sinovi Kuša dadoše Mojsiju mnogo darova i otpustiše ga od sebe s velikom počasti.
12 Tako Mojsije izađe iz zemlje Kuš i vrati se kući i prestade vladati nad Kušom. Mojsije je imao šezdeset i šest godina kada izađe iz zemlje Kuš, jer je to bila riječ od Gospoda, jer je došlo vrijeme koje je odredio u davna vremena da izvede Izrael iz nevolje sinova Hamovih.
13 Mojsije ode u Midjan, jer se bojao vratiti u Egipat zbog faraona, pa ode i sjede na bunaru u Midjanu.
14 I sedam kćeri Reuela Midjanskog iziđe da pasu stado svoga oca.
15 I dođoše do bunara i zahvatiše vode da napoje očevo stado.
16 Tako su midjanski pastiri došli i otjerali ih, a Mojsije je ustao, pomogao im i napojio stado.
17 I dođoše kući svom ocu Reuelu i ispričaše mu šta im je Mojsije učinio.

18 A oni rekoše: "Jedan Egipćanin nas je izbavio iz ruku pastira, zahvatio nam je vode i napojio stado."
19 A Reuel reče svojim kćerima: "Gdje je on? Zašto ste ostavili čovjeka?"
20 Reuel posla po njega, dovede ga i dovede kući, i on je s njim jeo kruh.
21 Mojsije ispriča Reuelu da je pobjegao iz Egipta i da je vladao četrdeset godina nad Kušom, te da su mu kasnije oduzeli vlast i otpustili ga u miru s čašću i darovima.
22 A kad Reuel ču Mojsijeve riječi, reče u sebi: "Stavit ću ovog čovjeka u tamnicu da pomirim Kuševe, jer je pobjegao od njih."
23 I uzeše ga i baciše u tamnicu, i Mojsije je bio u tamnici deset godina. Dok je Mojsije bio u tamnici, Zipora, kći Reuelova, sažali se nad njim i cijelo vrijeme ga opskrbljivala kruhom i vodom.
24 A sva djeca Izraelova još su bila u zemlji egipatskoj, služeći Egipćanima u svakojakim teškim poslovima, i ruka Egipta i dalje je bila stroga nad djecom Izraelovom u one dane.
25 U to vrijeme Gospod udari faraona, kralja egipatskog, i udari ga gubom od tabana do tjemena; zbog okrutnog postupanja sa sinovima Izraelovim, ova kuga u to vrijeme od Gospoda udari faraona, kralja egipatskog.
26 Jer Gospod je uslišio molitvu svog naroda, sinova Izraelovih, i njihov vapaj je dopro do njega zbog njihovog teškog rada.
27 Ipak se njegov gnjev nije odvratio od njih, i ruka faraonova je još uvijek bila ispružena protiv sinova Izraelovih, i faraon je otvrdnuo vrat svoj pred Gospodom, i povećao je jaram svoj nad sinovima Izraelovim i ogorčio im život svakovrsnim teškim radom.
28 A kad je Gospod poslao kugu na faraona, kralja egipatskog, zamolio je svoje mudrace i čarobnjake da ga izliječe.
29 A njegovi mudraci i čarobnjaci rekoše mu: "Ako se u rane stavi krv male djece, ozdravit će."
30 Faraon ih je poslušao i poslao svoje sluge u Gošen k sinovima Izraelovim da uzmu njihovu malu djecu.
31 Faraonovi sluge odoše i silom otimahu dojenčad Izraelovih sinova iz naručja njihovih majki i dovodiše ih faraonu svaki dan, po jedno dijete dnevno, a ljekari ih ubijahu i primjećivahu na kugu; tako su činili sve dane.
32 A broj djece koju je faraon pobio bio je tri stotine sedamdeset i pet.
33 Ali Gospod nije poslušao ljekare egipatskog kralja, i kuga se sve više širila.
34 Faraon je deset godina patio od te kuge, ali faraonovo srce je još više otvrdnjavalo protiv djece Izraelove.
35 A nakon deset godina Gospod je nastavio mučiti faraona razornim kugama.
36 I Gospod ga udari ružnim tumorom i bolešću u želucu, te se ta kuga pretvori u jak čir.
37 U to vrijeme dođoše dva faraonova ministra iz zemlje Gošen, gdje su bili svi sinovi Izraelovi, i otiđoše u faraonovu kuću i rekoše mu: "Vidjeli smo sinove Izraelove kako nemarno rade i nemarno rade."
38 A kad faraon ču riječi svojih slugu, razgnjevi se silovito na sinove Izraelove, jer ga je tjelesna bol jako pogodila.
39 A on odgovori i reče: "Sada kad sinovi Izraelovi znaju da sam bolestan, okreću se i rugaju nam se. Zato mi sada upregnite kola, da idem u Gošen i vidim ruganje sinova Izraelovih kojim me rugaju." Zato mu sluge njegove upregnuše kola.
40 I uzeše ga i posadiše na konja, jer nije mogao sam jahati;
41 I uze sa sobom deset konjanika i deset pješaka i ode k sinovima Izraelovim u Gošen.
42 A kad su stigli do egipatske granice, kraljev konj je prošao u usko mjesto, uzdignuto u udubljenom dijelu vinograda, ograđeno s obje strane, dok je s druge strane bila nizina, ravnica.
43 I konji su brzo trčali na tom mjestu i pritiskali jedni druge, a drugi konji su pritiskali kraljevog konja.
44 I kraljev konj pade u nizinu dok je kralj jahao na njemu, i kad pade, kočija se prevrnu preko kraljevog lica i konj padne na kralja, a kralj vrisnu, jer ga tijelo jako bolješe.
45 I tijelo kraljevo bi rastrgano, kosti mu bješe slomljene i nije mogao jahati, jer je to bilo od Gospoda njemu, jer je Gospod čuo vapaje svog naroda, sinova Izraelovih, i njihovu nevolju.
46 Njegove sluge su ga nosile na ramenima, malo po malo, i vraćale su ga u Egipat. I konjanici koji su bili s njim vratili su se u Egipat.
47 I položiše ga u njegov krevet, i kralj znade da mu je došao kraj, da umre, pa kraljica Aparanitha, njegova žena, dođe i plaka pred kraljem, a kralj zaplaka s njom u velikom plaču.
48 I svi njegovi velikaši i sluge dođoše toga dana i vidješe kralja u toj nevolji, i plakaše s njim velikim plačem.
49 I kraljevi knezovi i svi njegovi savjetnici savjetovali su kralju da postavi za kralja u zemlji nekoga koga odabere između svojih sinova.
50 Kralj je imao tri sina i dvije kćeri koje mu je rodila kraljica Aparanith, njegova žena, osim kraljeve djece od konkubina.
51 A ovo su im bila imena: prvorođenac Otri, drugi Adikam, treći Morion, a njihove sestre, ime starije Bathie i drugog Acuzija.
52 A Otri, prvorođenac kraljev, bio je idiot, brzoplet i brzoplet u svojim riječima.
53 Ali Adikam bijaše čovjek lukav i mudar, poznavatelj sve egipatske mudrosti, ali neuglednog izgleda, krupne puti i vrlo niskog rasta; visok je jedan lakat.
54 A kad kralj vidje Adikama, svog sina, inteligentnog i mudrog u svemu, odluči da on bude kralj umjesto njega nakon njegove smrti.
55 I uze sebi za ženu Gedudu, kćer Abilotovu. Bješe mu deset godina, i ona mu rodi četiri sina.
56 A poslije toga ode i uze tri žene te rodi osam sinova i tri kćeri.
57 I nered je uveliko prevladavao kralja, i njegovo meso je smrdjelo kao meso strvine bačene na polje ljeti, za vrijeme sunčeve žege.
58 A kad kralj vidje da ga je bolest jako pogodila, naredi da mu dovedu sina Adikama, i postaviše ga za kralja zemlje umjesto njega.
59 Nakon tri godine, kralj umrije, sramoćen, ponižen i gađen, a njegove ga sluge odnesoše i sahraniše u grobnici egipatskih kraljeva u Soan Mizraimu.
60 Ali ga nisu balzamirali kao što je to bio običaj s kraljevima, jer mu je meso bilo trulo, i nisu mogli pristupiti da ga balzamiraju zbog smrada, pa su ga brzo sahranili.

61 Jer ovo zlo bijaše od Gospoda prema njemu, jer mu Gospod uzvrati zlo za zlo koje učini Izraelu u dane svoje.
62 I umrije u strahu i sramoti, a sin njegov Adikam zavlada na njegovom mjestu.

POGLAVLJE 77

1 Adikamu je bilo dvadeset godina kada je vladao Egiptom, vladao je četiri godine.
2 Dvjesto i šeste godine Izraelova odlaska u Egipat, Adikam je zavladao Egiptom, ali nije ostao tako dugo u svojoj vladavini nad Egiptom kao što su njegovi očevi nastavili svoje vladavine.
3 Jer je Melol, njegov otac, vladao devedeset i četiri godine u Egiptu, ali je deset godina bio bolestan i umro, jer je bio zao pred Gospodom.
4 I svi Egipćani nazvaše faraona imenom Adikam, kao što su i njegovi očevi i činili u Egiptu.
5 I svi faraonovi mudraci nazvaše Adikama imenom Ahuz, jer se skraćeno Ahuz na egipatskom jeziku zove.
6 A Adikam je bio izuzetno ružan, visok lakat i pedalj, i imao je veliku bradu koja mu je dosezala do tabana.
7 Faraon je sjeo na prijestolje svoga oca da vlada Egiptom i upravljao je Egiptom mudro.
8 Dok je vladao, nadmašio je svog oca i sve prethodne kraljeve u zloći i povećao je jaram svoj nad sinovima Izraelovim.
9 I ode sa svojim slugama u Gošen k sinovima Izraelovim i utvrdi im posao govoreći im: "Dovršite svoj posao, svaki dan svoj zadatak, i neka vam ruke ne klonu od našeg posla od danas nadalje, kao što ste činili u vrijeme moga oca."
10 I postavi nad njima nadzornike između sinova Izraelovih, a nad tim nadzornicima postavi nadzornike između svojih slugu.
11 I postavi im mjeru cigli da ih rade prema tom broju, dan za danom, a zatim se vrati i ode u Egipat.
12 U to vrijeme, faraonovi nadzornici narediše nadglednicima sinova Izraelovih, prema faraonovoj zapovijedi, rekavši:
13 Ovako kaže faraon: ‘Radi svoj posao svaki dan i dovrši svoj zadatak, i poštuj dnevnu mjeru cigli; ne umanjuj ništa.
14 I dogodit će se da ako vam nedostaju vaše svakodnevne cigle, postavit ću vašu malu djecu na njihovo mjesto.
15 I egipatski nadzornici su u to vrijeme činili onako kako im je faraon naredio.
16 I kad god bi se utvrdio bilo kakav nedostatak u mjeri cigli koje su Izraelci trebali svaki dan napraviti, faraonovi nadzornici bi odlazili k ženama Izraelaca i uzimali dojenčad Izraelaca prema broju cigli koje su nedostajale. Silom bi ih uzimali iz krila njihovih majki i stavljali ih u zgradu umjesto cigli.
17 Dok su njihovi očevi i majke plakali nad njima i jecali kada su čuli plač svoje djece u zidu zgrade.
18 I nadzornici su nadvladali Izraelce te su Izraelci trebali smjestiti svoju djecu u zgradu, tako da je jedan čovjek postavio svog sina u zid i stavio malter na njega, dok su mu oči plakale nad njim i suze su mu tekle po njegovom djetetu.
19 I egipatski nadzornici su tako činili s djecom Izraelovom mnogo dana, i niko se nije sažalio niti sažalio nad djecom Izraelovih sinova.
20 A broj sve djece ubijene u zgradi bio je dvjesto i sedamdeset, od kojih su neki gradili umjesto na ciglama koje su njihovi očevi ostavili nedostatke, a neki su mrtvi bili izvučeni iz zgrade.
21 I posao koji je bio nametnut djeci Izraelovoj u vrijeme Adikama nadmašio je po težini onaj koji su obavljali u vrijeme njegova oca.
22 I sinovi Izraelovi su svaki dan uzdisali zbog teškog posla svoga, jer su govorili u sebi: "Evo, kad faraon umre, njegov sin će ustati i olakšati nam posao!"
23 Ali su ovaj posljednji posao povećali više nego prvi, i sinovi Izraelovi su zbog toga uzdisali i njihov vapaj se uzdizao k Bogu zbog njihovog truda.
24 I Bog ču glas sinova Izraelovih i njihov vapaj u one dane, i Bog se sjeti s njima svog saveza koji je sklopio s Abrahamom, Izakom i Jakovom.
25 I Bog je vidio teret sinova Izraelovih i njihov teški rad u tim danima, i odlučio je da ih izbavi.
26 A Mojsije, sin Amramov, još je uvijek bio zatvoren u tamnici u ono vrijeme, u kući Reuela Midjanskog, a Zipora, kći Reuelova, tajno mu je davala hranu svaki dan.
27 Mojsije je bio zatvoren u tamnici u kući Reuelovoj deset godina.
28 A na kraju deset godina, što je bila prva godina vladavine faraona nad Egiptom, na mjesto njegovog oca,
29 Zipora reče svom ocu Reuelu: "Niko ne pita niti traži Hebreja kojeg si već deset godina svezao u tamnicu."
30 Dakle, ako ti se čini dobrim, hajde da pošaljemo i vidimo je li živ ili mrtav; ali njen otac nije znao da ga je ona podržavala.
31 A njen otac Reuel odgovori i reče joj: "Je li se ikada dogodilo tako nešto da čovjek bude zatvoren u tamnici bez hrane deset godina, a da ostane živ?"
32 A Sipora odgovori ocu svome: "Sigurno si čuo da je Bog Hebreja velik i strašan i da čini čuda za njih u svako doba."
33 On je izbavio Abrahama iz Ura Kaldejskog, Izaka od mača njegova oca, i Jakova od anđela Gospodnjeg koji se hrvao s njim kod gaza Jabuka.
34 I s ovim čovjekom je učinio mnogo toga, izbavio ga je iz rijeke u Egiptu i od mača faraona i od djece Kušove, pa će ga sada izbaviti i od gladi i oživjeti.
35 I ta se stvar svidjela Reuelu, te on učini po riječi svoje kćeri i posla ljude u tamnicu da saznaju šta se dogodilo s Mojsijem.
36 I vidje, i gle, čovjek Mojsije živi u tamnici, stojeći na nogama svojim, hvaleći i moleći se Bogu svojih otaca.
37 Reuel zapovjedi da izvedu Mojsija iz tamnice, pa ga obrijaše, a on presvuče tamničku odjeću i pojede kruh.
38 Poslije toga Mojsije ode u vrt Reuelov koji je bio iza kuće i ondje se pomoli Gospodu, Bogu svome, koji je za njega učinio velika čudesa.
39 I dok se molio, pogledao je nasuprot njemu, i gle, safirni štapić bio je postavljen u zemlju, koja je bila zasađena usred vrta.
40 I pristupi štapu i pogleda, i gle, ime Gospoda Boga nad vojskama bijaše ugravirano na njemu, napisano i razvijeno na štapu.
41 I on to pročita i pruži ruku svoju i ubra ga kao šumsko drvo iz šipražja, a štap mu je bio u ruci.

42 I ovo je štap kojim su učinjena sva djela našeg Boga, nakon što je stvorio nebo i zemlju i svu njihovu vojsku, mora, rijeke i sve njihove ribe.
43 A kad Bog istjera Adama iz Edenskog vrta, on uze štap u ruku i ode te poče obrađivati zemlju iz koje je uzet.
44 I štap je došao do Noe i bio je dan Šemu i njegovim potomcima, sve dok nije došao u ruke Abrahama Hebreja.
45 A kad je Abraham dao sve što je imao svom sinu Izaku, dao mu je i ovaj štap.
46 A kad Jakov pobjega u Padan-Aram, uze ga u svoje ruke i vrati se ocu svome, ne ostavi ga za sobom.
47 A kad je sišao u Egipat, uzeo ga je u svoju ruku i dao ga Josipu, jedan dio više od njegove braće, jer ga je Jakov silom uzeo od svog brata Ezava.
48 A poslije Josipove smrti, egipatski velikaši dođoše u Josipovu kuću, i štap dođe u ruku Reuela Midjanskog, i kad izađe iz Egipta, uze ga u ruku i posadi ga u svom vrtu.
49 I svi junaci Kinejaca pokušaše ga ubrati kad su pokušali uhvatiti njegovu kćer Zipporu, ali nisu uspjeli.
50 Tako je taj štap ostao zasađen u Reuelovom vrtu, sve dok nije došao onaj koji je imao pravo na njega i uzeo ga.
51 A kad Reuel vidje štap u Mojsijevoj ruci, zadivi se zbog njega i dade mu svoju kćer Ziporu za ženu.

POGLAVLJE 78

1 U to vrijeme umrije Baal Kanan, sin Akborov, kralj Edoma, i bi sahranjen u njegovoj kući u zemlji Edomskoj.
2 A poslije njegove smrti, sinovi Ezavovi poslaše u zemlju Edomsku i dovedoše odande čovjeka koji je bio u Edomskoj zemlji, po imenu Hadad, i postaviše ga za kralja nad sobom umjesto Baala Kanana, svog kralja.
3 A Hadad je vladao nad sinovima Edoma četrdeset i osam godina.
4 A kad je postao kralj, odlučio je da se bori protiv Moapaca, da ih dovede pod vlast Ezavovih sinova kao što su bili prije, ali nije bio u stanju, jer su Moapci čuli to, te su ustali i požurili da izaberu kralja nad sobom između svoje braće.
5 I oni poslije toga okupili su velik narod i poslali svoju braću Amonovim sinovima u pomoć da se bore protiv Hadada, kralja Edoma.
6 Hadad je čuo šta su učinili Moapci, i veoma ih se uplašio, i prestao je da se bori protiv njih.
7 U one dane Mojsije, sin Amramov, u Midjanu, uze za ženu Ziporu, kćer Midjanskog Reuela.
8 I Sipora je hodala putevima kćeri Jakovljevih, nije bila ništa manje od pravednosti Sare, Rebeke, Rahele i Lee.
9 I Sipora zače i rodi sina, i nadjenu mu ime Geršom, jer reče: "Domaćin sam u tuđini." Ali nije obrezao kožicu svoju, po zapovijedi svog tasta Reuela.
10 I ona ponovo zače i rodi sina, ali mu obreza kožicu i nadjenu mu ime Eliezer, jer Mojsije reče: "Jer Bog otaca mojih bio mi je pomoć i izbavio me od faraonova mača."
11 Faraon, kralj Egipta, uveliko je povećao rad Izraelaca u one dane i nastavio je da otežava jaram svoj Izraelcima.
12 I naredio je da se u Egiptu objavi: "Ne dajte više slame ljudima za pravljenje cigli, neka idu i skupljaju slamu koju mogu naći."
13 Također, neka daju dnevni iznos cigli koje će praviti i neka im ništa ne oduzimaju, jer su lijeni u svom poslu.
14 I sinovi Izraelovi čuše to, i tugovaše i uzdisaše, i vapiše Gospodu zbog gorčine duša svojih.
15 I Gospod je čuo vapaje sinova Izraelovih i vidio ugnjetavanje kojim su ih Egipćani tlačili.
16 I Gospod je bio ljubomoran na svoj narod i na svoju baštinu, i čuo je njihov glas, i odlučio je da ih izvede iz nevolje egipatske, da im da zemlju kanaansku u posjed.

POGLAVLJE 79

1 U one dane Mojsije je pasao stado svog tasta Reuela Midjanskog, s one strane pustinje Sin, i štap koji je uzeo od svog tasta bio je u njegovoj ruci.
2 Jednog dana se jedno jare odlutalo od stada, a Mojsije pođe za njim te dođe do Božje gore, Horeba.
3 A kad je došao na Horeb, Gospod mu se ondje pojavi u grmu, i nađe grm gdje gori vatrom, ali vatra nije imala moći nad grmom da ga proždre.
4 I Mojsije se jako zapanji ovim prizorom, zbog čega grm nije izgorio, i on se približi da vidi ovu moćnu stvar, i Gospod pozva Mojsija iz vatre i zapovjedi mu da siđe u Egipat, faraonu, kralju egipatskom, da pusti djecu Izraelovu iz svoje službe.
5 A Gospod reče Mojsiju: "Idi, vrati se u Egipat, jer su mrtvi svi koji su tražili tvoj život, i ti ćeš govoriti faraonu da pusti sinove Izraelove iz njegove zemlje."
6 I Gospod mu pokaza da čini znake i čudesa u Egiptu pred očima faraona i očima njegovih podanika, da bi vjerovali da ga je Gospod poslao.
7 Mojsije posluša sve što mu je Gospod zapovjedio, pa se vrati svom tastu i ispriča mu šta se dešava. Reuel mu reče: "Idi s mirom."
8 Mojsije ustade da ide u Egipat, i uze sa sobom svoju ženu i sinove, i bijaše u gostionici na putu, i anđeo Božji siđe i tražiše prigovor protiv njega.
9 I htjede ga ubiti zbog njegovog prvorođenog sina, jer ga nije obrezao i prekršio je savez koji je Gospod sklopio s Abrahamom.
10 Jer Mojsije posluša riječi svoga svekra koje mu reče da ne obrezuje svog prvorođenog sina, zato ga nije obrezao.
11 A Sipora vidje anđela Gospodnjeg kako traži prigodu protiv Mojsija i shvati da je to zbog toga što nije obrezao njenog sina Geršoma.
12 I Sipora požuri i uze oštro kamenje koje je bilo ondje, i obreza svog sina, i izbavi svog muža i sina iz ruke anđela Gospodnjeg.
13 A Aron, sin Amramov, brat Mojsijev, bio je toga dana u Egiptu i šetao se uz rijeku.
14 I Gospod mu se pojavi na tom mjestu i reče mu: "Idi sada k Mojsiju u pustinju!" On ode i srete ga na gori Božjoj i poljubi ga.
15 A Aron podiže oči svoje i ugleda Zeforu, ženu Mojsijevu, i djecu njenu, pa reče Mojsiju: Ko su ti ovi?
16 A Mojsije mu reče: "To su moja žena i sinovi koje mi je Bog dao u Midjanu." Aron se zbog te žene i njene djece razboli.
17 A Aron reče Mojsiju: "Pusti ženu i njenu djecu da idu u kuću njenog oca." Mojsije posluša Aronove riječi i učini tako.
18 I Zipora se vrati sa svojom djecom, i otišli su u kuću Reuelovu, i ostali su ondje dok nije došlo vrijeme kad je

Gospod posjetio svoj narod i izveo ih iz Egipta iz ruke faraonove.
19 Mojsije i Aron dođoše u Egipat k zajednici sinova Izraelovih i govoriše im sve riječi Gospodnje, i narod se obradova veoma velikom radošću.
20 I Mojsije i Aron ustadoše rano sljedećeg dana i otiđoše u faraonovu kuću, i uzeše u ruke Božji štap.
21 A kad su došli do kraljevih vrata, dva mlada lava bila su ondje zatvorena željeznim alatima, i niko nije izlazio ni ulazio ispred njih, osim onih kojima je kralj naredio da dođu, kada su došli vračari i odvukli lavove svojim bajalicama, i to ih je dovelo kralju.
22 Mojsije požuri i podiže štap na lavove i pusti ih, a Mojsije i Aron uđoše u kraljev dom.
23 Lavovi su također došli s njima u radosti, i pratili su ih i radovali se kao što se pas raduje svom gospodaru kad se vrati s polja.
24 A kad faraon vidje to, zapanji se i jako se prestraši od te vijesti, jer im izgled bijaše kao izgled djece Božje.
25 A faraon reče Mojsiju: "Šta tražiš?" A oni mu odgovoriše: "Gospod, Bog Hebreja, poslao nas je k tebi da kažemo: 'Pusti moj narod da mi služi.'"
26 A kad faraon ču njihove riječi, jako se prestraši pred njima i reče im: "Idite danas, a sutra se vratite k meni." I oni učiniše po kraljevoj riječi.
27 A kad su otišli, faraon posla po Balaama, čarobnjaka, i po njegove sinove Janesa i Jambresa, i po sve kraljeve čarobnjake, vračare i savjetnike, i svi dođoše i sjedoše pred kralja.
28 I kralj im ispriča sve riječi koje su mu rekli Mojsije i njegov brat Aron. A čarobnjaci rekoše kralju: "Ali kako su ljudi došli k tebi zbog lavova koji su bili zatočeni na vratima?"
29 A kralj reče: "Jer su podigli svoj štap protiv lavova i pustili ih, i došli k meni, a i lavovi su im se radovali kao što se pas raduje susretu sa svojim gospodarom."
30 A Balaam, sin Beorov, čarobnjak, odgovori kralju: "Ovo nisu niko drugi nego čarobnjaci kao i mi."
31 Zato sada pošaljite po njih, neka dođu i mi ćemo ih iskušati, i kralj je tako i učinio.
32 A ujutro faraon pozva Mojsija i Arona pred kralja. Oni uzeše štap Božji i dođoše k kralju te mu rekoše:
33 Ovako govori Gospod, Bog Hebreja: "Pošalji moj narod da mi služi."
34 A kralj im reče: "Ali ko će vam vjerovati da ste Božji glasnici i da dolazite k meni po njegovoj naredbi?"
35 Zato sada pokaži čudo ili znak u ovoj stvari, i tada će se vjerovati riječima koje govoriš.
36 A Aron brzo baci štap iz ruke pred faraona i pred njegove sluge, a štap se pretvori u zmiju.
37 I čarobnjaci su to vidjeli i svaki je bacio svoj štap na zemlju i oni su postali zmije.
38 I zmija s Aronovog štapa podiže glavu i otvori usta da proguta štapove čarobnjaka.
39 A Balaam, čarobnjak, odgovori i reče: "To se događa od davnina: zmija proždire svoju drugu i živa bića proždiru jedno drugo."
40 Zato ga sada vrati štapu kao što je bio prije, a i mi ćemo vratiti naše štapove kao što su bili prije, i ako tvoj štap proguta naše štapove, tada ćemo znati da je duh Božji u tebi, a ako nije, onda si samo umjetnik kao i mi.
41 A Aron požuri i ispruži ruku svoju i uhvati zmijski rep, i on se pretvori u štap u njegovoj ruci, a čarobnjaci učiniše slično sa svojim štapovima, i uhvatiše svaki rep svoje zmije, i oni postadoše štapovi kao i prije.
42 A kad su se vratili štapovima, Aronov štap proguta njihove štapove.
43 A kad kralj vidje to, naredi da se donese knjiga zapisa koja se odnosi na egipatske kraljeve, i oni donesoše knjigu zapisa, hronike egipatskih kraljeva, u kojoj su bili zapisani svi egipatski idoli, jer su mislili da će u njoj pronaći ime Jehovino, ali ga nisu našli.
44 A faraon reče Mojsiju i Aronu: "Gle, nisam našao ime vašeg Boga zapisano u ovoj knjizi, i ne znam njegovo ime."
45 A savjetnici i mudraci odgovoriše kralju: "Čuli smo da je Bog Hebreja sin mudrih, sin drevnih kraljeva."
46 Faraon se okrenu Mojsiju i Aronu i reče im: "Ne poznajem Gospoda o kojem ste govorili, niti ću poslati njegov narod."
47 A oni odgovoriše i rekoše kralju: "Gospod, Bog nad bogovima, ime mu je, i on je objavio ime svoje nad nama od dana naših otaca, i poslao nas govoreći: Idite faraonu i recite mu: Pošalji moj narod da mi služi."
48 Zato nas sada pošalji da tri dana putujemo pustinjom i da mu ondje prinesemo žrtvu. Jer od dana kad smo sišli u Egipat nije uzeo od nas ni paljenice, ni prinosa, ni žrtve. Ako nas ne pošalješ, raspaliće se na tebe i udarit će Egipat kugom ili mačem.
49 A faraon im reče: "Recite mi sada njegovu moć i njegovu snagu." A oni mu rekoše: "On je stvorio nebo i zemlju, mora i sve njihove ribe, oblikovao je svjetlost, stvorio tamu, pustio kišu na zemlju i natapao je, i učinio da bilje i trava niču, stvorio je ljude i životinje i životinje šumske, ptice nebeske i ribe morske, i njegovim ustima žive i umiru."
50 Zaista te je stvorio u utrobi tvoje majke i udahnuo u tebe dah života, odgojio te i postavio te na kraljevsko prijestolje Egipta; uzeće ti dah i dušu i vratiti te u zemlju iz koje si uzet.
51 I kralj se razgnjevi na njihove riječi i reče im: "Ali ko od svih bogova naroda može to učiniti? Moja rijeka je moja i ja sam je sebi stvorio."
52 I otjera ih od sebe i naredi da se Izraelu nametne veći teret nego što je bio jučer i prije.
53 Mojsije i Aron izađoše ispred kraljevog lica i vidješe Izraelce u lošem stanju, jer su im nadzornici otežali posao.
54 Mojsije se vrati Gospodu i reče: "Zašto tako loše postupaš sa svojim narodom? Otkad sam došao da kažem faraonu po šta si me poslao, on je vrlo loše postupao sa sinovima Izraelovim."
55 I reče Gospod Mojsiju: "Gle, vidjet ćeš da će faraon, ispruženom rukom i teškim kugama, pustiti djecu Izraelovu iz svoje zemlje."
56 I Mojsije i Aron živjeli su među svojom braćom, sinovima Izraelovim, u Egiptu.
57 A što se tiče djece Izraelove, Egipćani su im ogorčavali život teškim poslovima koje su im nametali.

POGLAVLJE 80

1 A poslije dvije godine, Gospod opet posla Mojsija faraonu da izvede djecu Izraelovu i da ih pošalje iz zemlje egipatske.
2 Mojsije ode i dođe u faraonov dom i reče mu riječi Gospoda koji ga je poslao. Ali faraon ne posluša glas Gospodnji. Bog podiže svoju silu u Egiptu na faraona i njegove podanike. Bog udari faraona i njegov narod vrlo teškim i teškim kugama.
3 I Gospod posla preko Arona i pretvori sve vode egipatske u krv, sa svim njihovim potocima i rijekama.
4 A kad dođe jedan Egipćanin da pije i zahvati vode, pogleda u svoj vrč, i gle, sva se voda pretvori u krv; a kad dođe da pije iz svoje čaše, voda u čaši postane krv.
5 A kad bi žena mijesila tijesto i kuhala hranu, njen izgled bi se mijenjao u izgled krvi.
6 I Gospod opet posla i učini da sve njihove vode iznesu žabe, i sve žabe uđoše u kuće Egipćana.
7 A kad su Egipćani pili, trbusi su im se napunili žabama i plesali su u trbusima kao što plešu u rijeci.
8 I sva njihova voda za piće i voda za kuhanje pretvorila se u žabe, a čak i kad su ležali u svojim krevetima, njihov znoj je iznjedrio žabe.
9 Uprkos svemu tome, gnjev Gospodnji se nije odvratio od njih, i ruka mu se podigla na sve Egipćane da ih udari svim teškim kugama.
10 I posla te im satre prašinu u uši, te se uši u Egiptu namnožiše na zemlji do visine od dva lakta.
11 Uši su također bile vrlo brojne, u tijelu ljudi i životinja, kod svih stanovnika Egipta, čak i na kralja i kraljicu Gospod je poslao uši, i to je Egipat zbog ušiju jako ražalostilo.
12 Uprkos tome, gnjev Gospodnji se nije odvratio, i ruka mu je još uvijek bila ispružena nad Egiptom.
13 I Gospod posla u Egipat sve vrste poljskih zvijeri, te dođoše i uništiše sav Egipat, ljude i životinje, drveće i sve što je bilo u Egiptu.
14 I Gospod posla ognjene zmije, škorpione, miševe, lasice, žabe, zajedno s drugim životinjama koje su gmizale po prašini.
15 Muhe, stršljeni, buhe, stjenice i komarci, svaki roj prema svojoj vrsti.
16 I svi gmizavci i krilate životinje, prema svojoj vrsti, došli su u Egipat i veoma su ražalostili Egipćane.
17 I buhe i muhe ušle su Egipćanima u oči i uši.
18 I stršljen ih je otjerao, te su se povukli od njega u svoje unutrašnje sobe, a on ih je progonio.
19 A kad se Egipćani sakriše zbog roja životinja, zaključaše za sobom vrata, a Bog naredi Sulanutu, koji je bio u moru, da izađe i ode u Egipat.
20 I imala je duge ruke, deset lakata dugačke kao čovjekov lakat.
21 I pope se na krovove i otkri grede i pod, i prereza ih, i pruži ruku u kuću i skinu bravu i zasun, i otvori kuće egipatske.
22 Poslije toga, rojevi životinja uđoše u egipatske kuće i uništiše Egipćane, što ih je veoma ražalostilo.
23 Uprkos tome, gnjev Gospodnji nije se odvratio od Egipćana, i ruka mu je još uvijek bila ispružena protiv njih.
24 I Bog posla kugu, i kuga prožima Egipat, konje i magarce, deve, stada volova i ovaca i ljude.
25 A kad Egipćani ustadoše rano ujutro da odvedu svoju stoku na ispašu, nađoše svu svoju stoku uginulu.
26 I od stoke Egipćana je ostala samo jedna od deset, a od stoke Izraelove u Gošenu nijedna nije uginula.
27 I Bog posla žareću u tijelo Egipćana, koja im propuca kožu, i postade jak svrbež po svim Egipćanima od tabana do tjemena njihovih glava.
28 I mnogi čirevi bili su na njihovom tijelu, tako da im je tijelo propadalo dok nije postalo trulo i gnjilo.
29 Uprkos tome, gnjev Gospodnji se nije odvratio, i ruka mu je još uvijek bila ispružena nad cijelim Egiptom.
30 I Gospod posla vrlo jak grad, koji udari njihove vinograde i polomi njihove voćke i osuši ih tako da padoše na njih.
31 Također se svaka zelena biljka osušila i propala, jer se miješajuća vatra spustila usred grada, stoga su grad i vatra proždirali sve stvari.
32 Također su ljudi i životinje koje su se našle vani poginule od plamena vatre i grada, a svi mladi lavovi su bili iscrpljeni.
33 I Gospod posla i dovede u Egipat brojne skakavce, Hasel, Salom, Chargol i Hagole, skakavce svake vrste, koji prožderu sve što je grad ostavio.
34 Egipćani su se tada radovali skakavcima, iako su jeli plodove s polja, te su ih hvatali u izobilju i usolili ih za jelo.
35 I Gospod okrenu snažan morski vjetar koji odnese sve skakavce, čak i one koji su bili posoljeni, i baci ih u Crveno more; nijedan skakavac ne ostade u granicama Egipta.
36 I Bog pusti tamu na Egipat, tako da se cijela zemlja egipatska i Patros zamračiše tri dana, tako da čovjek nije mogao vidjeti svoju ruku kad bi je prineo ustima.
37 U to vrijeme pomriješe mnogi od naroda Izraelovog koji se pobuniše protiv Gospoda i koji ne poslušaše Mojsija i Arona, i ne povjerovaše im da ih je Bog poslao.
38 I koji su rekli: "Nećemo izaći iz Egipta da ne poginemo od gladi u pustoj pustinji", i koji nisu poslušali Mojsijevog glasa.
39 I Gospod ih udari u tri dana tame, i Izraelci ih sahraniše u te dane, a Egipćani nisu znali za njih niti su im se radovali.
40 I tama je bila vrlo velika u Egiptu tri dana, i svako ko je stajao kad je došla tama, ostao je stajati na svom mjestu, a onaj koji je sjedio ostao je sjediti, a onaj koji je ležao ostao je ležati u istom stanju, a onaj koji je hodao ostao je sjediti na zemlji na istom mjestu; i to se događalo svim Egipćanima dok tama nije prošla.
41 I prođoše dani tame, i Gospod posla Mojsija i Arona sinovima Izraelovim govoreći: "Slavujte svoj praznik i činujte svoju Pashu, jer evo, dolazim usred noći među sve Egipćane i udarit ću sve njihove prvence, od prvenca čovjeka do prvenca životinje. A kad vidim vašu Pashu, proći ću pored vas."
42 I sinovi Izraelovi učiniše sve kako je Gospod zapovjedio Mojsiju i Aronu; tako učiniše te noći.
43 Usred noći Gospod izađe posred Egipta i pobi sve prvorođence Egipćana, od prvorođenog čovjeka do prvorođenog životinje.
44 Faraon ustade noću, on i svi njegovi sluge i svi Egipćani, i te noći se razlegnu veliki plač po cijelom Egiptu, jer nije bilo kuće u kojoj nije bilo mrtvaca.

45 Također su uništeni i pali na zemlju likovi prvorođenih u Egiptu, koji su bili urezani u zidove njihovih kuća.
46 Čak su i kosti njihovih prvorođenaca koji su umrli prije toga i koje su sahranili u svojim kućama, egipatski psi te noći pograbili i dovukli pred Egipćane i bacili pred njih.
47 I svi Egipćani vidješe ovo zlo koje ih je iznenada snašlo, i svi Egipćani vrisnuše iz sveg glasa.
48 I sve porodice egipatske plakale su te noći, svaki za svojim sinom i svaki za svojom kćerkom, koja je bila prvorođena, i buka egipatska čula se u daljini te noći.
49 I Batija, kći faraonova, izađe s kraljem te noći da potraži Mojsija i Arona u njihovim kućama, i nađe ih u njihovim kućama gdje jedu i piju i vesele se sa svim Izraelom.
50 A Batija reče Mojsiju: "Je li ovo nagrada za dobro koje sam ti učinila, koja sam te odgojila i pružila, a ti si donio ovo zlo meni i domu moga oca?"
51 A Mojsije joj reče: "Zaista je deset pošasti Gospod doveo na Egipat; je li te od koje od njih snašlo kakvo zlo? Je li te ijedna od njih pogodila?" A ona reče: "Ne."
52 A Mojsije joj reče: "Ako si prvorođena svojoj majci, nećeš umrijeti, niti će te nikakvo zlo zadesiti usred Egipta."
53 A ona reče: "Kakva je to korist za mene kad vidim kralja, svog brata i svu njegovu porodicu i podanike u ovom zlu, čiji prvorođenci ginu sa svim prvorođencima Egipta?"
54 A Mojsije joj reče: "Zaista tvoj brat i njegova porodica i podanici, porodice egipatske, nisu htjeli poslušati riječi Gospodnje, zato ih je snašla ova nesreća."
55 Faraon, kralj egipatski, pristupi Mojsiju i Aronu i nekima od sinova Izraelovih koji bijahu s njima na tom mjestu i pomoli im se govoreći:
56 Ustanite i uzmite svoju braću, sve sinove Izraelove koji su u zemlji, s njihovim ovcama i volovima i svime što im pripada; ništa ne smije ostati; samo se molite za mene Gospodu, Bogu svome.
57 A Mojsije reče faraonu: "Evo, iako si prvorođenac svoje majke, ne boj se, jer nećeš umrijeti, jer je Gospod naredio da ostaneš živ, da bi ti pokazao svoju veliku moć i snažnu ispruženu ruku."
58 Faraon naredi da se Izraelci otpuste, a svi Egipćani se ohrabriše da ih pošalju, jer rekoše: "Svi ćemo propasti."
59 I svi Egipćani otpustiše Izraelce s velikim bogatstvom, ovcama i volovima i dragocjenostima, prema zakletvi Gospodnjoj između njega i našeg oca Abrahama.
60 Izraelci su oklijevali izaći noću, a kad su Egipćani došli k njima da ih izvedu, oni su im rekli: "Jesmo li mi lopovi da izlazimo noću?"
61 I sinovi Izraelovi zatražiše od Egipćana srebrno posuđe i zlatno posuđe i odjeću, i sinovi Izraelovi opljačkaše Egipćane.
62 I Mojsije požuri, ustade i ode do rijeke Egipatske, i odande donese Josipov kovčeg i ponese ga sa sobom.
63 I sinovi Izraelovi donesoše, svaki čovjek, kovčeg svoga oca sa sobom, i svaki čovjek kovčege svoga plemena.

POGLAVLJE 81

1 I sinovi Izraelovi krenuše iz Ramsesa u Sukot, oko šest stotina hiljada pješaka, osim djece i njihovih žena.
2 S njima je pošlo i mnogo miješanog mnoštva, i stada i goveda, čak i mnogo stoke.
3 A boravak djece Izraelove, koji su živjeli u zemlji egipatskoj u teškom radu, trajao je dvjesto i deset godina.
4 A poslije dvjesto i deset godina, Gospod izvede djecu Izraelovu iz Egipta snažnom rukom.
5 I sinovi Izraelovi krenuše iz Egipta, iz Gošena i iz Ramsesa i ulogoriše se u Sukotu petnaestog dana prvog mjeseca.
6 I Egipćani su sahranili sve svoje prvence koje je Gospod udario, i svi Egipćani su sahranjivali svoje ubijene tri dana.
7 Izraelci krenuše iz Sukota i ulogoriše se u Etomu, na kraju pustinje.
8 Trećeg dana, nakon što su Egipćani sahranili svoje prvence, mnogi ljudi ustadoše iz Egipta i krenuše progoniti Izraelce da ih vrate u Egipat, jer se pokajaše što su oslobodili Izraelce njihovog ropstva.
9 I jedan čovjek reče svom susjedu: "Zaista su Mojsije i Aron rekli faraonu: 'Ići ćemo tri dana hoda pustinjom i prinijeti žrtvu Gospodu, Bogu našemu.'"
10 Zato ustanimo rano ujutro i vratimo ih. Ako se vrate s nama u Egipat svojim gospodarima, znat ćemo da imaju vjere. Ako se ne vrate, borit ćemo se s njima i vratiti ih velikom snagom i snažnom rukom.
11 I svi faraonovi velikaši ustadoše ujutro, i s njima oko sedamsto hiljada ljudi, i izađoše iz Egipta tog dana i dođoše na mjesto gdje su bili sinovi Izraelovi.
12 I svi Egipćani vidješe i pogledaše Mojsija i Arona i sve sinove Izraelove kako sjede pred Pi-Hahiratom, jedu i piju i slave blagdan Gospodnji.
13 I svi Egipćani rekoše sinovima Izraelovim: "Zaista ste rekli: 'Ići ćemo na tri dana putovanja pustinjom i prinijeti žrtvu Bogu našemu, pa ćemo se vratiti.'"
14 Dakle, prošlo je pet dana otkako si otišao; zašto se ne vratiš svojim gospodarima?
15 Mojsije i Aron odgovoriše im govoreći: "Jer je Gospod, Bog naš, posvjedočio u nama govoreći: 'Nećete se više vratiti u Egipat, nego ćemo otići u zemlju u kojoj teče med i mlijeko, kao što se Gospod, Bog naš, zakleo ocima našim da će nam je dati.'"
16 A kad su egipatski velikaši vidjeli da ih sinovi Izraelovi nisu poslušali i nisu se vratili u Egipat, pripremili su se da se bore protiv Izraela.
17 I Gospod ojača srca Izraelaca nad Egipćanima, te ih oni žestoko potuče, i bitka se žestoko razbjesni među Egipćanima, te svi Egipćani pobjegoše pred Izraelcima, jer mnogi od njih izginuše od ruke Izraelove.
18 Faraonovi velikaši odoše u Egipat i javiše faraonu: "Sinovi Izraelovi pobjegoše i više se neće vratiti u Egipat." To su nam rekli Mojsije i Aron.
19 Faraon je čuo ovu stvar, i njegovo srce i srca svih njegovih podanika okrenuše se protiv Izraela, i pokajaše se što su poslali Izraela; i svi Egipćani savjetovaše faraonu da progoni djecu Izraelovu kako bi ih vratio njihovim teretima.
20 I rekoše svaki svom bratu: "Šta smo to učinili da smo oslobodili Izraela iz našeg ropstva?"
21 I Gospod ojača srca svih Egipćana da progone Izraelce, jer je Gospod htio da pobije Egipćane u Crvenom moru.
22 Faraon ustade, upreže svoja kola i naredi svim Egipćanima da se okupe; nijedan čovjek ne ostade osim djece i žena.

23 I svi Egipćani pođoše s faraonom da progone djecu Izraelovu, a egipatski logor bijaše izuzetno velik i težak logor, oko deset stotina hiljada ljudi.
24 I cijeli ovaj tabor pođe u potjeru za Izraelcima da ih vrate u Egipat, i stigoše ih dok su se logorovali kod Crvenog mora.
25 Izraelci podigoše oči i vidješe sve Egipćane kako ih progone. Izraelci se jako prestrašiše zbog njih i vapiše Izraelci Gospodu.
26 Zbog Egipćana, sinovi Izraelovi podijeliše se u četiri grupe, i bijahu podijeljeni u svojim mišljenjima, jer se bojahu Egipćana, a Mojsije razgovaraše sa svakim od njih.
27 Prva grupa sastojala se od djece Rubena, Simeona i Isahara, i oni su odlučili da se bace u more, jer su se jako bojali Egipćana.
28 A Mojsije im reče: "Ne bojte se, stojte mirno i gledajte spasenje koje će vam Gospod danas učiniti."
29 Drugu diviziju činili su sinovi Zebulunovi, Benjaminovi i Naftalijevi, i oni su odlučili da se vrate u Egipat s Egipćanima.
30 A Mojsije im reče: "Ne bojte se, jer kao što ste danas vidjeli Egipćane, tako ih više nećete vidjeti dovijeka."
31 Treća divizija sastojala se od djece Jude i Josipa, i oni su odlučili da krenu u susret Egipćanima da se bore s njima.
32 A Mojsije im reče: "Stani na svoja mjesta, jer će se Gospod boriti za vas, a vi ćutite."
33 Četvrti odred sačinjavali su sinovi Levijevi, Gadovi i Ašerovi, koji su odlučili ići među Egipćane da ih zbune. Mojsije im reče: "Ostanite na svojim mjestima i ne bojte se, samo prizovite Gospoda da vas izbavi iz njihovih ruku."
34 Nakon toga Mojsije ustade iz sredine naroda i pomoli se Gospodu govoreći:
35 Gospode Bože cijele zemlje, spasi sada narod svoj koji si izveo iz Egipta, i ne dopusti Egipćanima da se ne hvale silom i snagom da su njihova.
36 Tada reče Gospod Mojsiju: "Zašto vapiš k meni? Reci sinovima Izraelovim da idu, i pruži štap svoj na more i razdijeli ga, da sinovi Izraelovi prođu kroz njega."
37 I Mojsije učini tako, i podiže svoj štap nad more i razdvoji ga.
38 I vode mora se razdijeliše na dvanaest dijelova, i sinovi Izraelovi prolaziše pješice, u obući, kao što bi čovjek prolazio pripremljenim putem.
39 I Gospod je pokazao sinovima Izraelovim čudesa svoja u Egiptu i u moru rukom Mojsija i Arona.
40 A kad sinovi Izraelovi uđoše u more, Egipćani pođoše za njima, i vode mora se vratiše na njih, i svi potonuše u vodu, i ne ostade nijedan čovjek osim faraona, koji zahvali Gospodu i povjerova u njega, stoga Gospod ne učini da on propadne u to vrijeme s Egipćanima.
41 I Gospod naredi anđelu da ga uzme iz Egipćana, koji ga baciše na zemlju Ninivu, i on vladaše nad njom dugo vremena.
42 I toga dana Gospod izbavi Izraela iz ruke egipatske, i svi sinovi Izraelovi vidješe da su Egipćani izginuli, i ugledaše veliku ruku Gospodnju u onome što učini u Egiptu i u moru.
43 Tada Mojsije i sinovi Izraelovi pjevahu ovu pjesmu Gospodu, onog dana kad Gospod učini da Egipćani padnu pred njima.
44 I sav Izrael pjevaše uglas: "Pjevat ću Gospodu jer se uzvisio, konja i jahača njegova bacio je u more; gle, to je zapisano u knjizi zakona Božjega."
45 Poslije toga sinovi Izraelovi krenuše na put i ulogoriše se u Meri. I Gospod dade sinovima Izraelovim uredbe i zakone na tom mjestu u Meri. I Gospod zapovjedi sinovima Izraelovim da hode svim njegovim putevima i da mu služe.
46 I krenuše iz Mare i dođoše u Elim, a u Elimu bijaše dvanaest izvora vode i sedamdeset stabala datulja, i djeca se ondje ulogoriše kraj vode.
47 I krenuše iz Elima i stigoše u pustinju Sin petnaestog dana drugog mjeseca nakon što su izašli iz Egipta.
48 U to vrijeme dade Gospod manu sinovima Izraelovim za jelo, i Gospod učini da hrana pada s neba sinovima Izraelovim dan za danom.
49 I sinovi Izraelovi jeli su manu četrdeset godina, sve dane dok su bili u pustinji, sve dok nisu došli u zemlju kanaansku da je posjeduju.
50 I krenuše iz pustinje Sin i utaboriše se u Alušu.
51 I krenuše iz Aluša i utaboriše se u Refidimu.
52 A kad su sinovi Izraelovi bili u Refidimu, Amalek, sin Elifaza, sina Ezavova, brata Sefoova, dođe da se bori s Izraelom.
53 I dovede sa sobom osamsto i hiljadu ljudi, čarobnjaka i vračara, i pripremi se za bitku s Izraelom u Refidimu.
54 I oni su vodili veliku i žestoku bitku protiv Izraela, i Gospod predade Amaleka i njegov narod u ruke Mojsija i sinova Izraelovih, i u ruke Jošue, sina Nunova, Efratejca, Mojsijevog sluge.
55 I sinovi Izraelovi potukoše Amaleka i njegov narod oštricom mača, ali bitka beše veoma žestoka za sinove Izraelove.
56 I reče Gospod Mojsiju: "Napiši ovo sebi za spomen u knjigu i daj je u ruku Jošui, sinu Nunovom, slugi svome, i zapovjedi sinovima Izraelovim govoreći: Kad dođeš u zemlju kanaansku, sasvim ćeš izbrisati spomen na Amaleka ispod neba."
57 I Mojsije učini tako, uze knjigu i napisa na njoj ove riječi:
58 Sjeti se šta ti je Amalek učinio na putu kada si izlazio iz Egipta.
59 Koji te sretoše na putu i udariše te pozadi, čak i one koji su bili slabi iza tebe kad si bio slab i umoran.
60 Zato će ti Gospod, Bog tvoj, dati pokoj od svih neprijatelja tvojih unaokolo u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje u nasljedstvo da je posjeduješ, tada ćeš izbrisati spomen na Amaleka pod nebom, ne zaboravi ga.
61 A kralj koji se smiluje Amaleku, ili uspomeni na njega ili potomstvu njegovom, evo, ja ću to od njega tražiti i istrijebit ću ga iz naroda njegova.
62 I Mojsije zapisa sve ove stvari u knjigu i naredi sinovima Izraelovim da se ponašaju u skladu sa svim tim stvarima.

POGLAVLJE 82

1 I sinovi Izraelovi krenuše iz Refidima i ulogoriše se u pustinji Sinajskoj, trećeg mjeseca nakon izlaska iz Egipta.
2 U to vrijeme dođe Reuel Madijanac, Mojsijev tast, sa svojom kćerkom Seforom i njena dva sina, jer je čuo za

čudesa koja je Gospod učinio Izraelu, da ih izbavi iz ruke egipatske.
3 I Reuel dođe k Mojsiju u pustinju gdje se on utaborio, gdje je bila gora Božja.
4 I Mojsije izađe u susret svom tastu s velikom čašću, i sav Izrael bijaše s njim.
5 Reuel i njegova djeca ostadoše među Izraelcima mnogo dana, i Reuel poznavaše Gospoda od tog dana nadalje.
6 A trećeg mjeseca od izlaska Izraelaca iz Egipta, šestog dana toga, dade Gospod Izraelu deset zapovijedi na gori Sinaj.
7 I sav Izrael ču sve ove zapovijedi i sav Izrael se toga dana veoma radovao u Gospodu.
8 I slava Gospodnja počivala je na gori Sinaj, i on je pozvao Mojsija, i Mojsije je došao usred oblaka i popeo se na goru.
9 Mojsije je bio na gori četrdeset dana i četrdeset noći; nije jeo hljeba niti pio vode, a Gospod ga je poučio o uredbama i zakonima da bi učio djecu Izraelovu.
10 I Gospod napisa deset zapovijedi koje je zapovjedio sinovima Izraelovim na dvije kamene ploče, koje dade Mojsiju da ih zapovijeda sinovima Izraelovim.
11 A kad je prošlo četrdeset dana i četrdeset noći, kad je Gospod završio razgovor s Mojsijem na gori Sinaj, dade Gospod Mojsiju kamene ploče, napisane prstom Božjim.
12 A kad sinovi Izraelovi vidješe da Mojsije oklijeva sići s gore, okupiše se oko Arona i rekoše: "Što se tiče ovog čovjeka Mojsija, ne znamo šta se s njim dogodilo."
13 A sada ustani i načini nam boga koji će ići pred nama, da ne umreš.
14 A Aron se jako uplašio naroda i naredi im da mu donesu zlato, a on od njega napravi liveno tele za narod.
15 A Gospod reče Mojsiju, prije nego što je sišao s gore: "Siđi dolje, jer se pokvario narod tvoj koji si izveo iz Egipta."
16 Napravili su sebi liveno tele i poklonili mu se; zato me sada ostavite da ih istrijebim sa zemlje, jer su narod tvrdovratan.
17 I Mojsije se pomoli licem Gospodnjim i pomoli se Gospodu za narod zbog teleta koje su napravili. Poslije siđe s gore, a u rukama držaše dvije kamene ploče koje mu Bog dade da zapovijedi Izraelcima.
18 A kad se Mojsije približio logoru i ugledao tele koje je narod napravio, Mojsije se razgnjevi i razbi ploče pod gorom.
19 Mojsije dođe u logor, uze tele, spali ga u vatri i samlje ga dok se nije pretvorilo u sitni prah, posu ga po vodi i dade Izraelcima da piju.
20 I poginu od mačeva jednih drugih ljudi oko tri hiljade ljudi koji su napravili tele.
21 A sutradan reče Mojsije narodu: "Izaći ću gore k Gospodu, možda bih mogao očistiti vaše grijehe koje ste počinili Gospodu."
22 I Mojsije se opet pope k Gospodu i ostade s Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći.
23 I tokom četrdeset dana Mojsije je molio Gospoda za djecu Izraelovu, i Gospod je uslišio Mojsijevu molitvu, i Gospod je bio uslišan od njega za Izrael.
24 Tada reče Gospod Mojsiju da iskleše dvije kamene ploče i da ih donese Gospodu, koji će na njima napisati deset zapovijedi.
25 Mojsije učini tako, siđe i isječe dvije ploče i pope se na goru Sinaj k Gospodu, a Gospod napisa deset zapovijedi na ploče.
26 Mojsije je ostao još s Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći, i Gospod ga je poučio o uredbama i zakonima koje je trebao prenijeti Izraelu.
27 I Gospod mu zapovjedi u vezi s sinovima Izraelovim da sagrade svetište Gospodu, da u njemu prebiva ime njegovo, i Gospod mu pokaza sliku svetišta i sliku svih njegovih posuđa.
28 A na kraju četrdeset dana, Mojsije siđe s gore, a dvije ploče bijahu u njegovoj ruci.
29 I Mojsije dođe k sinovima Izraelovim i reče im sve riječi Gospodnje, i nauči ih zakonima, uredbama i odredbama kojima ga je Gospod naučio.
30 I Mojsije reče sinovima Izraelovim riječ Gospodnju da mu se sagradi svetište da prebiva među sinovima Izraelovim.
31 I narod se veoma obradovaše svemu dobru što im je Gospod rekao preko Mojsija i rekoše: "Učinit ćemo sve što ti je Gospod rekao."
32 I narod ustade kao jedan čovjek i prinesoše velikodušne prinose za svetište Gospodnje, i svaki čovjek donese prinos Gospodnje za radove na svetištu i za svu njegovu službu.
33 I svi sinovi Izraelovi donesoše, svaki čovjek, sve što se našlo kod njega, za radove na Svetištu Gospodnjem, zlato, srebro i mjed, i sve što je bilo korisno za Svetište.
34 I svi mudri ljudi koji su bili vješti u poslu dođoše i načiniše Svetište Gospodnje, prema svemu što je Gospod zapovjedio, svaki čovjek u poslu u kojem je bio vješt; i svi mudri ljudi srca načiniše Svetište i njegovo posuđe i sve posuđe za svetu službu, kao što je Gospod zapovjedio Mojsiju.
35 I radovi na svetištu šatora biše završeni nakon pet mjeseci, i sinovi Izraelovi učiniše sve što je Gospod zapovjedio Mojsiju.
36 I donesoše Mojsiju svetište i sav njegov namještaj; kao što je Gospod pokazao Mojsiju, tako učiniše i sinovi Izraelovi.
37 I Mojsije vidje posao, i gle, oni ga učiniše kako mu je Gospod zapovjedio, i Mojsije ih blagoslovi.

POGLAVLJE 83

1 A dvanaestog mjeseca, dvadeset i trećeg dana u mjesecu, uze Mojsije Arona i sinove njegove, obuče ih u njihove haljine, pomaza ih i učini s njima kako mu je Gospod naredio. I Mojsije prinese sve prinose koje mu je Gospod naredio toga dana.
2 Mojsije potom uze Arona i njegove sinove i reče im: "Sedam dana ostanite na vratima šatora, jer mi je tako naređeno."
3 Aron i njegovi sinovi učiniše sve što im Gospod zapovjedi preko Mojsija i ostadoše sedam dana na vratima šatora.
4 Osmog dana, prvog dana prvog mjeseca, druge godine nakon izlaska Izraelaca iz Egipta, Mojsije podiže Svetište i postavi sav namještaj šatora i sav namještaj svetišta, i učini sve što mu je Gospod zapovjedio.

5 Mojsije pozva Arona i njegove sinove, te oni prinesu žrtvu paljenicu i žrtvu za grijeh za sebe i za sinove Izraelove, kao što je Gospod zapovjedio Mojsiju.
6 Tog dana, dva Aronova sina, Nadab i Abihu, uzeše tuđi oganj i donesoše ga pred Gospoda, koji im nije naredio. I oganj izađe ispred Gospoda i proždere ih, te oni uginuše pred Gospodom tog dana.
7 Tada, na dan kad je Mojsije završio podizanje svetišta, knezovi sinova Izraelovih počeše donositi svoje žrtve pred Gospoda za posvećenje oltara.
8 I donosili su svoje prinose svaki knez za jedan dan, po jedan knez svaki dan za dvanaest dana.
9 I sve prinose koje su donijeli, svaki čovjek u svoje vrijeme, jednu srebrnu zdjelu tešku sto trideset šekela, jednu srebrnu zdjelu od sedamdeset šekela prema šekelu svetišta, oboje pune finog brašna, pomiješanog s uljem, za prinos od hrane.
10 Jedna kašika, teška deset šekela zlata, puna tamjana.
11 Jedan mladi junac, jedan ovan, jedno janje od jedne godine za žrtvu paljenicu.
12 I jedno jare kao žrtvu za grijeh.
13 A za žrtvu mirotvornu, dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jaganjaca.
14 Tako su činili dvanaest knezova Izraelovih, dan za danom, svaki u svoj dan.
15 I poslije toga, trinaestog dana u mjesecu, Mojsije zapovjedi sinovima Izraelovim da slave Pashu.
16 I sinovi Izraelovi proslaviše Pashu u svoje vrijeme, četrnaestog dana u mjesecu, kao što je Gospod naredio Mojsiju, tako učiniše sinovi Izraelovi.
17 A drugog mjeseca, prvog dana toga, reče Gospod Mojsiju govoreći:
18 Prebroj glave svih muških sinova Izraelovih od dvadeset godina i više, ti i tvoj brat Aron i dvanaest knezova Izraelovih.
19 I Mojsije učini tako, i Aron dođe s dvanaest knezova Izraelovih, i oni prebrojiše djecu Izraelovu u pustinji Sinajskoj.
20 A broj Izraelaca po domovima njihovih otaca, od dvadeset godina i više, bio je šest stotina i tri hiljade i pet stotina i pedeset.
21 Ali sinovi Levijevi nisu bili ubrojani među svoju braću, sinove Izraelove.
22 A broj svih muških sinova Izraelovih od jednog mjeseca i više bio je dvadeset i dvije hiljade i dvije stotine i sedamdeset i tri.
23 A broj Levijevih sinova od jednog mjeseca i više bio je dvadeset i dvije hiljade.
24 I Mojsije je postavio svećenike i levite, svakoga na njegovu službu i na njegovo nošenje, da bi služili u svetištu šatora, kao što je Gospod zapovjedio Mojsiju.
25 A dvadesetog dana u mjesecu oblak se ukloni sa šatora svjedočanstva.
26 U to vrijeme Izraelovi sinovi krenuše iz Sinajske pustinje i putovaše tri dana, i oblak se zaustavi nad pustinjom Paran; ondje se raspalio gnjev Gospodnji na Izraela, jer su razljutili Gospoda tražeći od njega hranu da jedu.
27 I Gospod usliši njihov glas i dade im hrane koju su jeli mjesec dana.
28 Ali poslije toga se Gospodnji gnjev raspalio protiv njih i udario ih je velikim pokoljem, te su bili sahranjeni ondje na tom mjestu.
29 I sinovi Izraelovi prozvaše to mjesto Kebrot Hataava, jer su ondje sahranili ljude koji su žudjeli za mesom.
30 I krenuše iz Kebrot Hataave i utaboriše se u Hazerotu, koji je u pustinji Paran.
31 Dok su sinovi Izraelovi bili u Hazerotu, razgnjevi se Gospod na Mirjam zbog Mojsija, te ona postade gubava, bijela kao snijeg.
32 I bila je zatočena izvan logora sedam dana, dok nije bila ponovo primljena nakon gube.
33 Izraelci potom krenuše iz Hazerota i utaboriše se na kraju pustinje Parana.
34 U to vrijeme, Gospod reče Mojsiju da pošalje dvanaest ljudi između sinova Izraelovih, po jednog čovjeka iz svakog plemena, da idu i izvide zemlju kanaansku.
35 Mojsije posla dvanaest ljudi, i oni dođoše u zemlju kanaansku da je istraže i ispitaju, i istražiše cijelu zemlju od pustinje Sin do Rehoba, kao što se ide do Kamota.
36 A kad je prošlo četrdeset dana, dođoše k Mojsiju i Aronu i donesoše mu vijest kako im je bilo u srcu. Deset ljudi donese zloglasnu vijest sinovima Izraelovim o zemlji koju su istražili, govoreći: "Bolje nam je vratiti se u Egipat nego ići u ovu zemlju, zemlju koja proždire svoje stanovnike."
37 Ali Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov, koji su bili od onih koji su istraživali zemlju, rekoše: "Zemlja je veoma dobra."
38 Ako smo Gospodu po volji, dovest će nas u ovu zemlju i dati nam je, jer je to zemlja u kojoj teče med i mlijeko.
39 Ali sinovi Izraelovi nisu htjeli da ih poslušaju, nego su poslušali riječi desetorice ljudi koji su širili loš glas o zemlji.
40 I Gospod ču mrmljanje sinova Izraelovih, razgnjevi se i zakle se govoreći:
41 Sigurno nijedan čovjek iz ovog zlog naraštaja neće vidjeti zemlju od dvadeset godina i više, osim Kaleba, sina Jefuneovog, i Jošue, sina Nunovog.
42 Ali sigurno će ovaj zli naraštaj propasti u ovoj pustinji, a njihova djeca će doći u zemlju i posjedovat će je; zato se gnjev Gospodnji raspalio na Izraela i natjerao ih je da lutaju pustinjom četrdeset godina do kraja tog zlog naraštaja, jer nisu slijedili Gospoda.
43 I ljudi su dugo živjeli u pustinji Paranu, a poslije toga su krenuli u pustinju putem prema Crvenom moru.

POGLAVLJE 84

1 U to vrijeme Korah, sin Jecera, sina Kehata, sina Levijeva, uze mnogo ljudi između sinova Izraelovih, te ustadoše i posvađaše se s Mojsijem i Aronom i cijelom zajednicom.
2 I Gospod se razgnjevi na njih, te zemlja otvori usta svoja i proguta ih, njihove kuće i sve što je bilo njihovo, i sve ljude koji su bili Korahovi.
3 I poslije toga Bog je dugo vremena tjerao narod da ide kružnim putem preko gore Seir.
4 U to vrijeme reče Gospod Mojsiju: "Ne izazivaj rat protiv djece Ezavove, jer ti neću dati ništa što je njihovo, ni

koliko stopalo može stati na to, jer sam Ezavu dao goru Seir u nasljedstvo."
5 Zato su se Ezauovi sinovi u prošlosti borili protiv Seirovih sinova, i Gospod je predao Seirove sinove u ruke Ezauovih sinova i istrijebio ih ispred njih, i Ezauovi sinovi su živjeli na njihovom mjestu do današnjeg dana.
6 Zato reče Gospod sinovima Izraelovim: "Ne borite se protiv sinova Ezavovih, braće svoje, jer ništa u njihovoj zemlji nije vaše, nego možete od njih kupiti hranu za novac i jesti je, i možete od njih kupiti vodu za novac i piti je."
7 I sinovi Izraelovi učiniše po riječi Gospodnjoj.
8 I sinovi Izraelovi išli su pustinjom, obilazeći planinu Sinaj dugo vremena, i nisu dotakli sinove Ezavove, i ostali su u tom kraju devetnaest godina.
9 U to vrijeme umrije Latin, kralj sinova Hitima, četrdeset pete godine svoje vladavine, što je četrnaesta godina od izlaska sinova Izraelovih iz Egipta.
10 I sahraniše ga na njegovom mjestu koje je sebi sagradio u zemlji Kitim, a Abimnas vladaše na njegovom mjestu trideset i osam godina.
11 I sinovi Izraelovi pređoše granicu sinova Ezavovih u one dane, nakon devetnaest godina, i dođoše i prođoše putem Moapske pustinje.
12 A Gospod reče Mojsiju: "Ne opsjedaj Moabe i ne bori se protiv njih, jer ti neću dati ništa od njihove zemlje."
13 I sinovi Izraelovi su devetnaest godina prolazili putem Moapske pustinje i nisu ratovali protiv njih.
14 A trideset i šeste godine nakon što su sinovi Izraelovi izašli iz Egipta, Gospod udari srce Sihona, kralja Amorejaca, te on započe rat i izađe da se bori protiv sinova Moapovih.
15 Sihon posla glasnike Beoru, sinu Janea, sina Balaama, savjetniku egipatskog kralja, i Balaamu, sinu njegovom, da prokunu Moab i da ga predaju u Sihonove ruke.
16 Glasnici odoše i dovedoše Beora, sina Janeasova, i sina mu Balaama iz Petora u Mezopotamiji. Beor i sin mu Balaam dođoše u grad Sihonov i prokleše Moabe i kralja njihova u prisustvu Sihona, kralja Amorejaca.
17 Sihon izađe sa svom svojom vojskom i ode na Moapce, ratova protiv njih i pokori ih. Gospod ih predade u njegove ruke, a Sihon ubi moapskog kralja.
18 Sihon je u toj bici osvojio sve moapske gradove; uzeo im je i Hešbon, jer je Hešbon bio jedan od moapskih gradova, i Sihon je u Hešbonu nastanio svoje knezove i plemiće, i Hešbon je u ono vrijeme pripadao Sihonu.
19 Zato su Beor, koji su pričali priče, i njegov sin Balaam, izgovorili ove riječi: "Dođite u Hešbon, grad Sihonov bit će izgrađen i utvrđen."
20 Teško tebi, Moabe! Izgubljen si, narode Kemošev! Gle, to je zapisano u knjizi zakona Božjega.
21 A kad Sihon osvoji Moab, postavi straže u gradove koje bijaše osvojio od Moaba, i znatan broj Moapaca pade u bici u ruke Sihonove, te on zarobi mnoge od njih, sinove i kćeri, i ubi im kralja; tako se Sihon vrati u svoju zemlju.
22 Sihon dade brojne darove srebra i zlata Beoru i Balaamu, sinu svome, i otpusti ih, te oni otiđoše u Mezopotamiju, u svoj dom i zemlju.
23 U to vrijeme svi sinovi Izraelovi pređoše s puta kroz pustinju Moap, vratiše se i opkoliše pustinju Edom.
24 Tako je sva zajednica došla u pustinju Sin prvog mjeseca četrdesete godine nakon izlaska iz Egipta, i sinovi Izraelovi su se ondje nastanili u Kadešu, u pustinji Sin. Ondje je umrla Mirjam i ondje je sahranjena.
25 U to vrijeme posla Mojsije glasnike Hadadu, kralju Edoma, govoreći: "Ovako veli brat tvoj Izrael: 'Pusti me da prođem kroz tvoju zemlju. Nećemo prolaziti kroz polje ni kroz vinograd, nećemo piti vodu iz bunara; hodit ćemo kraljevskim putem.'"
26 A Edom mu reče: "Nećeš proći kroz moju zemlju." I Edom izađe u susret sinovima Izraelovim s moćnim narodom.
27 A Ezavovi sinovi nisu htjeli pustiti Izraelce da prođu kroz njihovu zemlju, pa su se Izraelci udaljili od njih i nisu se borili protiv njih.
28 Jer prije toga Gospod je zapovjedio sinovima Izraelovim govoreći: “Nećete se boriti protiv sinova Ezavovih.” Zato su se Izraelci odvojili od njih i nisu se borili protiv njih.
29 Tako su sinovi Izraelovi otišli iz Kadeša, a sav narod je došao na goru Hor.
30 U to vrijeme reče Gospod Mojsiju: "Reci bratu svome Aronu da će ondje umrijeti, jer neće doći u zemlju koju sam dao sinovima Izraelovim."
31 A Aron se, po zapovijedi Gospodnjoj, pope na goru Hor četrdesete godine, petog mjeseca, prvog dana u mjesecu.
32 A Aronu je bilo sto dvadeset i tri godine kad je umro na gori Hor.

POGLAVLJE 85

1 A kralj Arada, Kanaanac, koji je živio na jugu, čuo je da su Izraelci došli putem uhoda, pa je rasporedio svoje snage da se bori protiv Izraelaca.
2 Izraelci su ga se jako bojali, jer je imao veliku i tešku vojsku, pa su Izraelci odlučili da se vrate u Egipat.
3 I sinovi Izraelovi vratiše se otprilike tri dana hoda do Maserata Beni Jaakona, jer su se jako bojali kralja Arada.
4 Izraelci se nisu htjeli vratiti u svoja mjesta, pa su ostali u Beni Jaakonu trideset dana.
5 A kad su sinovi Levijevi vidjeli da se sinovi Izraelovi ne vraćaju, zavidjeli su Gospoda radi, i ustadoše i ratovaše protiv braće Izraelaca, i pobiše ih u velikoj kolibi, i prisiliše ih da se vrate na svoje mjesto, na goru Hor.
6 A kad su se vratili, kralj Arada još uvijek je pripremao svoju vojsku za bitku protiv Izraelaca.
7 I Izrael se zavjetovao govoreći: Ako mi predaš ovaj narod u ruke, uništit ću njihove gradove sasvim.
8 I Gospod usliši glas Izraelov i predade Kanaance u njihove ruke, i uništi ih i njihove gradove, i prozva to mjesto Horma.
9 I sinovi Izraelovi krenuše s planine Hor i ulogoriše se u Obotu, a zatim krenuše iz Obota i ulogoriše se u Ije-Abarimu, na granici Moaba.
10 I sinovi Izraelovi poslaše Moabu govoreći: "Dozvoli nam da prođemo kroz tvoju zemlju u naše mjesto." Ali sinovi Moaba ne htjedoše dati sinovima Izraelovim da prođu kroz njihovu zemlju, jer se sinovi Moaba jako bojahu da im sinovi Izraelovi ne učine kao što im je učinio Sihon, kralj Amorejaca, koji im je uzeo zemlju i mnoge od njih pobio.
11 Zato Moab nije dozvolio Izraelcima da prođu kroz njegovu zemlju, i Gospod je zapovjedio sinovima

Izraelovim govoreći: "Ne smiju se boriti protiv Moaba." Zato su Izraelci otišli iz Moaba.
12 Izraelovi sinovi krenuše s moapske granice i dođoše na drugu stranu Arnona, moapske granice, između Moaba i Amorejaca, i ulogoriše se na granici Sihona, amorejskog kralja, u pustinji Kedemot.
13 I sinovi Izraelovi poslaše glasnike Sihonu, kralju Amorejaca, s porukom:
14 Pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju; nećemo skrenuti u polja ni u vinograde; ići ćemo kraljevskim putem dok ne prijeđemo tvoju granicu; ali Sihon nije dopustio Izraelcima da prođu.
15 Sihon sakupi sve Amorejce i izađe u pustinju da se suoči sa sinovima Izraelovim i ratova protiv Izraela u Jahazu.
16 I Gospod predade Sihona, kralja Amorejaca, u ruke sinovima Izraelovim, te Izrael pobi sve sinove Sihonove oštricom mača i osveti stvar Moaba.
17 I sinovi Izraelovi zauzeše zemlju Sihonovu od Arama do Jabuka, sinovima Amonovima, i uzeli su sav plijen iz gradova.
18 I Izrael je osvojio sve te gradove, i Izrael se nastanio u svim gradovima Amorejaca.
19 I sva djeca Izraelova odlučiše da se bore protiv sinova Amonovih i da osvoje i njihovu zemlju.
20 Tada reče Gospod sinovima Izraelovim: "Ne opsjedajte Amonove sinove niti započinjite rat protiv njih, jer vam neću dati ništa od njihove zemlje." I sinovi Izraelovi poslušaše riječ Gospodnju i ne ratovaše protiv Amonovih sinova.
21 Izraelci se okrenuše i pođoše putem Bašana u zemlju Oga, kralja Bašana. Og, kralj Bašana, izađe u boj protiv Izraelaca, a sa sobom je imao mnogo hrabrih ljudi i vrlo jaku vojsku iz naroda Amorejaca.
22 A Og, kralj Bašana, bio je vrlo moćan čovjek, ali njegov sin Naaron bio je izuzetno moćan, čak i jači od njega.
23 I Og reče u svom srcu: "Evo, sav tabor Izraelov zauzima prostor od tri parse; sad ću ih udariti odjednom, bez mača i koplja."
24 Og se pope na goru Jahaz i uze odande jedan veliki kamen, dugačak tri parse, stavi ga sebi na glavu i odluči da ga baci na tabor Izraelaca i da tim kamenom udari sve Izraelce.
25 I anđeo Gospodnji dođe i probode kamen na Ogovoj glavi, i kamen pade Ogu na vrat, te Og pade na zemlju zbog težine kamena na njegovom vratu.
26 U to vrijeme reče Gospod sinovima Izraelovim: "Ne bojte ga se, jer sam ga predao u vaše ruke, njega i sav njegov narod i svu njegovu zemlju, i učinit ćete s njim kao što ste učinili sa Sihonom."
27 Mojsije siđe k njemu s malom grupom Izraelaca, i Mojsije udari Oga štapom u gležnjeve njegovih nogu i ubi ga.
28 Izraelci su potom progonili Ogove potomke i sav njegov narod, te su ih tukli i uništavali dok im nijedan ostatak nije ostao.
29 Mojsije je potom poslao neke od Izraelaca da izvide Jazer, jer je Jazer bio veoma poznat grad.
30 I špijuni odoše u Jazer i istražiše ga, i špijuni se pouzdaše u Gospoda i ratovaše protiv ljudi iz Jazera.
31 I ti ljudi zauzeše Jazer i njegova sela, i Gospod ih predade u njihove ruke, i oni protjeraše Amorejce koji su ondje živjeli.
32 I sinovi Izraelovi zauzeše zemlju dvaju amorejskih kraljeva, šezdeset gradova koji su bili s druge strane Jordana, od potoka Arnona do gore Hermana.
33 I sinovi Izraelovi krenuše i dođoše u Moapsku ravnicu koja je s ove strane Jordana, kod Jerihona.
34 I Moapci su čuli sve zlo koje su Izraelci učinili dvojici amorejskih kraljeva, Sihonu i Ogu, pa su se svi Moapci jako uplašili Izraelaca.
35 A starješine Moaba rekoše: "Evo, dva amorejska kralja, Sihon i Og, koji su bili moćniji od svih kraljeva zemlje, nisu mogli odoljeti sinovima Izraelovim, kako ćemo onda mi odoljeti pred njima?"
36 Sigurno su nam već ranije poslali poruku da prođemo kroz našu zemlju na njihovom putu, a mi im nismo dopustili; sada će se okrenuti protiv nas sa svojim teškim mačevima i uništiti nas; a Moab je bio u nevolji zbog Izraelovih sinova i jako su ih se bojali, te su se međusobno savjetovali šta će učiniti Izraelovim sinovima.
37 I starješine Moaba odlučiše i uzeše jednog od svojih ljudi, Balaka, sina Ziporovog Moabljanina, i postaviše ga u to vrijeme za kralja nad sobom. A Balak bijaše vrlo mudar čovjek.
38 I starješine Moaba ustadoše i poslaše k sinovima Midjanskim da sklope mir s njima, jer je u ono vrijeme bila velika borba i neprijateljstvo između Moaba i Midjana, od dana Hadada, sina Bedadovog, kralja Edoma, koji je porazio Midjane na polju Moapskom, do ovih dana.
39 I sinovi Moapovi poslaše poruke sinovima Midjanskim, i oni sklopiše mir s njima, i starješine Midjanske dođoše u zemlju Moapsku da sklope mir za sinove Midjanske.
40 I starješine moapske savjetovaše se sa starješinama midjanskim šta da učine da bi spasili živote svoje od Izraela.
41 I svi sinovi Moapovi rekoše starješinama Midjana: "Sada sinovi Izraelovi ližu sve što je oko nas, kao što vol liže travu u polju, jer su tako učinili s dva kralja Amorejaca koji su jači od nas."
42 A midjanski starješine rekoše Moabu: "Čuli smo da je u vrijeme kada je Sihon, kralj Amorejaca, ratovao protiv vas i nadvladao vas i uzeo vašu zemlju, poslao iz Mezopotamije Beoru, sinu Janeainom, i Balaamu, sinu njegovom, koji su došli i prokleli vas; zato je Sihonova ruka nadvladala vas te vam je uzeo zemlju."
43 Zato sada pošalji i sebe k njegovom sinu Balaamu, jer on još uvijek živi u svojoj zemlji, i daj mu njegovu nagradu da dođe i prokune sav narod kojeg se bojiš. Tada su moapski starješine čuli to i svidjelo im se da pošalju k Balaamu, sinu Beorovom.
44 Tada Balak, sin Siporov, kralj Moaba, posla glasnike Balaamu s porukom:
45 Evo, narod izlazi iz Egipta, evo, pokrivaju lice zemlje i nastanjuju se nasuprot meni.
46 Zato sada dođi i prokuni mi ovaj narod, jer je prejaki za mene, možda ću uspjeti da se borim protiv njih i otjeram ih, jer sam čuo da je onaj koga ti blagosloviš blagoslovljen, a koga ti prokuneš proklet.
47 Balakovi glasnici odoše k Balaamu i dovedoše ga da prokune narod i da se bori protiv Moaba.

48 I dođe Balaam k Balaku da prokune Izraela, a Gospod reče Balaamu: "Ne proklinji ovaj narod, jer je blagoslovljen."
49 I Balak je svaki dan podsticao Balaama da prokune Izraela, ali Balaam nije slušao Balaka zbog riječi koju je Gospod rekao Balaamu.
50 A kad Balak vidje da Balaam neće uslišati njegovu želju, ustade i ode kući, a i Balaam se vrati u svoju zemlju i odatle ode u Midjan.
51 Izraelci krenuše iz Moapske ravnice i utaboriše se kod Jordana od Bet-Jesimota do Abel-Šitima, na kraju Moapske ravnice.
52 A kad su se Izraelci nastanili u ravnici Šitimskoj, počeli su se bludničiti s kćerima Moapkinjama.
53 I sinovi Izraelovi približiše se Moabu, i sinovi Moapovi razapeše svoje šatore nasuprot tabora sinova Izraelovih.
54 Moapci se bojahu Izraelaca, te Moapci uzeše sve njihove kćeri i žene lijepa izgleda i obukoše ih u zlato, srebro i skupocjene haljine.
55 I Moapci su smjestili te žene na vrata svojih šatora, kako bi ih Izraelci vidjeli i okrenuli se k njima, i ne bi se borili protiv Moabaca.
56 I svi sinovi Moapovi činili su to sinovima Izraelovim, i svaki čovjek smjestio je svoju ženu i kćerku na vrata svog šatora, i svi sinovi Izraelovi vidjeli su djelo sinova Moapovih, i sinovi Izraelovi okrenuli su se kćerima Moapovima i poželjeli ih, i otišli su k njima.
57 I dogodi se da kad bi jedan Hebrejski došao na vrata šatora Moaba i ugledao kćer Moaba i poželio je u srcu svome, i rekao s njom na vratima šatora ono što je želio, dok su oni razgovarali među sobom, ljudi iz šatora bi izašli i govorili Hebrejskom ovako:
58 Zar ne znaš da smo braća, svi smo potomci Lota i potomci Abrahama, brata njegova? Zašto onda nećeš ostati s nama i zašto nećeš jesti naš kruh i našu žrtvu?
59 A kad ga Moapci tako obasipaše svojim govorima i zavedoše ga laskavim riječima, smjestiše ga u šator i kuhaše i prinosiše mu žrtvu, i on je jeo njihovu žrtvu i njihov kruh.
60 Tada mu dadoše vina, te on popio i opio se, pa pred njega staviše prelijepu djevojku, a on s njom učini što mu se prohtije, jer nije znao šta radi, jer je popio mnogo vina.
61 Tako su Moapci postupili s Izraelom na tom mjestu, u ravnici Šitim, i zbog toga se razgnjevi Gospodnji na Izraela, i posla među njih kugu, te pomrije dvadeset i četiri hiljade ljudi od Izraelaca.
62 A bijaše čovjek među sinovima Simeonovim po imenu Zimri, sin Saluov, koji se pred svim sinovima Izraelovim povezao s Midjankom Kosbi, kćerkom Sura, kralja Midjana.
63 A Fineas, sin Elazera, sina svećenika Arona, vidje ovo zlo što je Zimri učinio, pa uze koplje, ustade i pođe za njima, probode ih obojicu i ubi ih, i kuga prestade među sinovima Izraelovim.

POGLAVLJE 86

1 U to vrijeme, poslije kuge, reče Gospod Mojsiju i Elazeru, sinu svećenika Arona, govoreći:
2 Izbrojte poglavare cijele zajednice sinova Izraelovih, od dvadeset godina i više, sve koji su mogli ići u vojsku.
3 Mojsije i Elazar prebrojaše Izraelce po porodicama njihovim, i izbrojaše se svi Izraelci sedamsto hiljada sedamsto trideset.
4 A broj Levijevih sinova, od jednog mjeseca i više, bio je dvadeset i tri hiljade, i među njima nije bilo nijednog od onih koje su Mojsije i Aron izbrojali u Sinajskoj pustinji.
5 Jer im je Gospod rekao da će pomrijeti u pustinji, i svi su pomrli, i nijedan od njih nije ostao osim Kaleba, sina Jefuneovog, i Jošue, sina Nunovog.
6 Poslije toga reče Gospod Mojsiju: "Reci sinovima Izraelovim da osvete Midjanima krivnju braće svoje, sinova Izraelovih."
7 I Mojsije učini tako, i sinovi Izraelovi izabraše između sebe dvanaest hiljada ljudi, po hiljadu iz svakog plemena, i otiđoše u Midjan.
8 I sinovi Izraelovi ratovaše protiv Midjana i pobiše sve muškarce, pa i pet midjanskih knezova, a Balaama, sina Beorovog, pogubiše mačem.
9 Izraelci su zarobili žene Midjana, njihovu djecu i njihovu stoku i sve što im je pripadalo.
10 I uzeše sav plijen i sav plijen i donesoše ga Mojsiju i Elazeru u Moapske ravnice.
11 Mojsije i Elazer i svi knezovi zajednice iziđoše im u susret s radošću.
12 I podijeliše sav plijen Midjana, i sinovi Izraelovi osvetiše se Midjancima zbog svoje braće, sinova Izraelovih.

POGLAVLJE 87

1 U to vrijeme reče Gospod Mojsiju: "Evo, tvoji dani se bliže kraju. Uzmi sada Jošuu, sina Nunova, slugu svoga, i postavi ga u šator, i ja ću mu zapovijediti. I Mojsije učini tako."
2 I Gospod se pojavi u šatoru u stupu od oblaka, i stup od oblaka stade na ulazu u šator.
3 I Gospod zapovjedi Jošui, sinu Nunovom, i reče mu: Budi jak i hrabar, jer ćeš ti dovesti sinove Izraelove u zemlju za koju sam se zakleo da ću im je dati, i ja ću biti s tobom.
4 A Mojsije reče Jošui: "Budi jak i hrabar, jer ti ćeš dati zemlju u nasljedstvo sinovima Izraelovim, i Gospod će biti s tobom, neće te ostaviti niti zaboraviti, ne boj se niti se obeshrabruj."
5 I Mojsije pozva sve sinove Izraelove i reče im: "Vidjeli ste sve dobro koje vam je Gospod, Bog vaš, učinio u pustinji."
6 Zato sada držite sve riječi ovog zakona i hodite putem Gospoda, Boga svoga, ne skrećite s puta koji vam je Gospod zapovjedio, ni desno ni lijevo.
7 I Mojsije je učio djecu Izraelovu uredbama, propisima i zakonima da ih čine u zemlji, kao što mu je Gospod zapovjedio.
8 I on ih je učio putu Gospodnjem i zakonima njegovim; gle, oni su zapisani u knjizi zakona Božjeg koju je dao djeci Izraelovoj preko Mojsija.
9 Kad Mojsije završi zapovijedanje sinovima Izraelovim, reče mu Gospod: "Idi na goru Abarim i ondje umri, i pridruži se svom narodu kao što se pridružio tvoj brat Aron."
10 I Mojsije ode gore kako mu je Gospod zapovjedio, i umrije ondje u zemlji Moapskoj po Gospodnjoj zapovijedi,

četrdesete godine nakon što su Izraelci izašli iz zemlje egipatske.
11 I sinovi Izraelovi plakaše za Mojsijem u ravnicama Moapskim trideset dana, i dani plača i žalosti za Mojsijem se navršiše.

POGLAVLJE 88

1 A poslije Mojsijeve smrti reče Gospod Jošui, sinu Nunovom:
2 Ustani i prijeđi preko Jordana u zemlju koju sam dao sinovima Izraelovim, i ti ćeš dati sinovima Izraelovim da naslijede zemlju.
3 Svako mjesto na koje stupi vaša noga bit će vaše, od pustinje Libana do velike rijeke, rijeke Perata bit će vaša granica.
4 Niko ti se neće suprotstaviti svih dana života tvog; kao što sam bio s Mojsijem, tako ću biti i s tobom; samo budi jak i hrabar da držiš sav zakon koji ti je Mojsije zapovjedio; ne skreći s puta ni desno ni lijevo, da bi ti bilo dobro u svemu što činiš.
5 Jošua zapovjedi upraviteljima Izraela govoreći: "Prođite kroz logor i zapovijedite narodu govoreći: Pripremite sebi hranu, jer ćete za tri dana prijeći Jordan da biste posjedovali zemlju."
6 I upravitelji sinova Izraelovih učiniše tako i zapovijediše narodu i oni učiniše sve što im je Jošua naredio.
7 Jošua posla dvojicu ljudi da izvide zemlju Jeriho, i ljudi odoše i izvide Jeriho.
8 A poslije sedam dana dođoše k Jošui u logor i rekoše mu: "Gospod nam je predao cijelu zemlju u ruke, i stanovnici njeni su se prestrašili zbog nas."
9 Poslije toga ustade Jošua ujutro i sav Izrael s njim, te krenuše iz Šitima. I Jošua i sav Izrael s njim pređe Jordan; a Jošua bijaše osamdeset i dvije godine kad pređe Jordan s Izraelom.
10 I narod ode od Jordana desetog dana prvog mjeseca i ulogori se u Gilgalu, na istočnom uglu Jerihona.
11 I sinovi Izraelovi proslaviše Pashu u Gilgalu, na ravnicama Jerihonskim, četrnaestog dana u mjesecu, kako je napisano u Mojsijevom zakonu.
12 I mana prestade u to vrijeme, sutradan nakon Pashe, i više nije bilo mane za djecu Izraelovu, te su jeli plodove zemlje kanaanske.
13 Jerihon je bio potpuno zatvoren za Izraelce; niko nije izlazio ni ulazio.
14 A prvog dana drugog mjeseca reče Gospod Jošui: "Ustani! Evo, predao sam ti Jerihon u ruke sa svim njegovim ljudima. Svi tvoji ratnici neka obilaze grad jednom dnevno; tako ćete činiti šest dana."
15 I svećenici će zatrubiti u trube, i kad čujete zvuk trube, sav će narod snažno vikati, tako da će se gradski zidovi srušiti; sav će narod izaći, svaki protiv svog protivnika.
16 I Jošua učini sve kako mu je Gospod zapovjedio.
17 A sedmog dana obišli su grad sedam puta, a svećenici su trubili u trube.
18 A u sedmom krugu reče Jošua narodu: "Vičite, jer nam je Gospod predao cijeli grad u ruke!"
19 Samo grad i sve što je u njemu bit će prokleto Gospodu, i čuvajte se proklete stvari, da ne biste prokleli tabor Izraelov i ne biste ga uznemirili.
20 Nego će svo srebro i zlato i mjed i željezo biti posvećeno Gospodu, doći će u riznicu Gospodnju.
21 I narod zatrubi u trube i podiže veliku vrisku, te se zidine Jerihona srušiše, i sav narod izađe gore, svaki čovjek ravno pred sobom, i zauzeše grad i potpuno uništiše sve što je bilo u njemu, i muškarce i žene, mlade i stare, volove i ovce i magarce, oštricom mača.
22 I spališe cijeli grad vatrom; samo posuđe od srebra i zlata, mjede i željeza staviše u riznicu Gospodnju.
23 I Jošua se tada zakle govoreći: "Proklet bio čovjek koji gradi Jerihon; na svom prvencu postavit će mu temelje, a na svom najmlađem sinu postavit će mu vrata."
24 A Ahan, sin Karmija, sina Zabdija, sina Zeraha, sina Judina, postupi nevjerno s prokletom stvari; uze nešto od proklete stvari i sakri je u šator, i gnjev Gospodnji se raspali na Izraela.
25 Nakon toga, kada se Izraelci vratiše nakon što su spalili Jerihon, Jošua posla ljude da izvide i Aj i da se bore protiv njega.
26 Ljudi odoše gore i izvidiše Aj, pa se vratiše i rekoše: "Neka ne ide sav narod s tobom u Aj, nego neka ode samo oko tri hiljade ljudi i osvoji grad, jer je u njemu malo ljudi."
27 Jošua učini tako, i s njim od sinova Izraelovih pođe gore oko tri hiljade ljudi, i oni se boriše protiv ljudi iz Aja.
28 I bitka je bila žestoka protiv Izraela, te su ljudi iz Aja pobili trideset i šest ljudi iz Izraela, te su sinovi Izraelovi pobjegli pred ljudima iz Aja.
29 A kad Jošua vidje to, razdera svoju odjeću i pade licem na zemlju pred Gospodom, on i starješine Izraelove, i posuše prašinu na glave svoje.
30 A Jošua reče: "Zašto si, Gospode, preveo ovaj narod preko Jordana? Šta ću reći nakon što Izraelci okrenu leđa svojim neprijateljima?"
31 Stoga će sada svi Kanaanci, stanovnici te zemlje, čuti ovu stvar, opkoliti nas i uništiti naše ime.
32 A Gospod reče Jošui: "Zašto padaš licem na zemlju? Ustani, siđi! Jer su Izraelci sagriješili i uzeli prokleto; neću više biti s njima ako ne unište prokleto između sebe."
33 Jošua ustade i sabra narod, i donese Urim po naredbi Gospodnjoj, i bi uhvaćeno pleme Judino, i bi uhvaćen Akan, sin Karmijev.
34 A Jošua reče Ahanu: "Reci mi, sine moj, šta si učinio." Ahan reče: "Među plijenom sam vidio lijepu haljinu Šinearsku i dvjesta šekela srebra i zlatni klin težak pedeset šekela; poželio sam ih i uzeo ih, i evo, sve je skriveno u zemlji usred šatora."
35 Jošua posla ljude koji odoše i uzmu ih iz Akanova šatora i dovedoše ih Jošui.
36 Jošua uze Akana i ovo posuđe, njegove sinove i kćeri i sve što mu je pripadalo, i odvedoše ih u dolinu Ahor.
37 Jošua ih je ondje spalio vatrom, a svi Izraelci su kamenovali Akana i na njega nabacili gomilu kamenja. Zato je to mjesto nazvao dolinom Ahor. Tako se smirio gnjev Gospodnji, a Jošua je poslije došao u grad i borio se protiv njega.
38 A Gospod reče Jošui: "Ne boj se i ne plaši se! Evo, predao sam u tvoje ruke Aj, kralja njegova i narod njegov, i postupit ćeš s njima kao što si učinio s Jerihonom i kraljem njegovim; samo plijen i stoku njegovu uzmite sebi kao plijen; postavite zasjedu gradu iza njega."

39 Jošua učini po riječi Gospodnjoj i izabra između ratnika trideset hiljada hrabrih ljudi, te ih posla, te oni postave zasjedu protiv grada.
40 I zapovjedi im govoreći: "Kad nas vidite, mi ćemo pobjeći pred njima lukavo, a oni će nas progoniti. Vi ćete tada ustati iz zasjede i osvojiti grad." I oni to i učiniše.
41 Jošua se borio, a ljudi iz grada krenuli su prema Izraelu, ne znajući da im oni vrebaju u zasjedi iza grada.
42 Jošua i svi Izraelci pravili su se pred njima umorni i lukavo su pobjegli putem kroz pustinju.
43 A ljudi iz Aja okupili su sav narod koji je bio u gradu da progone Izraelce. Oni su izašli i bili su odvučeni od grada, nijedan nije ostao. Ostavili su grad otvoren i progonili Izraelce.
44 Oni koji su bili u zasjedi ustadoše sa svojih mjesta i požuriše da dođu do grada, zauzeše ga i zapališe. Ajani se okrenuše, i gle, dim se iz grada dizao do neba, i nisu imali načina da se povuku ni na jednu ni na drugu stranu.
45 Svi stanovnici Aja bili su usred Izraela, neki s ove, a neki s one strane, i pobili su ih tako da nijedan od njih nije ostao.
46 Izraelci uhvatiše Meloša, kralja Aja, živog i dovedoše ga Jošui, a Jošua ga objesi na drvo i on umre.
47 I sinovi Izraelovi vratiše se u grad nakon što ga spališe i pobiše sve koji su bili u njemu oštricom mača.
48 Broj poginulih ljudi iz Aja, muškaraca i žena, bio je dvanaest hiljada; samo stoku i plijen iz grada uzeli su za sebe, po riječi Gospodnjoj upućenoj Jošui.
49 I svi kraljevi s ove strane Jordana, svi kraljevi kanaanski, čuli su za zlo koje su sinovi Izraelovi učinili Jerihonu i Aju, i sakupili su se da se bore protiv Izraela.
50 Samo su se stanovnici Gibeona jako bojali borbe protiv Izraelaca da ne poginu, pa su postupili lukavo i došli su k Jošui i svemu Izraelu te im rekli: "Došli smo iz daleke zemlje, zato sada sklopite savez s nama."
51 Stanovnici Gibeona nadmašiše Izraelce, te Izraelci sklopiše s njima savez i mir, i knezovi zajednice zakleše im se. Ali poslije toga Izraelci saznaše da su im susjedi i da žive među njima.
52 Ali sinovi Izraelovi ih ne ubiše, jer im se zakleše Gospodom, i oni postadoše drvosječe i vodonoše.
53 A Jošua im reče: "Zašto ste me prevarili da nam to učinite?" A oni mu odgovoriše: "Jer je tvojim slugama rečeno sve što si učinio svim amorejskim kraljevima, i jako smo se uplašili za živote svoje, te smo to učinili."
54 I Jošua ih je toga dana odredio da sijeku drva i da vade vodu, i razdijelio ih je za robove svim plemenima Izraelovim.
55 Kad je Adonizedek, kralj Jeruzalemski, čuo sve što su sinovi Izraelovi učinili Jerihonu i Aju, poslao je poruku Hohamu, kralju Hebronu, i Piramu, kralju Jarmutu, i Jafiji, kralju Lakiša, i Deberu, kralju Eglona:
56 Dođite k meni i pomozite mi da porazimo Izraelce i stanovnike Gibeona koji su sklopili mir s Izraelcima.
57 I oni se sabraše, i pet amorejskih kraljeva ode gore sa svim svojim logorima, silan narod brojan kao pijesak na morskoj obali.
58 I svi ti kraljevi dođoše i ulogoriše se pred Gibeonom i počeše ratovati protiv stanovnika Gibeona. I svi ljudi iz Gibeona poslaše Jošui govoreći: "Dođi brzo k nama i pomozi nam, jer su se svi amorejski kraljevi okupili da se bore protiv nas."
59 Jošua i sav ratoborni narod krenuše iz Gilgala. Jošua iznenada dođe na njih i zadade im veliki pokolj.
60 I Gospod ih je zbunio pred sinovima Izraelovim, koji su ih pobili strašnim pokoljem u Gibeonu i progonili ih putem koji ide u Bet-Horon do Makede, te su pobjegli pred sinovima Izraelovim.
61 Dok su bježali, Gospod je slao na njih grad s neba, i više ih je poginulo od grada nego od pokolja djece Izraelove.
62 Izraelci su ih progonili i još uvijek su ih tukli na putu, nastavljajući dalje i tukući ih.
63 Dok su oni udarali, dan se klonio večeri. I reče Jošua pred svim narodom: "Sunce, stani mirno nad Gibeonom, i mjeseče u dolini Ajalonskoj, dok se narod ne osveti svojim neprijateljima."
64 I Gospod usliši glas Jošue, i sunce se zaustavi posred neba, i zaustavi se šest i trideset trenutaka, a također se zaustavi i ne žuri da zađe cijeli dan.
65 I nije bilo takvog dana, ni prije ni poslije, da je Gospod uslišio glas čovječji, jer se Gospod borio za Izraela.

POGLAVLJE 89

1 Tada Jošua zapjeva ovu pjesmu, onoga dana kad Gospod predade Amorejce u ruke Jošue i sinova Izraelovih, i reče pred svim Izraelom:
2 Učinio si silna djela, Gospode, velika djela si izveo; ko je kao ti? Usne će moje pjevati imenu tvome.
3 Dobroto moja i tvrđavo moja, visoka kulo moja, pjevat ću ti novu pjesmu, s zahvalnošću ću ti pjevati, ti si snaga spasenja moga.
4 Svi će te kraljevi zemlje hvaliti, knezovi svijeta pjevat će ti, sinovi Izraelovi radovat će se tvom spasenju, pjevat će i hvaliti tvoju moć.
5 Tebi, Gospode, uzdasmo se; govorismo da si ti Bog naš, jer si ti bio naše utočište i jaka kula protiv naših neprijatelja.
6 K tebi vapimo i ne stidimo se, u tebe se uzdamo i bivamo izbavljeni; kad vapimo k tebi, ti čuješ glas naš, ti izbaviš duše naše od mača, ti nam pokažeš svoju milost, ti nam dadeš svoje spasenje, ti obradova srca naša svojom snagom.
7 Izašao si da nas spasiš, svojom rukom si otkupio svoj narod; uslišio si nas s nebesa svetosti svoje, spasio si nas od desetina hiljada ljudi.
8 Sunce i mjesec stajali su na nebu, a ti si se u gnjevu svome suprotstavio našim tlačiteljima i naredio si im svoje sudove.
9 Svi knezovi zemlje ustadoše, kraljevi naroda sabraše se, nisu se pokolebali pred tobom, žudjeli su za tvojim bitkama.
10 U gnjevu si se digao protiv njih i izlio na njih jarost svoju; uništio si ih u gnjevu svom i satro ih u srcu svom.
11 Narodi su propali od tvog gnjeva, kraljevstva su propala zbog tvog gnjeva, ranio si kraljeve u dan svog gnjeva.
12 Izlio si gnjev svoj na njih, žestoki gnjev tvoj ih je obuzeo; okrenuo si na njih bezakonje njihovo i uništio si ih u njihovoj zloći.
13 Postavili su zamku, u nju su upali, u mrežu su se sakrili, noga im se uhvatila.
14 Ruka tvoja bila je spremna za sve tvoje neprijatelje koji su govorili: "Mačem svojim posjedovali su zemlju,

mišicom svojom živjeli su u gradu; ispunio si im lica sramotom, oborio si im rogove na zemlju, prestrašio si ih u svom gnjevu i uništio ih u svom gnjevu."
15 Zemlja se zatresla i potresla od zvuka tvoje oluje nad njima, nisi sačuvao njihove duše od smrti, nego si njihove živote spustio u grob.
16 Progonio si ih u svojoj oluji, uništio si ih u svom vihoru, pretvorio si njihovu kišu u grad, pali su u duboke jame tako da se nisu mogli dići.
17 Njihova trupla bila su kao smeće bačeno posred ulica.
18 U gnjevu tvom bijahu uništeni i uništeni, a narod svoj si spasio snagom svojom.
19 Zato se naša srca raduju u tebi, naše duše se uzdižu zbog tvog spasenja.
20 Naši će jezici pripovijedati o tvojoj moći, pjevat ćemo i hvaliti tvoja čudesna djela.
21 Jer si nas spasio od naših neprijatelja, izbavio si nas od onih koji su ustali protiv nas, uništio si ih ispred nas i potisnuo ih pod naše noge.
22 Tako će propasti svi neprijatelji tvoji, Gospode, i bezbožnici će biti kao pljeva koju vjetar nosi, a ljubljeni tvoji kao drveće zasađeno kraj vode.
23 Tako se Jošua i sav Izrael s njim vratiše u logor u Gilgalu, nakon što su pobili sve kraljeve, tako da od njih nije ostao nijedan ostatak.
24 I pet kraljeva pobjegoše sami pješice iz bitke i sakriše se u pećini, a Jošua ih traži na bojnom polju, ali ih ne nađe.
25 Poslije je javljeno Jošui: "Kraljevi su pronađeni i, gle, skriveni su u pećini."
26 Jošua reče: "Postavite ljude da budu na ulazu u pećinu da ih čuvaju, da ne odu." I sinovi Izraelovi učiniše tako.
27 Jošua sazva sav Izrael i reče zapovjednicima vojske: "Stavite noge na vratove ovih kraljeva." Jošua reče: "Tako će Gospod učiniti svim vašim neprijateljima."
28 A Jošua poslije zapovjedi da pobiju kraljeve i bace ih u pećinu, i da stave veliko kamenje na ulaz pećine.
29 A Jošua ode poslije sa svim ljudima koji su bili s njim toga dana u Makedu i pobi je oštricom mača.
30 I potpuno je uništio duše i sve koji su pripadali gradu, i učinio je s kraljem i njegovim narodom kao što je učinio s Jerihonom.
31 Odatle je prošao u Libnu i ratovao protiv nje, i Gospod mu je predade u ruke, te Jošua pobi oštricom mača sve duše u njoj i učini s njom i s njenim kraljem kao što je učinio s Jerihonom.
32 Odatle je otišao u Lakiš da se bori protiv njega. Horam, kralj Gaze, pođe u pomoć Lakišanima, a Jošua ga i njegov narod porazi dok mu nikoga nije ostao.
33 Jošua uze Lakiš i sve njegove stanovnike i učini s njim kao što je učinio s Libnom.
34 Jošua odatle prođe u Eglon, osvoji i njega i pobi ga i sve njegove stanovnike oštricom mača.
35 Odatle je prošao u Hebron, ratovao protiv njega, osvojio ga i potpuno ga uništio. Odatle se vratio sa svim Izraelom u Debir, ratovao protiv njega i udario ga oštricom mača.
36 I uništi svaku dušu u njemu, ne ostavi nijednog preživjelog, i učini s njim i s njegovim kraljem kao što je učinio s Jerihonom.
37 Jošua je pobio sve amorejske kraljeve od Kadeš-Barnee do Aze i odmah je osvojio njihovu zemlju, jer se Gospod borio za Izraela.
38 I Jošua sa svim Izraelom dođe u logor u Gilgalu.
39 Kad je u to vrijeme Jabin, kralj Hazora, čuo sve što je Jošua učinio amorejskim kraljevima, posla Jabin Jobatu, kralju midjanskom, Labanu, kralju šimronskom, Jefalu, kralju akšafskom, i svim amorejskim kraljevima govoreći:
40 Dođi brzo k nama i pomozi nam da porazimo Izraelce prije nego što napadnu nas i učine nam kao što su učinili drugim amorejskim kraljevima.
41 I svi ovi kraljevi poslušaše riječi Jabina, kralja Hazora, i izađoše sa svim svojim logorima, sedamnaest kraljeva, a njihov narod bijaše brojan kao pijesak na obali morskoj, zajedno s bezbrojnim konjima i bojnim kolima, i dođoše i ulogoriše se zajedno kod voda Meroma, i sastadoše se zajedno da se bore protiv Izraela.
42 A Gospod reče Jošui: "Ne boj ih se, jer ću ih sutra oko ovog vremena sve predati tebi da budu pobijeni; konjima ćeš im prerezati žile, a bojna kola ćeš im spaliti vatrom."
43 I Jošua sa svim ratnicima iznenada napadne ih i pobije ih, te im padne u ruke, jer ih Gospod predade u ruke sinovima Izraelovim.
44 Izraelci su progonili sve te kraljeve u njihovim logorima i pobijali ih dok im nijedan nije ostao, a Jošua je s njima učinio kako mu je Gospod rekao.
45 U to vrijeme, Jošua se vrati u Hazor, udari ga mačem, uništi svaku dušu u njemu i spali ga vatrom. Iz Hazora Jošua ode u Šimron, udari ga i potpuno ga uništi.
46 Odatle je prošao u Akšaf i učinio s njim kao što je učinio sa Šimronom.
47 Odatle je prošao u Adulam i pobio sve ljude u njemu, i učinio je Adulamu kao što je učinio Akšafu i Šimronu.
48 I prošao je od njih do svih gradova kraljeva koje je pobio, i pobio je sav narod koji je od njih ostao i potpuno ih uništio.
49 Samo plijen i stoku Izraelci su uzeli sebi kao plijen, a svakog čovjeka su pobili, ne pustivši nikoga da živi.
50 Kao što je Gospod zapovjedio Mojsiju, tako su učinili Jošua i sav Izrael, ni u čemu nisu prevarili.
51 Tako Jošua i svi sinovi Izraelovi pokoriše cijelu zemlju kanaansku, kao što im je Gospod naredio, i pobiše sve njihove kraljeve, trideset i jednog kralja, i sinovi Izraelovi osvojiše cijelu njihovu zemlju.
52 Osim kraljevstava Sihona i Oga koja su s druge strane Jordana, od kojih je Mojsije osvojio mnoge gradove i dao ih Rubenovcima i Gadovcima i polovini plemena Manasejova.
53 Jošua pobi sve kraljeve koji su bili s ove strane Jordana, na zapadu, i dade ih u nasljedstvo devet plemena i polovini plemena Izraelova.
54 Pet godina je Jošua ratovao s tim kraljevima i dao je njihove gradove Izraelcima, te se zemlja smirila od bitaka u gradovima Amorejaca i Kanaanaca.

POGLAVLJE 90

1 U to vrijeme, pete godine nakon što su sinovi Izraelovi prešli preko Jordana, nakon što su se sinovi Izraelovi odmorili od rata s Kanaancima, u to vrijeme nastadoše velike i žestoke bitke između Edoma i sinova Hitima, i sinovi Hitima ratovaše protiv Edoma.
2 Te godine, to jest trideset i prve godine svoga vladanja, izađe Abijan, kralj Hitimski, s velikom vojskom od hrabrih

ljudi iz Hitimskih sinova, i ode na Seir da se bori protiv Ezavovih sinova.
3 A Hadad, kralj Edoma, ču za njegov izvještaj, te izađe u susret njemu s jakim narodom i snažnom vojskom i započe s njim rat na polju Edoma.
4 I ruka Kitimova nadvlada Ezauove sinove, te Kitimovi sinovi pobiše dvadeset i dvije hiljade ljudi Ezauovih sinova, i svi Ezauovi sinovi pobjegoše ispred njih.
5 I sinovi Kitima pođoše za njima u potjeru i stigoše do Hadada, kralja Edoma, koji je trčao pred njima. Uhvatiše ga živog i dovedoše ga Abijanu, kralju Kitima.
6 Abijan naredi da ga pogube, a Hadad, kralj Edoma, umrije četrdeset osme godine svoje vladavine.
7 I sinovi Kitima nastavili su progoniti Edomce i nanijeli su im veliki pokolj, te je Edom postao podložan sinovima Kitima.
8 I sinovi Kitimovi vladahu Edomom, i Edom dođoše pod vlast sinova Kitimovih i od toga dana postade jedno kraljevstvo.
9 I od tada više nisu mogli podići glave, i njihovo kraljevstvo postalo je jedno sa sinovima Kitima.
10 Abijan je postavio časnike u Edomu i sva edomska djeca postadoše podložna i dužna Abijanu, te se Abijan vrati u svoju zemlju, Kitim.
11 A kad se vratio, obnovio je svoju vlast i sagradio sebi prostranu i utvrđenu palaču za kraljevsku rezidenciju, te je sigurno vladao nad sinovima Kitima i nad Edomom.
12 U one dane, nakon što su sinovi Izraelovi otjerali sve Kanaance i Amorejce, Jošua je bio star i poodmakao u godinama.
13 A Gospod reče Jošui: "Ti si star, odmakao u životima, a još uvijek treba osvojiti veliki dio zemlje."
14 Zato sada podijeli ovu zemlju u nasljedstvo devet plemena i polovini plemena Manasijinog. A Jošua ustade i učini kako mu je Gospod rekao.
15 I podijelio je cijelu zemlju u nasljedstvo plemenima Izraelovim prema njihovim podjelama.
16 Ali plemenu Levijevom nije dao nasljedstva; prinosi Gospodnji su njihova baština, kao što im je Gospod rekao preko Mojsija.
17 Jošua dade goru Hebron Kalebu, sinu Jefuneovom, jedan dio više od njegove braće, kao što je Gospod rekao preko Mojsija.
18 Stoga je Hebron postao nasljedstvo Kaleba i njegove djece do današnjeg dana.
19 Jošua razdijeli svu zemlju žrijebom u nasljedstvo svemu Izraelu, kao što mu je Gospod zapovjedio.
20 I dadoše sinovi Izraelovi levitima gradove od svog nasljedstva i predgrađa za njihovu stoku i imovinu, kao što je Gospod zapovjedio Mojsiju, tako učiniše sinovi Izraelovi, i podijeliše zemlju žrijebom, veliku ili malu.
21 I oni su otišli da naslijede zemlju prema svojim granicama, i sinovi Izraelovi dadoše Jošui, sinu Nunovom, nasljedstvo među njima.
22 Po riječi Gospodnjoj dadoše mu grad koji je tražio, Timnat-Serah u Efrajimovoj gori, i on sagradi grad i nastani se u njemu.
23 To su nasljedstva koja su svećenik Elazer i Jošua, sin Nunov, i glavari otaca plemena razdijelili Izraelcima žrijebom u Šilu, pred Gospodom, na vratima šatora, i prestali su dijeliti zemlju.
24 I Gospod dade zemlju Izraelcima, i oni je posjedovaše, kao što im Gospod reče i kao što se Gospod zakle njihovim ocima.
25 I dade Gospod Izraelcima pokoj od svih neprijatelja njihovih oko njih, i niko im se ne usproti. I preda Gospod sve njihove neprijatelje u njihove ruke, i nijedna riječ ne izostane od svega dobra što je Gospod rekao sinovima Izraelovim; da, Gospod sve i ispuni.
26 Jošua pozva sve sinove Izraelove, blagoslovi ih i zapovjedi im da služe Gospodu. Poslije ih otpusti, te oni odoše svaki u svoj grad i svaki u svoje nasljedstvo.
27 I sinovi Izraelovi služiše Gospodu sve dane Jošuine, i Gospod im dade mir od svih oko njih, i oni živješe sigurno u svojim gradovima.
28 U te dane umrije Abijan, kralj Hitima, trideset osme godine svoje vladavine, to jest sedme godine svoje vladavine nad Edomom. Sahraniše ga na mjestu koje je sebi sagradio. Latin vladaše na njegovo mjesto pedeset godina.
29 Za vrijeme svoje vladavine sabrao je vojsku i krenuo ratovati protiv stanovnika Britanije i Kernanije, sinova Elizeja, Javanova sina, te ih nadvlada i učini ih davcima.
30 Tada je čuo da se Edom odmetnuo ispod ruke Kitima, pa je Latin otišao na njih, porazio ih, pokorio i stavio ih pod ruku sinova Kitima. Edom je postao jedno kraljevstvo sa sinovima Kitima za sve dane.
31 Dugi niz godina u Edomu nije bilo kralja, a njihova vlast bila je u rukama sinova Kitima i njihovog kralja.
32 A bilo je dvadeset i šeste godine nakon što su sinovi Izraelovi prešli Jordan, to jest šezdeset i šeste godine nakon što su sinovi Izraelovi izašli iz Egipta, Jošua je ostario, bio je u poodmakloj dobi, imajući u one dane sto i osam godina.
33 I sazva Jošua sav Izrael, starješine njihove, sudije njihove i upravitelje njihove, nakon što je Gospod dao svim Izraelcima pokoj od svih neprijatelja njihovih unaokolo, i reče Jošua starješinama Izraelovim i sudijama njihovim: "Evo, ja sam star, u poodmakloj dobi, i vidjeli ste šta je Gospod učinio svim narodima koje je otjerao ispred vas, jer se Gospod borio za vas."
34 Zato se sada osnažite da držite i vršite sve riječi Mojsijevog zakona, da ne odstupate od njega ni desno ni lijevo, i da ne dolazite među one narode koji su ostali u zemlji; niti ćete spominjati ime njihovih bogova, nego ćete se držati Gospoda, Boga svoga, kao što ste činili do danas.
35 Jošua je snažno bodrio Izraelce da služe Gospodu sve svoje dane.
36 I svi Izraelci rekoše: "Služit ćemo Gospodu, Bogu svome, sve dane svoje, mi i djeca naša, i djeca djece naše i potomstvo naše dovijeka."
37 I Jošua sklopi savez s narodom toga dana i otpusti sinove Izraelove, te oni otidoše svaki u svoje nasljedstvo i u svoj grad.
38 U to vrijeme, dok su sinovi Izraelovi sigurno živjeli u svojim gradovima, sahranili su kovčege plemena svojih predaka, koje su iznijeli iz Egipta, svaki u nasljedstvo svoje djece. Dvanaest sinova Jakovljevih sahranili su sinovi Izraelovi, svaki u posjedu svoje djece.
39 A ovo su imena gradova u kojima su sahranili dvanaest Jakovljevih sinova, koje su sinovi Izraelovi izveli iz Egipta.
40 I sahraniše Rubena i Gada s ove strane Jordana, u Romiji, koju je Mojsije dao njihovoj djeci.

41 A Simeona i Levija sahraniše u gradu Maudi, koji je dao sinovima Simeonovim, a predgrađe grada bilo je za sinove Levijeve.
42 A Judu su sahranili u gradu Benjaminu nasuprot Betlehemu.
43 I kosti Isakarove i Zebulunove sahraniše u Sidonu, u dijelu koji je pripao njihovoj djeci.
44 Dan je sahranjen u gradu svojih sinova u Eštaelu, a Neftali i Ašer su sahranili u Kadeš-Neftaliju, svaki na svom mjestu koje je dao svojim sinovima.
45 I sahraniše Josipove kosti u Šekemu, na dijelu polja koji je Jakov kupio od Hamora i koji je pripao Josipu u nasljedstvo.
46 I sahraniše Benjamina u Jeruzalemu nasuprot Jebusejcu, koji je dat Benjaminovim sinovima; sinovi Izraelovi sahraniše svoje očeve, svaki u gradu svojih sinova.
47 A kad su prošle dvije godine, umrije Jošua, sin Nunov, star sto i deset godina. Vrijeme u kojem je Jošua sudio Izraelu bilo je dvadeset i osam godina, i Izrael je služio Gospodu sve dane svog života.
48 A ostala djela Jošuina i njegove bitke i njegovi prijekori kojima je ukorio Izrael, i sve što im je zapovjedio, i imena gradova koje su sinovi Izraelovi posjedovali u njegove dane, gle, zapisani su u knjizi riječi Jošuinih sinovima Izraelovim i u knjizi ratova Gospodnjih, koju su zapisali Mojsije i Jošua i sinovi Izraelovi.
49 I sinovi Izraelovi sahraniše Jošuu na granici njegova nasljedstva, u Timnat-Serahu, koji mu je dan na gori Efrajimovoj.
50 U to vrijeme umrije Elazer, sin Aronov, i sahraniše ga na brdu koje je pripadalo njegovom sinu Fineji, a koje mu je dano na gori Efrajimovoj.

POGLAVLJE 91

1 U to vrijeme, nakon Jošuine smrti, kanaanska djeca su još uvijek bila u zemlji, a Izraelci su odlučili da ih protjeraju.
2 I sinovi Izraelovi upitaše Gospoda govoreći: "Ko će prvi od nas poći gore na Kanaance da se bori protiv njih?" I Gospod reče: "Neka ide Juda."
3 I sinovi Judini rekoše Simeonu: "Idi s nama u našu sudbinu, da se borimo protiv Kanaanaca, a i mi ćemo ići s tobom u tvoju sudbinu." I sinovi Simeonovi pođoše sa sinovima Judinim.
4 I sinovi Judini odoše i ratovaše protiv Kanaanaca, i Gospod predade Kanaance u ruke sinova Judinih, te ih pobiše u Bezeku, deset hiljada ljudi.
5 I borili su se s Adonibezekom u Bezeku, i on je pobjegao ispred njih, a oni su ga progonili i uhvatili, uhvatili ga i odsjekli mu palčeve na rukama i nogama.
6 A Adonibezek reče: "Sedamdeset kraljeva, s odsječenim palčevima na rukama i nogama, skupljalo je hranu pod mojim stolom, kao što sam i ja učinio, tako mi je Bog vratio. Doveli su ga u Jerusalem i ondje je umro."
7 I sinovi Simeonovi otišli su sa sinovima Judinim i pobili su Kanaance oštricom mača.
8 I Gospod je bio sa sinovima Judinim, i oni su posjedovali goru, a sinovi Josipovi otišli su u Betel, to jest Luz, i Gospod je bio s njima.
9 I sinovi Josipovi izvidješe Betel, i stražari ugledaše čovjeka kako izlazi iz grada, uhvatiše ga i rekoše mu: Pokaži nam ulaz u grad i mi ćemo ti pokazati milost.
10 Taj čovjek im pokaza ulaz u grad, a Josipovi sinovi dođoše i udariše grad oštricom mača.
11 A čovjeka s njegovom porodicom otpustiše, i on ode Hetitima i sagradi grad, i nazva ga Luz. Tako su svi Izraelci živjeli u svojim gradovima, i sinovi Izraelovi živjeli su u svojim gradovima, i sinovi Izraelovi služili su Gospodu sve dane Jošuine i sve dane starješina, koji su produžili svoje dane poslije Jošue i vidjeli veliko djelo Gospodnje koje je učinio za Izrael.
12 I starješine su sudile Izraelu poslije Jošuine smrti sedamnaest godina.
13 I sve starješine su također vodile bitke Izraelove protiv Kanaanaca, i Gospod je otjerao Kanaance ispred sinova Izraelovih, kako bi nastanio Izraelce u njihovoj zemlji.
14 I ispuni sve riječi koje je rekao Abrahamu, Izaku i Jakovu, i zakletvu kojom se zakleo da će dati njima i njihovoj djeci zemlju Kanaanaca.
15 I dade Gospod sinovima Izraelovim cijelu zemlju kanaansku, kao što se zakleo njihovim ocima, i dade im Gospod pokoj od onih oko njih, i sinovi Izraelovi živjeli su sigurno u svojim gradovima.
16 Blagoslovljen Gospod zauvijek, amin i amin.
17 Ojačajte se i neka budu hrabra srca svih vas koji se uzdate u Gospoda. Kraj.